Vyšší odborná škola ekonomická, sociální a zdravotnická,
Obchodní akademie, Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola
Most
příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Pedagogické lyceum Most

Denní forma vzdělávání, úroveň EQF 4

VOŠ ekonomická,
sociální a zdravotnická,
OA, SPgŠ a SZŠ Most

tel.: 417 637 477
e-mail: skola@vos-sosmost.cz web: www.vos-sosmost.cz

Vyšší odborná škola
ekonomická, sociální a zdravotnická,
Obchodní akademie, Střední pedagogická škola
a Střední zdravotnická škola, Most, p.o.
Zdeňka Fibicha 2778/20, 434 01 Most
IČ 49872427, tel. 417 637 477

.....
podpis ředitele školy

razítko školy

Vyšší odborná škola ekonomická, sociální a zdravotnická,
Obchodní akademie, Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola
Most
příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Pedagogické lyceum Most

Denní forma vzdělávání, úroveň EQF 4

VOŠ ekonomická,
sociální a zdravotnická,
OA, SPgŠ a SZŠ Most

tel.: 417 637 477
e-mail: skola@vos-sosmost.cz web: www.vos-sosmost.cz

…….
podpis ředitele školy

razítko školy

platnost od 1.9.
2025

Obsah:

1 Identifikační údaje 1
2 Profil absolventa 2
2.1. Identifikační údaje 2
2.2. Uplatnění absolventa v praxi 2
2.3. Očekávané výsledky ve vzdělávání 2
2.3.1. Klíčové kompetence 2
2.3.2. Odborné kompetence 5
2.4. Realizace kompetencí v jednotlivých předmětech a průřezová témata 7
2.4.1. Občan v demokratické společnosti 7
2.4.2. Člověk a životní prostředí 8
2.4.3. Člověk a svět práce 10
2.4.4. Člověk a digitální svět 12
2.5. Dosažené vzdělání 15
3 Charakteristika vzdělávacího programu 16
3.1. Identifikační údaje 16
3.2. Pojetí vzdělávání 16
3.2.1. Koncepce odborné přípravy 16
3.2.2. Koncepce všeobecně vzdělávací přípravy 17
3.2.3. Preferované metody a formy výuky 17
3.3. Organizace výuky 19
3.4. Způsob hodnocení žáků 20
3.5. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných 22
3.6. Ochrana žáků před násilím, šikanou a jinými společensky negativními jevy 25
3.7 Realizace BOZP a požární prevence 25
3.8. Podmínky pro přijímaní ke vzdělávání 27
3.9. Způsob ukončení vzdělávání 27
4 Rozpracování obsahu vzdělávání z RVP do ŠVP 29
5 Učební plán 31
6 Učební osnovy 34
6.1 Povinné vyučovací předměty 34
6.1.1 Český jazyk a literatura 34
6.1.2 1. cizí jazyk – anglický jazyk (B1) 42
6.1.3 1. cizí jazyk – anglický jazyk (B2) 65
6.1.4 1. cizí jazyk – dobíhající titul učebnice 79
6.1.5 2. cizí jazyk 89
6.1.6 Biologie 119
6.1.7 Dějepis 128
6.1.8 Fyzika 137
6.1.9 Chemie 143
6.1.10 Matematika 150
6.1.11 Občanská nauka 161
6.1.12 Tělesná výchova 170
6.1.13 Zeměpis 184

6.1.14 Ekonomika 189
6.1.15 Informační technologie 196
6.1.16 Písemná a elektronická komunikace 206
6.1.17 Pedagogika 211
6.1.18 Psychologie 221
6.1.19 Pedagogický seminář 229
6.1.20 Výtvarná výchova 235
6.1.21 Dramatická výchova 240
6.1.22 Hudební výchova 244
6.1.23 Seminář z cizího jazyka 248
6.1.24 Seminář z cizího jazyka II SAC 253
6.1.25 Seminář ECDL 258
6.1.26 Hudební výchova specializace 267
6.1.27 Tělesná výchova specializace 279
6.1.28 Výtvarná výchova specializace 289
6.1.29 Seminář z občanské nauky 299
6.1.30 Seminář z matematiky 305
6.1.31 Seminář z českého jazyka a literatury 311
7 Personální a materiální zabezpečení výuky 315
8 Spolupráce se sociálními partnery 320
9 Autorský tým školního vzdělávacího programu 321

1 Identifikační údaje

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE – ORGANIZACE	
Název organizace:	Vyšší odborná škola ekonomická, sociální a zdravotnická, Obchodní akademie Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Most, příspěvková organizace
Sídlo organizace:	Zdeňka Fibicha 2778/20, 434 01 Most
IČ organizace:	49 87 24 27
Právní norma organizace:	Příspěvková organizace
Ředitel školy:	Ing. Jitka Hašková
Statutární zástupce:	Ing. Zdeněk Paďourek
Tel./fax:	417 637 477
e-mail:	skola@vos-sosmost.cz
http://	www.vos-sosmost.cz
Zřizovatel:	Ústecký kraj, Velká hradební 3118/48, Ústí nad Labem

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE – ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Délka a forma vzdělávání:	4 roky, denní
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Platnost ŠVP:	od 1. 9. 2025 pro všechny ročníky
Číslo jednací:	2/2025/PLM/6

2 Profil absolventa

2.1. Identifikační údaje

Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Délka a forma vzdělávání:	4 roky, denní
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Platnost ŠVP:	od 1. 9. 2025 pro všechny ročníky

2.2. Uplatnění absolventa v praxi

Absolvent je připraven k dalšímu vzdělávání na vysokých a vyšších odborných školách, zejména v oborech pedagogika, psychologie, sociální pedagogika a sociální práce, nebo v oborech připravujících učitele a vychovatele a v oborech studované specializace. Absolvent se uplatní, v souladu se zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, jako pedagog volného času, který vykonává komplexní přímou pedagogickou činnost v zájmovém vzdělávání ve školách a školských zařízeních pro zájmové vzdělávání dětí, nebo jako asistent pedagoga. Osvojené klíčové kompetence spolu s odborným vzděláním mu umožní uplatnit se v různých organizacích a institucích zaměřených na volný čas dětí, popřípadě i dospělých.

2.3. Očekávané výsledky ve vzdělávání

Absolvent oboru Pedagogické lyceum získá takové vědomosti a dovednosti, které mu umožňují rozhodovat se o další vzdělávací cestě a lépe se adaptovat na podmínky vysokoškolského studia, zejména na fakultách pedagogického směru. Má rozvinuté dovednosti potřebné pro další úspěšné studium, zdokonalí metody svého učení. Osvojí si principy a strategie řešení interpersonálních problémů.

Kompetence, které absolvent získá, zahrnují soubor profesních vědomostí, komunikativní dovednosti, sebereflexi a sebehodnocení. Upevní si a prohloubí žádoucí postoje, hodnotové orientace a dále hodnoty občanského i osobního života. Rozvine své morální cítění, upevní své právní a občanské vědomí.

2.3.1. Klíčové kompetence

a) Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání,6 tzn. že absolventi by měli:

− mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
− ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
− uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
− s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky;
− využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí;
− sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
− znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

b) Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

− porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení

problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
− uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
− volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
− spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

c) Komunikativní kompetence
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:
− vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
− formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
− účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
− zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
− dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
− zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
− vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
− dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
− dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
− chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

d) Personální a sociální kompetence
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:
− posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
− stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
− reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
− ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
− mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
− adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
− pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
− přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
− podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
− přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:
− jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
− dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
− jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
− uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
− zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
− chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
− uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
− uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
− podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat své osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:
− mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
− mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
− mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
− umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
− vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
− znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
− rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, se svými předpoklady a dalšími možnostmi.

g) Matematické kompetence
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, efektivně hospodařit s financemi, tzn. že absolventi by měli:
− správně používat a převádět běžné jednotky;
− používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
− provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
− nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;

− číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
− aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
− efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

h) Digitální kompetence
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn. že absolvent:
- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli pracovat:
- s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením; učit se používat nové aplikace;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

2.3.2. Odborné kompetence

a) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. aby absolventi:
− chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví, znali a dodržovali zásady a předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;

− osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s multimediálními učebními pomůckami, rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
− znali systém péče státu o zdraví pracovníků (včetně preventivní péče), uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví při práci a nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce;
− byli vybaveni vědomostmi a dovednostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout;
− byli připraveni vést děti k péči o zdraví a k bezpečnému chování, k dovednosti vyhledat nebo poskytnout první pomoc.

b) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje, tzn. aby absolventi:
− znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
− chápali kvalitu vykonávané práce jako významný nástroj prestiže a konkurenceschopnosti organizace i jako nástroj hodnocení a oceňování pracovníků;
− zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti možné náklady, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
− efektivně hospodařili s finančními prostředky;
− nakládali s vybavením školy nebo školského zařízení, s didaktickými pomůckami, materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí;
− vedli děti k ekonomickému a ekologickému chování.

c) Osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro terciární studium, zejména pedagogických a sociálních oborů, být připraven vykonávat činnost pedagoga volného času nebo asistenta pedagoga, tzn. aby absolventi:
− pochopili význam pedagogiky jako vědy a lépe porozuměli cílům a strategiím ve vzdělávání dětí i dospělých;
− orientovali se v pedagogických disciplínách a v dalších oborech relevantních pro pedagogickou činnost, rozuměli pedagogické terminologii;
− měli přehled o vzdělávacím systému v ČR, cílech, principech a nástrojích vzdělávací politiky;
− dovedli vyhledávat a analyzovat informace vztahující se k moderním pedagogickým trendům a ke společenským požadavkům na výchovu a vzdělávání;

− měli přehled o úkolech a činnosti školských zařízení pro zájmové vzdělávání;
− osvojili si základní vědomosti a dovednosti z psychologie, uvědomovali si její přínos pro poznání člověka i společnosti a pro výchovně-vzdělávací činnost s dětmi;
− dovedli využívat poznatky a dovednosti z pedagogiky, zejména pedagogiky volného času, a z psychologie při práci s dětmi ve volném čase a při poskytování pedagogické podpory dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a dětem nadaným;
− uměli připravovat, realizovat a vyhodnocovat různé aktivity pro volnočasovou a zájmovou činnost dětí;
− získali hlubší vědomosti a dovednosti v předmětu své specializace a uměli je používat pro podporu aktivního využívání volného času a zájmové orientace dětí;
− osvojili si zásady spolupráce s dalšími pedagogickými pracovníky a s jinými odborníky nebo institucemi (kulturními, zájmovými atp.);
− osvojili si základní metody vědecké práce a dovednosti a návyky potřebné pro terciární studium včetně řízení vlastní učební činnosti

2.4. Realizace kompetencí v jednotlivých předmětech a průřezová témata

Kompetence uvedené v profilu absolventa jsou naplňovány v průběhu celého vzdělávání garantovaného Školním vzdělávacím programem – Pedagogické lyceum Most. Metody a formy realizace kompetencí jsou uvedeny v učebních osnovách jednotlivých předmětů.

Školní vzdělávací program klade důraz na jejich komplexní rozvoj v průběhu vzdělávání žáků. Kompetence jsou naplňovány obsahem učiva konkrétních předmětů, v projektových dnech školy a mimoškolních aktivitách organizovaných školou. Ve svém souhrnu směřují ke komplexní přípravě budoucího absolventa oboru na jeho profesi i občanské zapojení do společnosti.

V rámci vzdělávání jsou ve vzdělávacím procesu uplatňována také průřezová témata. Ta jsou chápána jako společensky důležité oblasti vzdělávání, které pro svůj význam prostupují celým vzděláváním realizovaným školním vzdělávacím programem. Dotýkají všech oblastí výuky i mimotřídních a mimoškolních činností.

V rámci výuky jsou v každém ročníku vzdělávání naplňována tato průřezová témata:
- Občan v demokratické společnosti
- Člověk a životní prostředí
- Člověk a svět práce
- Člověk a digitální svět

2.4.1. Občan v demokratické společnosti

Charakteristika tématu

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.
Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovědní oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu

K odpovědnému a demokratickému občanství je třeba mít dostatečně rozvinuté klíčové kompetence (komunikativní kompetence, personální a sociální kompetence, kompetence k řešení problémů a k práci s informacemi…), proto je jejich rozvíjení při výchově k demokratickému občanství velmi významné.
Kromě toho jsou žáci vedeni k tomu, aby:
− měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
− byli připraveni klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
− hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
− byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
− dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
− dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
− byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí, zejména sociálně potřebných, doma i v jiných zemích;
− vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Obsah tématu a jeho realizace
Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:
− osobnost a její rozvoj;
− komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;
− společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství;
− stát, politický systém, politika, soudobý svět;
− masová média;
− morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita;
− potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život.

Těžiště realizace průřezového tématu se předpokládá:
− v důsledně a promyšleně prováděné **etické výchově**, vedoucí k občanským ctnostem (humanita, láska k lidem, soucítění, přátelství, pomoc, odpovědnost, spolupráce, aktivita pro dobré věci…). Občanské ctnosti úzce souvisejí s tím, jaký je člověk ve svém soukromí – v neveřejné oblasti svého prožívání a jednání. Ke skutečnému lidství a dobré morálce, projevující se v prosociálním chování, by měly vést všechny vyučovací předměty – všechny složky školního kurikula, a to především použitím prožitkové výukové strategie, která obsahuje přijetí žáka učitelem i skupinou žáků, pozitivní motivaci, prožitek žákova úspěchu. Cílem je kladný přístup žáka k sobě samému a z toho pramenící kladný přístup žáka k životu, k ostatním lidem, k živé i neživé přírodě, ke kulturním a jiným hodnotám, které lidé vytvářejí;
− **ve vytvoření demokratického klimatu školy** (např. dobré přátelské vztahy mezi učiteli a žáky a mezi žáky navzájem);
− v náležitém rozvržení prvků průřezového tématu do jednotlivých částí školního vzdělávacího programu včetně plánované činnosti žáků mimo vyučování;
− v cílevědomém úsilí o dobré **znalosti a dovednosti žáků**, které jsou nezbytně potřebné pro informované a odpovědné občanské a jiné rozhodování a jednání; tyto vědomosti a dovednosti budou žáci nejvíce získávat ve vyučovacích předmětech zaměřených na výchovu k občanství a společenskovědní vzdělávání, tedy např. v občanské nauce, v základech společenských věd nebo v dějepisu;
− **v promyšleném a funkčním používání strategií výuky**, např. používání aktivizujících metod a forem práce ve výuce, jako je problémové a projektové učení, kooperativní učení, různé diskusní a simulační metody, metody směřující k rozvoji prosociálního chování, k rozvoji funkční gramotnosti žáků (tj. schopnost číst textový materiál s porozuměním, interpretovat jej, hodnotit a používat pro různé účely) atp.;
− v realizaci **mediální výchovy**.

2.4.2. Člověk a životní prostředí

Charakteristika tématu
Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.
Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s odborným vzděláváním žáků poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.
Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby:
− pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;

− chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
− porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
− respektovali principy udržitelného rozvoje;
− získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
− samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
− pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
− osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
− dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
− osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu
Přínos průřezového tématu je ve třech rovinách:
− informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;
− formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
− sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

Obsah tématu a jeho realizace
Průřezové téma je začleněno v rámcovém vzdělávacím programu do cílů vzdělávání a výsledků vzdělávání v různých souvislostech. Získané vědomosti a dovednosti se v průřezovém tématu propojují a doplňují tak, aby vznikl ucelený obraz ukazující složitost souvislostí v přírodě, ve společnosti, mezi přírodou a člověkem a jeho životním prostředím.
Ve složce všeobecného vzdělávání je průřezové téma začleněno především do přírodovědného vzdělávání v tématech ekologie a člověk a životní prostředí, dále je začleněno ve společenskovědním vzdělávání, v estetickém vzdělávání a vzdělávání pro zdraví.
V odborné složce je průřezové téma diferencovaně začleněno do obsahových okruhů podle charakteru oborů vzdělání. Zaměřuje se zejména na materiálové a energetické zdroje, na kvalitu pracovního prostředí, vlivy pracovních činností na prostředí a na zdraví, na technické a technologické procesy a řídicí činnosti.
Obsah průřezového tématu Člověk a životní prostředí zahrnuje témata:
− biosféra v ekosystémovém pojetí (znalosti o abiotických a biotických podmínkách života, o ekologické přizpůsobivosti, o vzájemných vztazích organismů a prostředí, o struktuře a funkci ekosystémů, o významu biodiverzity a ochrany přírody a krajiny);
− současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví);
− možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě (např. nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační, prevence negativních jevů, principy udržitelnosti rozvoje).
Průřezové téma je vhodné realizovat ve školním vzdělávacím programu kombinací tří základních způsobů:
− komplexně – v samostatném ekologickém vyučovacím předmětu (modulu) nebo v uceleném bloku ekologického učiva zahrnutého do některého vhodného předmětu (modulu), který umožňuje integraci a doplnění poznatků o ekologii a životním prostředí,

komplexní pohled na udržitelnost rozvoje v občanském životě a v daném oboru vzdělání a uvědomění si vlastní odpovědnosti za kvalitu životního prostředí;
− rozptýleně (difuzně) – v logických souvislostech v jednotlivých vyučovacích předmětech (modulech) všeobecně vzdělávací i odborné složky vzdělávání, v praktickém vyučování;
− nadpředmětově – v žákovských projektech.
Průřezové téma lze realizovat různými metodami a formami v rámci teoretického a praktického vyučování a mimoškolními aktivitami. V praktickém vyučování je vhodné vést žáky ke správnému nakládání s odpady, využívat úsporné spotřebiče a postupy, dodržovat požadavky na bezpečnost a hygienu práce. Problémově zadávané otázky, úkoly nebo situace mají žákům umožnit nejen pochopení a procvičování probíraného učiva, ale i uplatnění jejich dalších znalostí z různých oblastí vzdělávání i z mimoškolního prostředí. Vzdělávací a výchovný význam mají žákovské projekty s environmentální problematikou propojenou s odborným učivem a s odbornou praxí.
Při realizaci environmentálního vzdělávání a výchovy doporučujeme spolupracovat se středisky a centry ekologické výchovy a s dalšími ekologickými institucemi a pracovišti.

2.4.3. Člověk a svět práce

Charakteristika tématu
Cílem průřezového tématu Člověk a svět práce je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti, a především dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Management Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu
Téma Člověk a svět práce přispívá k naplňování cílů vzdělávání zejména rozvojem těchto kompetencí:
− identifikace a formulování vlastních priorit a cílů;
− aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry;
− přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování;
− vyhledávání a kritické hodnocení kariérových informací;
− komunikační dovednosti a sebeprezentace;
− otevřenost vůči celoživotnímu učení.
Uskutečňování tohoto cíle předpokládá:
− vést žáka k osobní odpovědnosti za vlastní život;
− naučit žáka formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
− motivovat žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj;
− seznámit žáka s globalizovaným světem práce a rozvojem pracovních příležitostí;
− naučit žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání;
− naučit žáka efektivní sebeprezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
− seznámit žáka se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů;
− představit žákům služby kariérového poradenství a služby zaměstnanosti.

Obsah tématu a jeho realizace
Obsah kariérového vzdělávání je možné rozdělit do několika tematických okruhů:
1. Individuální příprava na pracovní trh

− sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi z informálního učení;
− písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení;
− vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení;
− aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu.

2. Svět vzdělávání
− význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart;
− formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace;
− ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce.

3. Svět práce
− trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;
− nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí;
− technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností;
− pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností;
− zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele.

4. Podpora státu ve sféře zaměstnanosti
− služby kariérového poradenství;
− zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce.
Jednotlivé tematické okruhy průřezového tématu Člověk a svět práce se začlení ve školním vzdělávacím programu do všeobecné i odborné složky. Kariérové vzdělávání není jednorázovým tématem. Je třeba věnovat se této oblasti systematicky po celou dobu vzdělávání, a to nejen v rámci vyučovacího procesu, ale i s využitím jiných aktivit.
Výuka tematických okruhů musí být koncipována tak, aby měl žák praktické příležitosti k sebereflexi a objevování vlastního potenciálu, učil se řešit konkrétní situace, se kterými se může potkat na pracovním trhu a pracoval s konkrétními kariérovými informacemi. Při výuce lze využívat různé techniky, např. rolové hry, pracovní listy k sebepoznávání a vytváření osobního portfolia, simulační hry v rámci odborné praxe nebo odborného výcviku (ideálně v reálném pracovním prostředí), týmová i individuální práce, besedy s podporou sociálních partnerů, pracovních agentur, úřadů práce, odborníků z praxe apod., exkurze ve firmách a organizacích se zaměřením na odborné činnosti, organizační strukturu, celkový provoz, práce s informacemi aj.

2.4.4. Člověk a digitální svět

Charakteristika tématu
Digitální technologie přinášejí vzdělávání řadu nových příležitostí. Schopnost bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat digitální technologie pro učení, vzdělávání se a zvyšování vlastní kvalifikace, stejně jako při práci, občanských aktivitách i ve volném čase je jedna z klíčových kompetencí a je nezbytná pro schopnost celoživotního učení i zapojení absolventů do společenského a pracovního života.
Cílem tématu je začlenit digitální technologie do výukových aktivit a do života školy a propojit formální výuku se zkušenostmi žáků z jejich neformálních vzdělávacích aktivit a učení mimo školu. Důležitým předpokladem rozvoje digitálních dovedností žáků i formování jejich postojů a hodnot souvisejících s využíváním digitálních technologií je promyšlené a plánované využívání digitálních technologií ve výuce různých předmětů tak, aby měli žáci dostatek příležitostí učit se s nimi bezpečně, tvořivě pracovat a diskutovat o možnostech i rizicích jejich využití.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu
Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula.
Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů.
- V jazykovém vzdělávání a komunikaci jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.
- Ve společenskovědním vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby vnímali postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu.
- V přírodovědném vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.
- Matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci pracovali s digitálními technologiemi při

řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s matematickým modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení.
- V estetickém vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli při tvořivých činnostech schopni využít potenciál, který nabízejí digitální média, a aby při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňovali estetická kritéria.
- Oblast vzdělávání pro zdraví vybaví žáky také znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.
- Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.
- V ekonomickém vzdělávání jsou žáci vedeni k tomu, aby využívali vhodné nástroje pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN aj.), pro jejich zobrazování (trendy nabídky a poptávky, podnikatelský záměr, rozpočet apod.) a aby používali dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům, např. k daňovým evidenčním povinnostem.
- V odborné oblasti jsou žáci vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

Obsah tématu a jeho realizace
Digitální kompetence, ke kterým jsou žáci vedeni, jsou v dnešní době nezbytné pro zaměstnatelnost, osobní naplnění a zdraví, aktivní a odpovědné občanství i sociální začlenění každého žáka.
Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby:
- vyhledávali příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady; chápali význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života;
- kriticky posuzovali vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí; zvažovali příležitosti a rizika a snažili se rizika minimalizovat;
- běžně a samozřejmě využívali vhodné digitální technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb; digitální technologie a způsob jejich použití nastavovali a měnili podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby;
- využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; budovali si osobní vzdělávací prostředí; byli schopni rozpoznat, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientovali se v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti; byli schopni podpořit ostatní v rozvoji jejich digitálních kompetencí a předat základní bezpečnostní rady a doporučení;
- s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytvářeli a spravovali své digitální identity; aktivně pečovali o svou digitální stopu, ať už ji vytvářejí sami, nebo někdo jiný;
- chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí; chránili digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím; při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzovali jejich spolehlivost a postupovali vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby;
- při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;
- znali a uplatňovali právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých12 a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti;
- při interakcích v digitálním prostředí respektovali pravidla chování a jednali eticky, respektovali kulturní rozmanitost; aktivně vystupovali proti nepřijatelnému jednání v online světě; s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracovali s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních;

- navrhovali taková (bezpečná) řešení prostřednictvím digitálních technologií, která jim pomohou vylepšit postupy či technologie; dokázali druhým poradit s vyřešením technických problémů;
- vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků a vytvářeli a upravovali vlastní digitální obsah v různých formátech; měnili, vylepšovali a zdokonalovali obsah stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah;
- získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používali různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost a úplnost;
- přizpůsobovali organizaci a uchování dat, informací a obsahu danému prostředí a účelu;
- komunikovali prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobovali prostředky komunikace danému kontextu;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními; používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.

Průřezové téma je vhodné rozpracovat ve školním vzdělávacím programu v co nejužší vazbě na činnosti a témata v jednotlivých vyučovacích předmětech všeobecně vzdělávací i odborné složky vzdělávání. Základem je reagovat na změny ve společnosti, v profesních požadavcích a v pracovním prostředí způsobené rozvojem digitálních technologií a poskytnout žákům dostatek příležitostí, situací a kontextů, ve kterých se budou učit bezpečně a efektivně využívat různé digitální technologie.

Použití informačních a komunikačních technologií ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním.

Využívání ICT ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním je nutné přizpůsobit individuálním potřebám žáka, a to jak ve smyslu druhu nebo typu používaných produktů, tak rozsahu jejich uplatňování. Při posuzování těchto hledisek je nutné mj. vycházet z toho, jaké podpůrné nebo kompenzační technologie a produkty žák v průběhu předchozího vzdělávání využíval, na jaké úrovni je využívá a do jaké míry lze toto využívání dále zdokonalovat, aby co nejlépe reflektovaly individuální vzdělávací potřeby žáka. Při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu zdravotně znevýhodněného žáka je proto důležité vycházet z odborného hodnocení a doporučení školského poradenského zařízení, jehož je žák klientem, případně dalších odborných pracovišť, která se zabývají specializovanými technologiemi pro zdravotně znevýhodněné.

Výrobci prostředků informačních a komunikačních technologií vycházejí vstříc zdravotně znevýhodněným osobám a upravují tyto prostředky pro jejich specifické potřeby. Tělesně a zrakově postiženým lidem je k dispozici široké spektrum hardwarových a softwarových produktů, které usnadňují používání osobního počítače a umožňují jim tak komunikaci se světem, pomáhají jim vzdělávat se i pracovat. V oblasti hardwaru byly vyvinuty pomůcky pro jednodušší ovládání klávesnice počítačů, nahrazení části klávesnice pohybem myši, úpravy ovládání monitorů a nastavení tiskáren, řada přístrojů je nastavována vzdáleně prostřednictvím připojení k síti. Při potížích s používáním standardního rozložení klávesnice se používá rozložení alternativní (např. typu Dvorak). K použití těchto funkcí není zapotřebí žádné zvláštní vybavení. Bylo vyvinuto alternativní vstupní zařízení, jako je jednoduchý vypínač nebo vstupní zařízení ovládané nádechem a výdechem pro osoby, které nemohou používat myš ani klávesnici.

Pro potřebu nevidomých a slabozrakých byla vyvinuta komplexní řešení, která umožňují realizovat vstup i výstup dat pomocí externího zařízení pracujícího s Braillovým písmem, navíc v kombinaci s hlasovým výstupem.

V oblasti softwaru má většina operačních systémů již zabudované usnadňující funkce. Tyto funkce pomohou lidem, kteří mají problémy s používáním klávesnice nebo myši, jsou mírně zrakově postižení, či osobám s poškozeným sluchem. Usnadňující funkce je možné nainstalovat spolu s operačním systémem nebo je lze přidat později z instalačního disku. Vzhled a chování prostředí operačních systémů lze vzhledem k různým omezením zraku a pohybu upravit rovněž

pomocí ovládacích panelů a dalších vestavěných funkcí. Patří sem například nastavení barev a velikostí ikon a písma, hlasitosti a chování myši a klávesnice.
Mezi podpůrné aplikace dostupné pro běžné operační systémy patří například:
- programy pro osoby s postižením zraku, které mění barvu informací na obrazovce nebo informace na obrazovce zvětšují;
- programy pro nevidomé nebo osoby, které nemohou číst; tyto programy zprostředkují informace z obrazovky na externí zařízení v Braillově písmu nebo je převádějí do syntetizované řeči;
- programy, které dovolují „psát“ pomocí myši nebo hlasu;
- software, který umožňuje předvídat slova nebo fráze; tento software umožňuje rychlejší zadávání textu s menším počtem úhozů na klávesnici.

2.5. Dosažené vzdělání

Vzdělávání je ukončeno maturitní zkouškou. Dokladem o dosažení středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce.

Obsah a organizace maturitní zkoušky se řídí školským zákonem, vyhláškou a příslušnými prováděcími předpisy.

Stupeň dosaženého vzdělání je střední vzdělání s maturitní zkouškou.

Základní legislativní normou maturitní zkoušky je zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a vyhláška č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou ve znění platných předpisů.

Obsah a forma maturitní zkoušky pro obor Pedagogické lyceum na VOŠ, OA, SPgŠ a SZŠ Most je uvedena v kapitole 3. 8 Způsob ukončení vzdělávání.

3 Charakteristika vzdělávacího programu

3.1. Identifikační údaje

Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Délka a forma vzdělávání:	4 roky, denní
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Platnost ŠVP:	od 1. 9. 2025 pro všechny ročníky

3.2. Pojetí vzdělávání

Školní vzdělávací program: Pedagogické lyceum Most je koncipován jako odborná příprava vycházející ze závazných požadavků daných příslušným RVP a cílů školy deklarovaných v profilu absolventa. Struktura a obsah ŠVP zohledňuje potřebu:

- praxe – na všestranně připraveného a flexibilního odborníka,
- společnosti – na kompetentního občana státu,
- jedince – dosáhnout osobního naplnění a vést kvalitní život.

Škola vychovává samostatné občany státu a vzhledem k jejich budoucí profesi klade důraz na jejich odpovědnost, čestnost, důslednost, pracovitost, přesnost, soustavnost a podnikavost. Žáci jsou cílevědomě připravováni na týmovou práci a na vytváření dobrých mezilidských vztahů, na další studium na vysokých školách, vyšších odborných školách a na uplatnění v praxi včetně práce a života nejen v ČR, ale i v ostatních zemích EU.

3.2.1. Koncepce odborné přípravy

3.2.1.1. Struktura a význam odborných předmětů

Cílem odborného vzdělávání je vybavit žáky odbornými kompetencemi nezbytnými pro profesní uplatnění a vzbudit v nich potřebu celoživotního vzdělávání v rámci zvoleného oboru. Význam odborných předmětů spočívá hlavně v přípravě žáka jako budoucího odborníka.

Odborné vzdělávání je realizované především v předmětech pedagogika, psychologie, pedagogický seminář, dramatická výchova a ve zvolené specializaci z tělesné výchovy nebo hudební výchovy nebo výtvarné výchovy.
Obsah jednotlivých předmětů vychází ze závazných dokumentů MŠMT a zohledňuje také nároky trhu práce na absolventa oboru Pedagogické lyceum Most. Strategie vzdělávání je vedena s cílem dosažení optimálního rozvoje odborných kompetencí. Výuka je realizována formou teoretického vyučování a učební a odborné praxe. Školní vzdělávací program vychází z obecných požadavků na absolventa oboru Pedagogické lyceum, ale také umožňuje žákovi školy odbornou profilaci v rámci nabídky volitelných specializací – hudební výchova, tělesná výchova, výtvarná výchova. Žák si zvolí z nabídky jednu ze specializací a ta se stává povinnou součástí jeho odborné přípravy od druhého ročníku vzdělávání.

Skladba a obsah odborných předmětů je odrazem požadavků trhu práce, o kterých je škola informována prostřednictvím spolupráce se sociálními partnery. Dále pak mateřskými školami, základními školami, dětskými domovy, školními kluby, centry volného času a domovy mládeže, ve kterých škola zabezpečuje praktickou přípravu svých žáků.

Úspěšnost naplnění cílů odborného vzdělávání je v závěru vzdělávání prověřováno v profilové části maturitní zkoušky.

3.2.2. Koncepce všeobecně vzdělávací přípravy

3.2.2.1. Struktura a význam všeobecně vzdělávacích předmětů

Cílem výuky všeobecně vzdělávacích předmětů je především osvojení klíčových kompetencí profilujících budoucího absolventa jako platného občana schopného flexibilně řešit problémy osobního i profesního charakteru. Občana, který má potřebu a je schopen se celoživotně vzdělávat. Občana, který je vybaven potřebnými dovednostmi a znalostmi pro prožití plnohodnotného života ve vlastní zemi i ostatních státech světa. Občana, který má dostatečný přehled o současném dění ve světě a znalosti na to, aby ho dokázal analyzovat a zaujímat k němu argumenty podložená stanoviska. Obsahová náplň jednotlivých všeobecně vzdělávacích předmětů přispívá k získání všeobecného rozhledu a vytváří předpoklady k dalšímu rozšiřování a získávání vyššího vzdělání.

V rámci všeobecného vzdělávání je žák vzděláván v těchto předmětech: český jazyk a literatura, cizí jazyk, biologie, dějepis, fyzika, chemie, matematika, občanská nauka, tělesná výchova a zeměpis.

Informatické vzdělávání je realizováno v předmětech informační technologie a písemná a elektronická komunikace. Výuka je zaměřena na získání kompetencí nezbytných pro další profesní růst absolventa a jeho schopnost orientace v moderní informační společnosti. Cílem je dosažení informační gramotnosti absolventa oboru jako nezbytné podmínky plnohodnotného uplatnění v současné společnosti

Prostor pro rozšíření vzdělání v jednotlivých oblastech všeobecného vzdělávání v závislosti na další profesní orientaci absolventa umožňuje zapojení žáka do zájmových forem výuky a vzdělávání ve volitelných předmětech. Nabídka školy je v příslušném školním roce inovována v závislosti na zájmu žáků, společenské potřebě a personálních možnostech školy.

V rámci všeobecně vzdělávací přípravy jsou obsahově naplňována především průřezová témata Občan v demokratické společnosti a Člověk a životní prostředí a Informační a komunikační technologie.

Úspěšnost naplnění cílů všeobecného vzdělávání je v závěru vzdělávání prověřována ve společné i profilové části maturitní zkoušky.

3.2.3. Preferované metody a formy výuky

Ve výuce je kladen důraz na názornost vyučování a systematické procvičování získaných poznatků a dovedností a osvojení principů kooperace a týmové práce. Ve výuce jsou zejména využívány:

a) moderní didaktické a technické pomůcky

teoretická výuka:

- informační technologie – vytváření grafů, formulářů, práce s internetem, elektronická komunikace s vyučujícím, získávání a zpracovávání informací, AI apod.,
- multimediální technika – názorná prezentace učební látky, rychlý přístup k informacím.

praktická výuka:

- zvládnutí praktických dovedností a činností na moderní administrativní technice
- ovládnutí principů práce s odborným softwarem
- ovládaní výpočetní techniky

Využívání moderních technologií a didaktických pomůcek vytváří předpoklady pro naplňování obsahu průřezového tématu Informační a komunikační technologie.

b) moderní metody výuky za účelem posílení univerzálnosti, flexibility, kreativity, reflexi, modifikaci a aplikaci vzdělávacích strategií se zřetelem k principům celoživotního učení minimalizujícího rizika na trhu práce

- kooperativní učení
- sociálně komunikativní metody (dialog, kritické myšlení)
- projektová výuka
- problémové vyučování

Využíváním moderních metod se realizují výchovně vzdělávací obsahy průřezových témat Člověk a svět práce a Člověk v demokratické společnosti.

a) alternativní vzdělávací aktivity

- zapojení žáků do projektů školy (dle aktuální nabídky ve školním roce)
- účast žáků v soutěžích (dle aktuální nabídky ve školním roce)
- příprava a realizace výchovně vzdělávacích akcí pro děti a mládež (dle aktuální nabídky ve školním roce)
- alternativní vzdělávací aktivity přispívají k obsahovému naplnění průřezových témat Člověk a svět práce a Člověk v demokratické společnosti, Člověk a digitální svět.

b) exkurze, kurzy a tematické zájezdy

- odborné a všeobecně vzdělávací exkurze,
- lyžařské a sportovně turistické kurzy,
- poznávací a jazykové pobyty.

V rámci exkurzí, kurzů a tematických zájezdů jsou realizována průřezová témata Člověk a svět práce, Člověk v demokratické společnosti a Člověk a životní prostředí.
Výuka v oboru vzdělání Předškolní a mimoškolní pedagogika je pojata jako otevřený demokratický proces, ve kterém dochází ke konstruktivnímu dialogu učitel-žák s cílem motivovat žáka k aktivnímu přístupu ke vzdělávaní. Není zaměřena jen na bezduché předávání vědomostí, ale vede žáka k získání celoživotní potřeby sebevzdělávání a umění smysluplně žít, pracovat a pomáhat jiným. Cílem je vybavit absolventy předpoklady pro dosažení profesních i životních úspěchů.

V rámci exkurzí, kurzů a tematických zájezdů jsou realizována průřezová témata Člověk a svět práce, Člověk v demokratické společnosti a Člověk a životní prostředí.

Výuka v oboru vzdělání Pedagogické lyceum je pojata jako otevřený demokratický proces, ve kterém dochází ke konstruktivnímu dialogu učitel-žák s cílem motivovat žáka k aktivnímu přístupu ke vzdělávaní. Není zaměřena jen na bezduché předávání vědomostí, ale vede žáka k získání celoživotní potřeby sebevzdělávání a umění smysluplně žít, pracovat a pomáhat jiným. Cílem je vybavit absolventy předpoklady pro dosažení profesních i životních úspěchů.

3.3. Organizace výuky

Organizace výuky vychází z principů optimální psychohygieny vzdělávání a efektivního řízení pedagogického procesu.

Výuka je v průběhu týdne rozvržena v souladu se školskými, pracovními a hygienickými předpisy. Zejména je kladen důraz na nepřekračování maximálního počtu vyučovacích hodin v týdnu a maximálního počtu vyučovacích hodin v pracovním dnu a respektování předepsaných přestávek ve vyučování a dodržování délky učebních jednotek.

Výuka standardně probíhá v příslušné třídě s maximálním počtem 34 žáků, ale s ohledem na efektivitu vzdělávání a racionální využívání didaktických pomůcek, odborných učeben a snazší aplikaci moderních metod je výuka cizího jazyka, literárně jazykového praktika, tělesné výchovy, výtvarné výchovy, pedagogické praxe, informačních technologií a písemné a elektronické komunikace v příslušných ročnících vzdělávání standardně realizována v půlených třídách. Ve 3. ročníku mají žáci možnost zvolit si seminář z anglického jazyka, a to ve dvou úrovních obtížnosti B1/B2, přičemž vyšší úroveň směřuje k dosažení certifikátu úrovně B2 SERR, nebo seminář z INT, směřující k dosažení certifikátu ECDL.

Volitelné semináře ve 3. a 4. ročníku jsou koncipovány jako jednoleté s dotací 2 vyučovací hodiny v týdnu. Stejnojmenné semináře na sebe obsahově nenavazují. To umožňuje žákovi ve 4. ročníku zvolit seminář, který ve 3. ročníku nenavštěvoval, stejně jako navštěvovat seminář se stejným označením dva roky po sobě.

Výuka praktických dovedností je realizována formou učební praxe a odborné praxe.

Učební praxe je obsažena ve třetím a čtvrtém ročníku vzdělávání v předmětu pedagogický seminář. V rámci tohoto předmětu se žáci seznamují s činnostmi spojenými s organizací a vedením pedagogického procesu ve vzdělávacích a výchovných institucích.

Odborná praxe je naplňována souvislým působením žáka v pedagogických zařízeních:

3. ročník - 2 týdny,

4. ročník- 2 týdny.

Hodnocení odborné praxe je součástí hodnocení předmětu pedagogický seminář.

V průběhu vzdělávání jsou pro žáky školy organizovány tři kurzy. Lyžařský kurz v prvním ročníku, vodácký kurz ve druhém ročníku a specializační kurzy s metodikou (výtvarný, hudební a cyklistický kurz) ve třetím ročníku. V rámci kurzů se žáci učí specifickým dovednostem, ale současně jsou prostřednictvím pobytu v kolektivu a přírodě obsahově naplňována průřezová témata Člověk v demokratické společnosti a Člověk a životní prostředí. Kurzy jsou organizovány zpravidla jako sedmidenní. V druhém ročníku se žáci se specializací tělesná výchova průběžně (jedna hodina týdně) účastní kurzu plavání**.**

Přehled kurzů, jejichž úspěšné absolvování je nezbytnou podmínkou připuštění žáka k maturitní zkoušce:

Tělesná výchova specializace: lyžařský kurz, vodácký kurz a cyklistický kurz.

Hudební výchova specializace: hudební kurz.

Výtvarná výchova specializace: výtvarný kurz.

Odborné a všeobecně vzdělávací vědomosti si žáci upevňují a prohlubují v rámci exkurzí. V průběhu vzdělávání jsou pro žáky organizovány exkurze do pedagogických či sociálních zařízení, např. školy pro žáky s různými znevýhodněními, dětské domovy, ústavy sociální péče, výchovné a diagnostické ústavy. Cílem je přiblížit teoretické vědomosti praxi a vytvořit u žáků povědomí o existenci, zaměření a cílech těchto subjektů a jejich roli jako případných zaměstnavatelů. V rámci všeobecně vzdělávacích exkurzí žáci navštěvují význačné kulturní památky, vládní instituce, humanitární organizace a podobně.

Průběžně jsou pro podporu a vyšší názornost probíraného učiva do výuky zařazovány návštěvy divadelních a filmových představení, besedy s představiteli různých profesních směrů, návštěvy úřadů práce (čtvrté ročníky), okresních soudů, knihoven a jiných kulturních akcí regionálního i republikového významu.

Možnost seberealizace a dalšího vzdělávaní žáků je podporována zajišťováním jejich účasti v odborných soutěžích, sportovních soutěžích a projektových činnostech (Program DofE, Erasmus+).

Škola podporuje organizaci a realizaci jazykových a poznávacích zahraničních pobytů a výměnných stáží pro žáky školy. V tomto směru se nabídka řídí aktuální situací v příslušném školním roce. Tyto aktivity nejsou součástí pravidelné výuky a škola v nich nemůže účast žáka garantovat.

Na škole jsou organizovány projektové dny zaměřené na bezpečnost a zdraví, sport, kulturu, mezilidské a mezigenerační vztahy apod.

3.4. Způsob hodnocení žáků

Obecné zásady a formy hodnocení.

Východisko pro hodnocení chování a prospěchu ve výuce tvoří platná legislativa a klasifikační řád, který je součástí školního řádu a sjednocuje požadavky z teoretického i praktického vyučování. Hodnocení je vyjadřováno pomocí pětistupňové klasifikační stupnice a směřuje k posouzení zvládnutí základních kompetencí. Základním předpokladem hodnocení je že žák:

- ví, jak bude prokazovat, že se učivo naučil,
- zná kritéria podle kterých bude hodnocen,
- rozumí hodnocení,
- dokáže na jeho základě hodnotit vlastní pokrok.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové),
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami,
- analýzou výsledků činnosti žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a zdravotnických služeb,
- rozhovory se žákem a se zákonnými zástupci žáka.

Pravidla hodnocení a klasifikace

Při prezenčním způsobu vzdělávání musí být žák z předmětu vyzkoušen ústně nebo písemně alespoň čtyřikrát za každé pololetí, a to v odlišných termínech klasifikačního období. Ústní zkoušení musí být zařazeno u těch předmětů, které to svým charakterem umožňují, zvláště pak u těch, kde je vzdělávání ukončováno ústní maturitní zkouškou.
Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Při ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě.

Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do třech týdnů. Kontrolní písemné práce v jednotlivých předmětech jsou časově jednotlivými učiteli koordinovány, aby se nenahromadily v jeden termín. Zkoušení žáka probíhá zásadně před svědky.
Způsob hodnocení distančního způsobu vzdělávání přizpůsobí škola podmínkám žáka pro tento způsob vzdělávání. Učitel bude využívat sumativního hodnocení, formativního hodnocení a bude poskytovat žákovi zpětnou vazbu.
Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka a vždy k 30. daného měsíce ji převést do elektronického informačního systému školy pro žáky a rodiče.
Učitel na začátku klasifikačního období seznámí žáky s kritérii a formami hodnocení.
Žáci se klasifikují ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku. Výjimkou jsou předměty, z kterých je žák na základě § 67 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. uvolněn ředitelem školy.
Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušný předmět.
V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě. Nedojde-li k dohodě, stanoví se výsledný klasifikační stupeň rozhodnutím ředitele školy.
Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje jen na základě matematického průměru dílčích hodnocení za příslušné období. Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému subjektivnímu vlivu.
Třídní učitelé, vedení školy a zákonní zástupci jsou průběžně informováni o stavu klasifikace jednotlivých žáků prostřednictvím elektronického informačního systému školy a přehledem návrhů klasifikace pro jednotlivé žáky v 1. a 3. čtvrtletí.
Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednávají při pedagogických radách, na základě závěrů jsou o tomto informováni žáci a zákonní zástupci žáka.
Na konci klasifikačního období v termínu, který určí ředitel školy, zapíší učitelé příslušných předmětů výsledky celkové klasifikace do třídních výkazů v elektronickém systému, připraví návrhy na opravné zkoušky a klasifikaci v náhradním termínu, třídní učitel zpracuje výsledky klasifikace žáků pro potřeby pedagogické rady a tisk vysvědčení.
V případě, že žák denní formy vzdělávání má v jednotlivých předmětech absenci vyšší než 30 %, není hodnocen. Výjimku z uvedených 30 % a výše schvaluje po posouzení důležitých souvislostí pro hodnocení žáka vyučující daného předmětu. Nehodnocení v předmětech s docházkou na odborné pracoviště nelze nahradit hodnocením v náhradním termínu.

Způsoby hodnocení učební a odborné praxe
Žáci vykonávají učební praxi v předmětu Pedagogická praxe a odbornou praxi v rámci souvislé praxe pod vedením učitele odborných předmětů. Hodnocení probíhá dle výše zmíněných kritérií a je vyjádřeno klasifikačním stupněm. Výsledky žáka jsou posuzovány komplexně s důrazem na praktické zvládnutí zadaných úkolů.

Způsoby hodnocení klíčových kompetencí.
Hodnocení klíčových kompetencí se provádí v jednotlivých vyučovacích předmětech. Jedná se o komplexnější posouzení a hodnocení toho, jak žák komunikuje, jak je schopen spolupracovat interaktivně v kolektivu, jak využívá výpočetní techniku a numerických znalostí a jak je schopen své znalosti a dovednosti prezentovat.

Společné zásady při hodnocení prospěchu:
Hlavní funkce hodnocení je informační a diagnostická; důležité je, aby nehodnotil jen sám učitel, ale využíval i formy sebehodnocení žáků a kolektivního hodnocení; hodnocení musí dát perspektivu všem žákům, zvláště těm slabým a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami; základem pro hodnocení je partnerský, komunikativní přístup k žákům; respektování práva žáka na individuální rozvoj.
Učitel není jen ten, kdo stále určuje a hodnotí, ale vede na cestě poznání, inspiruje a pomáhá;

chyba již není pokládána za nežádoucí jev, ale za přirozený, průvodní znak poznávání.

Informace o výsledcích hodnocení:
Žáci jsou o výsledcích hodnocení informováni prostřednictvím vyučujícího příslušného předmětu v příslušné vyučovací hodině. Každý vyučující zapisuje vždy jednou za měsíc výsledky hodnocení každého žáka do informačního systému. Informační systém je dálkově přístupný žákovi i jeho zákonnému zástupci. Zákonný zástupce žáka je o prospěchu a chování svého dítěte informován prostřednictvím třídního učitele na pravidelných třídních schůzkách nebo okamžitě, vyžaduje-li to situace.
Informace o udělených pochvalách a kázeňských opatřeních jsou doručovány na adresu zákonného zástupce.

3.5. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona (ŠZ).
Podpůrná opatření zajišťuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně lze uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně může škola nebo školské zařízení uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ) a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.
Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Různé druhy nebo stupně podpůrných opatření lze kombinovat za podmínek daných ŠZ a vyhláškou. Závazný rámec pro obsahové a organizační zajištění odborného vzdělávání všech žáků tvoří RVP pro jednotlivé obory vzdělání, na jejichž základě školy zpracují svůj ŠVP. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP) a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PLPP a IVP zpracovává škola. Při poskytování podpůrných opatření je možné zohlednit také § 67 odst. 2 ŠZ, který uvádí, že ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, na žádost uvolnit žáka zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Žák uvedený v § 16 odst. 9 ŠZ může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. Tzn., že žák nemůže být uvolněn z odborných teoretických i praktických předmětů (tj. příslušných cvičení, odborného výcviku, učební a odborné praxe) nezbytných pro dosažení odborných kompetencí a výsledků vzdělávání vymezených příslušným RVP a ŠVP, z předmětů nebo obsahových částí propedeutických pro odborné vzdělávání a pro získání požadovaných gramotností nebo předmětů a obsahových částí závěrečné zkoušky, závěrečné zkoušky s výučním listem, maturitní zkoušky a absolutoria v konzervatoři.
Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ i další druhy podpůrných opatření, např. využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků (tlumočníka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící aj.), poskytnutí kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků, úprava materiálních a organizačních podmínek výuky nebo úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními může být v souladu s principy individualizace a diferenciace vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická intervence nebo pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v příloze č. 1 k vyhlášce. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována nad rámec časové dotace stanovené RVP. Ve výjimečných případech může ředitel školy vzdělávání prodloužit, nejvýše však o 2 školní roky (§ 16 odst. 2 b ŠZ).

Vzdělávání nadaných žáků

V souladu se zněním ŠZ § 17 je povinností škol a školských zařízení vytvářet podmínky pro rozvoj nadání žáků. Výuka by měla podněcovat rozvoj potenciálu žáků včetně různých druhů nadání. Za nadaného žáka se podle § 27 odst. 1 vyhlášky považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za žáka mimořádně nadaného se pak považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech (§ 27 odst. 2 vyhlášky). Zjišťování mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Jestliže se u žáka projevuje vyhraněný typ nadání (v oblasti pohybové, umělecké, manuální), vyjadřuje se ŠPZ zejména ke specifikům jeho osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, zatímco míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru. Žákovi s mimořádným nadáním může škola povolit vzdělávání podle IVP nebo ho přeřadit na základě zkoušek do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku (§ 17 odst. 3 ŠZ; § 28 – § 31 vyhlášky). Je žádoucí věnovat těmto žákům zvýšenou pozornost a využívat pro rozvoj jejich nadání také podpůrná opatření vymezená pro vzdělávání těchto žáků ŠZ a vyhláškou. Jedná se nejen o vzdělávání podle IVP u žáků s diagnostikovaným mimořádným nadáním, ale také o možnost rozšířit obsah vzdělávání, popř. i výstupy vzdělávání, nad RVP a ŠVP, vytvářet skupiny nadaných žáků z různých ročníků, umožnit žákům účastnit se výuky ve vyšším ročníku, popř. se paralelně vzdělávat formou stáží na jiné škole včetně VOŠ nebo na odborných pracovištích, účastnit se studijních a jiných pobytů v zahraničí (např. v rámci programu Erasmus+), zapojovat žáky do různých projektů (školních i projektů sociálních partnerů), soutěží a jiných aktivit rozvíjejících nadání žáků (doporučení nadstavbových kurzů v institutech pro nadané žáky).

Systém péče o žáky se SVP a žáky nadané ve škole

Ve ŠVP škola popíše systém péče o žáky se SVP a žáky nadané vzhledem k charakteru oboru vzdělání a podmínkám vzdělávání.
Zejména stanoví:

- pravidla, postup tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP;
- pravidla, postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP pro žáky se SVP, popř. i pro žáky mimořádně nadané;
- systém vyhledávání a podpory žáků nadaných a žáků mimořádně nadaných (ve spolupráci se školními koordinátory nadání)

Uvede (nebo stanoví pravidla pro poskytování) další formy podpory kromě podpůrných opatření uvedených ve ŠZ, pokud je poskytuje nebo bude poskytovat, např. speciální podporu žákům ze znevýhodněného sociálního nebo z odlišného kulturního prostředí, motivační nebo prospěchová stipendia poskytovaná školou ve spolupráci se zaměstnavateli nebo s dalšími subjekty.
Pokud bude žákům se SVP poskytována speciálně pedagogická péče, mohou být součástí ŠVP také učební osnovy příslušných předmětů; příklady konkrétních zaměření předmětů speciálně pedagogické péče jsou uvedeny v příloze č. 1 k vyhlášce.
Ve škole je určen pracovník, který se bude komplexně věnovat vzdělávání žáků se SVP, sledovat využívání a vyhodnocování poskytovaných podpůrných opatření, komunikovat se ŠPZ, žáky a rodiči nezletilých žáků, s dalšími pracovníky školy (např. s učiteli příslušných vyučovacích předmětů, koordinátory a instruktory praktického vyučování u zaměstnavatelů, výchovným poradcem nebo školním psychologem), popř. s dalšími institucemi (§ 10 a § 11 vyhlášky); v případě poskytování podpůrných opatření druhého a vyšších stupňů má škola povinnost určit pedagogického pracovníka odpovídajícího za spolupráci se ŠPZ.

Pro dosažení úspěšnosti při vzdělávání těchto žáků je třeba zejména:

- povzbuzovat žáky při případných neúspěších a posilovat jejich motivaci k učení;
- uplatňovat formativní hodnocení žáků;

- poskytovat pomoc při osvojování si vhodných učebních způsobů a postupů se zřetelem k individuálním obtížím jednotlivců;
- věnovat pozornost začleňování těchto žáků do běžného kolektivu a vytváření pozitivního klimatu ve třídě a ve škole;
- spolupracovat s odbornými institucemi, tj. se ŠPZ a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby také s odborníky mimo oblast školství (odbornými lékaři nebo pracovníky z oblasti sociálně-právní ochrany žáka apod.);
- spolupracovat s dalšími sociálními partnery školy, zejména s rodiči žáků (jak rodičů žáků se SVP při řešení individuálních zdravotních či učebních obtíží žáků, tak s ostatními rodiči) a také se základními školami, ve kterých žáci plnili povinnou školní docházku (zjistit, jaká podpora byla žákovi poskytována na základní škole);
- spolupracovat se zaměstnavateli při zajišťování praktické části přípravy na povolání (odborného výcviku, učební a odborné praxe) nebo při hledání možností prvního pracovního uplatnění absolventů se zdravotním postižením; se specifiky vzdělávání žáků se SVP a přístupu k nim je vhodné seznámit zaměstnavatele, u něhož se bude realizovat jejich praktická výuka, a zejména instruktora dané skupiny;
- realizovat další vzdělávání učitelů všech předmětů zaměřené na vzdělávání žáků se SVP (i žáků nadaných) a uplatňování adekvátních metod a forem výuky, hodnocení a komunikace s těmito žáky.

SPOLEČNÉ VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLE

Dosažená úroveň společného vzdělávání je spojena zejména s odborným vzděláváním výchovných poradců ve škole.

Škola zabezpečuje:

- vypracování IVP a PLPP pro žáky i studenty se speciálními vzdělávacími potřebami, který je průběžně vyhodnocován
- úzkou spolupráci se školskými poradenskými zařízeními v regionu (SVP, SPC), které mají v péči jejich žáky
- úzkou spolupráci výchovných poradců s třídními učiteli i vyučujícími, kteří jsou seznámeni se speciálními potřebami žáků, informovaným souhlasem stvrzují, že byli s IVP seznámeni
- úzkou spolupráci s asistenty pedagoga
- využívání možnosti získat metodickou podporu ŠPZ, konzultuje pedagogické vedení žáků
- částečnou dostupnost všem žákům, v případě žáka se zdravotním hendikepem škola vytváří organizační podmínky pro zvládnutí výuky
- spolupráci i s dalšími pracovišti, zvláště s klinickými psychology a psychiatry, se SVP, s odbornými lékaři (neurolog), s pracovníky OSPOD
- realizaci společného vzdělávání, která je řízena a koordinována
- podílení pedagogů na utváření sociálních vztahů ve třídě, a to i v takové, kde je vysoké množství žáků cizinců i žák s tělesným hendikepem
- podporu žáků nadaných, kterým je vypracován IVP (vrcholoví sportovci, umělecky nadání), zde je vysoká míra spolupráce mezi výchovným poradcem, třídním učitelem i ostatními vyučujícími
- přípravu nadaných žáků na účast v různých soutěžích, olympiádách a projektech, umožňuje srovnání v národních a mezinárodních soutěžích
- pomoc překonat obtíže při vzdělávání žáků se slabším prospěchem, spolupráce s pedagogy a rodiči na řešení vzniklých problémů
- informovanost žáků ze sociálně slabšího prostředí o podpůrných programech, např. podpora romských žáků
- vypracování preventivního programu školy, do jehož aktivit v souvislosti s organizací výuky patří preventivní programy
- optimální vzdělávání žáků s vývojovými poruchami chování, zejména s poruchami pozornosti spojenými s hyperaktivitou (ADHD)
- vypracování PLPP pro žáky se speciálními potřebami a pro žáky nadané

Všichni vyučující jsou v potřebném rozsahu informováni o žácích, které vzdělávají. Prioritou školy je, aby formou společného vzdělávání všichni žáci dosáhli předepsaných závazných vzdělávacích cílů, které jsou stanoveny v příslušném vzdělávacím programu.
Škola nemá bezbariérový přístup.

3.6. Ochrana žáků před násilím, šikanou a jinými společensky negativními jevy

Ochrana žáků před násilím, šikanou a jinými společensky rizikovými jevy vychází ze školního řádu, dále z preventivního programu školy, krizového plánu školy a z platného metodického pokynu k prevenci rizikového chování. Preventivní program školy je každoročně aktualizován týmem pedagogických pracovníků školy a periodicky předkládán okresnímu metodikovi školní prevence. Školní poradenské pracoviště se zaměřuje na všechny oblasti prevence rizikového chování, kam nejčastěji může spadat například záškoláctví, šikana, kyberšikana a závislostní chování. ŠPP využívá široké spektrum nástrojů (odborné přednášky, odborné exkurze, adaptační pobyty). Osvěta probíhá ve většině předmětů.

Učitelé spolupracují s výchovným poradcem, školním metodikem prevence a dalšími odborníky, eventuálně se školským poradenským zařízením.

3.7 Realizace BOZP a požární prevence

Směrnice vychází z:

a) obecně právních předpisů, kterými jsou ve znění pozdějších předpisů zákon č. 262/2006 Sb. – zákoník práce, nařízení vlády č. 361/2007 Sb., občanský zákoník č. 89/2012, zákon č. 174/1968 Sb., nařízení vlády č. 201/2010 Sb., zákon č. 48/1997 Sb., vyhláška č. 70/2012 Sb., nařízení vlády č. 498/2001 Sb., vyhláška č. 180/2015 Sb., zákon č. 258/2000 Sb. a jako pomocný materiál metodický pokyn MŠMT k zajištění bezpečnosti a ochrany dětí a žáků ve školách a školských zařízení zřizovaných MŠMT, 2006 ve znění pozdějších předpisů,

b) technických předpisů,

c) školských předpisů, kterými jsou ve znění pozdějších předpisů zákon č. 561/2004 Sb., odpovídajících příkazů ředitele školy a metodických pokynů (opatření ředitele školy),

d) hygienických a zdravotnických předpisů.

Za plnění úkolů na úseku BOZP odpovídá ředitel školy, který pověřuje plněním a kontrolou BOZP další vedoucí zaměstnance, kterými jsou statutární zástupce ředitele a zástupce ředitele, školník, vedoucí jídelny, pověřený administrativní referent. Za odborné posuzování úseku BOZP odpovídá na základě pověření osoba odborně způsobilá – bezpečnostní technik. Za bezpečnost žáků při školní i mimoškolní činnosti odpovídají pedagogičtí pracovníci dle ustanovení školských předpisů. Odpovědným pracovníkem za celou oblast BOZP z pozice vedení školy je zástupce ředitele školy
Zaměstnanci a žáci jsou povinni dodržovat zásady BOZP, používat ve vyjmenovaných oblastech osobní ochranné pracovní prostředky a upozorňovat na závady, které by mohly ohrozit jejich zdraví a bezpečnost.

Všichni zaměstnanci jsou povinni se proti podpisu seznámit s bezpečnostními předpisy dle tematických plánů a časových harmonogramů jednotlivých školení pro jednotlivé profese, funkce a činnosti. Žáci jsou proškolování proti podpisu vždy na začátku školního roku, při prvním vstupu do odborných učeben v rámci odborných předmětů, před prázdninami a vždy před jednotlivými školními akcemi mimo školu (exkurze, kurzy, zahraniční výjezdy, soutěže a přehlídky, školní výlety případně jiné). Záznam o

proškolení žáků se provádí do třídní knihy a proškolení žáci se evidují na prezenčních listinách k tomu určených.

Úrazy jsou evidovány v knize úrazů, která je na sekretariátě školy. Registraci podléhají úrazy, které zapříčinily absenci delší než tři pracovní dny. Ve škole jsou vytvořeny podmínky pro poskytnutí první pomoci ve smyslu traumatologického plánu, bezproblémového přístupu k telefonu a systému příručních lékárniček.

Podmínky pobytu žáků ve škole stanoví vnitřní řád školy pro denní vzdělávání. Dohled nad žáky začíná 15 minut před začátkem vyučování a končí odchodem žáků po skončení vyučování. Pedagogičtí a ostatní pracovníci ve dnech vyučování případně při mimoškolních akcích konají dohled podle pokynu vedení školy. Na všech akcích školy je zákaz kouření, požívání alkoholu a aplikace návykových látek. Při vícedenních akcích je pedagogický dohled odpovědný za žáka i v době jeho spánku.

Akce mimo budovu školy v rámci města
V případě, že se výuka případně jiné školní či mimoškolní akce konají mimo budovu školy, je sraz i odchod žáků stanoven učitelem případně vedením školy na určeném místě. Na 1 pedagogický dohled je maximálně 30 žáků. Úraz zaměstnance či žáka je považován za pracovní pouze v případě, že se stane na cestě ze školy na jiné místo určení nebo v obráceném sledu. Úraz na cestě do školy či místo určené, případně ze školy či místa určeného není pracovním úrazem.

Akce mimo budovu školy a mimo město
Pedagogický dohled začíná vstupem do dopravního prostředku a končí výstupem po skončení akce. Úraz na cestě k místu srazu a po odchodu z akce není pracovním úrazem. Na 1 pedagoga je maximálně 25 žáků. Dodatečný příjezd na akci či předčasný odjezd je možný pouze z vážných důvodů na základě žádosti rodičů. Odpovědnost za cestu na akci případně z akce nesou rodiče žáka.

Zahraniční akce
Realizace vychází z platných školských předpisů a schvaluje KÚ ÚK. Na jednoho pedagoga je maximálně 15 žáků. Dodatečný příjezd není povolován, předčasný odjezd z velmi vážných objektivních důvodů je řešen prostřednictvím rodičů.

Sportovní kurzy
Realizace vychází z platných školských předpisů o sportovních kurzech a v návaznosti na učební plán daného oboru. Kurzy i s nižším počtem žáků než 30 doprovázejí tři dospělé osoby. Družstvo kurzu má nejvíce 15 žáků, při vodáckém putování je maximálně 5 kanoí nebo 2 pramice na 1 instruktora, při horské túře doprovázejí skupinu vždy 2 instruktoři, při cykloturistice má družstvo v silničním provozu maximálně 10 členů. Při plaveckém kurzu v bazénu je 1 pedagogický dohled na 15 žáků plavců nebo 10 žáků neplavců.

Koupání na akcích školy
Koupání je povoleno na předem prověřeném a vyhrazeném místě po skupinách s největším počtem žáků 10 na 1 pedagogického pracovníka. Odpovědnost za bezpečnost při koupání nese vždy škola, i když je přítomen plavčík. Koupání bez pedagogického dohledu není v žádném případě povoleno, a to ani v osobním volnu žáků.

Osobní volno žáků na akcích školy
Je-li žákům na akci školy poskytnuto osobní volno, nese odpovědnost každý sám za sebe. Pedagogický dohled musí před rozchodem poučit žáky o chování a bezpečnosti, dále o orientačních bodech a časovém horizontu osobního volna. Pedagogický pracovník nese i v tomto případě za žáky morální odpovědnost.

Žáci jsou v rámci úvodního proškolení na začátku školního roku seznamováni s protipožární ochranou a souvisejícími činnostmi v případě ohrožení bezpečnosti, zdraví a života. Znají únikové cesty a způsoby

chování v těchto situacích. Prakticky jsou tyto činnosti procvičovány ve „cvičném požárním poplachu“ organizovaném v každém školním roce.

Nedílnou součástí výchovy k BOZP a protipožární prevence je žáky nejen seznamovat s příslušnými předpisy a způsobem jednání v rizikových situacích, ale i vytvářet u nich potřebu aktivního a zodpovědného přístupu k této oblasti. Tento přístup se je uplatňován zejména v rámci projektového dne Den bezpečnosti a zdraví a také při výuce jednotlivých předmětů a činnostech realizovaných v rámci kurzů. Žáci jsou vedeni, aby si vážili zdraví a měli povědomí o bezpečnostních a zdravotních předpisech a nezbytnosti jejich dodržování v osobním životě i na pracovištích.

3.8. Podmínky pro přijímaní ke vzdělávání

Pro obor vzdělání Pedagogické lyceum v maturitním denním čtyřletém vzdělávání se přijímací zkoušky konají formou jednotné přijímací zkoušky (testy z českého jazyka a literatury a matematiky dle jednotného zadání MŠMT).

Přijímání ke vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a prováděcími předpisy. Dále splněním podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů o vzdělávání v daném oboru vzdělání.
O dalších kritériích přijetí rozhoduje ředitel školy. Na základě stanovených kritérií vzniká pořadí a ke vzdělávání jsou přijímaní žáci – uchazeči s nejlepším bodovým výsledkem, který vznikne součtem bodů ze stanovených kritérií až do naplnění stanovené kapacity pro příslušný školní rok.

3.9. Způsob ukončení vzdělávání

Vzdělávání je ukončeno maturitní zkouškou, kvalifikační úroveň EQF 4. Dokladem o dosaženém středním vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím předpisem.

Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části.
Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky.

Zkušebními předměty společné části maturitní zkoušky jsou:

a) český jazyk a literatura,
b) cizí jazyk, který je vyučován ve škole, jíž je žákem, anebo
c) matematika.

Zkoušky společné části maturitní zkoušky se konají formou didaktického testu.
Žák se může ve společné části dále přihlásit až ke dvěma nepovinným zkouškám ze zkušebních předmětů a ze zkušebního předmětu matematika rozšiřující. Nepovinnými předměty společné části MZ mohou být CZJ (vyučovaný na škole) nebo MAT, přičemž není možno souběžně maturovat z jednoho předmětu povinně a nepovinně.

Zkoušky společné části maturitní zkoušky může žák konat, pokud úspěšně ukončil poslední ročník středního vzdělávání.

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky:

a) z českého jazyka a literatury,
b) a pokud si žák ve společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk, ze zkoušky z tohoto cizího jazyka,
c) a z dalších 3 povinných zkoušek.

Zkoušky z českého jazyka a literatury a z cizího jazyka se konají vždy formou písemné práce a formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí.

Zkoušky profilové části maturitní zkoušky se konají formou:
- ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí,
- písemné práce,
- praktické zkoušky.

Profilová část – povinné zkoušky

1. český jazyk a literatura/cizí jazyk (písemná práce)
2. český jazyk a literatura/cizí jazyk (ústní zkouška)
3. pedagogika – ústní zkouška
4. hudební, výtvarná nebo tělesná výchova specializace (praktická zkouška)
5. zkouška z nabídky ředitele školy:
    - matematika (ústní zkouška)
    - psychologie (ústní zkouška)
    - biologie (ústní zkouška)
    - dějepis (ústní zkouška)
    - 2. cizí jazyk (ústní zkouška, písemná práce)
    - informační technologie (ústní zkouška)

- Žák může dále v rámci profilové části maturitní zkoušky konat nejvýše 2 nepovinné zkoušky. Žák může volit nepovinné zkoušky z nabídky stanovené ředitelem školy. Zvolené nepovinné zkoušky se uvedou v přihlášce.

Nepovinné zkoušky z nabídky ředitele školy:

- matematika (ústní zkouška)
- psychologie (ústní zkouška)
- biologie (ústní zkouška)
- 2. cizí jazyk (ústní zkouška, písemná práce)
- informační technologie (ústní zkouška)
- dějepis (ústní zkouška)
- hudební, výtvarná nebo tělesná výchova specializace (praktická zkouška)

- Pokud žák koná v profilové části maturitní zkoušky alespoň 4 povinné zkoušky, může ředitel školy stanovit, že za podmínek stanovených prováděcím právním předpisem lze 1 povinnou zkoušku profilové části maturitní zkoušky konanou z cizího jazyka nahradit výsledkem úspěšně vykonané standardizované zkoušky z tohoto cizího jazyka doložené jazykovým certifikátem úrovně B2 a vyšší (totéž platí pro 1 nepovinnou zkoušku profilové části maturitní zkoušky). Podrobné informace jsou uvedeny ve zvláštním pokynu.
- Certifikátem ECDL může být alternativně nahrazena profilová maturitní zkouška s názvem „Informační technologie“. Podmínkou je úspěšné splnění testů z modulů uvedených ve zvláštním pokynu.

4 Rozpracování obsahu vzdělávání z RVP do ŠVP

Škola:	VOŠ, OA, SPgŠ a SZŠ Most, Zdeňka Fibicha 2778/20, 434 01 Most				
Kód a název RVP:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum				
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most				
RVP		ŠVP			
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Min. počet týdenních vyuč. hodin celkem	Vyučovací předmět	Počet týdenních vyuč. hodin celkem	Využití disponibilních hodin	Minimální počet vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání celkový/skutečný
Jazykové vzdělávání:					
Český jazyk	6	Český jazyk a literatura	7	1	192/228
2 cizí jazyky	21	1. cizí jazyk Anglický jazyk	13	0	672/683
		2. cizí jazyk NEJ, FRJ, RUJ nebo ŠPJ	8		
Společenskovědní vzdělávání	8	Občanská nauka	4	4	288/393
		Dějepis	6		
		Zeměpis	2		
Přírodovědné vzdělávání	9	Fyzika	3	4	320/437
		Chemie	3		
		Biologie	7		
Matematické vzdělávání	10	Matematika	10	0	320/325
Estetické vzdělávání	10	Český jazyk a literatura	7	3	320/438
		Výtvarná výchova	2		
		Dramatická výchova	2		
		Hudební výchova	2		
Vzdělávání pro zdraví	8	Tělesná výchova	8	0	256/262
Informatické vzdělávání	4	Informační technologie	6	3	128/241
		Písemná a elektronická komunikace	1		
Ekonomické vzdělávání	3	Ekonomika	3	0	96/103
Pedagogicko-psychologické vzdělávání	15	Pedagogika	7	3	480/576
		Psychologie	7		
		Pedagogický seminář	4		
Odborné zaměření	9	Volitelný seminář II. – tělesná výchova specializace	12	3	288/384
		Volitelný seminář II. – hudební výchova specializace			

		Volitelný seminář II. – výtvarná výchova specializace			
Disponibilní hodiny	25	Volitelný seminář I.	2	4	-/66
		Volitelný seminář III.	2		-/56
Odborná praxe					160
Celkem dle RVP	128				4096
Celkem skutečně			**128**	**25**	**4352**

5 Učební plán

Název ŠVP:	**Pedagogické lyceum Most**																
Kód a název oboru vzdělání:	**78-42-M/03, Pedagogické lyceum**																
Délka a forma vzdělávání:	**4 roky, denní**																
Stupeň poskytovaného vzdělání:	**střední vzdělání s maturitní zkouškou**																
Platnost ŠVP:	**od 1. 9. 2025**																
Vyučovací předměty	**Zkratka**	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**															
Povinné vyučovací předměty:		**1.**			**2.**			**3.**			**4.**			**Celkem**			
Český jazyk a literatura	**ČJL**	**4**	**/**	**1**	**3**			**3**			**4**	**/**	**1**	**14**	**/**	**456**	
Cizí jazyk 1.	**CZJ1**	**3**	**/**	**3**	**3**	**/**	**3**	**3**	**/**	**3**	**4**	**/**	**4**	**13**	**/**	**421**	
Cizí jazyk 2.	**CZJ2**	**2**	**/**	**2**	**2**	**/**	**2**	**2**	**/**	**2**	**2**	**/**	**2**	**8**	**/**	**262**	
Biologie	**BIO**	**1**			**2**			**2**			**2**			**7**	**/**	**227**	
Dějepis	**DĚJ**	**0**			**2**			**2**			**2**			**6**	**/**	**192**	
Fyzika	**FYZ**	**1**			**2**			**0**			**0**			**3**	**/**	**105**	
Chemie	**CHE**	**2**			**1**			**0**			**0**			**3**	**/**	**105**	
Matematika	**MAT**	**3**	**/**	**1**	**2**			**2**			**3**	**/**	**1**	**10**	**/**	**325**	
Občanská nauka	**OBN**	**1**			**1**			**1**			**1**			**4**	**/**	**131**	
Tělesná výchova	**TEV**	**2**	**/**	**2**	**2**	**/**	**2**	**2**	**/**	**2**	**2**	**/**	**2**	**8**	**/**	**262**	
Zeměpis	**ZEM**	**2**			**0**			**0**			**0**			**2**	**/**	**70**	
Ekonomika	**EKO**	**0**			**2**			**1**			**0**			**3**	**/**	**103**	
Informační technologie	**INT**	**2**	**/**	**2**	**2**	**/**	**2**	**2**	**/**	**2**	**0**			**6**	**/**	**206**	
Písemná a elektronická komunikace	**PEK**	**1**	**/**	**1**	**0**			**0**			**0**			**1**	**/**	**35**	
Pedagogika	**PED**	**1**			**2**			**2**			**2**			**7**	**/**	**227**	
Psychologie	**PSY**	**1**			**2**			**2**			**2**	**/**	**1**	**7**	**/**	**227**	

Pedagogický seminář	**PES**	**0**			**0**			**2**	**/**	**2**	**2**	**/**	**2**	**4**	**/**	**122**
Výtvarná výchova	**VYV**	**2**	**/**	**2**	**0**			**0**			**0**			**2**	**/**	**70**
Dramatická výchova	**DRV**	**2**	**/**	**2**	**0**			**0**			**0**			**2**	**/**	**70**
Hudební výchova	**HUV**	**2**	**/**	**2**	**0**			**0**			**0**			**2**	**/**	**70**
Volitelný seminář I.		**0**			**0**			**2**	**/**	**2**	**0**			**2**	**/**	**66**
Seminář z anglického jazyka	**SAJ/SAC**															
Seminář z informačních technologií	**SIT**															
Volitelný seminář II.		**0**			**4**			**4**			**4**			**12**	**/**	**384**
Hudební výchova specializace	**HVS**															
Tělesná výchova specializace	**TVS**															
Výtvarná výchova specializace	**VVS**															
Volitelný seminář III.											**2**	**/**	**2**	**2**	**/**	**56**
Seminář z občanské nauky	**SOBN**															
Seminář z matematiky	**SMA**															
Seminář z českého jazyka	**SČJL**															
Odborná praxe																**160**
Celkem týdenních vyučovacích hodin		**32**			**32**			**32**			**32**			**128**	**/**	**4352**
Přehled využití týdnů v období září–červen školního roku																
(* LVK je možné přesunout do druhého ročníku)																
Činnost		**1**	**2**	**3**	**4**											

Vyučování podle rozpisu učiva		**35**	**35**	**33**	**28**											
Lyžařský výcvikový kurz s metodikou *		**(1)**	**-**	**-**	**-**											
Kurz vodní turistiky *		**-**	**(1)**	**-**	**-**											
Specializační kurzy s metodikou		**-**	**-**	**1**	**-**											
Sportovní a turistický kurz		**-**	**-**	**-**	**-**											
Odborná praxe		**-**	**-**	**2**	**2**											
Časová rezerva		**1**	**1**	**-**	**-**											
Celkem týdnů		**36**	**36**	**36**	**30**											

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Cizí jazyk: anglický jazyk.

2. Cizí jazyk: německý jazyk, francouzský jazyk, ruský jazyk, španělský jazyk (dle nabídky školy).

3. Odborná praxe je realizována formou učební praxe v předmětu pedagogický seminář.

4. Volitelný seminář I. - seminář z anglického jazyka A/B, seminář z informačních technologií.

5. Volitelný seminář II. - od 2. ročníku si žáci volí specializaci z hudební, tělesné nebo výtvarné výchovy.

6. Volitelný seminář III. - seminář z občanské nauky, seminář z matematiky, seminář z českého jazyka.

7. Ve 2. ročníku je v rámci předmětu v rámci specializace z tělesné výchovy organizován kurz plavání v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

*** tento kurz mají pouze žáci se specializací z tělesné výchovy.**

6 Učební osnovy

6.1 Povinné vyučovací předměty

6.1.1 Český jazyk a literatura

Učební osnova předmětu

Český jazyk a literatura

Kód a název RVP:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týdenních vyuč. hodin za vzdělávání:	14
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků				
	1.	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
Český jazyk a literatura	4/1	3	3	4/1	14

Obecné cíle, charakteristika předmětu, specifické informace o předmětu

Předmět český jazyk a literatura je základem všeobecného vzdělávání. Základním cílem předmětu v části český jazyk je prostřednictvím gramatických pravidel jazyka a znalostí jednotlivých slohových stylů vychovat žáky ke kultivovanému jazykovému projevu, a to v písemné i mluvené formě, dále přispět k rozvoji jejich komunikačních kompetencí a schopností využitelných v osobní i profesní oblasti života. Předmět v části literatura vede k vytvoření přehledu světové i národní literatury z hlediska jejího významu a vývoje společnosti. Tím se utváří hodnotová orientace a postoje žáků, a to nejen v oblasti umělecké a kulturní, ale i v oblasti společenské a mezilidské.

Obecnými cíli předmětu je poskytovat žákům efektivní metody ke zvládnutí studia, naučit žáky základům hygieny duševní práce, rozvíjet schopnost vyhledávat, přijímat a sdělovat informace a pracovat s nimi a vést žáky k mediální gramotnosti. Specifickým cílem je pak naučit žáky prostřednictvím rozboru a interpretace vybraných textů z různých funkčních stylů porozumět čtenému textu, pěstovat u nich potřebu číst a utvářet jejich morální profil a estetické cítění. Dalším cílem je vést žáky pomocí základních literárněvědných poznatků k pochopení struktury, významu a funkce literárního díla, poskytovat jim základy jazykovědného vzdělání a prohlubovat jejich kladný vztah k mateřskému jazyku.

Výuka předmětu český jazyk a literatura navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy a rozvíjí je vzhledem k jejich společenskému a profesnímu zaměření. Jsou využívány různé metody výuky a organizační formy vzdělávání, přičemž stěžejní je výklad učitele a řízený dialog, samostatná práce v hodině (individuální či skupinová) a domácí příprava na výuku. Důraz je kladen na společnou četbu, rozbor a interpretaci literární textů a využívání aktivizačních metod výuky. Součástí výuky jsou návštěvy filmových či divadelních představení.

Mezipředmětové vztahy

- cizí jazyk,
- občanská nauka,
- dějepis,
- informační technologie,
- literární a jazykové praktikum,
- pedagogická praxe,
- výtvarná výchova s metodikou,
- hudební výchova s metodikou,
- osobnostní a dramatická výchova.

Hodnocení výsledků žáků

V předmětu český jazyk a literatura se hodnotí průběh a obsahová správnost výsledků aktivity žáků a použití gramatických a stylistických prostředků, a to v projevu ústním i písemném. V projevu písemném je hodnocena i pravopisná správnost. Vědomosti, schopnosti a dovednosti jsou hodnoceny prostřednictvím ústního i písemného zkoušení (slohové práce, diktáty, písemné práce a testy).

Vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním a žáků talentovaných

V předmětu český jazyk a literatura se zohledňují individuální potřeby žáka, vychází se přitom z odborných doporučení školských poradenských zařízení. Je zajišťován přístup k podpůrným a kompenzačním pomůckám a technologiím. Žáci talentovaní jsou podporováni ve svém dalším rozvoji širokou nabídkou aktivit specifických pro daný předmět.

Přínos předmětu k rozvoji kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení

Žák se efektivně učí, vyhodnocuje své dosažené výsledky a stanovuje si potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání. Uplatňuje různé způsoby práce s textem a poslouchá s porozuměním mluvené projevy.

Komunikativní kompetence
Žák je schopen vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých školních, životních i pracovních situacích, a to přiměřeně vzhledem k účelu jednání a komunikační situaci. Učí se vhodně prezentovat své názory a formulovat své myšlenky souvisle, srozumitelně a jazykově správně. Ve svém jazykovém projevu vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence
Žák spolupracuje s ostatními a přispívá k utváření vhodných mezilidských vztahů. Reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a přijímá radu i kritiku.

Občanské kompetence a kulturní povědomí
Žák uznává hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a podporuje národní, evropské i světové hodnoty.

Digitální kompetence
Žák se orientuje v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, kriticky i tvořivě. Ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence. Způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti. Získává, posuzuje

a sdílí informace a digitální obsah v různých formátech. Využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji a buduje si osobní vzdělávací prostředí. Žák je veden k vytváření a úpravě textů v digitálních nástrojích, k systematickému vyhledávání a kritickému hodnocení informací z digitálních zdrojů. Těch užívá pro studium a interpretaci uměleckých děl z různých historických období a kulturních kontextů. Důraz je kladen na respektování autorských práv a etického chování v online komunikaci.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Předmět český jazyk a literatura rozvíjí u žáků dané průřezové téma především prostřednictvím učiva literatury, a to vytvářením přehledu světové i národní literatury a zprostředkováním konkrétních literárních uměleckých děl, čímž je u žáků formována úcta k materiálním i duchovním hodnotám lidské společnosti. V oblasti jazyka se naplňuje toto téma rozvíjením funkční gramotnosti a prohlubováním dovednosti jednat s lidmi a prezentovat se kultivovaným jazykem.

Člověk a životní prostředí

Předmět český jazyk a literatura seznamuje žáka s literárními díly zaměřenými na popis krásy přírody a vede ho k estetickému vnímání svého okolí. Podporuje vytváření si pozitivního vztahu k přírodě a životnímu prostředí.

Člověk a svět práce

Toto téma je v předmětu český jazyk a literatura naplňováno rozvojem dovednosti vyhledat a správně vyhodnotit informace, prohlubováním dovednosti prezentovat vlastní osobu prostřednictvím životopisu či motivačního dopisu a přizpůsobovat svůj písemný či mluvený projev komunikační situaci.

Člověk a digitální svět

Předmět český jazyk a literatura naplňuje u žáků toto téma rozvíjením dovednosti vyhledávat prostřednictvím moderních informačních a komunikačních technologií informace a pracovat s nimi. Podporuje schopnost využívat digitálních technologií k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů.

Ročník: 1. Předmět: Český jazyk a literatura (140 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - rozezná umělecký text od neuměleckého, - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi, - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů, - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie, - orientuje se ve folklóru a ústní lidové slovesnosti.	**1. Úvod do studia literatury** - literatura jako specifická výpověď o skutečnosti a ostatní druhy umění - literatura umělecká a literatura faktu - základy literární vědy - literární formy, druhy a žánry - struktura literárního díla - ústní lidová slovesnost - metody interpretace textu a tvořivé činnosti	140
Žák: - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace, - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období, - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl, - samostatně vyhledává informace, - text interpretuje a debatuje o něm.	**2. Proměny literatury v kulturních a historických souvislostech** - četba a interpretace literárního textu - starověká literatura - středověká literatura - renesance a humanismus - baroko a rekatolizace - klasicismus a osvícenství - preromantismus	
Žák: - kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost, - samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje různé informace, - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí, při vyhledávání používá různé strategie, - pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, vytváří si poznámky, - vypracuje anotaci a resumé, - má přehled o knihovnách a jejich službách, - zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy, - správně používá citace a bibliografické údaje a dodržuje autorská práva.	**3. Získávání a zpracování informací** - informatická výchova - získávání a zpracovávání informací z textu (např. ve formě anotace, osnovy či resumé), jejich třídění a hodnocení - knihovny a jejich služby - citační norma	
Žák: - se orientuje v soustavě jazyků, - vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny.	**4. Postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky** - indoevropská jazyková rodina - vývojové tendence spisovné češtiny	
Žák: - se řídí zásadami správné výslovnosti, - využívá digitálních technologií k poslechu mluveného projevu.	**5. Zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka**	
Žák:	**6. Systém českých hlásek**	

- se orientuje v hláskovém systému.		
Žák: - rozlišuje spisovný a hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy, - ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci.	**7. Národní jazyk a jeho útvary** - jazyková kultura	
Žák: - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka, - odhaduje a opravuje jazykové nedostatky a chyby, - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu.	**8. Hlavní principy českého pravopisu** - práce s jazykovými příručkami pro školu a veřejnost ve fyzické i elektronické podobě - pravopisná cvičení	
Žák: - se vyjadřuje věcně správně, jasně a srozumitelně, - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a slohový útvar, - má přehled o slohových postupech uměleckého stylu, - ovládá techniku mluveného slova, - umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi, - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíl mezi nimi.	**9. Komunikační a slohová výchova** - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů - komunikační situace a strategie - slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní - vyjadřování přímé a zprostředkované technickými prostředky, monologické a dialogické, formální a neformální, připravené a nepřipravené - prostě sdělovací funkční styl - krátké informační útvary - umělecký funkční styl - funkce osnovy a typy promluv - rysy dominantních slohových postupů v typických slohových útvarech v návaznosti na funkční styly	

Ročník: 2. Předmět: Český jazyk a literatura (105 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace, - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období, - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl, - samostatně vyhledává informace, - text interpretuje a debatuje o něm.	**1. Proměny literatury v kulturních a historických souvislostech** - četba a interpretace literárního textu - národní obrození - světový romantismus - český romantismus - počátky českého realismu - májovci, ruchovci a lumírovci - světový realismus - kritický realismus v české literatuře - literatura přelomu 19. a 20. století	105
Žák: - používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie, - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak, - využívá online slovníky.	**2. Slovní zásoba** - slovo a jeho význam - stylové rozvrstvení jazyka - tvoření slov a obohacování slovní zásoby	
Žák: - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví.	**3. Gramatické tvary a konstrukce**	
Žák: - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka, - odhaduje a opravuje jazykové nedostatky a chyby, - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu.	**4. Hlavní principy českého pravopisu** - práce s jazykovými příručkami pro školu a veřejnost ve fyzické i elektronické podobě - pravopisná cvičení	
Žák: - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary, - sestaví základní projevy administrativního stylu, - má přehled o slohových postupech uměleckého stylu a prostě sdělovacího stylu.	**5. Komunikační a slohová výchova** - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů - administrativní funkční styl - životopis, inzerát a jiné útvary - rysy dominantních slohových postupů v typických slohových útvarech v návaznosti na funkční styly	

Ročník: 3. Předmět: Český jazyk a literatura (99 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace, - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období, - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl, - samostatně vyhledává informace, - text interpretuje a debatuje o něm.	**1. Proměny literatury v kulturních a historických souvislostech** - četba a interpretace literárního textu - moderní a avantgardní umění - světová literatura 1. poloviny 20. století - česká literatura 1. poloviny 20. století - česká literatura v době okupace	99
Žák: - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování, - orientuje se ve výstavbě textu, - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu.	**2. Větná skladba** - stavba a tvorba komunikátu - druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska	
Žák: - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka, odhaduje a opravuje jazykové nedostatky a chyby, - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu.	**3. Hlavní principy českého pravopisu** - práce s jazykovými příručkami pro školu a veřejnost ve fyzické i elektronické podobě - pravopisná cvičení	
Žák: - rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy a prostředky, - uvede příklady vlivu médií a digitálních komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace, - sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary, - na příkladech doloží druhy mediálních produktů a uvede základní média působící v regionu, - zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na skupiny uživatelů, - přednese krátký projev, - ovládá techniku mluveného slova, - umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi, - využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní i negativní, - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska.	**4. Komunikační a slohová výchova** - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů - publicistický funkční styl - média a mediální sdělení a jejich účinky - funkce reklamy a propagačních prostředků a jejich vliv na životní styl - řečnický funkční styl - druhy řečnických projevů - rysy dominantních slohových postupů v typických slohových útvarech v návaznosti na funkční styly	

Ročník: 4. Předmět: Český jazyk a literatura (112 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace, - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období, - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl, - samostatně vyhledává informace v této oblasti, - text interpretuje a debatuje o něm, - při rozboru literárních textů uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky, - orientuje se v nabídce kulturních institucí.	**1. Proměny literatury v kulturních a historických souvislostech** - četba a interpretace literárního textu - významné osobnosti světové a české literatury 20. století - světová literatura 2. poloviny 20. století - česká literatura 2. poloviny 20. století - současná světová a česká literatura	112
Žák: - orientuje se výstavbě textu, - rozumí obsahu textu i jeho částí, - text interpretuje a debatuje o něm.	**2. Metody práce s textem** - techniky a druhy čtení (zejm. studijní) - orientace v textu a jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu - zpětná reprodukce textu - transformace textu do jiné podoby	
Žák: - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka, - odhaduje a opravuje jazykové nedostatky a chyby, - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu.	**3. Hlavní principy českého pravopisu** - práce s jazykovými příručkami pro školu a veřejnost ve fyzické i elektronické podobě - pravopisná cvičení	
Žák: - odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového, - správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva.	**4. Komunikační a slohová výchova** - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů - odborný funkční styl - rysy dominantních slohových postupů v typických slohových útvarech v návaznosti na funkční styly	
Žák: - sdílí prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními, používá digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.	**5. Opakování ke komplexní maturitní zkoušce**	

6.1.2 1. cizí jazyk – anglický jazyk (B1)

Učební osnova předmětu
1. cizí jazyk

Kód a název RVP:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týdenních vyuč. hodin za studium:	13
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
1. cizí jazyk	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	3	3	3	4	13

Obecné cíle, charakteristika předmětu, specifické informace o předmětu

Výuka anglického jazyka prohlubuje jazykové znalosti a dovednosti získané na základní škole, rozšiřuje a upevňuje je a směřuje k dalšímu jazykovému, osobnostnímu a profesnímu zdokonalování.
Cílem vzdělávání v cizím jazyce je motivovat žáka a jeho zájem o studium cizího jazyka jako prostředku komunikace v multikulturním světě. Je proto nezbytné používat metody směřující k propojení skleníkového školního prostředí, v němž je žák většinou pasivním objektem vzdělávacího procesu, s reálným prostředím mimo školu, využívat multimediální programy a internet, navazovat kontakty se školami v zahraničí, organizovat výměnné, výukové a poznávací zájezdy, zapojovat žáky do projektů a soutěží, podporovat cizojazyčné části žákova portfolia, využívat multimediální programy a internet a jiné digitální technologie (aplikace, podcasty, AI apod.). Významným cílem je příprava žáků na další studium na vysokých školách a vyšších odborných školách doma i v zahraničí, a to především školách s pedagogickým zaměřením. Žák si musí osvojit komunikativní jazykové kompetence písemné i ústní, aby se dorozuměl nejen v běžných situacích každodenního života, ale i ve své profesi. Současně se žák díky informacím o životě v jiných zemích a jiných kultur učí toleranci a respektu v globalizovaném světě. Díky všem získaným kompetencím se žák dobře uplatní na pracovním trhu doma i v zahraničí.
Vzdělání v prvním cizím jazyce směřuje k dosažení minimální úrovně B1 podle společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:
- znali a uznávali tradice a hodnoty svého národa, respektovali a podporovali kulturu a identitu jiných národností,
- odpovědně plnili svěřené úkoly jak samostatně, tak v týmu,
- dodržovali zákony, respektovali práva ostatních, vystupovali proti diskriminaci.
- získávávali informace z různých informačních zdrojů včetně digitálních (internet, aplikace, podcasty, AI)

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozdělen do čtyř ročníků, v prvním, druhém a třetím ročníku po 3 hodinách týdně, ve čtvrtém ročníku po 4 hodinách týdně, v nichž se cyklicky některá témata a další obsahové složky opakují (např. probírání slovesných časů, volnočasové aktivity apod.). V úvodu studia jsou žáci rozděleni do skupin podle dosažené úrovně znalostí.
Obsah je rozdělen do několika složek:
1. **řečové dovednosti**, které se rozvíjejí postupně a komplexně na základě jazykových prostředků a témat z nejrůznějších oblastí lidské působnosti. Tyto dovednosti jsou **receptivní** (poslech s porozuměním monologických i dialogických textů, čtení s porozuměním textů všeho druhu včetně odborných a uměleckých), **produktivní** (ústní a písemné vyjadřování tematicky i situačně zaměřené, reprodukce textu, výpisky, překlad) a **interaktivní** (vypracování jednoduchých písemností osobního i profesního charakteru, vedení rozhovoru, monologická prezentace zajímavých informací),
2. **jazykové prostředky**, tedy zvuková stránka jazyka, pravopis, slovní zásoba a gramatika,
3. **tematické okruhy, komunikační situace** a **jazykové funkce**, které se vztahují k nejrůznějším oblastem osobního, společenského a pracovního života, jedná se i o vyjadřování řečové etikety v různých životních situacích a stylistických rovinách. Nedílnou součástí jsou i témata spojená s reáliemi zemí, kde je vyučovaný jazyk jazykem mateřským, tedy poznatky z kultury, národních zvyků a tradic atd.,
Jazyková výuka je spojena s nejširším okruhem lidských činností, takže její propojenost s ostatními předměty je neodmyslitelnou součástí tematických okruhů, v podstatě není vyučovací předmět, kterého by se v jazykovém vyučování nedalo využít a zároveň všechny vyučovací předměty mohou využít žákových dovedností v cizím jazyce při komunikaci s cizojazyčnými partnery a při vyhledávání informací na internetu.

Mezipředmětové vztahy:

Český jazyk a literatura, cizí jazyk 2, občanská nauka, dějepis, zeměpis, pedagogika, informační technologie.

Strategie výuky

Výuka probíhá na základě spirálovitého rozvíjení již žákem dosažených znalostí a dovedností, žák se podílí na plánování konkrétních činností, např. pomocí feedbacku i jiných metod, a v některých případech kolektivně posuzuje výsledky svých spolužáků a aktivně se srovnává s ostatními. Používané vyučovací metody zohledňují individuální potřeby a schopnosti žáků, v rámci práce individuální i týmové, žák je veden k vyjadřování a obhajování svých názorů, ale i naslouchání názorů jiných. Zároveň je podporována soutěživost a touha poznávat prostřednictvím cizího jazyka jiné lidi, země i kultury (soutěže, výměnné pobyty, zahraniční poznávací cesty, projekty s mezinárodní účastí, projekty, prezentace, čtení literatury v originále apod.) a využívání digitálních technologií v cizím jazyce – internet, multimediální programy, aplikace, online slovníky, podcasty, AI apod.).

Hodnocení výsledků žáků

Klasifikace je vyjádřena známkami 1-5 podle klasifikačního řádu.
Hodnocení probíhá průběžně i periodicky v rámci opakování jednotlivých celků a v rámci struktury školního roku.
Hodnocení je prováděno vyučujícím podle kritérií žákům známých a někdy se provádí kolektivní vzájemné hodnocení.
Hodnocen je ústní i písemný projev, a to ve formě poslechu, čtení, psaní a mluvení, tedy porozumění cizojazyčnému mluvčímu (učitel, spolužák, nahrávka, jiný mluvčí), získání informace z cizojazyčného textu, interpretace textu, vyslechnuté informace nebo prezentace vlastních výsledků práce, a to v ústní či písemné podobě. Psané zkoušení má formu testu (multiple choice, přímé odpovědi a další formy) nebo podobu tvůrčí, tj. kompozice různého slohového zaměření.
V každém ročníku budou dvě takto zaměřené kompozice, z nichž jedna může být nahrazena projektem.

Hlavní kritéria hodnocení: při ústním i písemném vyjadřování žáků je hodnocena správnost používaných lexikálních i gramatických prostředků, výslovnosti a šíře rejstříku vybraných prostředků, také správnost vybraného stupně formality. Dalším kritériem je sdělnost, využití a zpracování informace.

Přínos předmětu k rozvoji kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- projevovali pozitivní vztah k učení a vzdělávání, uměli ohodnotit průběh svého učení a určit možnosti svého dalšího vzdělávání,
- dokázali srozumitelně a souvisle formulovat své myšlenky a přiměřeně je vyjádřit psanou i mluvenou formou gramaticky a stylisticky správně,
- dokázali zaznamenat podstatné myšlenky a údaje z cizích textů a projevů,
- se věnovali celoživotnímu prohlubování cizojazyčných dovedností,
- pro získání nových informací dokázali využít internet i ostatní média, dokázali posoudit jejich rozdílnou věrohodnost,
- dokázali vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, úspěšně prezentovali své odborné i lidské přednosti.

Průřezová témata

Člověk a životní prostředí

Žák diskutuje a zaujímá postoje k otázkám existence života člověka a kriticky vyhodnocuje informace o globálních problémech lidstva.

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k diskuzi o citlivých a kontroverzních otázkách, měl by hledat kompromisní řešení a hájit svoje vlastní postoje, zároveň je veden k orientaci v masmédiích, jejich využívání a kritickému hodnocení.

Člověk a svět práce

Žák je veden k identifikaci a formulaci vlastních priorit, k orientaci ve světě práce a pracovních vztahů, ke srovnávání faktorů charakterizujících obsah práce a svých vlastních předpokladů tuto práci vykonávat.

Člověk a digitální svět

Digitální technologie ve výuce cizího jazyka nabízejí žákům nové možnosti. V rámci této oblasti je žák veden k informovanému používání nejnovějších multimediálních technologií, k vyhledávání, vyhodnocování a zpracování informací a ke komunikaci v cizím jazyce s využitím těchto digitálních technologií.

Žák využívá digitální nástroje pro tvorbu a sdílení vlastního obsahu (např. videa, prezentace, sebeprezentace), učí se pracovat s online slovníky, aplikacemi a nástroji umělé inteligence. Řeší běžné technické problémy s odevzdáváním úkolů ve sdíleném prostředí a vhodně komunikuje a reaguje ve společném digitálním prostředí. Efektivně pracuje s e-učebnicí v aplikaci, orientuje se v digitálních čtenářských zdrojích a pracuje s nimi. Autoevaluací hodnotí své digitální portfolio a kompetence.

Digitální kompetence umožňují modernizovat výuku a jsou průřezovou klíčovou kompetencí, která se prolíná všemi tematickými celky.

Ročník:1. Předmět: Anglický jazyk (105 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozumí obsahu a informacím v chatu mezi vrstevníky - porozumí otázkám kvízu a informacím v letáku, které se týkají kultury a umění - porozumí hlavním bodům a myšlenkám textu o obchodech v centru měst - popíše vzhled a oblečení osoby na fotografii a sestaví krátký písemný popis osoby - gramaticky správně tvoří otázky a věty týkající se nedávných činností - diskutuje s vrstevníkem o výhodách a nevýhodách života na venkově a ve městech	**1. Introduction** - popis osoby – oblečení, vzhled - kultura, umění - město, venkov - nakupování - názvy obchodů - přítomné časy - předpřítomný čas prostý - členy - vazba there was/there were

Žák: - rozumí mluvenému i čtenému textu v minulém čase - gramaticky správně tvoří věty a otázky v minulém čase - rozumí obsahu inzerátu a obsahu chatu mezi vrstevníky, jak strávit volný den a vyhledá a zachytí konkrétní informace - vyhledá informace o místě, které by rád navštívil na internetu, vyhledá, jak by se na místo dostal apod. - porozumí informacím v rozhovoru mezi vrstevníky, kteří hovoří o minulém víkendu - porozumí popisu atrakce a k popisu přiřadí konkrétní atrakci - vyhledá informace týkající se regionu, ve kterém bydlí - sestaví neformální email - ve spolupráci s vrstevníkem připraví text o místě bydliště, regionu, ve kterém návštěvníkům doporučí restaurace, ubytování, atrakce, aktivity apod. - hovoří s vrstevníky o dovolené a volnočasových aktivitách s užitím minulého času - hovoří s vrstevníkem o minulém víkendu	**2. Cestování a turismus** - výlet, cestování, dopravní prostředky - dovolená - víkend - popis atrakce - složená podstatná jména - minulý čas prostý
Žák: - porozumí obsahu ústního projevu o povinnostech v domácnosti - rozumí obsahu novinových titulků a hlavním bodům a myšlenkám novinového článku - rozumí obsahu a informacím ve čteném textu - porozumí komentářům na internetu, ve kterých autoři píší o aplikacích, které používají sousedé např. na prevenci kriminality, a odvodí význam neznámých slov z kontextu - porozumí rozhovoru mezi vyučující a spolužáky, kteří připravují školní grilování, v textu zachytí konkrétní informace a vyjádření žádosti - porozumí obsahu a informacím v příspěvku na internetovém fóru	**3. Domov a bydlení** - popis domu, bytu - domácí práce - pocity a nálady - kolokace s do - kolokace s make - minulý čas průběhový - minulý čas prostý vs minulý čas průběhový - while/when - aplikace - vyjádření žádosti, reakce na žádost - příspěvek na internetové fórum

- popíše dům a pojmenuje domácí práce a uvede jak často a které vykonává - gramaticky správně tvoří věty vyjadřující, co dělal v určitou dobu v minulosti - sestaví krátký, neformální email kamarádovi - hovoří s vrstevníkem o robotech a pomocnících v domácnosti, uvede jejich výhody a nevýhody - odpovídá na otázky týkající se činností v určitém čase v minulosti a stejné otázky pokládá - gramaticky správně vyjádří žádost a adekvátně reaguje na žádost vrstevníka	
Žák: - porozumí hlavním bodům a myšlenkám rozhovoru o stravovací výzvě, a v textu zachytí konkrétní informace - rozumí informacím v příspěvku na sociální síti, který se týká stravovacích návyků - porozumí informacím v neformálním shrnutí obsahu podcastu na téma zdravý životní styl - porozumí čtenému textu, pravidlům netradičního sportu - porozumí obsahu a informacím blogu o předmětu vaření ve škole a v textu vyhledá fráze vyjadřující názor - porozumí hlavním bodům ústního projevu, ve kterém mluvčí hovoří o bojovém sportu, a v textu zachytí konkrétní informace - vyhledá informace týkající se sportu na internetu - popíše situaci a sportovní aktivity na fotografii - napíše souvislý text, který se týká zdravých stravovacích návyků - gramaticky správně tvoří věty, ve kterých uvede, zda vede zdravý životní styl - uvede, co obvykle dělá o víkendu, jakých sportům se věnuje, které sporty umí či neumí, jaké má oblečení a vybavení apod. - uvede, zda jezdí do školy, do obchodu, ke kamarádovi dopravními prostředky nebo jde pěšky, a sdělí, zda používá hodinky nebo aplikaci, která počítá kroky - rozumí hlavním bodům a myšlenkám rozhovoru mezi dcerou a otcem a v textu zachytí vyjádření žádosti o radu a vyjádření rady	**4. Životní styl a zdraví** - stravovací návyky - sport - zdravý životní styl - vyjádření rady, žádost o radu - vyjádření názoru - (too) much, (too) many, a few, a little, how much, how many - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - modální slovesa - sportovní a volnočasové aktivity s play, do, go - kolokace s make, do, take - kolokace s give, go, have, play, take

- sestaví souvislý text, ve kterém vyjádří svůj názor na to, zda by náctiletí měli sami nakupovat, text vhodně zahájí, vyjádří argumenty podporující jeho názor a text adekvátně ukončí - ve spolupráci s vrstevníkem připraví podcast týkající se přínosu sportu - hovoří s vrstevníkem o zdravém životním stylu - vede s vrstevníkem rozhovor, ve kterém požádá o radu a/nebo radu udělí - diskutuje s vrstevníkem o vhodných sportovních aktivitách	
Žák: - porozumí hlavním bodům ústního projevu, ve kterém zachytí konkrétní místa a počasí - porozumí hlavním bodům a myšlenkám emailu, který se týká počasí na různých místech ve světě - rozumí obsahu příspěvku na blog - rozumí popisu problému a odhadne význam slov a slovních spojení na základě kontextu věty - rozumí krátkým příspěvkům vrstevníků, které se týkají přípravy na přírodní katastrofu, a v textu vyhledá konkrétní slovní zásobu a specifické informace - porozumí obsahu a informacím v podcastu o výstavě, která představuje kvalitu ovzduší v různých městech světa - porozumí hlavním bodům a myšlenkám rozhovoru, o sázení stromů, o vlastní zkušenosti s hurikánem, o životě v Antarktidě a v textech zachytí konkrétní informace - popíše počasí na fotografii a porovná počasí v místě svého bydliště a jinde - uvede, proč je dobré sledovat předpověď počasí - sestaví krátký souvislý text, ve kterém uvede vhodné aktivity pro deštivé dny, a používá adekvátní prostředky textové návaznosti - klade vrstevníkovi otázky týkající se počasí a na stejné otázky odpoví - ve spolupráci s vrstevníkem uvede problém, navrhne různá řešení a vybere nejvhodnější řešení - diskutuje s vrstevníky o přírodních katastrofách, jak se na ně připravit a jak se chovat po přírodní katastrofě	**5. Svět kolem nás** - počasí - řešení problému - přírodní katastrofy - životní prostředí - reakce na zprávu - internetový příspěvek - stupňování přídavných jmen - too/enough - předložky místa - přídavná jména končící na – y, ful, - less

- vede s vrstevníkem rozhovor, v němž adekvátně reaguje na dobré i špatné zprávy	
Žák: - sdělí základní fakta o ČR, - popíše zajímavá místa, - orientuje se na mapě, - vybírá informace z cizojazyčného zdroje.	**6. Reálie České republiky** - zeměpis: mapa, krajina, podnebí, obyvatelstvo - společnost: osobnosti, kultura, sport, historie, svátky, zajímavá místa

Ročník: 2. Předmět: Anglický jazyk (105 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - procvičuje gramatické jevy získané v 1. ročníku, - sděluje zážitky z prázdnin, - hovoří o nedávných událostech, - aktivně užívá slovní zásobu získanou v 1. ročníku.	**1. Opakování z 1. ročníku** - přítomné časy - minulé časy - stupňování přídavných jmen - neurčitá zájmena, členy
Žák: - porozumí mluvenému i čtenému textu o studiu na středních školách v cizích zemích - rozumí čtenému textu, neformálnímu emailu vrstevníkovi, a vyhledá v něm konkrétní informace - porozumí hlavním bodům a myšlenkám rozhovoru o volbě povolání - porozumí ústnímu projevu týkajícího se popisu školy a vzdělávání v budoucnosti - rozumí obsahu příspěvků na internetovém fóru, ve kterém vrstevníci uvádějí, co jim při učení se jazyku činí problémy, a k příspěvkům přiřadí konkrétní rady - porozumí informacím a obsahu zpráv vrstevníků na internetovém fóru, které se týkají mimoškolních aktivit - porozumí hlavním bodům a myšlenkám rozhovoru vrstevníků o výhodách a nevýhodách tabletů a notebooků ve výuce jazyka - rozumí obsahu emailu vrstevníků řediteli školy, který se týká využití notebooků a tabletů ve výuce jazyka - odhadne význam neznámých slov na základě kontextu, znalosti tvorby slov a již osvojené slovní zásoby - rozumí informacím v textu, které se týkají učebních stylů - porozumí obsahu a informacím úvahy pro a proti na téma školní předměty - popíše činnosti a situace na fotografiích, které se týkají školy a vzdělávání - gramaticky správně tvoří věty týkající se budoucích činností - sdělí svůj názor, jak moderní technologie změní vzdělávání v budoucnosti - reprodukuje obsah ústního projevu a napíše neformální email, popis školy a vzdělávání v budoucnosti	**2. Vzdělávání** - škola a vzdělávání - volba povolání - moderní technologie ve výuce - vyjádření návrhu, souhlasu či nesouhlasu s návrhem - úvaha pro a proti - will, be going to, přítomný čas průběhový - kondicionál 0, kondicionál 1 - podstatná jména končící na -ing -

- vytvoří a představí plakát, seznam zdrojů a aktivit, které žákům mohou pomoci s angličtinou - pojmenuje mimoškolní aktivity na fotografiích a uvede slovní zásobu související s jednotlivými aktivitami - gramaticky správně vyjádří návrhy prostřednictvím podmínkových vět - vyjmenuje školní předměty - sestaví souvislý text, úvahu pro a proti na téma související se školstvím, a používá adekvátní prostředky textové návaznosti - hovoří s vrstevníkem o své představě ideální školy a školního dne - diskutuje s vrstevníky o zdrojích a aktivitách, které jim mohou pomoci v učení se cizímu jazyku - diskutuje s vrstevníkem o mimoškolních aktivitách - hovoří s vrstevníkem o výhodách a nevýhodách tabletů ve výuce - vede s vrstevníkem rozhovor, ve kterém vyjádří návrh a na návrh vrstevníka adekvátně reaguje	
Žák: - porozumí hlavním bodům a myšlenkám ústního projevu vrstevníka a čteného textu o etapách života, zachytí konkrétní informace a odhadne význam neznámých slov z kontextu - rozumí ústnímu projevu a seznamu rad týkajícího se pravidel slušného chování v různých kulturách - porozumí čtenému textu, příspěvku vrstevníka na sociální síti, který popisuje svou rodinu a vztahy v rodině - porozumí informacím v příspěvku na internetovém fóru, ve kterém vrstevník popisuje rodinnou tradici - porozumí rozhovoru o možnosti ubytování univerzitních studentů v domově seniorů a zachytí konkrétní informace - rozumí obsahu neformálního emailu o příjezdu studenta na výměnný pobyt, v textu vyhledá konkrétní informace a fráze typické pro neformální dopis (email)	**3. Život** - etapy života - pravidla chování - popis obrázku (fotografie) - porovnání obrázků (fotografií) - předpřítomný čas prostý - předpřítomný čas prostý vs minulý čas prostý - složená přídavná jména - neformální email

- popíše chování osob na fotografiích a uvede, zda je jejich chování v souladu s pravidly slušného chování - napíše seznam rad, jak se chovat či nechovat v běžných situacích - napíše krátký text, popis členů fiktivní rodiny na obrázku - gramaticky správně tvoří věty o činnostech a událostech v minulosti a v nedávné době - popíše fotografii z dětství a vyvodí z ní závěry - porovná dvě fotografie z dětství - napíše neformální email kamarádovi nebo členu rodiny, ve kterém sdělí novinky, text vhodně zahájí a ukončí - napíše neformální email kamarádovi, odpověď na návrh, jak oslavit narozeniny - gramaticky správně klade vrstevníkovi otázky, co už udělal či neudělal, a na stejné otázky odpoví - hovoří s vrstevníkem o věku a pravidlech slušného chování v ČR	
Žák: - porozumí hlavním bodům a myšlenkám ústního projevu a čteného textu o vesmíru, vesmírných misích a průzkumu vesmíru a zachytí konkrétní informace - rozumí příspěvkům na internetovém fóru, kde si vrstevníci představují život na Měsíci - rozumí obsahu otázek kvízu, který se týká vesmíru - rozumí krátkým textům o vynálezcích a jejich vynálezech - porozumí obsahu podcastu o aukcích předmětů spojených s průzkumem vesmíru a v textu zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy - rozumí čtenému popisu obrazu Van Gogha - porozumí hlavním bodům rozhovoru mezi vnučkou a dědečkem, který se týká nastavení bluetooth reproduktoru, v rozhovoru zachytí konkrétní informace a instrukce	**4. Věda** - průzkum vesmíru - vynálezy a vynálezci - biografie - instrukce - kondicionál 2 - trpný rod – přítomný a minulý čas prostý - imperativ - podstatná jména končící na – tion, -y, -t - zpráva

- rozumí obsahu zprávy o televizním pořadu, který se věnuje vědě - vyhledá informace o vybraných planetách, přičemž využívá informativní literaturu, encyklopedie a média, se získanými informacemi pracuje - popíše situace na fotografiích, které souvisí s vesmírem - gramaticky správně tvoří a správně vyslovuje věty týkající imaginárních situací - písemně reprodukuje obsah čteného textu o vynálezech a vynálezcích - gramaticky správně popíše předmět ve svém vlastnictví, přičemž používá trpný rod - gramaticky správně vyjádří instrukce prostřednictvím imperativu - uvede, ve kterých televizních pořadech se něco naučil a které webové stránky považuje za užitečné - napíše zprávu o televizním programu nebo webové stránce, text jasně a logicky strukturuje a používá vhodné prostředky textové návaznosti - hovoří s vrstevníkem o průzkumu vesmíru - diskutuje s vrstevníkem o kvalitách astronautů a dobrého člena týmu, vhodných kandidátech na misi na Mars, možných problémech a jejich řešení - hovoří s vrstevníkem o českých vynálezcích, vynálezech, které považuje za užitečné apod. - diskutuje s vrstevníkem o rozvoji technologií od 60. let 20. století a o postavení žen ve vědě - vede s vrstevníkem rozhovor, ve kterém požádá o instrukce a/nebo instrukce udělí	
Žák: - porozumí hlavním bodům rozhovoru s vrstevníky, kteří hovoří o svých brigádách, v textu identifikuje jednotlivé mluvčí a zachytí konkrétní informace - porozumí hlavním bodům čteného textu, rozhovoru s vrstevníkem, který pracuje v kině - rozumí informacím v ústním projevu, ve kterém mluvčí hovoří o hlídání syna sousedů, a události seřadí v chronologickém sledu	**5. Povolání** - brigády, povolání - inzerát na zaměstnání - žádost o zaměstnání - porovnání fotografií - předminulý čas - nepřímá řeč - frázová slovesa a přídavná jména a příslovce

- porozumí hlavním bodům a myšlenkám podcastu, ve kterém mluvčí hovoří o povoláních, která již neexistují, a v textu zachytí konkrétní informace - porozumí informacím v podcastu o silných stránkách lidí - rozumí definici neznámého slova a odvodí význam neznámých slov z kontextu textu - porozumí hlavním bodům a myšlenkám rozhovoru o netypickém pracovním prostředí a v textu zachytí konkrétní informace a fráze - rozumí informacím v inzerátu na internetu na vedoucího na letním táboře - rozumí informacím ve formálním emailu, žádosti o zaměstnání - využívá různé druhy slovníku - pojmenuje zaměstnání a uvede problémy, které přináší studium a zaměstnání - pojmenuje povolání a brigády typické pro studenty a uvede jejich výhody a nevýhody - gramaticky správně tvoří věty o činnostech a událostech v minulosti - uvede své silné stránky - uvede, kdy a za jakých podmínek se mu nejlépe pracuje a studuje - gramaticky správně reprodukuje sdělení druhé osoby - uvede příklady vysněných zaměstnání - popíše pracovní prostředí - napíše formální žádost o zaměstnání, text jasně a logicky strukturuje a používá adekvátní výrazy - sestaví článek na téma ideální zaměstnání, text jasně a logicky strukturuje a používá vhodné prostředky textové návaznosti - diskutuje s vrstevníkem o povoláních v minulosti, současnosti a budoucnosti - sdělí vrstevníkům své silné stránky a adekvátně reaguje na jejich názory - řeší běžné technické problémy s odevzdáváním úkolů ve sdíleném prostředí - vhodně komunikuje a reaguje ve společném digitálním prostředí - ve skupině vytváří kvíz, test nebo dotazník - zjednodušuje a upravuje texty pomocí AI nástrojů a sleduje a hodnotí jejich vývoj	

- generuje citace a respektuje autorská práva - pracuje efektivně s e-učebnicí v aplikaci - orientuje se v digitálních čtenářských zdrojích a pracuje s nimi - autoevaluací zhodnotí své digitální portfolio a kompetence	
Žák: - sdělí základní fakta o anglicky mluvících zemích, - popíše zajímavá místa, - orientuje se na mapě, - vybírá informace z cizojazyčného zdroje.	**6. Reálie anglicky mluvících zemí** - zeměpis: mapa, krajina, podnebí, obyvatelstvo - společnost: osobnosti, kultura, sport, historie, svátky, zajímavá místa
Žák: - popíše systém vzdělávání v České republice, - vypraví o své pedagogické praxi.	**7. Odborná témata** - systém vzdělávání v ČR - pedagogická praxe
Žák: - aktivně používá slovní zásobu k dané události, - popíše jednotlivou událost, - vyjádří svůj názor na jednotlivé události.	**8. Aktuální témata** - události dle aktuálního společenského, politického, kulturního a sportovního dění doma nebo v anglicky mluvících zemích

Ročník: 3. Předmět: Anglický jazyk (99 hodin)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák: - procvičuje gramatické jevy získané v 2. ročníku, - sděluje zážitky z prázdnin, - hovoří o nedávných událostech, - aktivně užívá slovní zásobu získanou v 2. ročníku.	**1. Opakování 2. ročníku** - Budoucí časy - Podmínkové věty - Předpřítomný čas - Předminulý čas
Žák: - rozumí obsahu a informacím ve čteném textu o klimatických změnách a členech rodiny, vyhledává konkrétní informace - rozumí krátkému rozhovoru mezi vrstevníky, zachytí konkrétní informace - popíše místo a situaci na fotografii - vyjmenuje a popíše etapy života napíše krátký text o oblíbeném členu rodiny - diskutuje s vrstevníkem o školních předmětech, zkouškách a školní jídelně - klade vrstevníkovi otázky týkající se jeho osoby a rodiny a na podobné otázky odpoví	**2. Introduction** - škola - etapy života - dosažení plnoletosti - domácí práce, povinnosti - přítomné časy - členy - kondicionál 1, kondicionál 2 - modální slovesa have to, need to, must, don't have to, don't need to, mustn't
Žák: - porozumí hlavním bodům rozhovoru o volnočasových aktivitách - rozumí popisu události v minulosti - porozumí hlavním bodům a myšlenkám textu, vyhledává informace - rozumí obsahu titulků a hlavních zpráv - porozumí obsahu a informacím v podvodných emailech - porozumí hlavním bodům a myšlenkám podcastu, ve kterém mluvčí hovoří o nebezpečí na internetu a kybernetických zločinech, v textu zachytí konkrétní informace - porozumí hlavním bodům a myšlenkám rozhovoru o minulosti - v textu vyhledává PTN - vyhledá informace týkající se stolních nebo karetních her - využívá různé druhy slovníku - diskutuje s vrstevníkem o tom, zda má rád vlogy a populárních tématech - hovoří s vrstevníkem o oblíbených pohádkách a příbězích - hovoří s vrstevníkem o výhodách a nevýhodách internetu a zločinech v souvislosti s internetem	**3. Zábava a pocity** - hry a volnočasové aktivity - pocity - příběh - zpráva - minulé časy - used to - be/get used to - kolokace s go, play - přídavná jména končící na – ed a -ing

- diskutuje s vrstevníky o způsobech, jak se vyvarovat nebezpečí na internetu - diskutuje s vrstevníkem o stolních hrách a videohrách	
Žák: - rozumí hlavním bodům a myšlenkám rozhovoru vrstevníků o přátelství - rozumí informacím čteného textu o přátelích v nouzi - rozumí hlavním bodům a myšlenkám ústního projevu o dobrém skutku - ve čteném textu rozliší názory a stanoviska jednotlivých autorů - rozumí hlavním bodům a myšlenkám podcastu, rozhovoru o sociálních kruzích a získávání přátel, a v textu zachytí konkrétní informace - v textu rozliší formální a neformální výrazy - rozumí ústnímu projevu, ve kterém mluvčí hovoří o minulém víkendu - využívá různé druhy slovníku, informativní literaturu a média - uvede vlastnosti, které považuje u přátel za důležité - hovoří o událostech v minulosti - reprodukuje vyslechnutý text týkající se přátelství - porovnává obtížnost školních předmětů - gramaticky správně vyjádří radu, jak získat přátele - ve spolupráci s vrstevníky sestaví prezentaci na téma oslavy konce školního roku - diskutuje s vrstevníkem o kladných vlastnostech - vyjádří a obhájí své myšlenky a názory týkající se přátelství - zapojí se do diskuse týkající se zapojení nových žáků do kolektivu třídy - hovoří s vrstevníkem o sociálních kruzích a mezilidských vztazích - diskutuje s vrstevníkem o tom, jak vylepšit prezentaci, přijímá feedback	**4. Přátelé** - charakterové vlastnosti - mezilidské vztahy - inkluze - pocity - vyjádření rady - předpřítomný čas prostý vs minulý čas prostý - předpřítomný čas prostý vs předpřítomný čas průběhový - while/when - kolokace s do, earn, learn, make, put - frázová slovesa - přídavná jména a předložky
Žák: – rozumí hlavním bodům a myšlenkám rozhovoru o informacích a dezinformacích – vysvětlí, jak rozpoznat dezinformace, nepravdivé recenze i účty na sociálních sítích	**5. Informace** - dezinformace - média a moderní technologie - vyjádření porovnání - popis fotografie - recenze produktu - modální slovesa can't, could, may, might, must

– porozumí hlavním bodům a myšlenkám čteného textu o webových stránkách, online kurzech a aplikacích – rozumí rozhovoru, ve kterém mluvčí porovnávají první mobilní telefon s moderními telefony, a v textu zachytí konkrétní číselné údaje – rozumí hlavním bodům podcastu o androidech – uvede příklady nepravdivých informací a zpráv, se kterými se v nedávné době setkal – gramaticky správně vyjádří závěr nebo spekulaci – srozumitelně a spontánně formuluje svůj názor na informace, uvede, zda jsou pravdivé či nepravdivé – napíše krátký text, ve kterém poradí kamarádovi, který si chce koupit nový telefon na internetu – správně vyjádří konkrétní číselné údaje – gramaticky správně porovná různé předměty a jejich vlastnosti, osoby apod. – detailně a gramaticky správně popíše situaci, místo, činnosti osob, jejich vzhled apod. – sestaví online recenzi na výrobek nebo přístroj, text jasně a logicky strukturuje – připraví dotazník týkající se používání mobilních telefonů – ve skupině s vrstevníky diskutuje o zprávách, vyjádří a obhájí svůj názor – zapojí se do diskuse týkající se dezinformací – hovoří s vrstevníkem o dezinformacích, robotech a androidech – diskutuje s vrstevníkem o různých způsobech učení se jazyku, ty porovnává – hovoří s vrstevníkem o svých příspěvcích na sociálních sítích a zodpovědnosti, a zkušenosti s negativními komentáři	- stupňování přídavných jmen - číselné údaje - přípony přídavných jmen – able, -ful, -ive
Žák: – rozumí hlavním bodům rozhovoru mezi vrstevníky o charitativním běhu – porozumí informacím v textu o přístrojích – rozumí obsahu a informacím v rozhovoru mezi návštěvníky fitness centra – rozumí hlavním myšlenkám reakcí na situace, ve kterých někdo neuspěl, v textu vyhledá fráze vyjadřující pochopení a podporu	**6. Sport a aktivity** - sport, volnočasové aktivity -porovnání fotografií -zdravý životní styl -vyjádření množství, neurčitá zájmena -modální sloveso can, be able to -stupňování přídavných jmen -frázová slovesa -přípony podstatných jmen – ee, -er, -or - úvaha pro a proti - neformální email

– rozumí popisu a porovnání dvou fotografií – využívá různé druhy slovníku, informativní literaturu a média – uvede, jak se můžeme udržet fit – reprodukuje přečtený text o sportovní události – vyjádří množství – vyjádří podporu a pochopení – popíše situace a činnosti osob na fotografiích – gramaticky správně vyjádří schopnosti v přítomnosti, minulosti a budoucnosti – popíše a porovná fotografie týkající se sportovních činností – napíše neformální email vrstevníkovi, ve kterém vyjádří radu týkající se zdravého životního stylu – diskutuje s vrstevníkem o roli sportu v jeho životě a životním stylu – vysvětlí spojitost mezi sportem a věkem dožití, povzbudí k sportování hovoří s vrstevníkem o sportovních aktivitách ve škole	
Žák: - sdělí základní fakta o anglicky mluvících zemích, - popíše zajímavá místa, - orientuje se na mapě, - vybírá informace z cizojazyčného zdroje.	**7. Reálie anglicky mluvících zemí** - zeměpis: mapa, krajina, podnebí, obyvatelstvo - společnost: osobnosti, kultura, sport, historie, svátky, zajímavá místa
Žák: - definuje osobnost učitele, - charakterizuje práci učitele, - popíše školní, předškolní či mimoškolní zařízení, - vypraví o své pedagogické praxi.	**8. Odborná témata dle oboru** - profese a osobnost učitele - vzdělávací zařízení - pedagogická praxe
Žák: - aktivně používá slovní zásobu k dané události, - popíše jednotlivou událost, - vyjádří svůj názor na jednotlivé události.	**9. Aktuální témata** - události dle aktuálního společenského, politického, kulturního a sportovního dění doma nebo v anglicky mluvících zemích

Ročník: 4. Předmět: Anglický jazyk (112 hodin)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák: - procvičuje gramatické jevy získané ve 3. ročníku, - sděluje zážitky z prázdnin, - hovoří o nedávných událostech, - aktivně užívá slovní zásobu získanou v 3. ročníku.	**1. Opakování 3. ročníku** - Budoucí časy - Podmínkové věty - Předpřítomný čas - Předminulý čas
Žák: – rozumí hlavním bodům a myšlenkám nahrávky o experimentu s jídlem – rozumí recenzi – rozumí hlavním bodům rozhovoru vrstevníků, kteří chtějí navštívit výstavu – rozumí hlavním bodům a myšlenkám podcastu, který se týká predikcí futurologů – rozumí čtenému textu, pozvánce na přednášku na téma emoční zdraví – rozumí hlavním bodům čteného textu, příspěvku na blogu, který se týká jídel budoucnosti, a v textu odvodí význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby, kontextu a znalosti tvorby slov a internacionalismů – rozumí hlavním bodům čteného textu o vegetariánských jídle a jeho nutrientech – v neformálním emailu vyhledá znaky a obraty typické pro neformální písemný projev – adekvátně a gramaticky správně okomentuje situace související s jídlem – napíše zprávu kamarádovi, ve které reprodukuje obsah recenze, kterou přečetl – gramaticky správně hovoří o situacích a událostech v budoucnosti – spekuluje – uvede jídla, která má rád – gramaticky správně tvoří věty v trpném rodě – napíše neformální email, ve kterém doporučí restauraci a jídlo typické pro region, ve kterém žije, text jasně a logicky strukturuje – popíše fotografii restaurace – připraví digitální návrh letáku na téma Jídlo – hovoří s vrstevníkem o chuti potravin a nápojů – diskutuje s vrstevníkem o emočním	**2. Jídlo** - potraviny a nápoje - stravovací návyky - zdravý životní styl - budoucí děj – will, be going to, přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový - trpný rod - frázová slovesa - složená podstatná jména - přídavná jména související se smyslovým vnímáním - vyjádření názoru - neformální email

– formuluje radu a reaguje na radu vrstevníka – diskutuje s vrstevníkem o vaření, jídle a nákupu potravin, stravovacích návycích vyjádří a obhájí své myšlenky a názory týkající se potravin a životního prostředí, potravin a zdravého životního stylu	
Žák : – rozumí hlavním bodům a myšlenkám rozhovoru o seznamování s rozdílnými kulturami – rozumí popisu cesty – rozumí otázkám a odpovědím televizní soutěže – rozumí hlavním bodům čteného textu o dobrovolnictví – porozumí čtenému textu, ve kterém autoři popisují nepříjemné situace, které vznikly v důsledku rozdílných kultur – porozumí recenzím a odvodí, kterých turistických atrakcí nebo měst se týkají – rozumí informacím čteného příspěvku o replikách pamětihodností – v mluveném projevu, který se týká cestování a návštěvy atrakcí, rozliší pocity mluvčích – rozumí informacím v plakátu – rozumí hlavním bodům ústního projevu, ve kterém mluvčí popisuje cestu vlakem – využívá různé druhy slovníku, informativní literaturu, encyklopedie a média – plynule a spontánně hovoří o městě, které zná – gramaticky správně tvoří definice věcí, míst a osob, přičemž používá vztažné věty vedlejší – písemně reprodukuje informace z přečteného textu – sestaví souvislý text, popis místa, kde bydlí, text logicky a jasně strukturuje, používá bohatou slovní zásobu – napíše neformální email vrstevníkovi – hovoří s vrstevníkem o možnostech, jak se seznámit s různými kulturami	**3. Cestování a turismus** - cestování - popis místa - vztažné věty vedlejší - stupňování přídavných jmen - kolokace týkající se cestování - přídavná jména
Žák: – rozumí hlavním bodům textu o občanské iniciativě – rozumí informacím v ústním projevu, ve kterém mluvčí hovoří o tom, co dělá pro životní prostředí	**4. Životní výzvy a změny** - společnost a její problémy - moderní technologie a média - povolání - životní prostředí

– vyhledá a shromáždí informace týkající se přístroje nebo aplikace, které mohou mít příznivý vliv na životní prostředí – rozumí informacím v textu o charitativních organizacích – rozumí hlavním bodům čteného textu o životě mladých lidí v minulosti – rozumí hlasovým zprávám, které se týkají projektu o kmenech žijících mimo civilizaci – rozumí hlavním bodům formálního dopisu a v textu vyhledá konkrétní prostředky textové návaznosti – vyhledá a shromáždí konkrétní informace týkající se plastů, se získanými informacemi pracuje – představí přístroj nebo aplikaci, která má příznivý vliv na životní prostředí – představí komunikační kampaň zaměřenou na charitativní činnost – gramaticky správně reprodukuje otázky – popíše komunity na fotografiích – sestaví formální dopis, který vhodně zahájí a ukončí, text jasně a logicky člení, používá adekvátní prostředky textové návaznosti – vytvoří inzerát v digitální podobě na kampaň zaměřenou na plasty – diskutuje s vrstevníky o životním prostředí a způsobech, jak přispět k vyřešení problémů – hovoří s vrstevníkem o důvodech, proč některé děti nedokončí školu – diskutuje s vrstevníkem o vhodných médiích pro různé skupiny lidí – hovoří s vrstevníkem o povinnostech, brigádách a povolání – zahájí, vede a zakončí dialog týkající se společenských problémů - poskytuje rady a umí si o ně říct	- nepřímá řeč - nepřímá otázka - kolokace - formální dopis
– rozumí hlavním bodům rozhovoru o online nákupech – rozumí hlavním bodům ústního projevu o špatném obchodním rozhodnutí – porozumí hlavní myšlence reklamy tištěné i online) – rozumí hlavním bodům podcastu o tom, jak ušetřit při nákupech, identifikuje jednotlivé mluvčí a jejich názory – odvodí význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby, kontextu a znalosti tvorby slov	**5. Nakupování a prodej** - nakupování - nakládání s finančními prostředky - inzerce, reklama - vyjednávání - úvaha pro a proti

– rozumí hlavním bodům a myšlenkám čteného textu, ve kterém autor radí, jak začít šetřit – rozumí rozhovoru mezi studentem a finančním poradcem a v textu zachytí konkrétní informace – rozumí informacím v infografice týkající se reklamy – v úvaze identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace – popíše situaci na obrázku – uvede, zda někdy něco koupil na internetu a poté toho litoval, situaci popíše – gramaticky správně tvoří věty týkající se hypotetických událostí a situací v minulosti – připraví hlasovou zprávu, ve které příteli poradí, jak ušetřit na nové kolo – uvede, co je kryptoměna, a uvede kryptoměny, které zná – tvoří věty s gerundii a infinitivy – logicky a jasně strukturuje úvahu pro a proti – hovoří s vrstevníkem o nákupech, jak často chodí nakupovat, kolik utratí, do kterých obchodů chodí, co kupuje online apod. – diskutuje s vrstevníkem o večírku na oslavu konce školního roku – řeší běžné technické problémy s odevzdáváním úkolů ve sdíleném prostředí – vhodně komunikuje a reaguje ve společném digitálním prostředí – ve skupině vytváří kvíz, test nebo dotazník – zjednudušuje a upravuje texty pomocí AI nástrojů a sleduje a hodnotí jejich vývoj – generuje citace a respektuje autorská práva – pracuje efektivně s e-učebnicí v aplikaci – orientuje se v digitálních čtenářských zdrojích a pracuje s nimi autoevaluací zhodnotí své digitální portfolio a kompetence	
Žák: - uvede kompetence získané ve vzdělávacích zařízeních, - popíše režim dne ve vzdělávacím zařízení,	**6. Odborná témata dle oboru** - dítě ve vzdělávacích zařízeních - estetická výchova - tělesná výchova

- vyjmenuje typické činnosti v jednotlivých výchovách, - vypráví o své pedagogické praxi.	- výchova ke zdraví - pedagogická praxe
Žák: - aktivně používá získanou slovní zásobu v rozsahu daných tematických okruhů, - vyjadřuje se ústně i písemně k daným tématům, - dodržuje základní mluvnické normy v ústním i písemném projevu, - rozumí souvislým projevům rodilých mluvčích, - čte s porozuměním, - napíše strukturovanou slohovou práci.	**7. Příprava k maturitní zkoušce** - maturitní témata - kompetence nutné ke všem částem maturitní zkoušky z anglického jazyka

6.1.3 1. cizí jazyk – anglický jazyk (B2)

Učební osnova předmětu
1. cizí jazyk

Kód a název RVP:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týdenních vyuč. hodin za studium:	13
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
1. cizí jazyk	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	3	3	3	4	13

Obecné cíle, charakteristika předmětu, specifické informace o předmětu

Výuka anglického jazyka prohlubuje jazykové znalosti a dovednosti získané na základní škole, rozšiřuje a upevňuje je a směřuje k dalšímu jazykovému, osobnostnímu a profesnímu zdokonalování.
Cílem vzdělávání v cizím jazyce je motivovat žáka a jeho zájem o studium cizího jazyka jako prostředku komunikace v multikulturním světě. Je proto nezbytné používat metody směřující k propojení skleníkového školního prostředí, v němž je žák většinou pasivním objektem vzdělávacího procesu, s reálným prostředím mimo školu, využívat multimediální programy a internet, navazovat kontakty se školami v zahraničí, organizovat výměnné, výukové a poznávací zájezdy, zapojovat žáky do projektů a soutěží, podporovat cizojazyčné části žákova portfolia, využívat multimediální programy a internet a jiné digitální technologie (aplikace, podcasty, AI apod.). Významným cílem je příprava žáků na další studium na vysokých školách a vyšších odborných školách doma i v zahraničí, a to především školách s pedagogickým zaměřením. Žák si musí osvojit komunikativní jazykové kompetence písemné i ústní, aby se dorozuměl nejen v běžných situacích každodenního života, ale i ve své profesi. Současně se žák díky informacím o životě v jiných zemích a jiných kultur učí toleranci a respektu v globalizovaném světě. Díky všem získaným kompetencím se žák dobře uplatní na pracovním trhu doma i v zahraničí.
Vzdělání v prvním cizím jazyce směřuje k dosažení minimální úrovně B2 podle společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:
- znali a uznávali tradice a hodnoty svého národa, respektovali a podporovali kulturu a identitu jiných národností,
- odpovědně plnili svěřené úkoly jak samostatně, tak v týmu,
- dodržovali zákony, respektovali práva ostatních, vystupovali proti diskriminaci.
- získávávali informace z různých informačních zdrojů včetně digitálních (internet, aplikace, podcasty, AI)

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozdělen do čtyř ročníků, v prvním, druhém a třetím ročníku po 3 hodinách týdně, ve čtvrtém ročníku po 4 hodinách týdně, v nichž se cyklicky některá témata a další obsahové složky opakují (např. probírání slovesných časů, volnočasové aktivity apod.). V úvodu studia jsou žáci rozděleni do skupin podle dosažené úrovně znalostí.
Obsah je rozdělen do několika složek:
1. řečové dovednosti, které se rozvíjejí postupně a komplexně na základě jazykových prostředků a témat z nejrůznějších oblastí lidské působnosti. Tyto dovednosti jsou **receptivní** (poslech s porozuměním monologických i dialogických textů, čtení s porozuměním textů všeho druhu včetně odborných a uměleckých), **produktivní** (ústní a písemné vyjadřování tematicky i situačně zaměřené, reprodukce textu, výpisky, překlad) a **interaktivní** (vypracování jednoduchých písemností osobního i profesního charakteru, vedení rozhovoru, monologická prezentace zajímavých informací),
2. jazykové prostředky, tedy zvuková stránka jazyka, pravopis, slovní zásoba a gramatika,
3. tematické okruhy, komunikační situace a **jazykové funkce**, které se vztahují k nejrůznějším oblastem osobního, společenského a pracovního života, jedná se i o vyjadřování řečové etikety v různých životních situacích a stylistických rovinách. Nedílnou součástí jsou i témata spojená s reáliemi zemí, kde je vyučovaný jazyk jazykem mateřským, tedy poznatky z kultury, národních zvyků a tradic atd.,
Jazyková výuka je spojena s nejširším okruhem lidských činností, takže její propojenost s ostatními předměty je neodmyslitelnou součástí tematických okruhů, v podstatě není vyučovací předmět, kterého by se v jazykovém vyučování nedalo využít a zároveň všechny vyučovací předměty mohou využít žákových dovedností v cizím jazyce při komunikaci s cizojazyčnými partnery a při vyhledávání informací na internetu.

Mezipředmětové vztahy:

Český jazyk a literatura, cizí jazyk 2, občanská nauka, dějepis, zeměpis, pedagogika, informační technologie.

Strategie výuky

Výuka probíhá na základě spirálovitého rozvíjení již žákem dosažených znalostí a dovedností, žák se podílí na plánování konkrétních činností, např. pomocí feedbacku i jiných metod, a v některých případech kolektivně posuzuje výsledky svých spolužáků a aktivně se srovnává s ostatními. Používané vyučovací metody zohledňují individuální potřeby a schopnosti žáků, v rámci práce individuální i týmové, žák je veden k vyjadřování a obhajování svých názorů, ale i naslouchání názorů jiných. Zároveň je podporována soutěživost a touha poznávat prostřednictvím cizího jazyka jiné lidi, země i kultury (soutěže, výměnné pobyty, zahraniční poznávací cesty, projekty s mezinárodní účastí, projekty, prezentace, čtení literatury v originále apod.) a využívání digitálních technologií v cizím jazyce – internet, multimediální programy, aplikace, online slovníky, podcasty, AI apod.).

Hodnocení výsledků žáků

Klasifikace je vyjádřena známkami 1-5 podle klasifikačního řádu.
Hodnocení probíhá průběžně i periodicky v rámci opakování jednotlivých celků a v rámci struktury školního roku.
Hodnocení je prováděno vyučujícím podle kritérií žákům známých a někdy se provádí kolektivní vzájemné hodnocení.
Hodnocen je ústní i písemný projev, a to ve formě poslechu, čtení, psaní a mluvení, tedy porozumění cizojazyčnému mluvčímu (učitel, spolužák, nahrávka, jiný mluvčí), získání informace z cizojazyčného textu, interpretace textu, vyslechnuté informace nebo prezentace vlastních výsledků práce, a to v ústní či písemné podobě. Psané zkoušení má formu testu (multiple choice, přímé odpovědi a další formy) nebo podobu tvůrčí, tj. kompozice různého slohového zaměření.
V každém ročníku budou dvě takto zaměřené kompozice, z nichž jedna může být nahrazena projektem.

Hlavní kritéria hodnocení: při ústním i písemném vyjadřování žáků je hodnocena správnost používaných lexikálních i gramatických prostředků, výslovnosti a šíře rejstříku vybraných prostředků, také správnost vybraného stupně formality. Dalším kritériem je sdělnost, využití a zpracování informace.

Přínos předmětu k rozvoji kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- projevovali pozitivní vztah k učení a vzdělávání, uměli ohodnotit průběh svého učení a určit možnosti svého dalšího vzdělávání,
- dokázali srozumitelně a souvisle formulovat své myšlenky a přiměřeně je vyjádřit psanou i mluvenou formou gramaticky a stylisticky správně,
- dokázali zaznamenat podstatné myšlenky a údaje z cizích textů a projevů,
- se věnovali celoživotnímu prohlubování cizojazyčných dovedností,
- pro získání nových informací dokázali využít internet i ostatní média, dokázali posoudit jejich rozdílnou věrohodnost,
- dokázali vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, úspěšně prezentovali své odborné i lidské přednosti.

Průřezová témata

Člověk a životní prostředí

Žák diskutuje a zaujímá postoje k otázkám existence života člověka a kriticky vyhodnocuje informace o globálních problémech lidstva.

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k diskuzi o citlivých a kontroverzních otázkách, měl by hledat kompromisní řešení a hájit svoje vlastní postoje, zároveň je veden k orientaci v masmédiích, jejich využívání a kritickému hodnocení.

Člověk a svět práce

Žák je veden k identifikaci a formulaci vlastních priorit, k orientaci ve světě práce a pracovních vztahů, ke srovnávání faktorů charakterizujících obsah práce a svých vlastních předpokladů tuto práci vykonávat.

Člověk a digitální svět

Digitální technologie ve výuce cizího jazyka nabízejí žákům nové možnosti. V rámci této oblasti je žák veden k informovanému používání nejnovějších multimediálních technologií, k vyhledávání, vyhodnocování a zpracování informací a ke komunikaci v cizím jazyce s využitím těchto digitálních technologií.

Žák využívá digitální nástroje pro tvorbu a sdílení vlastního obsahu (např. videa, prezentace, sebeprezentace), učí se pracovat s online slovníky, aplikacemi a nástroji umělé inteligence. Řeší běžné technické problémy s odevzdáváním úkolů ve sdíleném prostředí a vhodně komunikuje a reaguje ve společném digitálním prostředí. Efektivně pracuje s e-učebnicí v aplikaci, orientuje se v digitálních čtenářských zdrojích a pracuje s nimi. Autoevaluací hodnotí své digitální portfolio a kompetence.

Digitální kompetence umožňují modernizovat výuku a jsou průřezovou klíčovou kompetencí, která se prolíná všemi tematickými celky.

Ročník:1. Předmět: Anglický jazyk (105 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozumí obsahu a informacím ve čteném textu o klimatických změnách a členech rodiny - rozumí krátkému rozhovoru mezi vrstevníky, zachytí konkrétní informace - popíše místo a situaci na fotografii - vyjmenuje a popíše etapy života - napíše krátký text o členu rodiny - diskutuje o školních předmětech, zkouškách a školní jídelně - klade vrstevníkovi otázky týkající se jeho osoby a rodiny a na podobné otázky odpoví	**1. Introduction** - škola - etapy života - dosažení plnoletosti - domácí práce, povinnosti - přítomné časy - členy - kondicionál 1, kondicionál 2 - modální slovesa have to, need to, must, don't have to, don't need to, mustn't
Žák: - porozumí rozhovoru o volnočasových aktivitách a popisu události v minulosti - rozumí obsahu titulků a hlavních zpráv - orientuje se v podvodném emailu - porozumí hlavním bodům a myšlenkám podcastu o nebezpečí na internetu - v textu identifikuje PTN - vyhledá informace o společenských hrách - využívá různé druhy slovníku - diskutuje s vrstevníkem o tom, zda má rád vlogy - hovoří s vrstevníkem o oblíbených pohádkách a příbězích - hovoří s vrstevníkem o výhodách a nevýhodách internetu a kyberzločinu a jeho prevenci	**2. Zábava a pocity** - hry a volnočasové aktivity - pocity - příběh - zpráva - minulé časy - used to - be/get used to - kolokace s go, play - přídavná jména končící na -ed a -ing
Žák: - diskutuje o přátelství - rozumí informacím textu o přátelích v nouzi - rozumí hlavním bodům ústního projevu o dobrém skutku, text reprodukuje - ve čteném textu rozliší názory jednotlivých autorů - rozlišuje formální a neformální výrazy v textu o komunikaci - vyjmenuje důležité vlastnosti kamaráda - hovoří o událostech v minulosti - gramaticky správně vyjádří radu, jak získat přátele	**3. Přátelé** - charakterové vlastnosti - mezilidské vztahy - inkluze - pocity - vyjádření rady - předpřítomný čas prostý vs minulý čas prostý - předpřítomný čas prostý vs předpřítomný čas průběhový - while/when - kolokace s do, earn, learn, make, put - frázová slovesa

- ve spolupráci s vrstevníky sestaví prezentaci na téma oslavy konce školního roku - zapojí se do diskuse týkající se zapojení nových žáků do kolektivu třídy - diskutuje s vrstevníkem o tom, jak vylepšit prezentaci, přijímá feedback	- přídavná jména a předložky
Žák – vysvětlí, jak rozpoznat dezinformace, nepravdivé recenze a účty – porozumí hlavním bodům a myšlenkám čteného textu o webových stránkách, online kurzech a aplikacích – rozumí hlavním bodům podcastu o androidech a rozhovoru o telefonech – uvede příklady nepravdivých informací a zpráv – gramaticky správně vyjádří závěr nebo spekulaci – srozumitelně a spontánně formuluje svůj názor na pravdivost informace – napíše krátký text – radu o produktu – správně vyjádří konkrétní číselné údaje – gramaticky správně porovná různé předměty a jejich vlastnosti, osoby apod. – detailně a gramaticky správně popíše situaci, místo, činnosti osob, jejich vzhled – připraví online dotazník týkající se používání elektroniky – ve skupině s vrstevníky diskutuje o zprávách, vyjádří a obhájí svůj názor – porovnává různé způsoby učení se jazyku	**4. Informace** - dezinformace - média a moderní technologie - vyjádření porovnání - popis fotografie - recenze produktu - modální slovesa can't, could, may, might, must - stupňování přídavných jmen - číselné údaje - přípony přídavných jmen – able, -ful, -ive
Žák: – rozumí hlavním bodům rozhovoru mezi vrstevníky o charitativním běhu – rozumí obsahu a informacím v rozhovoru mezi návštěvníky fitness centra – rozumí hlavním myšlenkám reakcí na situace, ve kterých někdo neuspěl – rozumí popisu a porovnání dvou fotografií – uvede, jak se můžeme udržet fit – reprodukuje přečtený text o sportovní události – vyjádří množství – vyjádří podporu a pochopení	**5. Sport a aktivity** - sport, volnočasové aktivity -porovnání fotografií -zdravý životní styl -vyjádření množství, neurčitá zájmena -modální sloveso can, be able to -stupňování přídavných jmen -frázová slovesa -přípony podstatných jmen – ee, -er, -or - úvaha pro a proti - neformální email

– popíše situace a činnosti osob na fotografiích – gramaticky správně vyjádří schopnosti v přítomnosti, minulosti a budoucnosti – popíše a porovná fotografie týkající se sportovních činností – napíše neformální email vrstevníkovi, ve kterém vyjádří radu týkající se zdravého životního stylu hovoří s vrstevníkem o sportovních aktivitách ve škole	
Žák: - sdělí základní fakta o ČR, - popíše zajímavá místa, - orientuje se na mapě, - vybírá informace z cizojazyčného zdroje.	**6. Česká republika** - zeměpis: mapa, krajina, podnebí, obyvatelstvo - společnost: osobnosti, kultura, sport, historie, svátky, zajímavá místa

Ročník: 2. Předmět: Anglický jazyk (105 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - procvičuje gramatické jevy získané v 1. ročníku, - sděluje zážitky z prázdnin, - hovoří o nedávných událostech, - aktivně užívá slovní zásobu získanou v 1. ročníku.	**1. Opakování z 1. ročníku** - přítomné časy - minulé časy - stupňování přídavných jmen - neurčitá zájmena, členy
Žák: – rozumí hlavním bodům a myšlenkám nahrávky o experimentu s jídlem – rozumí recenzi – rozumí hlavním bodům a myšlenkám podcastu, který se týká predikcí futurologů – rozumí čtenému textu, pozvánce na přednášku na téma emoční zdraví – rozumí hlavním bodům čteného textu, o jídle a jeho nutrientech – v neformálním emailu vyhledá znaky a obraty typické pro neformální písemný projev – adekvátně a gramaticky správně okomentuje situace související s jídlem – napíše zprávu kamarádovi, ve které reprodukuje obsah recenze, kterou přečetl – gramaticky správně hovoří o situacích a událostech v budoucnosti – spekuluje – gramaticky správně tvoří věty v trpném rodě – napíše neformální email – doporučení restaurace – popíše fotografii restaurace – připraví digitální návrh letáku na téma Jídlo – diskutuje s vrstevníkem o vaření, jídle a nákupu potravin, stravovacích návycích	**2. Jídlo** - potraviny a nápoje - stravovací návyky - zdravý životní styl - budoucí děj – will, be going to, přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový - trpný rod - frázová slovesa - složená podstatná jména - přídavná jména související se smyslovým vnímáním - vyjádření názoru - neformální email
Žák: – rozumí hlavním bodům a myšlenkám rozhovoru o seznamování s rozdílnými kulturami – rozumí popisu cesty – rozumí hlavním bodům čteného textu o dobrovolnictví – rozumí informacím čteného příspěvku o replikách pamětihodností a recenzi	**3. Cestování a turismus** - cestování - popis místa - vztažné věty vedlejší - stupňování přídavných jmen - kolokace týkající se cestování - přídavná jména

– v mluveném projevu, který se týká cestování a návštěvy atrakcí, rozliší pocity mluvčích – rozumí informacím v plakátu – plynule a spontánně hovoří o městě, které zná – gramaticky správně tvoří definice věcí, míst a osob, s použitím vztažné věty vedlejší – napíše neformální email vrstevníkovi – hovoří s vrstevníkem o možnostech, jak se seznámit s různými kulturami	
Žák: − rozumí hlavním bodům textu o občanské iniciativě − rozumí informacím v ústním projevu o životním prostředí − rozumí informacím v textu o charitativních organizacích − rozumí hlavním bodům čteného textu o životě mladých lidí v minulosti − rozumí hlavním bodům formálního dopisu a v textu vyhledá konkrétní prostředky textové návaznosti − představí přístroj nebo aplikaci, která má příznivý vliv na životní prostředí − gramaticky správně reprodukuje otázky − popíše komunity na fotografiích − vytvoří inzerát v digitální podobě na kampaň zaměřenou na plasty − diskutuje s vrstevníky o životním prostředí a způsobech, jak přispět k vyřešení problémů − hovoří s vrstevníkem o školních povinnostech - poskytuje rady a umí si o ně říct	**4. Životní výzvy a změny** - společnost a její problémy - moderní technologie a média - povolání - životní prostředí - nepřímá řeč - nepřímá otázka - kolokace - formální dopis
Žák: – porozumí hlavní myšlence reklamy tištěné i online – rozumí hlavním bodům podcastu o tom, jak ušetřit při nákupech, identifikuje jednotlivé mluvčí a jejich názory – rozumí hlavním bodům a myšlenkám čteného textu, ve kterém autor radí, jak začít šetřit – rozumí informacím v infografice týkající se reklamy	**5. Nakupování a prodej** - číselné údaje - nakupování - nakládání s finančními prostředky - inzerce, reklama - kondicionál 3 - sloveso + -ing, sloveso + to infinit -vyjednávání -úvaha pro a proti

– v úvaze identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace – gramaticky správně tvoří věty týkající se hypotetických událostí a situací v minulosti – připraví hlasovou zprávu, ve které příteli poradí, jak ušetřit na nové kolo – tvoří věty s gerundii a infinitivy	
Žák: - sdělí základní fakta o anglicky mluvících zemích, - popíše zajímavá místa, - orientuje se na mapě, - vybírá informace z cizojazyčného zdroje.	**6. Reálie anglicky mluvících zemí** - zeměpis: mapa, krajina, podnebí, obyvatelstvo - společnost: osobnosti, kultura, sport, historie, svátky, zajímavá místa
Žák: - popíše systém vzdělávání v České republice, - vypraví o své pedagogické praxi.	**7. Odborná témata** - systém vzdělávání v ČR - pedagogická praxe
Žák: - aktivně používá slovní zásobu k dané události, - popíše konkrétní událost - vyjádří svůj názor na jednotlivé události. - řeší běžné technické problémy s odevzdáváním úkolů ve sdíleném prostředí - vhodně komunikuje a reaguje ve společném digitálním prostředí - ve skupině vytváří kvíz, test nebo dotazník - zjednudušuje a upravuje texty pomocí AI nástrojů a sleduje a hodnotí jejich vývoj - generuje citace a respektuje autorská práva - pracuje efektivně s e-učebnicí v aplikaci - orientuje se v digitálních čtenářských zdrojích a pracuje s nimi - autoevaluací zhodnotí své digitální portfolio a kompetence	**8. Aktuální témata** - události dle aktuálního společenského, politického, kulturního a sportovního dění doma nebo v anglicky mluvících zemích

Ročník: 3. Předmět: Anglický jazyk (99 hodin)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák: - procvičuje gramatické jevy získané v 2. ročníku, - sděluje zážitky z prázdnin, - hovoří o nedávných událostech, - aktivně užívá slovní zásobu získanou v 2. ročníku.	**1. Opakování 2. ročníku** - Budoucí časy - Podmínkové věty - Předpřítomný čas - Předminulý čas
Žák: - rozumí obsahu a informacím ve čteném textu - rozumí hlavním bodům příspěvku na blog - popíše místa, osoby a situace na fotografiích - napíše neformální e-mail vrstevníkovi - popíše místo, které navštívil, a uvede, proč ho navštívil a jakým aktivitám se věnoval - diskutuje s vrstevníkem o vybraných tématech	**2. Introduction** - zdravotní problémy, úrazy a léčba - příroda - práce a studium - cestování - přítomné časy - minulé časy - vyjádření budoucího děje - vztažné věty vedlejší - příspěvek na blog
Žák: - porozumí hlavním bodům a myšlenkám ústního projevu - porozumí obsahu a informacím příspěvku na blog - rozumí hlavním bodům podcastu - rozumí hlavním bodům a myšlenkám textu - porozumí hlavním bodům a myšlenkám článku z webové stránky školy a v textu vyhledá konkrétní informace - rozumí slyšenému textu - na webových stránkách muzea vyhledá informace a mapu muzea	**3.** - dovednosti a nadání - učení - životní etapy - článek - prezentace - předminulý čas prostý a průběhový - used to, would - be/get used to - frázová slovesa - víceslovné lexikální jednotky
Žák: - porozumí hlavním bodům a myšlenkám příspěvku na blog - porozumí otázkám dotazníku - rozumí hlavním myšlenkám diskuse - porozumí popisu a srovnání fotografií - rozumí hlavním bodům a myšlenkám úvahy - popíše místa, osoby a situace na fotografiích - formuluje svůj názor na bydlení s vrstevníky	**4.** - pocity, charakterové vlastnosti - well-being - modální slovesa - needn't have / didn't need to - frázová slovesa - víceslovné lexikální jednotky - popis a srovnání fotografií - úvaha

- napíše komentář k příspěvku z webu, nebo na internetové fórum - porovná místa, osoby a situace na fotografiích - sestaví písemný projev – úvahu - zahájí, vede a zakončí rozhovor	
Žák: - rozumí hlavním bodům a myšlenkám ústního projevu - porozumí hlavním bodům a myšlenkám příspěvku na blogu - rozumí hlavním bodům a myšlenkám podcastu - porozumí otázkám dotazníku a interpretaci výsledků - porozumí obsahu a informacím v infografice - rozumí hlavním bodům zprávy - vyhledá informace týkající téma sportu na internetu - porovná situace na fotografiích - sestaví zprávu, text jasně a logicky popíše návštěvu sportovní akce	**5.** - sport, pohybové aktivity - vyjádření názoru, souhlasu a nesouhlasu - recenze - zpráva - prezentace - přídavná jména a příslovce - stupňování přídavných jmen - členy - neurčitá zájmena
Žák: – rozumí čtenému textu vyhledá konkrétní informace – rozumí rozhovoru mezi spolužáky – rozumí hlavním bodům ústního projevu – rozumí hlavním bodům formálního e-mailu – využívá různé druhy slovníku, informativní literaturu, internetové zdroje a média – formuluje svůj názor na situace na fotografiích	**6.** - bydlení - město - domov a komunita - vyjádření spekulace a názoru - formální e-mail - budoucí čas průběhový - předbudoucí čas prostý a průběhový - vedlejší věty časové - první kondicionál
Žák: - sdělí základní fakta o anglicky mluvících zemích, - popíše zajímavá místa, - orientuje se na mapě, - vybírá informace z cizojazyčného zdroje.	**7. Reálie anglicky mluvících zemí** - zeměpis: mapa, krajina, podnebí, obyvatelstvo - společnost: osobnosti, kultura, sport, historie, svátky, zajímavá místa
Žák: - definuje osobnost učitele, - charakterizuje práci učitele, - popíše školní, předškolní či mimoškolní zařízení, - vypraví o své pedagogické praxi.	**8. Odborná témata dle oboru** - profese a osobnost učitele - vzdělávací zařízení - pedagogická praxe

Žák: - aktivně používá slovní zásobu k dané události, - popíše jednotlivou událost, - vyjádří svůj názor na jednotlivé události.	**9. Aktuální témata** - události dle aktuálního společenského, politického, kulturního a sportovního dění doma nebo v anglicky mluvících zemích

Ročník: 4. Předmět: Anglický jazyk (112 hodin)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák: - procvičuje gramatické jevy získané ve 3. ročníku, - sděluje zážitky z prázdnin, - hovoří o nedávných událostech, - aktivně užívá slovní zásobu získanou v 3. ročníku.	**1. Opakování 3. ročníku** - Budoucí časy - Podmínkové věty - Předpřítomný čas - Předminulý čas
Žák: – rozumí hlavním bodům a myšlenkám ústního projevu – porozumí úvodu podcastu o streamovacích službách – rozumí čtenému textu – rozumí informacím v infografice – rozumí hlavním bodům recenze webové stránky – rozumí obsahu a informacím ve videonahrávce – popíše zařízení každodenní potřeby – napíše recenzi na webovou stránku	**2. Technologie a média** - digitální technologie - sociální média - životní prostředí - recenze webové stránky - prezentace, plakát - druhý a třetí kondicionál - smíšené kondicionály - spojky - příslovce
Žák: – rozumí hlavním bodům a myšlenkám rozhovoru – porozumí informacím v příspěvku na blog – porozumí hlavním bodům a myšlenkám podcastu – rozumí hlavním bodům a myšlenkám čteného textu – opakuje instrukce – popíše místa, osoby a situace na fotografiích – uvede výhody a nevýhody různých forem nakupování – sestaví souvislý text, úvahu pro a proti – hovoří s vrstevníkem o tom, o používání aplikací vyjádří svůj názor	**3. Peníze** - finance - nakupování a móda - v obchodě - trpný rod - vyjádření stížnosti - úvaha pro a proti
Žák: – rozumí obsahu a informacím ve čteném textu – porozumí definicím souvisejícím s filmovou hudbou – rozumí hlavním bodům podcastu	**4. Umění** - umění a kultura - umění a cestování - autorská práva a plagiátorství - vyjádření výhod a nevýhod, vyjádření možnosti

– zachytí pointu vtipu – porozumí významu přísloví – rozumí informacím ve videonahrávce – vyhledá informace na internetu – porozumí informacím ve videonahrávkách vrstevníků – doporučí zajímavou činnost nebo místo – sestaví souvislý text, formální dopis – ve spolupráci s vrstevníky připraví videonahrávku zahájí, vede a zakončí dialog, ve kterém vyjádří výhody a nevýhody	- obhájení názoru a uzavření diskuse - nepřímá řeč - nepřímá otázka
Žák: – rozumí hlavním bodům a myšlenkám ústního projevu – odvodí význam neznámých slov – rozumí hlavním bodům a myšlenkám čteného textu – porozumí informacím v návodu – popíše místa, osoby a situace na fotografiích – logicky a jasně strukturuje písemný projev – diskutuje s vrstevníky o vybraných tématech zahájí, vede a zakončí debatu	**5. Občanství a globalizace** - dobrovolnictví, charita - humanitární krize - neformální jazyk - vyjádření nesouhlasu - školní debata - esej
Žák: - uvede kompetence získané ve vzdělávacích zařízeních, - popíše režim dne ve vzdělávacím zařízení, - vyjmenuje typické činnosti v jednotlivých výchovách, - vypráví o své pedagogické praxi.	**6. Odborná témata dle oboru** - dítě ve vzdělávacích zařízeních - estetická výchova - tělesná výchova - výchova ke zdraví - pedagogická praxe
Žák: - aktivně používá získanou slovní zásobu v rozsahu daných tematických okruhů, - vyjadřuje se ústně i písemně k daným tématům, - dodržuje základní mluvnické normy v ústním i písemném projevu, - rozumí souvislým projevům rodilých mluvčích, - čte s porozuměním, - napíše strukturovanou slohovou práci - nahrává svůj mluvený projev do třídního sdíleného prostředí	**7. Příprava k maturitní zkoušce** - maturitní témata - kompetence nutné ke všem částem maturitní zkoušky z anglického jazyka

6.1.4 1. cizí jazyk – dobíhající titul učebnice

Učební osnova předmětu

1. cizí jazyk

Kód a název RVP:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týdenních vyuč. hodin za studium:	12
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2020

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
1. cizí jazyk	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	3	3	3	3	12

Obecné cíle

Výuka anglického jazyka prohlubuje jazykové znalosti a dovednosti získané na základní škole, rozšiřuje a upevňuje je a směřuje k dalšímu jazykovému, osobnostnímu a profesnímu zdokonalování.
Cílem vzdělávání v cizím jazyce je motivovat žáka a jeho zájem o studium cizího jazyka jako prostředku komunikace v multikulturním světě. Je proto nezbytné používat metody směřující k propojení skleníkového školního prostředí, v němž je žák většinou pasivním objektem vzdělávacího procesu, s reálným prostředím mimo školu, využívat multimediální programy a internet, navazovat kontakty se školami v zahraničí, organizovat výměnné, výukové a poznávací zájezdy, zapojovat žáky do projektů a soutěží, podporovat cizojazyčné části žákova portfolia. Významným cílem je příprava žáků na další studium na vysokých školách a vyšších odborných školách doma i v zahraničí, a to především školách s pedagogickým zaměřením. Žák si musí osvojit komunikativní jazykové kompetence písemné i ústní, aby se dorozuměl nejen v běžných situacích každodenního života, ale i ve své profesi. Současně se žák díky informacím o životě v jiných zemích a jiných kultur učí toleranci a respektu v globalizovaném světě. Díky všem získaným kompetencím se žák dobře uplatní na pracovním trhu doma i v zahraničí.
Vzdělání v prvním cizím jazyce směřuje k dosažení minimální úrovně B1 podle společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:
- znali a uznávali tradice a hodnoty svého národa, respektovali a podporovali kulturu a identitu jiných národností,
- odpovědně plnili svěřené úkoly jak samostatně, tak v týmu,
- dodržovali zákony, respektovali práva ostatních, vystupovali proti diskriminaci.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozdělen do čtyř ročníků po 3 hodinách týdně, v nichž se cyklicky některá témata a další obsahové složky opakují (např. probírání slovesných časů, volnočasové aktivity apod.). V úvodu studia jsou žáci rozděleni do skupin podle dosažené úrovně znalostí.
Obsah je rozdělen do několika složek:

1. **řečové dovednosti**, které se rozvíjejí postupně a komplexně na základě jazykových prostředků a témat z nejrůznějších oblastí lidské působnosti. Tyto dovednosti jsou **receptivní** (poslech s porozuměním monologických i dialogických textů, čtení s porozuměním textů všeho druhu včetně odborných a uměleckých), **produktivní** (ústní a písemné vyjadřování tematicky i situačně zaměřené, reprodukce textu, výpisky, překlad) a **interaktivní** (vypracování jednoduchých písemností osobního i profesního charakteru, vedení rozhovoru, monologická prezentace zajímavých informací),
2. **jazykové prostředky**, tedy zvuková stránka jazyka, pravopis, slovní zásoba a gramatika,
3. **tematické okruhy, komunikační situace** a **jazykové funkce**, které se vztahují k nejrůznějším oblastem osobního, společenského a pracovního života, jedná se i o vyjadřování řečové etikety v různých životních situacích a stylistických rovinách. Nedílnou součástí jsou i témata spojená s reáliemi zemí, kde je vyučovaný jazyk jazykem mateřským, tedy poznatky z kultury, národních zvyků a tradic atd.,
Jazyková výuka je spojena s nejširším okruhem lidských činností, takže její propojenost s ostatními předměty je neodmyslitelnou součástí tematických okruhů, v podstatě není vyučovací předmět, kterého by se v jazykovém vyučování nedalo využít a zároveň všechny vyučovací předměty mohou využít žákových dovedností v cizím jazyce při komunikaci s cizojazyčnými partnery a při vyhledávání informací na internetu.

Mezipředmětové vztahy:
Český jazyk a literatura, cizí jazyk 2, občanská nauka, dějepis, zeměpis, pedagogika, informační technologie.

Strategie výuky

Výuka probíhá na základě spirálovitého rozvíjení již žákem dosažených znalostí a dovedností, žák se podílí na plánování konkrétních činností, např. pomocí feedbacku i jiných metod, a v některých případech kolektivně posuzuje výsledky svých spolužáků a aktivně se srovnává s ostatními. Používané vyučovací metody zohledňují individuální potřeby a schopnosti žáků, v rámci práce individuální i týmové, žák je veden k vyjadřování a obhajování svých názorů, ale i naslouchání názorů jiných. Zároveň je podporována soutěživost a touha poznávat prostřednictvím cizího jazyka jiné lidi, země i kultury (soutěže, výměnné pobyty, zahraniční poznávací cesty, projekty s mezinárodní účastí, projekty, prezentace, čtení literatury v originále apod.).

Hodnocení výsledků žáků

Klasifikace je vyjádřena známkami 1-5 podle klasifikačního řádu.
Hodnocení probíhá průběžně i periodicky v rámci opakování jednotlivých celků a v rámci struktury školního roku.
Hodnocení je prováděno vyučujícím podle kritérií žákům známých a někdy se provádí kolektivní vzájemné hodnocení.
Hodnocen je ústní i písemný projev, a to ve formě poslechu, čtení, psaní a mluvení, tedy porozumění cizojazyčnému mluvčímu (učitel, spolužák, nahrávka, jiný mluvčí), získání informace z cizojazyčného textu, interpretace textu, vyslechnuté informace nebo prezentace vlastních výsledků práce, a to v ústní či písemné podobě. Psané zkoušení má formu testu (multiple choice, přímé odpovědi a další formy) nebo podobu tvůrčí, tj. kompozice různého slohového zaměření.
V každém ročníku budou dvě takto zaměřené kompozice, z nichž jedna může být nahrazena projektem.
Hlavní kritéria hodnocení: při ústním i písemném vyjadřování žáků je hodnocena správnost používaných lexikálních i gramatických prostředků, výslovnosti a šíře rejstříku vybraných prostředků, také správnost vybraného stupně formality. Dalším kritériem je sdělnost, využití a zpracování informace.

Přínos předmětu k rozvoji kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- projevovali pozitivní vztah k učení a vzdělávání, uměli ohodnotit průběh svého učení a určit možnosti svého dalšího vzdělávání,

- dokázali srozumitelně a souvisle formulovat své myšlenky a přiměřeně je vyjádřit psanou i mluvenou formou gramaticky a stylisticky správně,
- dokázali zaznamenat podstatné myšlenky a údaje z cizích textů a projevů,
- se věnovali celoživotnímu prohlubování cizojazyčných dovedností,
- pro získání nových informací dokázali využít internet i ostatní média, dokázali posoudit jejich rozdílnou věrohodnost,
- dokázali vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, úspěšně prezentovali své odborné i lidské přednosti.

Průřezová témata

Člověk a životní prostředí
Žák diskutuje a zaujímá postoje k otázkám existence života člověka a kriticky vyhodnocuje informace o globálních problémech lidstva.

Občan v demokratické společnosti
Žák je veden k diskuzi o citlivých a kontroverzních otázkách, měl by hledat kompromisní řešení a hájit svoje vlastní postoje, zároveň je veden k orientaci v masmédiích, jejich využívání a kritickému hodnocení.

Člověk a svět práce
Žák je veden k identifikaci a formulaci vlastních priorit, k orientaci ve světě práce a pracovních vztahů, ke srovnávání faktorů charakterizujících obsah práce a svých vlastních předpokladů tuto práci vykonávat.

Informační a komunikační technologie
V rámci této oblasti je žák veden k informovanému používání nejnovějších ICT technologií a k vyhledávání, vyhodnocování a zpracování informací nabízených v rámci ICT a ke komunikaci prostřednictvím ICT.

Ročník:1. Předmět: Anglický jazyk (105 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - popíše osobu, - vypráví o svých každodenních aktivitách, - vyjádří, co se mu líbí a co nelíbí, - zeptá se na denní režim spolužáka.	**1. Oblíbené a neoblíbené osoby a předměty** - vzhled a charakter osoby - koníčky a zájmy - přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový - členy, vazba there is/are	
Žák: - vypráví příběh, - povídá si s kamarádem o minulých dnech, - projevuje zájem, - napíše článek – vyprávění.	**2. Pocity** - vyjádření pocitů a projevení zájmu - minulý čas prostý, zápor, otázka - tázací zájmena - přídavná jména s koncovkou - -ed/-ing	
Žák: - porovná venkov s městem, - odvypráví dobrodružnou příhodu, - popíše obrázek, - jednoduše formuluje svůj názor, - napíše pozvánku a odpověď na ni.	**3. Krajina** - popis krajiny a přírody - venkovní aktivity, vybavení - přídavná jména popisující dobrodružství - minulý průběhový čas - minulý průběhový čas vs minulý prostý čas	
Žák: - vystihne hlavní body a myšlenky filmu, - vyjádří svůj názor, - jednoduše popíše videohru, - diskutuje o výběru filmu, - napíše neformální dopis.	**4. V kině** - filmové žánry, typy TV programů - videohry, reklama - způsobová slovesa - počitatelná x nepočitatelná podstatná jména - neurčitá zájmena	
Žák: - sdělí základní fakta o ČR, - popíše zajímavá místa, - orientuje se na mapě, - vybírá informace z cizojazyčného zdroje.	**5. Reálie České republiky** - zeměpis: mapa, krajina, podnebí, obyvatelstvo - společnost: osobnosti, kultura, sport, historie, svátky, zajímavá místa	
Žák: - aktivně používá slovní zásobu k dané události, - popíše jednotlivou událost, vyjádří svůj názor na jednotlivé události.	**6. Aktuální témata** - události dle aktuálního společenského, politického, kulturního a sportovního dění doma nebo v anglicky mluvících zemích	

Ročník: 2. Předmět: Anglický jazyk (105 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - procvičuje gramatické jevy získané v 1. ročníku, - sděluje zážitky z prázdnin, - hovoří o nedávných událostech, - aktivně užívá slovní zásobu získanou v 1. ročníku.	**7. Opakování z 1. ročníku** - přítomné časy - minulé časy - stupňování přídavných jmen - neurčitá zájmena, členy	
Žák: - vystihne kontext dialogu, článku, - popíše počasí, - využívá různé struktury pro porovnávání, - popíše obrázek a spekuluje o obrázku, - porovná 2 obrázky.	**8. Svět kolem nás** - počasí, klimatické změny - globální problémy - stupňování přídavných jmen - too, enough; as/not as…as	
Žák: - mluví o svých plánech, - formuluje předpovědi budoucnosti, - porovná různá povolání, - napíše formální dopis – žádost o práci.	**9. Zaměstnání** - povolání, popis zaměstnání - pracovní činnosti - vyjádření budoucího času pomocí will a going to - 1. typ podmínkových vět - předpony a tvoření slov	
Žák: - charakterizuje turistické atrakce, - popíše nedávné události, - vybere informace z textu o cestování, - diskutuje o výletě, - napíše příspěvek na internet o cestování.	**10. Turismus** - popis atrakcí - přídavná jména - složeniny podstatných jmen - předpřítomný čas vs jiné časy	
Žák: - kategorizuje obchody, - popíše různé způsoby nakupování, - diskutuje o fiktivních situacích a jejich následcích, - doplní poslechová cvičení, - rozliší různé časy v minulosti, - porovná fotografie.	**11. Nakupování** - měna a čísla - obchody a nakupování - 2. typ podmínkových vět - předminulý čas	
Žák: - sdělí základní fakta o anglicky mluvících zemích, - popíše zajímavá místa, - orientuje se na mapě, - vybírá informace z cizojazyčného zdroje.	**12. Reálie anglicky mluvících zemí** - zeměpis: mapa, krajina, podnebí, obyvatelstvo - společnost: osobnosti, kultura, sport, historie, svátky, zajímavá místa	
Žák:	**13. Odborná témata**	

- popíše systém vzdělávání v České republice, - vypraví o své pedagogické praxi.	- systém vzdělávání v ČR - pedagogická praxe	
Žák: - aktivně používá slovní zásobu k dané události, - popíše jednotlivou událost, - vyjádří svůj názor na jednotlivé události.	**14. Aktuální témata** - události dle aktuálního společenského, politického, kulturního a sportovního dění doma nebo v anglicky mluvících zemích	

Ročník: 3. Předmět: Anglický jazyk (99 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - procvičuje gramatické jevy získané v 2. ročníku, - sděluje zážitky z prázdnin, - hovoří o nedávných událostech, - aktivně užívá slovní zásobu získanou v 2. ročníku.	**1. Opakování 2. ročníku** - Budoucí časy - Podmínkové věty - Předpřítomný čas - Předminulý čas	
Žák: - popíše zločiny a pojmenuje zločince, - rozliší přímou a nepřímou řeč, - používá nepřímou řeč, - vyhledá parafráze v textu a navrhne některé další, - používá přípony přídavných jmen.	**2. Zločin** - zločin a zločinci - policejní práce - přípony přídavných jmen - složeniny - nepřímá řeč, souslednost časů	
Žák: - popíše přístroje a jejich použití, - určí záměr mluvčího, - porozumí globálně textu, - dokáže reklamovat vadné zboží v obchodě, - napíše formální dopis.	**3. Věda** - technologie, vynálezy - přístroje a jejich části - koncovky podstatných jmen - sloveso s předložkou - trpný rod v různých časech	
Žák: - popíše etapy lidského života, rodinu a vztahy mezi lidmi, - rozliší přítomný a budoucí čas, - používá předložky času a místa, - popíše zvyky a obyčeje, - čte text s porozuměním, - porovná fotografie, - napíše neformální e-mail.	**4. Rodina** - etapy lidského života - rodinné oslavy a zvyky - vztahy v rodině a trávení - společného času - přítomné a budoucí časy - předložky spojené s časem a místem	
Žák: - popíše vzhled a chování osoby, - podle obrázku popíše osobu a její činnost, - používá určitý a neurčitý člen, tázací dovětky a spojky.	**5. Lidé a společnost** - vzhled a popis osoby - emoce a city - společnost a politika - určitý a neurčitý člen - tázací dovětky a spojky	
Žák: - popíše dům a jeho vybavení, - dokáže rozlišit typy bydlení, - zformuluje požadavky na pronájem, - správně použije předpřítomné časy, - porovná fotografie.	**6. Bydlení** - dům, místnosti, nábytek a vybavení - domácí práce - pronájem domu a sousedství - předpřítomné časy a neurčitá zájmena	

Žák: - popíše předměty ve škole a budovu školy, - vypráví o osobních zkušenostech, - správně použije minulé časy, - napíše článek do školního časopisu.	**7. Škola** - předměty ve škole - popis školy a života ve škole - mimoškolní aktivity - vzdělávací systém - minulé časy - spojení make, do a také	
Žák: - popíše druhy práce, - porozumí inzerátu nabízející práci, - vypráví o osobních zkušenostech, - správně použije slovesné časy.	**8. Práce** - druhy práce - popis hledání práce - trh práce - slovesné časy, vyjádření množství	
Žák: - sdělí základní fakta o anglicky mluvících zemích, - popíše zajímavá místa, - orientuje se na mapě, - vybírá informace z cizojazyčného zdroje.	**9. Reálie anglicky mluvících zemí** - zeměpis: mapa, krajina, podnebí, obyvatelstvo - společnost: osobnosti, kultura, sport, historie, svátky, zajímavá místa	
Žák: - definuje osobnost učitele, - charakterizuje práci učitele, - popíše školní, předškolní či mimoškolní zařízení, - vypraví o své pedagogické praxi.	**10. Odborná témata dle oboru** - profese a osobnost učitele - vzdělávací zařízení - pedagogická praxe	
Žák: - aktivně používá slovní zásobu k dané události, - popíše jednotlivou událost, - vyjádří svůj názor na jednotlivé události.	**11. Aktuální témata** - události dle aktuálního společenského, politického, kulturního a sportovního dění doma nebo v anglicky mluvících zemích	

Ročník: 4. Předmět: Anglický jazyk (112 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - popíše rodinné finance, - rozumí systému bank a spoření, - vypráví o nakupování a způsobech placení, - rozeznává druhy zboží, - vyjádří svůj názor o reklamě, - používá trpný rod, - napíše formální dopis.	**1. Peníze** - rodinné finance - banky a spoření - nakupování a platební metody - zboží a reklama - trpný rod	
Žák: - popíše každodenní činnosti, - vypráví na téma výživy a stravovacích návyků, - vyjmenuje nemoci, popíše symptomy a jejich léčbu, - vystihne hlavní myšlenku textu, - používá nepřímou řeč.	**2. Zdravý životní styl** - denní činnost - výživa a stravovací návyky - nemoci a jejich léčba - návštěva lékaře - nepřímá řeč - zvratná, zdůrazňovací a reciproční zájmena	
Žák: - popíše typy dovolené, - uvede možnosti ubytování, - orientuje se v hotelu a sdělí své požadavky, - porovná druhy dopravy, - volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text, - používá podmínkové věty, - popíše zajímavé místo.	**3. Cestování a turismus** - druhy dovolené a ubytování v hotelu - překážky při cestování - podmínkové věty - neurčitá zájmena	
Žák: - popíše volnočasové aktivity a zájmy, - orientuje se ve slovní zásobě – výtvarné umění, literatura, film, kulturní události, - orientuje se v typech medií, - vyjádří a obhájí své názory, - používá modální slovesa a nepřímé otázky, - napíše článek do novin na dané téma.	**4. Kultura a volnočasové aktivity** - druhy volnočasových aktivit a zájmů - zábavné a kulturní akce - volnočasové aktivity v České - republice - modální slovesa - nepřímá řeč	
Žák: - používá sportovní slovní zásobu, - popíše druhy sportovišť, - vypráví o osudu sportovce, - formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně a plynule, - přednese souvislý projev na zadané téma, - s porozuměním přijímá a srozumitelně předává složitější informace z textu,	**5. Sport** - druhy sportů, sportovišť a vybavení - sportovní soutěže - úspěšní sportovci - stupňování přídavných jmen a příslovcí	

- správně použije stupňování přídavných jmen a příslovcí, - napíše neformální dopis.		
Žák: - pojmenuje technologie, které využívá každý den, - chápe instrukce, - popíše vzniklý problém s technologiemi, - orientuje se v textu a je schopen reprodukovat jeho obsah, - používá vedlejší věty vztažné a přivlastňování, - napíše odpověď na inzerát.	**6. Věda a technologie** - druhy technologií - výzkum a objevy - instrukce a návody - informační a komunikační technologie - vedlejší věty vztažné - přivlastňování	
Žák: - ovládá slovní zásobu o přírodě a životním prostředí, - formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně a plynule, - vysvětlí problémy se životním prostředím a nastíní způsob řešení, - přednese souvislý projev na zadané téma, - s porozuměním přijímá a srozumitelně předává složitější informace, - používá modální slovesa.	**7. Příroda, životní prostředí** - příroda a životní prostředí - zeměpisné názvy - fauna a flóra - počasí a podnebí - environmentální problémy - modální slovesa	
Žák: - uvede kompetence získané ve vzdělávacích zařízeních, - popíše režim dne ve vzdělávacím zařízení, - vyjmenuje typické činnosti v jednotlivých výchovách, - vypráví o své pedagogické praxi.	**8. Odborná témata dle oboru** - dítě ve vzdělávacích zařízeních - estetická výchova - tělesná výchova - výchova ke zdraví - pedagogická praxe	
Žák: - aktivně používá získanou slovní zásobu v rozsahu daných tematických okruhů, - vyjadřuje se ústně i písemně k daným tématům, - dodržuje základní mluvnické normy v ústním i písemném projevu, - rozumí souvislým projevům rodilých mluvčích, - čte s porozuměním, - napíše strukturovanou slohovou práci.	**9. Příprava k maturitní zkoušce** - maturitní témata - kompetence nutné ke všem částem maturitní zkoušky z anglického jazyka	

6.1.5 2. cizí jazyk

Učební osnova předmětu

2. cizí jazyk

Kód a název RVP:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické Lyceum Most
Celkový počet týdenních vyuč. hodin za studium:	8
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
2. cizí jazyk	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	2	2	2	2	8

Obecné cíle, charakteristika předmětu, specifické informace o předmětu

Cílem výuky druhého cizího jazyka je vybavit žáky takovými komunikativními jazykovými kompetencemi, aby se dorozuměli v běžných situacích každodenního života. Učit je toleranci k hodnotám jiných národů a jejich respektování. Napomáhat díky osvojeným kompetencím dobrému uplatnění žáků na trhu práce. Propojovat izolované školní prostředí s reálným prostředím existujícím mimo školu například využitím digitálních technologií (internet, aplikace, online slovníky, podcasty, AI), organizováním poznávacích zájezdů do zemí daného jazyka či zapojováním žáků do malých výukových projektů.

Vzdělávání v druhém jazyce předpokládá nulovou nebo mírně začáteční úroveň a směřuje k dosažení úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- odpovědně plnili svěřené úkoly jak samostatně, tak v týmu,
- projevili pozitivní vztah k učení a vzdělávání, uměli ohodnotit průběh svého učení a určit možnosti svého dalšího vzdělávání,
- vystupovali a vyjadřovali se v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- využívali různé informační zdroje, jako jsou multimediální projekty, internet, aplikace, online slovníky, podcasty, AI ke studiu cizího jazyka,
- byli vedeni k celoživotnímu prohlubování cizojazyčných dovedností.

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do 4 ročníků s dotací 2 vyučovacích hodin týdně.

Obsahem výuky jsou tři složky systematického rozvíjení cizího jazyka:

- řečové dovednosti, zahrnující dovednosti receptivní /poslech, čtení/, produktivní /psaní/ a interaktivní /mluvený projev/,
- slovní zásoba, zahrnující přiměřený rozsah jazykových prostředků, běžné frazeologie a odborné terminologie, mluvnice, zvukové a grafické stránky jazyka,
- zeměvědné poznatky o zemi studovaného jazyka a jejich porovnání s reáliemi České republiky.

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura, výchova k občanství (člověk v lidském společenství, občan v demokratické společnosti), psychologie, zeměpis (svět, Evropa, Rusko, Česká republika), dějepis, biologie a ekologie (člověk a životní prostředí), výchova ke zdraví, právo, písemná a elektronická komunikace.

Strategie výuky

V současném pojetí výuky je nutné akceptovat individuální vzdělávací potřeby žáků.
Vyučující se orientují na klasické i moderní metody práce, převážně na :

- monologické slovní metody – vyprávění, reprodukce, popis,
- dialogické slovní metody – rozhovor, diskuze, týmová práce a kooperace, brainstorming,
- poslech s porozuměním,
- čtení s porozuměním,
- využití digitálních technologií – internet, multimediální programy, aplikace, online slovníky, podcasty, AI
- motivační metody – jazykové hry, písně, soutěže (vždy s vyhodnocením), videonahrávky, veřejné prezentace žáků,
- projektové metody – výukové projekty.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení se klade důraz na všechny řečové dovednosti, tedy na porozumění mluvenému slovu, porozumění a interpretaci čteného textu, schopnost aplikovat slovní zásobu v rozhovorech, správnost osvojených gramatických struktur uplatněných v mluveném i písemném projevu. Při hodnocení se posuzuje gramatická a lexikální správnost a také rozsah a rozmanitost jazykových a stylizačních prostředků. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivního sebehodnocení a sebeposouzení.
Frekvence hodnocení ústního i písemného je v souladu s klasifikačním řádem školy.

Použití ICT ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Využívání digitálních technologií musí odpovídat individuálním potřebám žáka. Škola vychází z odborných doporučení školských poradenských zařízení a zajistí přístup k podpůrným a kompenzačním pomůckám a technologiím. Výrobci ICT také upravují své produkty pro specifické potřeby zdravotně znevýhodněných osob.

Přínos předmětu k rozvoji kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Žáci:

- využívají osvojené jazykové dovednosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí
- formulují své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemném projevu přehledně a jazykově správně,
- pracují aktivně s cizojazyčným textem, včetně odborného, využívají ho jako zdroj poznání,
- oceňují význam znalosti cizích jazyků a jejich prohlubování v rámci celoživotního učení,
- učí se efektivně na základě dosavadních zkušeností,
- sebekriticky vyhodnocují dosažené výsledky a pokrok, přijímají radu a kritiku,
- pracují v týmu, předcházejí konfliktům, nepodléhají předsudkům,
- stanovují si cíle a priority podle svých osobních schopností a pracovní orientace,
- respektují tradice, kulturu, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů, uznávají tradice a hodnoty svého národa,
- prokazují pozitivní vztah k učení se cizímu jazyku,
- využívají různých informačních zdrojů, včetně zkušeností druhých lidí,
- uplatňují různé způsoby práce s textem, efektivně vyhledávají i zpracovávají informace
- rozvíjejí digitální kompetence, získávají a zpracovávají informace z internetu, hodnotí je a používají ve vlastní práci na projektech či dalších aktivitách.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Předmět cizí jazyk přispívá k vytvoření demokratického prostředí ve třídě, které je založeno na vzájemném respektování a spolupráci. Podporuje multikulturní výchovu prostřednictvím znalostí, které se týkají každodenního života, víry, postojů a zvyků v zemi daného cizího jazyka. Žáci se vyjadřují k většině ze společenských témat.

Člověk a životní prostředí

Předmět cizí jazyk zařazuje do výuky témata jako je životní prostředí a jeho ochrana, příroda, zdraví a hygiena. Jejich prostřednictvím jsou žáci vedeni k poznávání světa, k pochopení důležitosti ekologického chování a k jeho respektování.

Člověk a svět práce

Předmět cizí jazyk vede žáky k tomu, aby si uvědomili význam vzdělání a celoživotního učení pro život i pracovní kariéru, zodpovědnost za vlastní život. Přispívá k tomu, aby se žák orientoval ve světě práce a pracovních vztahů. V tématech jako je osobní charakteristika, práce a povolání, vzdělávání se žáci učí písemné i verbální sebeprezentaci, psaní životopisu, sestavování žádosti o povolání. Učí se své názory prezentovat před spolužáky.

Člověk a digitální svět

Digitální technologie ve výuce cizího jazyka nabízejí žákům nové možnosti. Žáci si při práci s multimediálním obsahem rozvíjejí jazykové dovednosti (zejména poslech a mluvení) a zvyšují tak efektivitu vlastního učení. Žák je veden k samostatnému vyhledávání, hodnocení a zpracování informací z cizojazyčných zdrojů s důrazem na digitální gramotnost a kritické hodnocení cizojazyčných textů. Žák využívá digitální nástroje pro tvorbu a sdílení vlastního obsahu (např. videa, prezentace, sebeprezentace) s cílem propojit formální vzdělávání s neformálními aktivitami žáka. Žák se učí pracovat s online slovníky, aplikacemi a nástroji umělé inteligence. Digitální kompetence umožňují modernizovat výuku a jsou průřezovou klíčovou kompetencí, která se prolíná všemi tematickými celky.

Ročník: 1. Předmět: Německý jazyk (70 hodin)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**	**Hodinová dotace**
Žák: - správně používá německou abecedu, hláskuje slova, - na základě poslechu krátkých dialogů opakuje se správnou výslovností, - přivítá, představí a rozloučí se, - sdělí důležité informace o sobě, - získává informace o ostatních, - představí sebe i ostatní osoby, - vyčasuje pravidelná slovesa v přítomném čase, doplní správnou koncovku, - vyčasuje a správně používá sloveso „sein“, - formuluje otázku a utvoří odpověď, - počítá do 20. - využívá webové stránky / aplikace s interaktivními cvičeními s možností zpětné vazby (Kahoot, Wordwall) - pracuje s online slovníkem	**1. Představování a první kontakty (L1)** - německá abeceda, výslovnost, hláskování, pravopis - rod podstatných jmen-členy určité a neurčité - pozdravy, názvy jazyků, zemí - základy časování sloves - číslovky do 20 - osobní zájmena, - časování slovesa „sein“ - časování pravidelných sloves - tykání x vykání - věta oznamovací, tázací-slovosled - tázací zájmena a příslovce (wie, wer, wo atd.)	18
Žák: - krátce popíše osoby na základě získané slovní zásoby, - pojmenuje činnosti týkající se zaměstnání, - vyjmenuje názvy států, jejich obyvatel (národností) a jazyků, jimiž hovoří, - vyčasuje pravidelná i nepravidelná slovesa v přítomném čase, - popíše písemně osobu jednoduchou formou, - počítá od 21 do 2 000 - využívá webové stránky / aplikace s interaktivními cvičeními s možností zpětné vazby (Kahoot, Wordwall) - pracuje s online slovníkem	**2. Osobní charakteristika – lidé z celého světa (L2)** - časování pravidelných sloves v čase přítomném - časování nepravidelných sloves v přítomném čase - nepřímý slovosled ve větě oznamovací - číslovky 21-2000 - tázací zájmena a příslovce (was, woher atd.) - **pololetní písemná práce**	18
Žák: - pojmenuje a představí členy své rodiny, - určí rodinný stav, věk, koníčky členů rodiny, - blíže popíše své bydliště (země, město, ulice) - krátce vypráví o narozeninách, - hovoří o svých domácích zvířatech, - napíše jednoduchou pohlednici s pozdravem a e-mail,	**3. Rodina a přátelé (L3)** - přivlastňovací zájmena - časování pravidelných sloves - časování nepravidelných sloves - nepřímý slovosled ve větě oznamovací - časování slovesa „haben“ - 4. pád členu neurčitého - zápor „kein“, „nicht“ - vazba „es gibt“	16

- správně časuje a používá sloveso „haben“, - správně používá zápor „kein“, „nicht“, - rozliší a správně použije 4. pád podstatných jmen, - správně skloňuje a používá přivlastňovací zájmena v 1. a 4. pádu - využívá webové stránky / aplikace s interaktivními cvičeními s možností zpětné vazby (Kahoot, Wordwall) - pracuje s online slovníkem.		
Žák: - stručně popíše školu, třídu a školní aktivity, - vytvoří rozvrh a stručně popíše svůj školní den , - správně používá příslovce místa, - správně použije a časuje způsobová slovesa, dodržuje větný rámec, - rozliší a správně používá člen určitý a neurčitý v 1. a ve 4. pádu, - správně používá záporné otázky a odpovědi, - správně tvoří a používá tvar množného čísla podstatných jmen. - využívá webové stránky / aplikace s interaktivními cvičeními s možností zpětné vazby (Kahoot, Wordwall) - pracuje s online slovníkem	**4. Škola (L4)** - slovní zásoba daného tématu - školní pomůcky - rozvrh hodin - barvy - školní výlet - množné číslo podstatných jmen - modální slovesa - člen určitý a neurčitý - **pololetní písemná práce**	16

Ročník: 2. Předmět: Německý jazyk (70 hodin)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**	**Hodinová dotace**
Žák: - pojmenuje potraviny a hotová jídla, určí jejich množství a cenu, - vede jednoduchý rozhovor při nakupování a o jídle v restauraci, - vyjadřuje přání a ptá se na přání pomocí tvarů „möcht-“, - hovoří o svých stravovacích návycích, - vytvoří jednoduchý recept na vaření, - správně zapisuje ceny v Eurech, - tvoří záporné otázky a odpovědi, - používá správně všeobecný podmět „man“, - rozlišuje rozdíly v pojmenování některých potravin v německy mluvících zemích. - vytvoří prezentaci k tématu - využívá webové stránky / aplikace s interaktivními cvičeními s možností zpětné vazby (Kahoot, Wordwall) pracuje s online slovníkem	**1. Stravování, zdravý způsob života (L5)** - slovní zásoba daného tématu - přítomný čas dalších nepravidelných sloves - rozkazovací způsob - složená slova - podmět „man“ - vyjadřování cen - tvary „möcht-“ - přídavná jména odvozená od vlastních jmen zeměpisných	17
Žák: - určuje čas a denní doby, - pojmenuje každodenní aktivity a činnosti o víkendu, - vypráví o svém dnu, - popíše průběh dne jiných lidí, - čte s porozuměním a orientuje se v textu, - připraví a vede rozhovor, - napíše krátké sdělení, vzkaz, - naplánuje program dne v písemné podobě, - správně používá přeložky se 4. pádem, osobní zájmena ve 4. pádě a předložky v časových údajích, - správně časuje slovesa s předponou. - vytvoří a odprezentuje krátké video k tématu - využívá webové stránky / aplikace s interaktivními cvičeními s možností zpětné vazby (Kahoot, Wordwall) - pracuje s online slovníkem	**2. Režim dne (L6)** - čas, dny v týdnu, a s tím související činnost osob - denní rozvrh - předložky v časových údajích: um, am, in, von-bis - odlučitelné a neodlučitelné předpony - slovosled ve větách - domluva schůzky/setkání - předložky se 4. pádem - osobní zájmena ve 4. pádě - **pololetní písemná práce**	17
Žák:	**3. Vzhled a charakter člověka (L7)**	

- vypráví o zájmech svých, svých kamarádů a členů své rodiny, - popisuje a charakterizuje osoby, - vyjádří mínění o jiných lidech, - písemně formuluje informaci o svých zálibách, - vyjádří písemně popis a charakteristiku osoby, - napíše soukromý e-mail, - rozumí dialogickému projevu, - připraví a vede rozhovor, - správně skloňuje podstatná jména ve 3. pádě, - rozlišuje osobní a přivlastňovací zájmena, - utvoří přivlastňovací 2. pád. - využívá webové stránky / aplikace s interaktivními cvičeními s možností zpětné vazby (Kahoot, Wordwall) - pracuje s online slovníkem	- slovní zásoba z oblasti vzhledu a charakteru člověka, mezilidských vztahů, volnočasových aktivit - plánování oslavy - skloňování podstatných jmen ve 3. pádě po členu určitém a neurčitém - skloňování osobních a přivlastňovacích zájmen ve 3. pádě - skloňování tázacího zájmena wer? - 2. pád vlastních jmen - časování dalších nepravidelných sloves v přítomném čase	16
Žák: - uvede názvy obchodů a služeb, - pojmenuje různé druhy zboží, - sdělí informace o plánovaných nákupech, - vede rozhovor v obchodě, - vypráví o nakupování a službách ve svém rodném místě, - zformuluje své zkušenosti s nakupováním, - informuje o kulturních akcích a volnočasových aktivitách, - domlouvá si setkání, - popíše polohu objektu, - písemně formuluje nákupní seznam, - sdělí vyslechnuté informace, - správně používá smíšené předložky po otázkách Wo?, Wohin?, - správně tvoří a používá řadové číslovky, - uvede termín, datum. - vytvoří a odprezentuje krátké video k tématu - využívá webové stránky / aplikace s interaktivními cvičeními s možností zpětné vazby (Kahoot, Wordwall) pracuje s online slovníkem	**4. Nakupování (L8)** - slovní zásoba daného tématu - názvy obchodů, zboží, institucí ve spojení s předložkami „in“, „auf“ - trávení volného času - orientace v obchodním domě - zboží a jeho balení - předložky se 3. pádem - předložky se 3. a 4. pádem „in“ a „auf“ - řadové číslovky - určení času - **pololetní písemná práce**	16

Ročník: 3. Předmět: Německý jazyk (66 hodin)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**	**Hodinová dotace**
Žák: - pojmenuje místa a instituce ve městě, - popisuje jejich polohu, - popíše plán cesty k danému cíli, - připraví a vede rozhovor, ptá se na cestu a odpovídá, - vypráví o svém bydlení, - popíše svůj byt, svůj pokoj, - popíše písemně své bydlení, - čte a rozumí bytovým inzerátům, - rozliší a správně používá předložky pro popis cesty, - správně používá předložky se 3. a 4. pádem při popisu obrázku. - využívá webové stránky / aplikace s interaktivními cvičeními s možností zpětné vazby (Kahoot, Wordwall) - pracuje s online slovníkem	**1. Bydlení a popis bytu (L9)** - slovní zásoba daného tématu - místa a instituce ve městě - určení polohy, popis cesty - inzeráty - předložky se 3. a 4. pádem - předložky propis cesty/místa	15
Žák: - prokáže praktické znalosti základních informací o Rakousku, - informuje o pamětihodnostech Vídně, - vypráví o školním výletu a prázdninách, - vede rozhovor na téma dovolená a cestování, - vyjadřuje se o zimních a letních aktivitách, - napíše pozdrav z dovolené, - napíše dopis s vyprávěním o prázdninových zážitcích, - správně používá sloveso „haben“ a „sein“ v minulém čase (préteritum), - správně tvoří a používá perfektum pravidelných a některých nepravidelných sloves. - využívá AI pro inspiraci při zpracování úkolů (Chat GPT) - využívá webové stránky / aplikace s interaktivními cvičeními s možností zpětné vazby (Kahoot, Wordwall) - pracuje s online slovníkem	**2. Prázdniny a dovolená, Rakousko (L10)** - slovní zásoba daného tématu - základní informace o Rakousku - Vídeň - préteritum sloves „haben“ a „sein“ - perfektum pravidelných a nepravidelných sloves - pololetní písemná práce	15
Žák: - pojmenuje různé kulturní akce ve městě,	**3. Kulturní akce, cestování, veřejná doprava, služby (L11)**	15

- domluví se na návštěvě nějaké akce (festivalu, sportovních akcí apod.) a zajistit si vstupenku na tuto akci, - orientuje se v jízdním řádu a dopravních prostředcích, - rezervuje cestu a ubytování, - popisuje místo, - reaguje na nabídku ubytování, - zajistí ubytování, - ovládá časové předložky se 3. a 4. pádem, - správně používá minulé časy, - tvoří vedlejší věty se spojkami dass a weil, - správně používá vazby sloves. - využívá AI pro inspiraci při zpracování úkolů (Chat GPT) - využívá webové stránky / aplikace s interaktivními cvičeními s možností zpětné vazby (Kahoot, Wordwall) - pracuje s online slovníkem	- slovní zásoba týkající se dopravních prostředků - jízdní řády a dopravní prostředky - zajištění ubytování a komunikace v hotelu - minulý čas (perfektum nepravidelných sloves) - časové předložky - spojky „dass“ a „weil“ - préteritum způsobových sloves	
Žák: - rozumí a interpretuje hlášení o dopravní situaci, - orientuje se ve městě, rozumí navigaci a dopravnímu značení při cestách autem, - doptá se na konkrétní místo, popř. podat informaci, jak se k němu dostane, - napíše dle předlohy informace o vlastním městě, - správně stupňuje a srovnává, - správně používá předložky se zeměpisnými názvy, - správně používá zvratná slovesa a vazby sloves, - seznámí se s reáliemi a získá informace o Německu a hlavním městě Berlínu. - vytvoří krátkou prezentaci na téma Německo, Berlín, vybrané spolkové země a památky - využívá webové stránky / aplikace s interaktivními cvičeními s možností zpětné vazby (Kahoot, Wordwall) - pracuje s online slovníkem	**4. Německo, cestování (L12)** - základní informace o Německu - základní informace o Berlíně - navigace - hlášení o dopravní situaci - zeměpisné názvy - předložky se zeměpisnými názvy - zvratná slovesa - stupňování přídavných jmen - srovnávání věcí na základě stupňování	15
Žák: - hovoří o svém městě a regionu, - hovoří o své zemi,	**5. Můj region, můj domov ČR** - slovní zásoba daného tématu	4

- prokazuje faktické znalosti reálií ČR, - informuje o hlavním městě Praze. - využívá AI pro inspiraci při zpracování úkolů (Chat GPT) - využívá webové stránky / aplikace s interaktivními cvičeními s možností zpětné vazby (Kahoot, Wordwall) - pracuje s online slovníkem	- základní informace o svém regionu a svém městě - základní informace o ČR - základní informace o Praze - známé osobnosti - pololetní písemná práce	
Žák: - hovoří o systému vzdělávání v ČR - charakterizuje jednotlivá školská zařízení využívá webové stránky / aplikace s interaktivními cvičeními s možností zpětné vazby (Kahoot, Wordwall) - pracuje s online slovníkem	**6. Vzdělávací systém v ČR** - základní informace o vzdělávání v ČR	2

Ročník: 4. Předmět: Německý jazyk (56 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - pojmenuje různé druhy oblečení, - vyjádří libost a nelibost, - orientuje se v obchodním domě a vyjadřuje prosbu o pomoc a radu, - mluví o počasí v souvislosti s oblečením, - popisuje osobu v určitém oblečení, - správně časuje sloveso „werden“, - skloňuje přídavná jména, - správně používá tázací zájmena „was für ein“ a „welcher“, - správně používá vazby sloves, - rozlišuje oblékání k různým příležitostem. - využívá webové stránky / aplikace s interaktivními cvičeními s možností zpětné vazby (Kahoot, Wordwall) - pracuje s online slovníkem	**1. Oblékání, móda a životní styl, nakupování oblečení a služby, počasí (L13)** - slovní zásoba týkající se oblečení, módy a stylu, počasí - názvy oblečení a módních doplňků - nákupy v obchodním domě - popis osob - skloňování přídavných jmen - sloveso „werden“ - tázací zájmena „was für ein“ a „welcher“	15
Žák: - pojmenuje názvy částí lidského těla a popisuje vzhled osoby, - nazývá různé druhy nemocí, potíží a udělí jednoduché rady, - vede rozhovory u lékaře a v lékárně o svých potížích a léčbě, - zformuluje odpověď na fóru s doporučením, - správně používá spojky a slovosled v souřadných souvětích a vazby sloves, - orientuje se v odlišnostech zdravotnických zařízení u nás a v německy mluvících zemích, - využívá webové stránky / aplikace s interaktivními cvičeními s možností zpětné vazby (Kahoot, Wordwall) - pracuje s online slovníkem	**2. Péče o zdraví, lidské tělo, u lékaře a v lékárně (L14)** - popis lidského těla, názvy nemocí a zdravotních potíží - názvy léčiv a jejich aplikace - souvětí souřadné (spojky: und, aber, oder, sondern, deswegen, daher, darum, sonst, trotzdem, außerdem) - **pololetní písemná práce**	15
Žák: - popisuje sporty, hovoří o sportovních aktivitách a sportovním vybavení, - interpretuje sportovní výsledky, - hovoří o zdravém stylu života, a co k němu patří, - přečte a napíše e-mail v rámci daného tematického okruhu, - přečte a napíše zprávu o sportovním utkání,	**3. Sport, zdravý styl života (L15)** - druhy sportů, sportovní vybavení - souvětí podřadné (spojky: wenn, als, obwohl) - 3. stupeň přídavných jmen jako přívlastek	15

- správně používá slovosled vět vedlejších a vazby sloves, - seznámí s významnými sportovci v německy mluvících zemích, - informuje o olympijských hrách. - využívá webové stránky / aplikace s interaktivními cvičeními s možností zpětné vazby (Kahoot, Wordwall) - pracuje s online slovníkem		
Žák: - popíše a informuje o různých kulturních akcích a představeních, - tvoří pozvánku, - správně používá spojky „damit“ ve větě vedlejší, také vazbu „um…zu“, - správně používá vazbu infinitivu s „zu“, - zkracuje vedlejší věty s dass pomocí vazby s „zu“, - ovládá vazby sloves, - získá základní informace o historii Německa po 2. světové válce. - využívá AI pro inspiraci při zpracování úkolů (Chat GPT) - využívá webové stránky / aplikace s interaktivními cvičeními s možností zpětné vazby (Kahoot, Wordwall) pracuje s online slovníkem	**4. Kultura a umění, literatura, historie (L16)** - slovní zásoba ke kulturním akcím (film, výtvarné umění, hudba a literatura) - vyjádření a popis uměleckého díla - recenze filmu - popis literární/filmové postavy - um…zu, spojka „damit“ ve vedlejší větě - infinitiv s/bez „zu“ - zkracování vedlejších vět s dass - **pololetní písemná práce**	15

Ročník: 1. Předmět: Ruský jazyk (70 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - reaguje na pokyny, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, - čte a píše první písmena azbuky, - rozlišuje ruskou intonaci tázacích a oznamovacích vět, - objasní důležitou roli ruského přízvuku, - zeptá se na jméno a představí se, - formuluje jednoduché otázky a odpovědi, - sleduje řeč, která je zřetelná, pečlivě formulovaná, s dlouhými pomlkami.	**1. Osobní údaje** - přízvučné a nepřízvučné slabiky - věty typu: Kdo je to? - To je (není) moje matka. - To není Anna, ale Táňa. - písmena a, k, m, t, o, b, z, e, v, n, u, je, ja - poučení o funkci jotovaných písmen - vyjádření protikladu
Žák: - reprodukuje jednoduchý telefonický rozhovor, - sjedná schůzku, - počítá do 10, - použije oslovení se jménem po otci, - použije tykání i vykání, - demonstruje různé řečové situace, např. představí své nové kamarády, rozloučí se s rodiči…	**2. Komunikace mezi lidmi** - písmena: g, d, i, j, l, p, č, š, y, r, s, měkký znak - uctivé a oficiální oslovení dospělých - číslovky 1–10 v 1. pádě - 1. pád podstatných jmen v oslovení
Žák: - charakterizuje krátce jednotlivé osoby, - přiřadí text k obrázkům, - pojmenuje typická ruská jídla – pirožky, boršč, ščі, - sdílí prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními, - řeší řečové situace, jako je pozvání na návštěvu, poděkování, omluva, - formuluje otázku, odkud kdo je, kolik je mu let, jaký jazyk zná.	**3. Každodenní život** - písmena: ž, f, c, šč, ch, jo, ju, tvrdý znak - časování sloves жить, знать, говорить v přítomném čase - pozvání na návštěvu - poděkování, omluva - psaní záporu - pravopis jmen příslušníků národů - číslovky 11–20 v 1. pádě
Žák: - vyplní dotazník na kurz ruského jazyka, - sestaví esej dle zadaných bodů, - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používá různé strategie, získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost - telefonicky i písemně pozve přátele na oslavu narozenin, - vyjádří radost a údiv, - dokáže odstraňovat jazyková nedorozumění.	**4. Mezilidské vztahy** - dotazy a odpovědi, jak se, co řekne rusky - nepřízvučné o, a - souhrnné opakování azbuky - číslovky 30–100 v 1. pádě - osobní zájmena - budoucí čas - časování slovesa звонить v přítomném čase - obchodní telefonát
Žák: - čte s porozuměním a odhaduje význam neznámých slov,	**5. Zaměstnání** - dotazy a odpovědi o rodině

- diskutuje na téma rodina, - s ostatními žáky připraví interview, - charakterizuje osobnosti ruského uměleckého, politického a vědeckého života, např. Puškin, Repin, Vysockij, Lomonosov, - jinak formuluje poslechovým textům a provádí jejich rozbor.	- rozhovory o tom, čím kdo je, čím chce být - profese - ekonomicky zaměřené profese - pád podstatných jmen - nepřízvučné e - přivlastňovací zájmena v 1. pádě jednotného a množného čísla - časování sloves учиться, работать, хотеть
Žák: - diskutuje o svých koníčcích, - dokáže pozvat kamaráda do kina, divadla či na koncert, - vytváří a upravuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, - v rámci vypravování o zajímavém člověku interpretuje informace o životě a díle L. N. Tolstého a využije znalostí z literatury.	**6. Volný čas, zábava** - II. časování sloves typu знать a говорить v přítomném čase - pozvání do kina, divadla - přijetí pozvání s poděkováním a potěšením - odmítnutí pozvání s poděkováním a omluvou - dotazy a odpovědi o tom, co kdo rád dělá - týdenní program - časování zvratných sloves v přítomném čase

Ročník: 2. Předmět: Ruský jazyk (70 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozlišuje rozdíly v psaní české a ruské adresy, - koupí vstupenky na divadelní představení, - napíše inzerát do novin, - navrhuje program na víkend, - sdílí prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními, - přeloží text s použitím slovníku.	**1. Kultura, mezilidské vztahy** - výslovnost párových, tvrdých a měkkých souhlásek - intonace různých typů otázek - skloňování osobních zájmen - řadové číslovky 1. – 30. - vyjadřování data - vazby интересоваться чем, увлекаться чем - časování sloves se změnou – kmenové souhlásky (писать, ходить)
Žák: - popíše školní budovu, - navrhuje rozvrhy hodin, - vytváří a upravuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, - diskutuje o kurzech cizích jazyků, rozmlouvá o škole, předmětech, o známkách, - vyjmenuje názvy povolání, - pohotově řeší standardní řečové situace týkající se vzdělávání.	**2. Vzdělávání** - minulý čas sloves - vykání - skloňování podstatných jmen - slovní zásoba z oblasti školství a povolání - skloňování zájmen кто, что
Žák: - porovnává pražské a moskevské metro, - sehraje situaci z ruského obchodu, - v rozhovorech se ptá na cestu a umí popsat cestu návštěvníkům města, - orientuje se v plánku města, - podle obrázku demonstruje různé řečové situace, - vyjmenuje výhody a nevýhody cestování různými dopravními prostředky.	**3. Cestování po městě** - výslovnost předložkových spojení - ekonomický význam hromadné dopravy - pohyblivé – o -, - e–u podstatných jmen - podstatná jména neživotná a životná v 1. - 2. a 4. pádě - pohyblivý přízvuk slovesa быть v minulém čase (i v záporu) - pravopis slabik ги, ки, хи
Žák: - popisuje významné památky Moskvy, Sankt Petěrburgu a Prahy, - vysvětlí cestu ve městě, - pracuje s plánkem města, - v komunikaci vhodně uplatní vybraná sociálně kulturní specifika dané země, - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používá různé strategie, - napíše seznamovací inzerát a odpoví na něj.	**4. Země dané jazykové oblasti – Rusko** - intonace souvětí - vazby s předložkami - nesklonná podstatná jména - věty se spojkou потому что - skloňování podstatných jmen všech probraných typů v množném čísle
Žák: - reprodukuje texty,	**5. Kultura** - vyplňování dotazníku

- uspořádá anketu, - diskutuje o ruské hudbě, - domlouvá si telefonicky schůzku na inzerát.	- slovesné vazby odlišné od češtiny - skloňování přídavných jmen - vyjádření času, data - práce s rozšiřujícími literárními texty - inzerát – zaměstnání
Žák: - vede dialogy na téma prázdniny, - odhaduje reakci různých národů na danou situaci, - učí se toleranci k jiným národům.	**6. Prázdniny, cestování** - přízvuk v ruštině - intonace oznamovací, tázací, rozkazovací věty - skloňování podstatných a přídavných jmen - časování sloves, slovesné vazby

Ročník: 3. Předmět: Ruský jazyk (66 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vyjadřuje názory na osobnostní vlastnosti lidí, - charakterizuje příčiny, zdůvodňuje vlastní stanoviska, - ovládá vyjadřování vzájemnosti, nutnosti, možnosti, - vyjádří omluvu a politování.	**1. Mezilidské vztahy** - psaní data v dopise - zpodstatnělá přídavná jména - tázací zájmena - slovesné vazby odlišné od češtiny - výrazy protože a proto - vyjádření významů: je třeba, musí se, musím, mám, (ne)smí se, (ne)smím, je možno
Žák: - dokáže položit orientační otázky při turistice a cestování, - vytvoří prezentaci/sdělení na zadané téma na základě informací dohledatelných na internetu, - charakterizuje počasí v různých ročních obdobích, - vede dialog o předpovědi počasí.	**2. Cestování, počasí** - získávání a předávání informací např. o předpovědi počasí - ekonomický význam cestování - sestavení nabídky cestovní kanceláře na léto a zimu - datum a letopočet, hodiny - vyjádření přibližnosti
Žák: - dokáže vyjádřit zeměpisné a časové údaje, - má základní představu o problematice životního prostředí a je schopen vyjádřit vlastní názory na jeho ochranu, - sdílí prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními, - pohotově a vhodně řeší standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se životního prostředí.	**3. Ochrana životního prostředí** - číslovky 100–1000, 1 000 000, letopočet - slovesné vazby odlišné od češtiny - souvislost ekologie a ekonomiky - 3. stupeň přídavných jmen - časování slovesa дать - skloňování podstatných jmen rodu ženského zakončených na měkký znak
Žák: - objedná nocleh v hotelu, - komunikuje v různých situacích na nádraží, na letišti, při celní a pasové kontrole, při uvítání a odjezdu hosta.	**4. Cestování** - vazba благодарить кого за что - časování sloves открыть, закрыть - vyjadřování českého musím - podmiňovací způsob - použití –li, jestli a jestli by
Žák: - komunikuje v restauraci, v jídelně, při nákupu potravin a při stolování, - popíše kuchařský předpis, - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí, - hovoří o jídlech k určitým příležitostem.	**5. Služby, stravování** - získávání a předávání informací týkajících se jídla a zdravé výživy - obraty při stolování - názvy jídel a nápojů - tvoření rozkazovacího způsobu - spojka aby - časování sloves есть, пить
Žák: - charakterizuje životní styl, - orientuje se v problematice zdraví,	**6. Péče o tělo a zdraví** - sjednání schůzky u lékaře - ekonomická hlediska zdravotnictví

- řeší situace u lékaře, v lékárně, - hovoří o různých nemocech, - používá stylisticky vhodné obraty.	- civilizace a my - obraty z lékařského prostředí - slovesné vazby odlišné od češtiny - neurčitá zájmena a příslovce - 2. stupeň přídavných jmen a příslovcí

Ročník: 4. Předmět: Ruský jazyk (56 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí, proč se učí ruský jazyk, - stručně charakterizuje českou i ruskou vzdělávací soustavu, - uvede základní informace o studiu na VŠ v Rusku, - vytváří a upravuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, - orientuje se v literárním textu, provádí jeho rozbor dle zadaných úkolů.	**1. Vzdělávání** - komunikační situace: získávání a předávání informací k tématu školství a budoucí povolání - slovesné vazby odlišné od češtiny - časování slovesa понимать - věty se spojkou aby - časování slovesa сдать экзамен - věty s vazbou být kým, čím - přechodníky (přítomný, minulý)
Žák: - rozlišuje výhody a zápory bydlení ve městě a na venkově, - popíše vybavení svého bytu či rodinného domku, - popíše účel jednotlivých místností domu či bytu, - provádí kritiku reklamy.	**2. Dům a domov** - slovesné vazby odlišné od češtiny: жениться, выйти замуж - rozkazovací způsob pro 1.osobu množného čísla - skloňování přivlastňovacích zájmen - skloňování podstatných jmen брат a друг v množném čísle - skloňování podstatných jmen мать a дочь - příčestí a přídavná jména slovesná minulá trpná
Žák: - charakterizuje sport obecně, sportovní soutěže, - vyjmenuje významné ruské sportovce, - objasní význam paralympiády, - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí, - orientuje se ve spojeních: sport a peníze, sport a zdraví, sport a fanoušci.	**3. Sport** - slovesné vazby odlišné od češtiny - 1. pád množného čísla podstatných jmen rodu mužského se zakončením –á - podstatná jména s kmenem na –ž, -š, -č, -šč, -c - přídavná jména slovesná činná (přítomná, minulá) - jmenné (krátké) tvary přídavných jmen
Žák: - orientuje se ve společenských vztazích, - pojmenuje některé společenské organizace.	**4. Člověk a společnost** - předložky - slovesné vazby odlišné od češtiny - záporná zájmena - jednoduchý tvar 3. stupně přídavných jmen - přídavná jména slovesná přítomná trpná - vidové dvojice
Žák: - uvede nejvýznamnější památky Moskvy a Ruska, - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí, - zhodnotí roli Ruska v současném světě.	**5. Rusko** - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice - ruské hospodářství - vazby odlišné od češtiny - vidové dvojice

	- vyjadřování různých významů českého slovesa mít - větný a členský zápor

Ročník: 1. Předmět: Španělský jazyk (70 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - používá správnou výslovnost hlásek a souhlásek, orientuje se v abecedě, - osvojuje si osobní zájmena v 1.pádu ve funkci podmětu - vyčasuje a používá sloveso LLAMARSE a HABLAR v jednotném čísle - píše a hovoří o sobě a svých základních údajích (nombre, apellido, nacionalidad, lenguas) - vyjmenuje a používá základní číslovky do 10, - vyčasuje a používá sloveso SER ve všech osobách - používá ukazovací zájmena ESTE/ESTA při představování, - osvojuje si tázací zájmena QUIÉN, QUÉ /ve významu jaký? +co? /, DE DÓNDE, CÓMO - používá příd.jména pro národnosti a obyvatelská jména - má přehled o tom, kde se ve světě mluví španělsky - zná některé ekonomické souvislosti zemí Latinské Ameriky - procvičuje učivo 1. lekce pomocí digitálních online učebních aplikací	**1. Před začátkem; Můj první den** - Aventura Nueva, úvodní lekce + 1.lekce - základní číslovky do 10 - základní výslovnost, abeceda, grafické zvláštnosti šp. (obrácený otazník a vykřičník) - časování sloves: llamarse (jmenovat se), hablar (mluvit), být (ser) - osobní zájmena v 1.pádu - ukazovací zájmena este, esta - národnostní a obyvatelská jména - tázací zájmena a příslovce (quién, qué, cómo, de dónde) - oblasti Španělska a regionální jazyky Iberského poloostrova - oblasti Latinské Ameriky, práce s mapou - ekonomické reálie současné Latinské Ameriky	
Žák: - užívá člen určitý a neurčitý u podstatných jmen v jedn.č. a mn.č., - vyslovuje pečlivě a pomalu slovíčka - užívá pro pojmenování předmětů ve třídě adekvátní slova se členem (židle, batoh apod.) - spojuje slovesa ESTUDIAR, ESCRIBIR, ESCUCHAR a LEER s podstatnými jmény - časuje a jednoduchým způsobem užívá slovesa 3 slovesných tříd (HABLAR, ESTUDIAR, LEER, VER, ESCRIBIR) a nepravidelné sloveso TENER - čte a čte nahlas jednoduchý text o Granadě a španělštině ve světě - používá příslovce TAMBIÉN, TAMPOCO - velmi jednoduchým způsobem se domluví, hovoří-li se pomalu a je-li	**2. Moje španělská třída** - Aventura Nueva lekce 2 - jednotné a množné číslo - členy určité a neurčité - 3 slovesné třídy, vzory - užití 2 forem slovesa být (ser, hay) - tázací zájmeno (cuánto) - nepravidelné sloveso tener - příslovce también, tampoco - účelová vazba para + infinitiv - sloveso a podstatné jméno – jednoduchá věta	

partner ochoten svou výpověď přeformulovat nebo opakovat, - porovnává rozdíl mezi slovesem SER a HAY (haber) a jejich užíváním - používá ve správném kontextu MUCHO, a CUÁNTO - používá základním způsobem vazbu PARA + infinitiv - procvičuje učivo 2. lekce pomocí digitálních online učebních aplikací		
Žák: - Poslouchá a rozumí jednoduchému dialogu o trávení dovolené - Čte s porozuměním o památkách Andalusie - Doplňuje text o trávení dovolených - Vyplňuje dotazník o způsobu trávení dovolené - Používá přídavná jména BUENO, MALO - Používá zvratná zájmena v jednoduchých větách - Porovnává s pomocí MÁS, MENOS, MEJOR, PEOR, TAN, TANTO - Používá 3 slovesa pro „být“ ve správných případech užití - Čte a shrnuje informace o některých důležitých španělských městech a jejich ekonomickém významu pro zemi - Formuluje jednoduché věty o ekonomicky významných španělských městech a oblastech - procvičuje učivo 3. lekce pomocí digitálních online učebních aplikací	**3. Město, vesnice, pláž, dovolená** - Aventura Nueva lekce 3 - 3.sloveso pro vyjádření bytí – umístění apod. (estar) - Slovesa se změnou kmenové samohlásky (e-ie, o/u – ue) (querer, dormir, preferir, entender, volver, almorzar, jugar, acostarse) - Předložky de, en, a a jejich formy del, al - Zvratná zájmena me, te, se, nos, os, se - Příslovce a příd.jména: más, menos (+que), mejor, peor, menos, tan, tanto (-a, -os, -as) - Význačná města ve Španělsku a jejich ekonomický význam	
Žák: - Používá základní číslovky 11-1000 - Přechyluje podstatná jména týkající se povolání - Užívá správně člen určitý a neurčitý u povolání - Užívá správně vykání u sloves - časuje nepravidelné sloveso jít (ir), - orientuje se v tvoření zvratných sloves, - rozumí použití a užívá v jednoduchých otázkách tázací zájmeno CUÁL a CUÁLES - rozumí a používá v jednoduchých větách neprav.slovesa CONOCER a TRADUCIR - analyzuje případy (ne)použití předložky „a“ u předmětu ve 4.pádů	**4. Z práce domů** - Aventura Nueva lekce 4 - Základní číslovky 11-1000 - Číslovka uno, una, un - Názvy povolání a přechylování na ženský rod - Člen u podst.jmen určujících povolání - Vykání (usted, ustedes) a odpovídající slovesné tvary 3.os.j.č. a 3.os.mn. č. - Tázací zájmeno cuál, cuáles - Neprav.slovesa CONOCER, TRADUCIR - Předložka „a“ s předmětem ve 4.p.	

- pracuje s textem o Španělsku a jeho oblastech - procvičuje učivo 4. lekce pomocí digitálních online učebních aplikací		
Žák: - Čte rodinné medailonky vztahující se k fotkám 1 rodiny, pracuje s textem - Dozvídá se o španělské královské rodině, její historii a současnosti - Hovoří o španělské královské rodině - Čte a užívá správně číslovky pro letopočty - Užívá přídavná a podstatná jména pro popis člena rodiny, kamaráda, příbuzného – vnější a vnitřní popis - Užívá v popisu člověka slova MUY, BASTANTE, UN POCO, NADA - Používá přeložku DE v různých kontextech - Rozšiřuje použití MEJOR a PEOR na významově 3.stupeň - Používá nesamostatná zájmena přivlastňovací u členů rodiny - Dozvídá se o významu a historickém pozadí španělských svátků, má přehled o hlavních svátcích a oslavách ve Španělsku - vytvoří v rámci skupinového online projektu prezentaci o domácím mazlíčku - vytvoří jednoduchou internetovou pohlednici s pozdravem nebo napíše e-mail,	**5. Takoví jsme my** - Aventura Nueva lekce 5 - Příbuzenské vztahy, podst.jména označující příbuzné - Španělská královská rodina - Přídavná a podstatná jména popisující stav (soltero, casado, divorciado), vzhled a charakter - Příslovce muy, un poco, nada, bastante + přídavné jméno - Text o španělských svátcích a oslavách - Předložka de – celkové shrnutí - Příd.jména mejor a peor – 3.stupeň - Shrnutí nesamostatných přivlastňovacích zájmen (mis, tus, etc.)	
Žák: - Opakuje a upevňuje v rámci čtení, psaní, poslechu a mluvení své dovednosti a znalosti z gramatiky a lexika absolvované v prvních 5 lekcích učebnice	**6. Opakování prvních 5 lekcí** - Aventura Nueva – unidad de repaso 1	
Žák: - vyjadřuje ve větách a souvětích libost a nelibost pomocí sloves GUSTAR, ENCANTAR, INTERESAR (+ODIAR, PREFERIR, QUERER) a pomocí zájmen nepřímého předmětu (me, te, le, nos, os, les) - vyjadřuje a rozumí vyjádření libosti a nelibosti při zdůraznění podmětu s předložkou „a“ (a mí me gusta, a él no le gustan, apod.) - pracuje se vztažným zájmenem QUE v kontrastu s tázací verzí QUÉ	**7. Co máme rádi** - Aventura Nueva lekce 6 - Slovesa vyjadřující zájem a libost (gustar, encantar, interesar) - zájmena předmětu nepřímého (me, te, le, nos, os, les) - zájmena s předložkou „a“ a jejich použití pro zdůraznění podmětu - vztažné zájmeno que; shrnutí příslovcí „todo, mucho, bastante, poco, un poco, nada“	

- rozumí textu obsahujícímu příslovce vyjadřující míru urč.vlastnosti (todo, mucho, atd.) - pracuje se širší škálou těchto příslovcí - využívá různé druhy slovníků, včetně online slovníku - průběžně pracuje s interaktivními cvičeními		
Žák: - hovoří v jednoduchých větách ve skupinkách / ve dvojicích - vyjádří libost/nelibost - hovoří o sobě a své rodině - podá základní informaci o Španělsku, o produktech zde vyráběných, o španělské královské rodině	**8. Procvičování mluvení** - Skupinkové konverzační aktivity	

Ročník: 2. Předmět: Španělský jazyk (70 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - Opakuje a upevňuje látku lekcí 1-6 učebnice Aventura Nueva	**Opakování předchozího učiva**	
Žák: - vyjadřuje složitější časové souvislosti (trvání, konání) - dává instrukce ve městě (se slovesem IR a dalšími slovesy CRUZAR, GIRAR, SEGUIR, COGER, BAJAR a slovy RECTO, AQUÍ, ALLÍ) - má přehled o částech města, institucích, obchodech atp. - píše velmi krátký slohový útvar (e-mail) s použitím časových údajů, sloves a předložek - hovoří v jednoduchých větách o Baskicku	**1. Vyrazme si do města** - Aventura Nueva, lekce 7 - Baskicko – cestovatelské možnosti - Ir + a (předbudoucí čas) - Hodiny – časové údaje - Předložky spojené s časovými údaji (desde, hasta, de, a, por+la, en, antes de, después de) - Předložky se slovesem ir (en, por, a, de, hasta) - Příslovce místní „aquí, allí“ a slovesa související s instrukcemi ve městě (girar, cruzar, seguir, bajar, coger) - Sloveso tardar (trvání)	
Žák: - Popíše domácnost a vyjmenuje typické předměty, které se tam nachází - vede dialog ve dvojici o svém majetku - Užívá zájmena ve funkci přímého předmětu před slovesem (no lo uso nunca) nebo za infinitivem (usarlas) nebo před slovesem s infinitivem (lo quieres usar?) - Užívá v jednoduchých větách samostatná přivlastňovací zájmena - Rozumí textu s neosobními vazbami - Používá vazbu TENER QUE - popisuje svůj pokoj, oblíbené místo podle elektronicky vytvořeného plánu	**2. Můj dům je tvůj dům** - Aventura Nueva 8.lekce - Předměty v domě, v domácnosti - Neurčitá zájmena (algún, alguna, alguno; ningún, ninguno, ninguna, atd.) - Osobní zájmena přímého předmětu (me,te,lo/la, nos, os, los/las) - Estar x hay - Samostatná přivlastňovací zájmena - Neosobní vazby: se puede, está permitido, hay que - Vazba „tener que“	
Žák: - Čte, rozumí a tvoří vlastní krátké kladné rozkazy ohledně zdravého životního stylu - Rozumí dialogům v obchodě, pracuje s krátkými hovorovými frázemi, používá je v dialogu - Ptá se na cenu v obchodě; používá zvolací věty a záporné rozkazy 2.os. jedn.čísla v kontextu obchodu - Čte s porozuměním text o Camino de Santiago - Vede jednoduchý dialog ve skupince v rámci simulace nákupu, reklamace, objednání v restauraci	**3. Dobrou chuť!** - Aventura Nueva, lekce 9 - Kladný rozkaz pro 2.os. jedn.čísla (pravidelné a některé nepravidelné tvary) - Záporný rozkaz (pravidelné a některé nepravidelné tvary) - Ukazovací zájmena (este, ese) včetně přechylování - Zvolací věty (se slovem qué) - Vedlejší věta podmínková pro současnost a budoucnost - Zvratné zájmeno „se“ + sloveso ve 3.os.jedn./množ.čísla	

- vytvoří v rámci online projektu ve skupině návrh vlastní restaurace či kavárny a prezentuje jej	- Slovní zásoba týkající se obchodů, nákupů, restaurace, druhů zboží	
Žák: - Popíše zážitky z cest, z dovolené - Hovoří o tom, co lze dělat na různých místech v rámci rekreace apod. - Vypráví o svých zážitcích s použitím jednoduchého minulého času (PTO INDEFINIDO) - Časuje pravidelná slovesa v rámci 3 tříd v minulém jednoduchém čase - Časuje nepravidelná slovesa SER, HACER, ESTAR a TENER v minulém jednoduchém čase - Tvoří otázky v jednoduchém min.čase o zkušenostech druhých lidí - Čte s porozuměním text o zkušenosti pisatelky se současnou španělskou hudbou - Říká názvy nejvýznamnějších zemí světa a jejich obyvatel - Orientuje se v největších zemích Latinské Ameriky a v geograficko-ekonomických souvislostech této oblasti - využívá různé druhy slovníků, včetně online slovníku - průběžně pracuje s interaktivními cvičeními	**4. Moje cestovatelské album** - Aventura Nueva, lekce 10 - Minulý čas jednoduchý – pto indefinido - Pto indefinido u pravidelných sloves - Pto indefinido u nepravidelných sloves ser, hacer, estar a tener - Postavení zájmen a větná stavba při užití pto indefinido - Zkušenosti z cest – slovní zásoba - Časová příslovce (al final, anoche, apod.) - Země světa, země Latinské Ameriky, hlavní oblasti Jižní a Střední Ameriky (geografické, ekonomické)	
Žák: - Opakuje a upevňuje znalosti a schopnost používat při poslechu, čtení, psaní a mluvení gramatické a lexikální znalosti z lekcí 6-10 učebnice	**5. Opakování posledních 5 lekcí** - Aventura Nueva, unidad de repaso 2	
Žák: - Pojmenuje vybavení kanceláře a psací potřeby - Vyzná se na šp.internetové stránce, která nabízí prodej tohoto vybavení - využívá různé druhy slovníků, včetně online slovníku - průběžně pracuje s interaktivními cvičeními	**6. Vybavení kanceláře** - Psací potřeby - Další vybavení kanceláře	
Žák: - rozumí inzerátu na bydlení, podnájem a prodej ve ŠJ - píše pomocí online nástrojů vlastní jednoduchý inzerát na prodej určité věci	**7. Inzerát ve španělštině** - inzerát na bydlení - inzerát na prodej	

Ročník: 3. Předmět: Španělský jazyk (66 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - Uvědomuje si, proč se učí španělsky - Užívá sloveso „být“ HAY ve správném kontextu - Pojmenuje a napíše podrobněji své osobní údaje a osobní údaje druhého člověka - Zná a umí pojmenovat jednotlivé oblasti a největší státy Latinské Ameriky - Poznává základní ekonomicko-politické souvislosti Latinské Ameriky	**1. Před začátkem – úvodní lekce** - Nueva Aventura 2 – úvodní lekce - Dotazník na téma, proč se učím španělštinu - Opakování slovesa „hay“ v kontextu - Opakování osobních údajů - Opakování minulého prostého času - Oblasti Latinské Ameriky	
Žák: - Rozumí inzerátu na ubytování, provádí online rezervaci pokoje/bytu - Rozumí textu, který radí, jak plánovat cestu do zahraničí/dovolenou (rozkaz.způsob pro vykání) - Popíše symboly/cedule informující o zákazu/příkazu/apod. - Rozumí dialogu a tvoří vlastní s užitím rozk.způsobu a sloves DEBER a QUISIERA - využívá různé druhy slovníků, včetně online slovníku	**2. Pětihvězdičkový hotel** - Nueva Aventura 2 – lekce 1 - Rozkazovací způsob pro vykání v jedn.a množ.čísle - Sloveso pro povinnost deber - Vazba al+infinitiv - Předložky para + por - Vazba quisiera + infinitiv - Předložky pero + sino - Předložka „a“ pro vyjádření vzdálenosti - Sloveso estar + příd.jméno	
Žák: - Pojmenuje některé obchody a druhy zboží - Pojmenuje a popíše oblečení - Vede dialog v obchodě při nákupu oblečení a jiného zboží - Vyjádří svůj názor na určitou věc nebo osobu - Počítá do milionů - Při popisu situace/věci užívá zájmena pro předmět přímý a nepřímý - Čte s porozuměním text o Fairtrade - Tvoří jednoduché věty na téma Fairtrade - Čte a hovoří v jednoduché formě o obchodu a obchodování v hispánském světě a pojmenuje zvyklosti / specifika v této sféře v některé geografické oblasti - napíše příspěvek na fórum o svých zkušenostech s nakupováním	**3. Nákupy** - Nueva Aventura 2 – lekce 2 - Předmět přímý a nepřímý – souhrn zájmen (me, te, le, lo, la atd.) - Neurčitá a záporná zájmena – shrnutí - Sloveso parecer - Číslovky základní shrnutí celkové - Nákup a prodej v hispánském světě – zvyklosti, specifika některé oblasti	
Žák: - Jednoduše hovoří o problémech životního prostředí a o tom, co lze dělat - Vyjádří svůj názor, souhlas či nesouhlas	**4. Ať žijí zvířata!** - Nueva Aventura 2 – lekce 3 - Problémy životního prostředí	

- Vyjádří, čím se zabývá v současnosti pomocí gerundia-průběhového času - Popíše své pocity a nálady - Pojmenuje některé zvířata a popíše jednoduše jejich vzhled a způsob života - Píše krátký slohový útvar o možnostech ochrany životního prostředí/o současných ekologických problémech - využívá různé druhy slovníků, včetně online slovníku - průběžně pracuje s interaktivními cvičeními	- Vyjadřování svého názoru, nesouhlas, souhlas - Popis pocitů a nálad - Gerundium + estar, tj. přítomný průběhový čas - Opakování a prohloubení: slovesa v přítomném čase se změnou kmenové samohlásky; nepravidelná slovesa - Estar + přídavné jméno	
Žák: - Vypráví o své minulosti, svém dětství, s použitím imperfekta - Popisuje osoby, místa a věci v minulosti s použitím PTO IMPERFECTO - Porovná jednoduchým způsobem minulý a současný život - Pojmenuje některé běžné vynálezy a hovoří o tom, jak nám změnily život - Reaguje na novinky, vyjádří údiv, radost, a další emoce - Zamýšlí se nad životem původních obyvatel Ameriky - využívá různé druhy slovníků, včetně online slovníku - průběžně pracuje s interaktivními cvičeními	**5. Ten čas letí!** - Nueva Aventura 2 – lekce 4 - Imperfektum – minulý čas pravidelných a neprav.sloves (ser, ir, ver) - Popis osob, věcí a míst v minulosti - Porovnání minulého a současného života - Vyjádření údivu, radosti, překvapení, lítosti a hněvu - Článek o civilizaci Inků a kečujštině	
Žák: - Čte, poslouchá a hovoří o událostech v minulosti s aplikací PRETÉRITO INDEFINIDO - Pojmenuje životní milníky, a čte si o nich - Hovoří o svém životě a biografii slavných lidí - Čte a seznamuje se blíže s literární produkcí Latinské Ameriky - Vytváří souvislosti mezi kulturou a dějinami L. Ameriky a její politicko-ekonomickou situací - v rámci online projektu ve skupině napíše informace o událostech spojených s Latinskou Amerikou	- **Minulost je minulostí** - Nueva Aventura 2 – lekce 5 - Jednoduchý minulý čas (pto indefinido) – shrnutí - Nepravidelná slovesa v jednoduchém minulém čase (ser, ir, dar, tener; slovesa se změnou kmene; slovesa leer, oír) - Literatura Latinské Ameriky - Slovní zásoba popisující život, vztahy, minulé události - Dějiny Latinské Ameriky	
Žák: - Čte, hovoří, píše a poslouchá za účelem upevnění znalostí z prvních 5 lekcí učebnice	**6. Opakování 5 lekcí** - Nueva Aventura 2 – unidad de repaso 1	

Ročník: 4. Předmět: Španělský jazyk (56 hodin)

Žák: - Pojmenuje různé svátky, oslavy, dárky - Čte, poslouchá s porozuměním a hovoří o tom, jak se slaví různé události v hispánském světě - Vyjádří svá přání a potřeby - Píše a předává vzkaz - Vyjádří, proč něco dělá; vyjádří svá přání a potřeby - využívá různé druhy slovníků, včetně online slovníku - průběžně pracuje s interaktivními cvičeními	**1. Gratulace!** - Aventura Nueva, lekce 6 - Svátky a tradice, zvyky slavení v hispánském světě - Subjunktiv přítomný - Použití subjuktivu	
Žák: - Pojmenuje charakterové vlastnosti a popíše povahu lidí - Hovoří, čte a poslouchá s porozuměním o mezilidských vztazích a vyjádří své pocity z různých lidí a ohledně určitých situací - Používá správně CONDICIONAL s pravidelnými i nepravidelnými slovesy - využívá různé druhy slovníků, včetně online slovníku - průběžně pracuje s interaktivními cvičeními	**2. Záležitosti srdce** - Aventura Nueva 2 – lekce 7 - Podmiňovací způsob u pravidelných sloves - Kondicionál u nepravidelných sloves - Praktické použití kondicionálu ve ŠJ - Různá slovesa pro vyjádření pocitů (gustar, aburrir, importar, dar miedo, apod.) - Předložkové vazby s předložkami en, de, con, por, a - Slovní zásoba týkající se povahových vlastností, vztahů, pocitů	
Žák: - Pojmenuje části těla - Popíše tělesné polohy a jejich změny - Popíše zdravotní potíže - Hovoří o tom, jak pečovat o své zdraví a svůj vzhled - Rozumí radám lékaře a všeobecným doporučením - Dává rady a pokyny v neformálních situacích - Používá vhodně rozkazovací způsob, zvratná slovesa, 3 slovesa pro „být“ a gerundium - využívá různé druhy slovníků, včetně online slovníku - průběžně pracuje s interaktivními cvičeními	**3. Opatrnosti nikdy nezbývá** - Aventura Nueva 2 – lekce 8 - Shrnutí rozkazovacího způsobu kladného a záporného ve všech osobách - Shrnutí zvratných sloves - Ser, estar, hay – shrnutí jejich užití - Použití gerundia - Slovní zásoba týkající se zdraví, zdravotních problémů, částí těla, fyzických cvičení a léčebných postupů	
Žák: - Pojmenuje extrémní sporty a nevšední aktivity	**4. Žít naplno** - Aventura Nueva 2 – lekce 10 - Minulý čas složený (pto perfecto compuesto) a příčestí slovesná	

- Mluví o svých zkušenostech, co zažil, co někdy dělal - Porozumí nabídce kurzů a klade otázky pro doplnění informací - Vyjádří svá přání a očekávání s použitím subjunktivu - Hovoří o svých schopnostech - Vyjádří, jak dlouho se něčemu věnuje - Hovoří o svých zkušenostech se studiem španělštiny - Pojmenuje některé gramatické jevy a slovní druhy slov - vyhledá informace týkající se sportu na internetu	- Užití pto perfecto compuesto - Užití subjunktivu - Slovesa ir, venir, llevar a traer, llevar+gerundium - Absolutní superlativ (-ísimo) - Zdrobněliny - Slovní zásoba: zkušenosti, kurzy, plány, schopnosti, jazyk	
Žák: - prostřednictvím čtení, poslechu, psaní a mluvení procvičuje a upevňuje dovednosti a znalosti z posledních 5 lekcí učebnice	**5. Opakování – Unidad de repaso 2**	
Žák: - Čte, poslouchá, píše krátký sloh o reáliích španělsky mluvících zemí - Rozumí do určité míry kulturním reáliím a politicko-ekonomické realitě těchto zemí - Čte jednoduché texty z oblasti hispánské kultury - využívá různé druhy slovníků, včetně online slovníku - průběžně pracuje s interaktivními cvičeními	**6. Reálie španělsky mluvících zemí** - Španělsko – shrnutí dějin - Španělsko – současná politicko-ekonomická situace - Španělsko – kultura - Latinská Amerika – shrnutí dějin - Latinská Amerika – současná situace - Latinská Amerika – kultura - USA – hispánská přítomnost v USA v současné době	

6.1.6 Biologie

Učební osnova předmětu
Biologie

Kód a název RVP:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týdenních vyuč. hodin:	6 hodin
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2020

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
Biologie	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	1	2	2	2	7

Obecné cíle

Cílem výuky biologie je získat základní znalosti v poznání přírody, přírodnin a vztahů mezi organismy. Biologické poznání vede žáky k úctě i k jiným životním formám, nejen člověka k člověku. Učivo je strukturováno při zachování zásad přiměřenosti a posloupnosti tak, aby bylo možno u žáků vytvořit představu vztahů mezi přírodou živou a neživou a mezi jednotlivými organizmy na různém stupni vývoje navzájem. Předmět také vede žáky k chápání člověka jako součásti přírody s velkou odpovědností za stav životního prostředí.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:
- projevovali pozitivní vztah k učení a vzdělávání, uměli ohodnotit průběh svého učení a určit možnosti svého dalšího vzdělávání
- uměli řešit podstatu zadaného úkolu a problému, uměli si vyhledat potřebné informace k jeho správnému řešení
- chovali se odpovědně vzhledem ke svému zdraví, pečovali o svůj rozvoj
- dokázali jednat odpovědně a samostatně ve vlastním i veřejném zájmu, respektovali hodnotu života svého i ostatních

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do 7 základních učebních celků, které jsou rozloženy do čtyř ročníků s týdenní dotací 7 hodin:
- obecná biologie,
- hub a lišejníků,
- biologie živočichů,
- biologie rostlin
- biologie člověka,
- genetika a ekologie

Stručná charakteristika jednotlivých tematických celků:
Obecná biologie: učivo umožňuje základní orientaci v oblasti molekulární biologie, cytologie a pomáhá vytvořit základnu pro pochopení molekulární a biochemické úrovně existence živých soustav.

Biologie rostlin, hub a lišejníků: učivo seznamuje žáky se systémem rostlin, hub a lišejníků a biologií a významem jednotlivých taxonomických skupin.
Biologie živočichů: učivo seznamuje žáky se systémem živočichů a významem jednotlivých taxonomických skupin.
Biologie člověka: učivo poskytuje základní informace o vývoji orgánových soustav člověka, umožňuje pochopit fyziologii jednotlivých orgánů a vede žáky k zodpovědnému jednání ke svému zdraví i zdraví ostatních.
Genetika: učivo umožňuje získat základní informace o dědičnosti normálních lidských znaků, o dědičných chorobách a genetickém poradenství i o moderních metodách používaných v genetice člověka a v lékařské genetice
Ekologie: učivo poskytuje informace o historii ochrany přírody, o vývoji přístupu člověka k ochraně území a konkrétních druhů, a to zejména na území ČR, věnuje se způsobům ochrany přírody a krajiny v ČR, cílem je seznámit žáky s rozšířením organismů na Zemi a s ovlivňujícími faktory, vede žáky v orientaci v ekologickém názvosloví.

Mezipředmětové vztahy

Chemie, zeměpis, informační technologie, fyzika, matematika.

Strategie výuky

Výuka přírodovědných předmětů, a tedy i biologie rozvíjí logické myšlení, schopnost vyvozování závěrů z pozorování nebo experimentů. Rozvíjí dovednost číst s porozuměním odborný text. Při praktických činnostech vede k pečlivosti, systematičnosti a trpělivosti. Při posuzování výsledků pokusů či teoretických úloh rozvíjí kritický přístup k praktické činnosti a k jejich výsledkům. Zpracování zápisů přispívá ke schopnosti používat odborných termínů, pracovat s tabulkami, atlasy či jinými odbornými texty
Metody výuky:
- výklad, řízený rozhovor,
- individuální a skupinová práce,
- praktická cvičení.

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení žáků je ústní a písemný projev. Písemné zkoušení ověřuje znalosti z probraných tematických celků nebo jejich logicky oddělených částí. Při hodnocení se sleduje odborná správnost, schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy, schopnost logicky myslet a správně se jazykově vyjadřovat. Hodnotí se i individuální úkoly žáků a zpracování výsledků praktických činností. Důležitým faktorem je také plnění zadaných úkolů, zohlednění aktivity žáka v hodinách a schopnost orientovat se v dané problematice. Úroveň znalostí a vědomostí získaných žáky je hodnocena dle klasifikačního řádu školy.

Přínos předmětu k rozvoji kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Žáci:
- dokáží pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, využívají k tomu různé aplikační programové vybavení,
- aktivně přispívají k ochraně životního prostředí a k jeho rozvoji,
- dokáží srozumitelně a souvisle formulovat své myšlenky a přiměřeně je vyjádřit psanou i mluvenou formou gramaticky i stylisticky správně,
- dokáží se vhodně adaptovat na měnící se životní a pracovní podmínky, případně je dle svých možností vhodně ovlivňují
- dokáží vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, úspěšně prezentovat své odborné i lidské přednosti
- dokáží formulovat své názory a postoje a v diskuzi je dokáží obhájit.

Průřezová témata

Člověk a životní prostředí

Biologie je přírodovědný předmět, který učí žáky rozumět přírodním zákonům a poznávat přírodní jevy a procesy. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali vzájemné vztahy organismů a prostředí a chápali biosféru v ekosystémovém pojetí. Předmět vytváří v žácích schopnost orientovat se v globálních problémech lidstva uvědomovat si odpovědnost člověka za uchování životního prostředí.

Člověk a svět práce

Předmět vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví.

Člověk a digitální svět

Digitální technologie přinášejí do vzdělávání nové příležitosti. Schopnost je bezpečně, kriticky a tvořivě využívat je klíčovou kompetencí pro celoživotní učení, práci, občanské aktivity a volný čas. Cílem je začlenit digitální technologie do výuky a propojit formální vzdělávání se zkušenostmi žáků z jejich neformálních aktivit. Digitální kompetence jsou průřezovou klíčovou kompetencí, která podporuje rozvoj všech ostatních. Jsou nezbytné nutné pro zaměstnatelnost, osobní naplnění a aktivní občanské sociální začlenění.

Občan v demokratické společnosti

Učivo biologie a ekologie přispívá k tomuto průřezovému tématu informacemi o vztahu jednotlivých typů společenského uspořádání a dominantního typu výrobních procesů k životnímu prostředí, jeho ničení, využívání přírodních zdrojů a také jeho ochrany. Biologie velmi významně přispívá k formování přesvědčení žáka o kvalitě života na Zemi jako celku, ale i o kvalitě života jednotlivce ve smyslu ochránit sama sebe před sociálně patologickými jevy a zdravým životním stylem chránit své zdraví jako významnou životní hodnotu

Ročník: 1. Předmět: Biologie (35 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - vyjmenuje základní podmínky pro rozvoj a udržení života na Zemi, - vysvětlí základní rozdíly mezi živým a neživým, - objasní strukturu živé hmoty, - vyjmenuje chemické látky obsažené v živých organismech a jejich význam pro činnost buněk.	**1. Základy biologie** - Vědní disciplíny, - osobnosti biologie - Obecné znaky živé hmoty - taxonomie - vznik a vývoj života na zemi - přehled evoluce	
Žák: - popíše buňku a její organely, - charakterizuje typy buněk, - objasní metabolické pochody v buňkách, - popíše základní způsoby rozmnožování buněk, - porovná způsoby existence buněk v jednobuněčné, koloniálním a mnohobuněčném uspořádání organismů.	**2. Obecná biologie** - buňka jako základní stavební a funkční jednotka organismu - typy buněk - metabolismus buněk - rozmnožování buněk - transport látek přes membránu - osmotické jevy v buňce - vlastnosti živých soustav - chemické složení živých soustav - rozmnožování živých soustav	
Žák: - vysvětlí systematické dělení v rostlinné říši, - charakterizuje stavbu rostlinných orgánů, - popíše způsoby rozmnožování a životní cykly rostlin, - objasní evoluční význam vzniku semene a semenných rostlin, - uvede význam jednotlivých skupin rostlin.	**3. Systém biologie** - Viry, stavba a význam pro člověka - Bakterie, stavba a význam pro člověka	
Žák: - zařadí houby v systému organismů, - popíše způsoby výživy a rozmnožování rostlin, - popíše stavbu hub a lišejníků, - objasní význam hub v biotechnologiích, - odvodí ekologický význam hub a lišejníků.	**4. Houby a lišejníky** - charakteristika a význam hub a lišejníků - výživa rozmnožování - zástupci	

Ročník: 2. Předmět: Biologie (70 hodin)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**	**Hodinová dotace**
Žák: - charakterizuje uspořádání těla mnohobuněčných živočichů, - vysvětlí význam specializace a diferenciace buněk, - popíše skupiny bezobratlých živočichů a strunatců, - vysvětlí význam, funkci a evoluci orgánových soustav, - posoudí význam živočichů v přírodě, - zhodnotí problematiku ohrožených druhů a možnosti jejich ochrany.	**5. Rozmanitost organismů – živočichové** - Tkáně, Orgánové soustavy - Systém: - Prvoci - Diblastica - Ploštěnci - Hlístice - Měkkýši - Kroužkovci - Členovci - Ostnokožci - Strunatci - obratlovci	
Žák: - vysvětlí systematické dělení v rostlinné říši, - charakterizuje stavbu rostlinných orgánů, - popíše způsoby rozmnožování a životní cykly rostlin, - objasní evoluční význam vzniku semene a semenných rostlin, - uvede význam jednotlivých skupin rostlin.	**6. Rozmanitost organismů – rostliny** - přehled organismů - anatomie, morfologie rostlin - systematika rostlin - význam rostlin	

Ročník: 3. Předmět: Biologie (66 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - zařadí člověka do živočišné říše, - orientuje se ve směrech a rovinách lidského těla, - vyjmenuje a popíše význam tkání pro lidský organismus.	**1. Orientace na lidském těle** - roviny, směry - tkáně	2
Žák: - popíše stavbu kostí, - rozliší typy spojení kostí, - pojmenuje jednotlivé kosti, - popíše funkci kostry člověka, - popíše stavbu svalu, - rozlišuje svalovinu hladkou, příčně pruhovanou, srdeční, - vysvětlí význam a funkci svalu, - určí polohu významných kosterních svalů.	**2. Opěrná a pohybová soustava** - stavba kosti a svalu - spojení kostí - kosti a svaly těla	15
Žák: - popíše stavbu a funkci orgánových soustav a jednotlivých orgánů – oběhová soustava, imunitní systém, dýchací soustava, trávicí soustava, metabolismus, vylučovací soustava, kůže, - zhodnotí stravu z hlediska zdravé výživy, - vysvětlí vztahy mezi procesy probíhajícími ve vlastním těle s využitím znalostí orgánových soustav.	**3. Soustavy látkové přeměny a vylučování** - stavba a funkce orgánů a orgánových soustav - zdravá výživa – specifické potřeby výživy podle věku, zdravotního stavu a profese	25
Žák: - popíše stavbu a funkci pohlavní soustavy muže a ženy, - vysvětlí fáze menstruačního cyklu, - popíše proces oplození a průběh těhotenství, - charakterizuje jednotlivá období v lidské ontogenezi a posoudí faktory, které mají kladný nebo záporný vliv na vývoj člověka, - orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství, - uvede příčiny pohlavně přenosných chorob a možnosti prevence, - zhodnotí klady a zápory jednotlivých antikoncepčních metod.	**4. Rozmnožování člověka** - stavba a funkce pohlavní soustavy muže a ženy - ontogeneze - hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství - péče o reprodukční zdraví - faktory ovlivňující plodnost - preventivní prohlídky - problematika alkoholu, nikotinu, drog a sexuálně přenosných chorob - antikoncepce	5
Žák: - popíše stavbu a funkci nervové buňky, - popíše stavbu a funkce nervové soustavy, - vysvětlí pojem synapse, - charakterizuje typy reflexů,	**5. Regulační mechanismy organismu** - nervový systém - hormonální systém - smysly	19

- popíše stavbu a funkci jednotlivých smyslových orgánů, - určí polohu žláz s vnitřní sekrecí, - popíše funkci jednotlivých žláz a účinek, - jednotlivých hormonů, - vysvětlí souvislost nervové a hormonální soustavy. - Kriticky posuzuje, jak vývoj technologií včetně umělé inteligence ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životní prostředí, zvažuje rizika a příležitosti, snaží se rizika minimalizovat.		

Ročník: 4. Předmět: Biologie (56 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - popíše složení, strukturu a funkce nukleových kyselin, - objasní podstatu genetického kódu, - popíše replikace, transkripce a translace, - objasní pojem gen, genetická informace, - uvede praktické důsledky rozluštění	**1. Molekulární základy dědičnosti** - nukleové kyseliny - replikace, transkripce, translace - gen, genotyp, genotyp	6
Žák: - popíše jednotlivé fáze mitózy a meiózy, - objasní genetické důsledky mitózy a meiózy, - vysvětlí podstatu a důsledky crossing–overu, - na příkladech vysvětlí Mendlovy zákony, - řeší jednoduché příklady.	**2. Genetika buňky** - způsoby rozmnožování buněk - chromozomy - Mendlovy zákony	10
Žák: - uvede příklady dědičných chorob člověka, - řeší jednoduché příklady, - vysvětlí význam lékařské genetiky, - objasní genetické zákonitosti v populacích, - uvede příklady různých mutací, - zhodnotí význam mutací z hlediska evolučního a zdravotního, - uvede příklady mutagenů v prostředí.	**3. Genetika člověka a genetika populací** - genetika člověka - genetika populací - dědičnost a proměnlivost	14
Žák: - vysvětlí pojmy populace, fytocenóza, zoocenóza, biocenóza, biotop, ekosystém, biosféra, - objasní vliv biotických a abiotických podmínek prostředí na organizmy, - popíše potravní vztahy v ekosystému, - uvede konkrétní příklad potravního řetězce, - charakterizuje a uvede příklady biomů na Zemi. - Žáci používají digitální technologie při pozorování, dokumentaci a analýze biologických procesů a ekosystémů -	**4. Základy ekologie** - základní ekologické pojmy - ekologické faktory prostředí - potravní řetězce - koloběh látek v přírodě a tok energie	12
Žák: - posoudí vliv činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí a vliv prostředí na zdraví a život lidí, - označí vyčerpatelné, nevyčerpatelné, obnovitelné a neobnovitelné zdroje surovin, - popíše správné způsoby nakládání s různými druhy odpadu,	**5. Člověk a životní prostředí** - vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředí - chemické dopady činnosti člověka na životní prostředí - zdroje energie a surovin - odpady - ekologické problémy	18

- diskutuje o globálních problémech na Zemi, - uvede příklady typů chráněných území v ČR, - shrne zásady trvale udržitelného rozvoje k ochraně životního prostředí, - vyhledá právní nástroje společnosti na ochranu ŽP, - posoudí vlastní přínos a možnosti ochrany přírody. - interpetuje a hodnotí biologické a ekologické informace získané z digitálních zdrojů a využívá je k řešení environmentálních problémů	- nástroje společnosti na ochranu životního prostředí - ochrana přírody a krajiny - strategie trvale udržitelného rozvoje - odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí	

6.1.7 Dějepis

Učební osnova předmětu
Dějepis

Kód a název RVP:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týdenních vyuč. hodin za studium:	6 hodin
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
Dějepis	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	0	2	2	2	6

Obecné cíle, charakteristika předmětu, specifické informace o předmětu

Cílem společenskovědního vzdělávání, jehož součástí je i dějepis, je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen ve vlastní prospěch, ale též ve veřejném zájmu. Kultivuje jejich historické vědomí, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se sebou manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.
Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- jednali v souladu s humanitou a vlastenectvím,
- vážili si demokracie a svobody,
- preferovali demokratické hodnoty,
- nenechali s sebou manipulovat a tvořili si vlastní úsudek,
- vážili si vlastního života, materiálních a duchovních hodnot.

Učivo je rozděleno do tří ročníků – do 2.- 4. ročníku studia, ve všech ročnících je předmět vyučován 2 hodiny týdně.

Učivo 2. ročníku je rozděleno do základních celků:

- člověk v dějinách, poznávání dějin
- starověk,
- raný středověk,
- vrcholný středověk,
- pozdní středověk.

Učivo 3. ročníku je rozděleno do základních celků:

- raný novověk (16.-18.století)
- Novověk – 19.století

- velké občanské revoluce,
- společnost a národy,
- modernizace společnosti
- modernizovaná společnost a jedinec

Učivo 4. ročníku je rozděleno do základních celků.

- Novověk - 20. století,
- vztahy mezi velmocemi
- demokracie a diktatura,
- druhá světová válka,
- svět v blocích,
- dějiny studovaného oboru.

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk a literatura,
- cizí jazyk,
- zeměpis,
- občanská nauka,
- informační a komunikační technologie,

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení je klasifikační řád.
Vyučující hodnotí míru porozumění historických poznatků, schopnost kritického myšlení, dovednost práce s textem a dovednost výstižně formulovat základní myšlenky.
Výstupy jsou hodnoceny hlavně písemnou a ústní formou. Frekvence hodnocení je v souladu s klasifikačním řádem.

Přínos předmětu k rozvoji kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení
Žák uplatňuje různé způsoby práce s textem, efektivně vyhledává a zpracovává informace, organizuje a plánuje vlastní učení, s porozuměním naslouchá mluvenému projevu, kriticky hodnotí výsledky své práce.
Kompetence k řešení problému
Žák kriticky myslí, svá rozhodnutí je schopen obhájit, volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, je schopen využívat dříve získaných vědomostí, spolupracuje při řešení problému v týmu.
Komunikativní kompetence
Žák formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, aktivně se účastní diskuse, vhodně argumentuje, dodržuje odbornou terminologii.
Personální a sociální kompetence
Žák ověřuje získané poznatky, kriticky zvažuje názory, pracuje samostatně i v týmu, reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování, přijímá radu i kritiku.
Občanské kompetence a kulturní povědomí
Žák jedná odpovědně a samostatně nejen ve vlastním zájmu, přispívá k uplatňování hodnot demokracie, uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho postavení v celosvětovém kontextu, oceňuje naše tradice, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům a smysl pro kulturu.

Digitální kompetence
Žák získává, posuzuje a sděluje data, informace a digitální obsah, přičemž volí vhodné postupy a strategie odpovídající konkrétní situaci a účelu. V digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti
Dějepis vede žáky k vhodné míře sebevědomí a odpovědnosti, ke schopnosti klást si existenční otázky a hledat na ně odpovědi, ke schopnosti odolávat myšlenkové manipulaci.

Člověk a svět práce
Dějepis vede žáky k tomu, aby si uvědomili odpovědnost za vlastní život v souvislosti s významem vzdělání.

Člověk a digitální svět
Dějepis vede žáky k tomu, aby vnímali postavení, roli a vliv digitálních technologií v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu a dokázali je efektivně využívat pro potřeby života ve společnosti.

Člověk a životní prostředí
Dějepis rozvíjí svým obsahem učiva porozumění vztahu lidské činnosti k přírodě – k pozitivním i negativním stránkám, upozorňuje na potřebu chránit životní prostředí.

Ročník: 2. Předmět: Dějepis (70 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - vysvětlí význam poznávání minulosti a variabilitu jejich výkladů, - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí, při vyhledávání používá různé strategie, získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost.	**1. Člověk v dějinách (dějepis), poznávání dějin** - prameny poznávání minulosti a jejich interpretace, význam poznávání dějin, variabilita výkladu dějin	
Žák: - uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství. - řeší běžné technické problémy s odevzdáváním úkolů ve sdíleném prostředí, - vhodně komunikuje a reaguje ve společném digitálním prostředí.	**2. Starověk** - staroorientální státy - starověké Řecko - starověký Řím - antická kultura	
Žák: - vysvětlí skladbu středověké společnosti a postavení jednotlivých složek, - popíše vliv církve na středověkou společnost, - popíše základní revoluční změny ve středověku.	**3. Raný středověk** - základy středověké společnosti, stát, církev, zemědělství - státní útvary na našem území v období raného středověku - raně středověké evropské státy - románská kultura	
Žák: - popíše základní revoluční změny ve vrcholném středověku, - objasní vznik a význam středověkých měst, - objasní postavení Židů a Romů ve středověké společnosti, - popíše vývoj českého státu ve vrcholném středověku, - ve skupině vytváří kvíz, test nebo dotazník.	**4. Vrcholný středověk** - středověká města, školství, obchod - postavení minorit - vývoj českého státu za posledních Přemyslovců	

Žák: - charakterizuje vládu dynastie Lucemburků a její význam v českých dějinách, - vysvětlí příčiny husitské revoluce a její význam v českých dějinách, - charakterizuje gotickou kulturu, - uvede příklady uměleckých památek v regionu i jinde.	**5. Pozdní středověk** - české země za vlády Lucemburků - krize středověké společnosti, husitské hnutí - stavovská monarchie – Jagellonci - gotická kultura	

Ročník: 3. Předmět: Dějepis (66 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - popíše základní revoluční změny v raném novověku, - uvede příklady uměleckých památek v regionu i jinde, - vysvětlí význam zámořských objevů, - popíše nerovnoměrný vývoj v Evropě, - vysvětlí vliv reformace a protireformace na vývoj evropských zemí, - charakterizuje vládu dynastie Habsburků a jejich význam v českých dějinách, - vysvětlí dopad třicetileté války na další vývoj v Evropě, - vysvětlí vliv reformace a protireformace na vývoj evropských zemí, - popíše nerovnoměrný vývoj v Evropě, - vysvětlí význam osvícenství a osvícenských reforem, - uvede příklad změn ve výrobě a vliv těchto změn na sociální skladbu společnosti, - řeší běžné technické problémy s odevzdáváním úkolů ve sdíleném prostředí, - vhodně komunikuje a reaguje ve společném digitálním prostředí.	**1. Novověk (16.-18. stol.)** - raný novověk - renesance a humanismus - zámořské objevy - stát a společnost (nerovnoměrný vývoj Evropy) - reformace a protireformace - Habsburkové na českém trůně - třicetiletá válka - baroko - absolutismus a parlamentarismus - rokoko - osvícenství a klasicismus - rozvoj výroby a spotřeby	
Žák: - na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti,	**2. Velké občanské revoluce** - americká revoluce - francouzská revoluce - Napoleon a Evropa - empír a biedermeier - revoluční rok 1848-49 v Evropě a v českých zemích	
Žák: - objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci, - popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol.	**3. Společnost a národy** - národní hnutí v Evropě a v českých zemích - česko-německé vztahy, postavení minorit - dualismus v habsburské monarchii - sjednocení Itálie, Německa - občanská válka v USA	
Žák: - charakterizuje proces modernizace společnosti; - popíše evropskou koloniální expanzi, - sdílí prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah	**4. Modernizace společnosti** – technická, průmyslová, komunikační revoluce, - urbanizace, demografický vývoj; - evropská koloniální expanze	

s ostatními, používá digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.		
Žák: - popíše sociální strukturu společnosti a vývoj postavení žen ve společnosti.	**5. Modernizovaná společnost a jedinec** - sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání	

Ročník: 4. Předmět: Dějepis (56 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi, - popíše první světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce, - objasní vznik Československa.	**1. Novověk - 20. století** - vztahy mezi velmocemi – vývoj mezinárodních vztahů před 1. světovou válkou - příčiny 1. světové války - průběh války, důsledky války - české země za války, první odboj, vznik ČSR - poválečné uspořádání světa a Evropy - vývoj v Rusku	
Žák: - charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938-39), - objasní vývoj česko-německých vztahů, - charakterizuje fašismus, nacismus, srovná nacistický a komunistický totalitarismus, - vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize, - popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR, - objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu. - využívá AI pro inspiraci při zpracování úkolů.	**2. Demokracie a diktatura** - Československo v meziválečném období - mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech - autoritativní a totalitní režimy, nacismus, komunismus - velká hospodářská krize - růst napětí a cesta k válce - druhá světová válka - Československo za války, druhý čs. odboj, - válečné zločiny včetně holocaustu, - důsledky války	
Žák: - objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu, - objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo, - popíše projevy a důsledky studené války, - charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku, - popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace, - popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa,	**3. Svět v blocích** - poválečné uspořádání v Evropě a ve světě - poválečné Československo - studená válka - komunistická diktatura v Československu a její vývoj - demokratický svět, USA – světová supervelmoc, sovětský blok, SSSR – soupeřící supervelmoc, konec bipolarity Východ-Západ - třetí svět a dekolonizace	

- vysvětlí rozpad sovětského bloku, - uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století, - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí, při vyhledávání používá různé strategie, získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost.		
Žák: - orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, - vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí.	**4. Dějiny studovaného oboru**	

6.1.8 Fyzika

Učební osnova předmětu
Fyzika

Kód a název RVP:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týdenních vyuč. hodin za vzdělání:	3 hodiny
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
Fyzika	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	1/1	**2/2**	0	0	3

Obecné cíle, charakteristika předmětu, specifické informace o předmětu
Cílem fyzikálního vzdělávání je vést žáky k pochopení přírodních jevů a možnosti jejich využití, k uvědomění, že člověk je součástí přírody a podle toho je třeba se chovat. Naučit je všímat si fyzikálních dějů a poznatky dávat do souvislostí s jevy v přírodě i technickými vymoženostmi v běžném a profesním životě. Prohloubit schopnost správného a věcného vyjadřování, schopnost formulace problému a jeho řešení. Součástí výuky je naučit žáky vyhledávat a zpracovávat informace s pomocí vhodného softwaru. Při experimentech je seznámit s digitálními měřícími přístroji, způsoby zapisování naměřených hodnot a elektronickými záznamy. K pochopení učiva využívat vizualizace pro větší efektivitu pochopení učiva. Nezbytnou součástí výuky je osvojení si pravidel bezpečnosti práce při experimentech a fyzikálních měřeních.

Mezipředmětové vztahy:

- matematika
- digitální a komunikační technologie
- chemie
- biologie a ekologie
- zeměpis

Hodnocení výsledků žáků
Základem je platný klasifikační řád, důraz je kladen na schopnost vysvětlit a použít fyzikální pojmy a vysvětlit význam fyzikálních zákonů v praxi. Při hodnocení se pozitivně zohledňuje aktivita, používání terminologie a schopnost diskutovat.

Použití ICT ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním
Využívání digitálních technologií musí odpovídat individuálním potřebám žáka. Škola vychází z odborných doporučení školských poradenských zařízení a zajistí přístup k podpůrným a kompenzačním pomůckám a technologiím. Výrobci ICT také upravují své produkty pro specifické potřeby zdravotně znevýhodněných osob.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

~~Žáci:~~

- ~~dovedou využít různé informační zdroje,~~
- ~~při řešení dokáží pracovat samostatně i v týmu, využívají základní myšlenkové operace,~~
- ~~zvládnou zpracovat souvislý text na běžné i odborné téma, používají odbornou terminologii,~~
- ~~odpovědně plní svěřené úkoly jak samostatně, tak v týmu,~~
- ~~dokážou číst a vytvářet různé formy grafického znázornění,~~
- ~~pro získávání nových informací dokáží využít internet i ostatní média, dokáží posoudit jejich rozdílnou věrohodnost.~~

Kompetence k učení

Žák ovládá různé techniky učení a dokáže si vytvořit vztah k celoživotnímu vzdělávání, ke svému učení využívá různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí. Umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, s porozuměním poslouchá mluvené projevy a pořizuje si poznámky. Zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Žák rozumí zadání úkolu a umí určit jádro problému. Získává informace potřebné k řešení problému, navrhuje způsoby řešení a varianty řešení a dokáže je zdůvodnit, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu. Při řešení problémů bez dokáže spolupracovat ve skupině.

Komunikativní kompetence

Žák dokáže formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně.

Digitální kompetence

Žák dokáže využívat digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji, dokáže pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, využívá k tomu různé aplikační programové vybavení, ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života Při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým. Navrhuje taková řešení prostřednictvím digitálních technologií, která mu pomohou vylepšit.

Průřezová témata

Člověk a životní prostředí

Fyzika pomáhá žákům pochopit jevy a procesy v přírodě i v osobním životě. V ekologické oblasti se učí chápat nebezpečí ohrožení přírody lidskými činnostmi, zaujímat postoje k problémům v oblasti péče o životní prostředí. Rozvíjí vědomosti z oblasti zdravotní výchovy a zdravého životního stylu.

Člověk a digitální svět

Fyzika prohlubuje dovednosti žáků v získávání informací využitím digitálních technologií (objasnění některých fyzikálních pojmů), upevňuje dovednosti pracovat s digitálními technologiemi (zápis a zpracování výsledků měření, tvorba prezentací). K vysvětlení některých fyzikálních pojmů žáci využívají ukázky fyzikálních apletů a příslušné internetové stránky s fyzikální tematikou, případně využívají umělou inteligenci (volí vhodné promty, informace ověřují). Cílem je začlenit digitální technologie do výuky a propojit formální vzdělávání se zkušenostmi žáků z jejich neformálních aktivit.

Člověk a svět práce

Fyzika vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Fyzika upevňuje i praktické pracovní dovednosti a návyky, dovednosti používat vhodné přístroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě. Fyzika vede žáky k poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka.

Občan v demokratické společnosti

Výuka fyziky vede k rozvíjení kompetence, k řešení problémů a k práci s informacemi, k respektování různých hodnot, názorů a postojů a schopností ostatních lidí, zodpovědnosti ke zdraví, k životnímu prostředí, což přispívá k rozvíjení výchovy k demokratickému občanství.

Ročník: 1. Předmět: Fyzika (35 hodin)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák: - rozliší pohyby podle trajektorie a změny rychlosti, navrhne, jak zaznamenat druh pohybu do grafu pomocí softwaru - řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu, - demonstruje na konkrétních příkladech význam umístění těžiště, - určí síly, které působí na tělesa a popíše jejich účinek, - určí výslednici sil působících na těleso, - aplikuje Newtonovy pohybové zákony, - vypočítá mechanickou práci, výkon a energii při pohybu tělesa působením stálé síly, - řeší v konkrétních případech přeměnu potenciální a kinetické energie, - charakterizuje základní vlastnosti tekutin, - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh, - popíše proudící tekutinu a obtékání těles tekutinou.	**1. Mechanika** <u>Mechanika hmotného bodu</u> - pohyby přímočaré - volný pád hmotného bodu - rovnoměrný pohyb po kružnici - vzájemné působení těles – síla - skládání sil - Newtonovy pohybové zákony - mechanická práce, výkon - mechanická energie kinetická a potenciální - zákon zachování mechanické energie - mechanika tuhého tělesa <u>Mechanika tekutin</u> - vlastnosti tekutin - tlak v kapalině vyvolaný vnější silou, Pascalův zákon - tlak v tekutinách vyvolaný působením tíhového pole - vztlaková síla - chování těles v tekutinách - proudění ideální tekutiny obtékání těles reálnou tekutinou
Žák: - popíše Celsiovu a termodynamickou teplotní stupnici, - změří teplotu v Celsiově stupnici s pomocí digitálního teploměru a vyjádří ji jako termodynamickou teplotu, - vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek, - objasní pojem vnitřní energie tělesa a způsoby její změny, - interpretuje jednoduché případy tepelné výměny v praxi, - popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi. - Popíše principy tepelných motorů	**2. Molekulová fyzika a termika** <u>Základní pojmy</u> - teplota, měření teploty - teplotní roztažnost látek - teplo - druhy tepelné výměny <u>Přeměny skupenství</u> - struktura pevných látek a kapalin - tepelné děje v ideálním plynu - první termodynamický zákon - práce plynu, účinnost

Ročník: 2. Předmět: Fyzika (70)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák: - popíše el. pole z hlediska jeho působení na bodový el. náboj, - charakterizuje základní elmg veličiny, - vysvětlí vznik el. proudu v látkách, - řeší el. obvody s použitím Ohmova zákona, - vysvětlí princip kondenzátoru - sestaví el. obvod a měří el. proud a el. napětí, objasní funkci el. součástek, - navrhuje taková řešení prostřednictvím digitálních technologií, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie; dokáže poradit s technickými problémy - vysvětlí el. vodivost kapalin a plynů, - popíše princip polovodičů a polovodičových součástek, - uvede využití elektrolýzy a typy výbojů v praxi, - popíše magnetické pole přímého vodiče a mag. pole cívky, - vysvětlí význam elektromagnetické indukce, - specifikuje využití střídavých proudů v energetice.	**1. Elektřina a magnetismus** <u>Elektrostatika a el. proud I</u> - elektrický náboj tělesa, el. pole, el. síla - základní veličiny - elektrický proud v kovech - Ohmův zákon - jednoduchý a složený el. obvod <u>El. proud II</u> - el. proud v kapalinách a plynech - polovodiče a jejich vodivost - magnetické pole el. proudu - magnetické vlastnosti látek - vznik střídavého proudu - střídavý proud v energetice
Žák: - popíše vlastní a nucené kmitání mechanického oscilátoru, - určí podmínky rezonance, - rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření, - vyjmenuje základní vlastnosti zvuku, - s pomocí digitální technologií získává představu o různé intenzitě zvuku - provede rozbor negativních vlivů hluku a navrhne způsoby ochrany sluchu, - popíše světlo jako vlnění, - řeší jednoduché úlohy na odraz a lom světla, - aplikuje teorii na zobrazení zrcadly, čočkami a optic. přístroji, - vysvětlí optickou soustavu oka a korekci jeho vad, - provede rozbor významu různých druhů elektromagnetického záření vzhledem k vlivu na člověka a praxi. - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání - používá různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost	**2. Vlnění a optika** <u>Akustika, mech. vlnění</u> - mechanické kmitání a vlnění - rezonance - zvuk a jeho šíření - hluk a ochrana před hlukem <u>Optika</u> - světlo a jeho šíření - vlnové vlastnosti světla - odraz a lom, zrcadla a čočky - oko jako optická soustava - elektromagnetické spektrum
Žák: - popíše strukturu atomu, - popíše princip a využití laseru, - vysvětlí podstatu radioaktivity, - rozliší základní jaderné reakce, - popíše princip činnosti jaderného reaktoru,	**3. Fyzika atomu** - model atomu - fyzika atomového obalu - laser - fyzika atomového jádra - radioaktivita

- vysvětlí nebezpečí jaderných zbraní, - popíše způsoby ochrany před jaderným zářením, - uvede klady a zápory způsobů získávání el. energie.	- jaderná reakce - jaderná energie a její využití
Žák: - popíše objekty ve Sluneční soustavě, - rozliší základní typy hvězd, - diskutuje o teoriích vzniku a vývoje vesmíru. - sdílí prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními (prezentace, Kahoot)	**4. Vesmír** - sluneční soustava - planety a jejich pohyb - hvězdy a galaxie

6.1.9 Chemie

Učební osnova předmětu
Chemie

Kód a název RVP:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týdenních vyuč. hodin:	3 hodiny
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
Chemie	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	2	1	0	0	3

Obecné cíle

Učivo chemie rozvíjí představy o živé a neživé přírodě tak, aby žáci pomocí poznatků o složení a stavbě hmoty hlouběji porozuměli vlastnostem látek kolem sebe a lépe vnímali přírodu a děje v organismech. Cílem je seznámit žáky s podstatou složení látek, naučit je chápat souvislosti vlastností látek s jejich využitím a dopadem na životní prostředí a zdraví člověka.
Naučit žáky získávat a zpracovávat informace o vlastnostech látek a aplikovat je ve vztahu k přírodě a k sobě.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice;
- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje;
- posoudit chemické látky z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy, aktivními znalostmi o podstatě a vlastnostech látek, jejich toxicitě a škodlivosti, recyklaci, aktivně přispívali k ochraně životního prostředí.

V afektivní oblasti směřuje přírodovědné vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné
- pracovní činnosti;
- pozitivní postoj k přírodě;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do 4 výukových celků:
- obecná chemie,
- anorganická chemie,

- organická chemie,
- biochemie a chemie kolem nás.

Obecná chemie: učivo poskytuje základní informace o stavbě, složení a vlastnostech látek, chemické symbolice a výpočtech složení látky.
Anorganická chemie: učivo poskytuje základní informace o vlastnostech, využití anorganických prvků a jejich sloučenin.
Organická chemie: učivo poskytuje základní informace o vlastnostech a využití organických sloučenin.
Biochemie: učivo poskytuje základní informace o biogenních prvcích a biochemických dějích v živých organismech.
Chemie kolem nás: učivo poskytuje základní informace o alkaloidech, lécích, pesticidech, makromolekulárních látkách a technicky významných látkách.

Mezipředmětové vztahy

Informační technologie, fyzika, biologie, matematika.

Strategie výuky

Ve výuce převažuje výklad s navozujícími otázkami, aby žák mohl reagovat využívat předchozích znalostí a vyvozovat nové skutečnosti.
Důraz je kladen na komunikativní aspekt vyučování, aby žák chápal výklad ve vzájemných souvislostech.

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení je průběžná klasifikace zadávaných úkolů. Zvládnutí obsahu vzdělání se kontroluje písemným zkoušením žáků, samostatnou či skupinovou prací, řešením domácích úkolů. Při písemném projevu se posuzuje správnost, přesnost, pečlivost a schopnost samostatné práce žáků. V celkovém hodnocení je zohledňována i práce žáků v hodině, jejich aktivita a zájem o danou problematiku. Hodnocení je prováděno v souladu se školním klasifikačním řádem.

Použití ICT ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Využívání digitálních technologií musí odpovídat individuálním potřebám žáka. Škola vychází z odborných doporučení školských poradenských zařízení a zajistí přístup k podpůrným a kompenzačním pomůckám a technologiím. Výrobci ICT také upravují své produkty pro specifické potřeby zdravotně znevýhodněných osob.

Přínos předmětu k rozvoji kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Žáci:

- dokáže pracovat s odborným textem, psaným i mluveným,
- dovede využít různé informační zdroje,
- umí řešit podstatu zadaného úkolu a problému, umí si vyhledat potřebné informace k jeho správnému řešení,
- dokáže srozumitelně a souvisle formulovat své myšlenky a přiměřeně je vyjádřit psanou i mluvenou formou gramaticky a stylisticky správně,
- zvládá zpracovat souvislý text na běžné téma, používá odbornou terminologii,
- pro získávání nových informací dokáže využít internet i ostatní media, dokáže posoudit jejich rozdílnou věrohodnost.

Průřezová témata

Člověk a životní prostředí
Chemie rozvíjí schopnost lépe poznávat okolí člověka a přírodu kolem nás, vytváří úctu k živé a neživé přírodě, pomáhá se zapojit do ochrany a zlepšování životního prostředí, upevňuje znalosti o ochraně zdraví a bezpečnosti práce.

Informační a komunikační technologie
Chemie umožňuje rozvoj dovedností získávat informace z internetových a komunikačních zdrojů v rámci prezentační činnosti.

Člověk a svět práce
Chemie řeší úkoly ve většině oblastí průmyslu, především chemického, potravinářského, farmaceutického a podstatu různých technologií. Předmět vede žáky k praktickým pracovním návykům, upevňuje dovednosti využívat nástroje, přístroje a pomůcky v běžném pracovním životě.

Občan v demokratické společnosti
Chemie vede k rozvíjení kompetencí, k řešení problémů a k práci s informacemi, což přispívá k rozvoji výchovy k demokratickému občanství.

Člověk a digitální svět
Digitální technologie přinášejí vzdělávání řadu nových příležitostí. Schopnost bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat digitální technologie pro učení, vzdělávání se a zvyšování vlastní kvalifikace, stejně jako při práci, občanských aktivitách i ve volném čase je jedna z klíčových kompetencí a je nezbytná pro schopnost celoživotního učení i zapojení absolventů do společenského a pracovního života. V přírodovědném vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

Ročník: 1. Předmět: Chemie (70 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - vysvětlí pojmy těleso a chemická látka, - rozliší fyzikální a chemické vlastnosti různých látek, - popíše stavbu atomu, rozlišuje atom, i iont, izotop, nuklid, - popíše vznik chemické vazby a charakterizuje typy chemických vazeb, - dokáže napsat značky a vytvořit názvy chemických prvků a chemických sloučenin, rozlišuje pojem prvek a sloučenina, používá je ve správných souvislostech - objasní oxidační číslo atomu a použije ho při vytváření názvů chemických sloučenin, - vysvětlí obecně platné zákonitosti vyplývající z periodické soustavy prvků, - charakterizuje obecné vlastnosti nekovů a kovů, - popíše metody oddělování složek ze směsí, - uvede příklady využití těchto metod v praxi, - vyjádří složení roztoků různým způsobem, připraví roztok požadovaného složení, - napíše chemickou reakci chemickou rovnicí a vyčíslí ji, - vysvětlí podstatu chemické reakce, objasní faktory, které ovlivňují průběh chemické reakce, - provádí jednoduché chemické výpočty při řešení praktických chemických problémů - využívá digitálních zdrojů pro vyhledávání informací o chemických látkách, reakcích a jejich aplikacích v praxi - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používá různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost	**1. Obecná chemie** - klasifikace chemických oborů - chemická výroba, vlastnosti chemických látek - částicové složení, atom, molekula, prvek, sloučenina - stavba atomu - stavba elektronového obalu - periodická soustava prvků - chemická vazba – klasifikace a vznik - typy vazeb, určení chemické vazby a vyvození vlastností - chemická symbolika, značky, názvy prvků, oxidační číslo - směsi homogenní, heterogenní, roztoky - látkové množství - názvosloví anorganických sloučenin, binární sloučeniny - kyseliny - soli kyselin - chemické výpočty z rovnic a vzorců a složení roztoků	34
Žák: - vysvětlí vlastnosti anorganických látek, - tvoří chemické vzorce a názvy anorganických sloučenin, - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí	**2. Anorganická chemie** - anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli - základy názvosloví anorganických sloučenin - vybrané prvky a jejich anorganické sloučeniny	34

jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, - posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí. - uplatňuje poznatky o určení chemických reakcí v chemické analýze - využívá digitálních zdrojů pro vyhledávání informací o chemických látkách, reakcích a jejich aplikacích v praxi - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používá různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost	- prvky anorganických skupin - sloučeniny anorganických skupin - názvosloví a reakce	

Ročník: 2. Předmět: Chemie (35 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
- Žák: interpretuje postavení uhlíku z hlediska počtu a vlastností organických sloučenin najde principy uspořádání atomů v organických sloučeninách, vytvoří a odvodí vzorce organických sloučenin, definuje skupiny uhlovodíků a jejich derivátů, uvede vztah mezi chemickou reakcí a skupinou uhlovodíků, vyjmenuje významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí. Charakterizuje typy chemických reakcí organických sloučenin a dokáže je využít v chemické analýze v daném oboru - využívá digitálních zdrojů pro vyhledávání informací o chemických látkách, reakcích a jejich aplikacích v praxi - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používá různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost	**3. Organická chemie, vlastnosti atomu** charakteristika a rozdělení organických látek vybrané kapitoly z organické chemie uhlovodíky deriváty uhlovodíků ropa, zemní plyn a uhlí klasifikace a názvosloví organických sloučenin typy reakcí v organické chemii organické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi	20
- Žák: charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny, charakterizuje složení, výskyt, funkci a význam nejdůležitějších přírodních látek, objasní podstatu biochemických dějů, popíše význam dýchání a fotosyntézy, vysvětlí využití a zneužití alkaloidů, rozliší jednotlivé skupiny léčiva posoudí jejich vliv na organismus z hlediska chemického složení, definuje a klasifikuje pesticidy a posoudí jejich význam a vliv na životní prostředí, vyjmenuje významné makromolekulární látky, jejich využití a posoudí alternativní přírodní látky z hlediska vlivu na životní prostředí	**4. Biochemie** chemické složení živých organismů přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory biochemické děje chemie kolem nás alkaloidy léčiva pesticidy makromolekulární látky	14

- kriticky hodnotí informace o zdraví a výživě z digitálních zdrojů a jejich aplikaci v každodenním životě - využívá digitálních zdrojů pro vyhledávání informací o chemických látkách, reakcích a jejich aplikacích v praxi - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používá různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost		

6.1.10 Matematika

Učební osnova předmětu
Matematika

Kód a název RVP:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týdenních vyuč. hodin za vzdělávání:	10
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
Matematika	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	3/1	2	2	3/1	10

Obecné cíle, charakteristika předmětu, specifické informace o předmětu
Výuka matematiky na střední škole směřuje k rozvoji klíčových kompetencí žáků v oblasti matematické gramotnosti a kritického myšlení. Cílem je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi nezbytnými pro další studium i pro běžný život.

Konkrétně si klademe za cíl, aby žáci:

- **Zvládli základní matematické operace** a uměli je aplikovat v reálných situacích.
- **Rozvíjeli logické myšlení a schopnost řešit problémy**, analyzovat a interpretovat data.
- **Chápali matematické pojmy a vztahy** a uměli je vyjadřovat srozumitelnou formou.
- **Osvojili si základní matematické metody** a uměli je používat k řešení úloh.
- **Rozvíjeli prostorovou představivost** a geometrické myšlení.
- **Pochopili význam matematiky v různých oblastech lidské činnosti** a její roli v rozvoji společnosti.
- **Naučili se pracovat s matematickým softwarem a technologiemi.**
- **Rozvíjeli svou schopnost učit se a pracovat samostatně i v týmu.**

Charakteristika předmětu
Matematika je vyučována jako **důležitý všeobecně vzdělávací předmět**, který poskytuje žákům základní matematické znalosti a dovednosti. V průběhu studia se žáci seznámí s **různými oblastmi matematiky**, jako je algebra, geometrie, analytická geometrie, statistika a pravděpodobnost. Výuka je koncipována tak, aby **propojovala teoretické poznatky s praktickými aplikacemi** a rozvíjela u žáků schopnost kritického myšlení a řešení problémů.

Specifické informace o předmětu
Obsah učiva je rozdělen do tematických celků a je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem. Důraz je kladen na **propojení s ostatními předměty** a na **aplikaci matematických poznatků v praxi.**

- **Výukové metody**: Využíváme **různorodé výukové metody**, jako je výklad, práce s učebnicí, řešení úloh, skupinová práce.
- **Hodnocení**: Hodnocení probíhá průběžně. Dvakrát za pololetí se ověřují znalosti žáků pomocí čtvrtletní písemné práce.

- **Pomůcky**: Využíváme **moderní učebnice, matematický software, interaktivní tabuli a další pomůcky**, které zpestřují výuku a motivují žáky k aktivnímu zapojení.

Další informace:

- **Matematické soutěže**: Podporujeme účast žáků v **matematických soutěžích**.

Mezipředmětové vztahy
Poznatky z předmětu se propojují se všemi všeobecnými i odbornými předměty.

- informační technologie
- fyzika
- chemie
- ekonomika
- zeměpis
- psychologie

Hodnocení výsledků žáků
Základem pro hodnocení je průběžná klasifikace pomocí písemných testů, čtvrtletních písemných prací a dalších typů ověřování znalostí.

Použití matematiky ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním
Využívání matematiky ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním může být velmi přínosné. Je důležité si uvědomit, že každý žák je jedinečný a potřebuje individuální přístup. S použitím vhodných metod a pomůcek může matematika žákům pomoci rozvíjet jejich potenciál a dosahovat úspěchů ve vzdělávání.

Přínos předmětu k rozvoji kompetencí a k aplikaci průřezových témat

1. Kompetence k učení:

- **Logické myšlení a abstrakce:** Matematika učí žáky myslet logicky, analyzovat informace, vyvozovat závěry a abstrahovat od konkrétních příkladů k obecným principům. To jsou základní dovednosti pro efektivní učení v jakémkoli oboru.
- **Řešení problémů a hledání strategií:** Matematika rozvíjí schopnost řešit problémy, hledat různé strategie a vyhodnocovat jejich efektivitu. Tyto dovednosti jsou nezbytné pro samostatné učení a získávání nových znalostí.
- **Práce s informacemi:** Matematika učí žáky pracovat s informacemi, vyhledávat je, třídit, interpretovat a prezentovat. To jsou důležité dovednosti pro celoživotní učení a zvládání informační záplavy.

2. Kompetence k řešení problémů:

- **Analýza a strukturování problémů:** Matematika učí žáky analyzovat problémy, rozkládat je na menší části a hledat strukturu a vztahy mezi nimi. To jim pomáhá lépe pochopit problém a najít vhodné řešení.
- **Hledání a vyhodnocování řešení:** Matematika rozvíjí schopnost hledat různá řešení, vyhodnocovat jejich efektivitu a vybírat to nejvhodnější.
- **Kritické myšlení:** Matematika podporuje kritické myšlení, schopnost klást si otázky, zpochybňovat předpoklady a hledat argumenty pro svá tvrzení.

3. Digitální kompetence:

- **Práce s matematickým softwarem:** Matematika motivuje k využívání digitálních nástrojů, jako jsou kalkulačky, tabulkové procesory a specializovaný matematický software. To rozvíjí digitální dovednosti a schopnost využívat technologie pro řešení problémů.
- **Zpracování dat:** Matematika učí žáky zpracovávat data, vytvářet grafy a tabulky a interpretovat výsledky. Tyto dovednosti jsou důležité pro práci s informacemi v digitálním prostředí.

4. Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- **Matematická gramotnost:** Matematika rozvíjí matematickou gramotnost, která je nezbytná pro mnoho profesí a pro úspěšné zvládání každodenních situací.
- **Analytické a problémové myšlení:** Matematika rozvíjí analytické a problémové myšlení, které jsou klíčové pro úspěch v mnoha oblastech pracovního života.
- **Finanční gramotnost:** Matematika pomáhá rozvíjet finanční gramotnost, která je důležitá pro zodpovědné hospodaření s financemi a pro podnikání.

Průřezová témata

1. Občan v demokratické společnosti:

- **Kritické myšlení a analýza informací:** Matematika rozvíjí schopnost kriticky myslet, analyzovat informace, vyhodnocovat argumenty a rozlišovat fakta od názorů. To je zásadní pro aktivní účast v demokratické společnosti a pro informované rozhodování.
- **Statistika a interpretace dat:** Pochopení statistiky a schopnost interpretovat data je důležitá pro pochopení společenských jevů, volebních výsledků a dalších informací, které ovlivňují naše životy.
- **Finanční gramotnost:** Matematika pomáhá rozvíjet finanční gramotnost, která je nezbytná pro zodpovědné hospodaření s financemi a pro účast v ekonomickém životě společnosti.

2. Člověk a svět práce:

- **Řešení problémů a rozhodování:** Matematika rozvíjí schopnost řešit problémy, hledat různá řešení a činit informovaná rozhodnutí. Tyto dovednosti jsou nezbytné pro úspěšné uplatnění v mnoha profesích.
- **Matematické modelování:** Matematika se používá k modelování a simulaci různých procesů a jevů v různých oblastech pracovního života, například v ekonomii, technice nebo přírodních vědách.
- **Práce s daty a informacemi:** Mnoho profesí vyžaduje schopnost pracovat s daty a informacemi, analyzovat je a interpretovat. Matematika poskytuje základ pro tyto dovednosti.

3. Člověk a životní prostředí:

- **Matematické modelování a analýza:** Matematika se používá k modelování a analýze environmentálních problémů, jako je znečištění ovzduší, změna klimatu nebo úbytek biodiverzity. To pomáhá lépe pochopit tyto problémy a hledat řešení.
- **Statistika a interpretace dat:** Pochopení statistiky a schopnost interpretovat data je důležité pro analýzu environmentálních dat a pro informované rozhodování v oblasti ochrany životního prostředí.

4. Člověk a digitální svět:

- **Algoritmy a programování:** Matematika tvoří základ pro algoritmy a programování, které jsou nezbytné pro fungování digitálních technologií.
- **Zpracování a analýza dat:** Matematika se používá k zpracování a analýze velkých datových souborů, které jsou charakteristické pro digitální svět.
- **Kryptografie a bezpečnost:** Matematika hraje důležitou roli v kryptografii a zabezpečení digitálních systémů.

Ročník: 1. Předmět: Matematika (105 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - provádí aritmetické operace v R; - používá různé zápisy reálného čísla; - znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose; - používá absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam; - porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly; - zapíše a znázorní interval; - provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly (sjednocení, průnik); - řeší praktické úlohy za použití trojčlenky, procentového počtu a poměru ve vztahu k danému oboru vzdělání; - provádí operace s mocninami a odmocninami; - řeší praktické úkoly s mocninami s racionálním exponentem a odmocninami; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací - používá kalkulátor a dalších digitální nástroje k řešení úloh	**1. Operace s čísly** - číselný obor R - aritmetické operace v číselných oborech R - různé zápisy reálného čísla - reálná čísla a jejich vlastnosti - absolutní hodnota reálného čísla - intervaly jako číselné množiny - operace s číselnými množinami (sjednocení, průnik) - užití procentového počtu - mocniny s exponentem přirozeným, celým a racionálním - odmocniny - slovní úlohy
Žák: - používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu; - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny; - provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců; - rozkládá mnohočleny na součin; - určí definiční obor výrazu; - sestaví výraz na základě zadání; - modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	**2. Číselné a algebraické výrazy** - číselné výrazy - algebraické výrazy - mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami - definiční obor algebraického výrazu - slovní úlohy
Žák: - rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní; - určí definiční obor rovnice a nerovnice; - řeší lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy, včetně grafického znázornění;	**3. Řešení rovnic a nerovnic I** - úpravy rovnic - lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou - rovnice s neznámou ve jmenovateli - rovnice v součinovém a podílovém tvaru - soustavy lineárních rovnic, lineárních nerovnic - vyjádření neznámé ze vzorce - slovní úlohy

Ročník: 2. Předmět: Matematika (70 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - řeší kvadratické rovnice, nerovnice včetně grafického znázornění; - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli; - užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice; - užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	**1. Řešení rovnic a nerovnic II** - kvadratická rovnice - kvadratické nerovnice - vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice - soustavy kvadratické a lineární rovnice - slovní úlohy
- užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, - odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka; - užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu; - řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách; - graficky rozdělí úsečku v daném poměru; - graficky změní velikost úsečky v daném poměru; - využívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách; - popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	**2. Planimetrie** - planimetrické pojmy - polohové vztahy rovinných útvarů - metrické vlastnosti rovinných útvarů - Euklidovy věty - množiny bodů dané vlastnosti - rovinné útvary: kružnice, kruh a jejich části, mnohoúhelníky, pravidelné mnohoúhelníky, složené útvary, konvexní a nekonvexní útvary - trojúhelník a čtyřúhelník (strana, vnitřní a vnější úhly, výšky, ortocentrum, těžnice, těžiště, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná) - shodná zobrazení rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění - podobná zobrazení v rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění - shodnost a podobnost
- určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a roviny, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin; - určí odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin; - určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin; - charakterizuje tělesa: komolý jehlan a kužel, koule a její části; - určí povrch a objem tělesa včetně složeného tělesa s využitím funkčních vztahů a trigonometrie; - využívá sítě tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa; - aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - užívá a převádí jednotky objemu;	**3. Stereometrie** - polohové vztahy prostorových útvarů - metrické vlastnosti prostorových útvarů – tělesa a jejich sítě - složená tělesa - výpočet povrchu, objemu těles, složených těles

- při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	

Ročník: 3. Předmět: Matematika (66 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestrojí jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; - pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě; - aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic; - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic; - určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty; - přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak; - sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty; - řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	**1. Funkce** - pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce - vlastnosti funkce - lineárně lomená funkce - kvadratická funkce - úprava výrazů obsahujících funkce - slovní úlohy
- přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak; - sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty; - řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - řeší jednoduché logaritmické rovnice; - řeší jednoduché exponenciální rovnice; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	**2. Exponenciální a logaritmické funkce a rovnice** - exponenciální funkce - logaritmická funkce - logaritmus a jeho užití - věty o logaritmech - logaritmické rovnice - exponenciální rovnice
- vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce; - určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky; - pozná aritmetickou posloupnost a určí její vlastnosti; - pozná geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti; - užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích, zejména ve vztahu k oboru vzdělání; - používá pojmy finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů; - provádí výpočty finančních záležitostí; změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů;	**3. Posloupnosti a finanční matematika** - poznatky o posloupnostech - aritmetická posloupnost - geometrická posloupnost - finanční matematika - slovní úlohy - využití posloupností pro řešení úloh z praxe

- při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	

Ročník: 4. Předmět: Matematika (84 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu; - určí velikost úhlu ve stupních a v obloukové míře a jejich převody; - graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel; - určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; - s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku; - používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí při řešení goniometrických rovnic; - používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvarech; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	**1. Goniometrie a trigonometrie** - orientovaný úhel - goniometrické funkce - věta sinová a kosinová - goniometrické rovnice - využití goniometrických funkcí k určení stran a úhlů v trojúhelníku - úprava výrazů obsahujících goniometrické funkce
- - řeší jednoduché kombinatorické úlohy úvahou (používá základní kombinatorická pravidla); - užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací; - počítá s faktoriály a kombinačními čísly; - užívá poznatků z kombinatoriky při řešení úloh v reálných situacích; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	**2. Kombinatorika** - faktoriál - variace, permutace a kombinace bez opakování - variace s opakováním - počítání s faktoriály a kombinačními čísly - slovní úlohy
- užívá a vysvětlí pojmy: statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, četnost, relativní četnost, statistický znak kvalitativní a kvantitativní, aritmetický průměr, hodnota znaku; - určí četnost a relativní četnost hodnoty znaku; - sestaví tabulku četností; - graficky znázorní rozdělení četností; - určí charakteristiky polohy (aritmetický průměr, medián, modus, percentil); - určí charakteristiky variability (rozptyl, směrodatná odchylka); - čte a vyhodnotí statistické údaje v tabulkách, diagramech a grafech; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	**3. Statistika v praktických úlohách** - statistický soubor, jeho charakteristika - četnost a relativní četnost znaku - charakteristiky polohy - charakteristiky variability - statistická data v grafech a tabulkách - aplikační úlohy
- určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky;	**4. Analytická geometrie** - souřadnice bodu - souřadnice vektoru - střed úsečky

- užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru; - provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů); - užije grafickou interpretaci operací s vektory; - určí velikost úhlu dvou vektorů; - užije vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů; - určí parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směrnicový tvar rovnice přímky v rovině; - určí polohové vztahy bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách; - určí metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	- vzdálenost bodů - operace s vektory - přímka v rovině - polohové vztahy bodů a přímek v rovině - metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině

6.1.11 Občanská nauka

Učební osnova předmětu
Občanská nauka

Kód a název RVP:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týdenních vyuč. hodin:	3 hodiny
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
Občanská nauka	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	1	1	1	1	4

Obecné cíle, charakteristika předmětu, specifické informace o předmětu

Občanská nauka ovlivňuje pozitivní hodnotové orientace žáků. Připravuje žáky na aktivní občanský život. Učí je jednat uvážlivě a odpovědně vůči sobě i ostatním jedincům ve společnosti. Buduje v žácích aktivní zájem o dění ve světě. Výuka prohlubuje znalosti získané v rámci základního vzdělávání a doplňuje je na vyšší úroveň.
Výuka občanské nauky směřuje k tomu, aby žáci:

- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí,
- vážili si demokracie a svobody,
- preferovali demokratické hodnoty,
- jednali v souladu s humanitou a vlastenectvím,
- byli tolerantní a solidární,
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů,
- oprostili se od předsudků ve vztahu k lidem jiné víry, etnika či sociálního zařazení,
- byli ochotni si klást existenční a etické otázky a snažili se na ně hledat řešení,
- vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se ho zachovat pro příští generace.

Učivo předmětu občanská nauka vychází ze vzdělávací oblasti RVP – Společenskovědní vzdělávání. Občanská nauka učí řešit žáky otázky praktického, osobního, občanského a profesního života. Výuka je zaměřená na jednotlivé oblasti vybraných společenských věd. Integruje tematické okruhy: soudobý svět, člověk v lidském společenství, člověk jako občan, člověk a právo, člověk a svět (praktická filozofie) a člověk a hospodářství.
Ve výuce jsou využívány zejména tyto metody: výklad, rozhovor, diskuze, skupinová práce, práce s textem, práce s informačními technologiemi

Mezipředmětové vztahy

Dějepis, český jazyk a literatura, výchova ke zdraví a informační technologie, ekonomika.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků se řídí klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Při hodnocení žáků vyučující zohledňuje dosažený stupeň samostatného, logického a správného vyjadřování, kultivovanost verbálního projevu, schopnost pracovat s jednoduchým textem, schopnost aplikovat teoretické poznatky v praktickém řešení problémů a také schopnost diskutovat. Žáky hodnotíme ústně i písemně.

Přínos předmětu k rozvoji kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení

Žák má pozitivní vztah k učení, uplatňuje různé způsoby práce s textem, využívá různé informační zdroje, efektivně vyhledává a zpracovává informace, s porozuměním naslouchá mluvenému projevu, přijímá hodnocení výsledků svého učení, rozvíjí svoji slovní zásobu, využívá dosavadních zkušeností, plánuje a organizuje si práci, vytváří si komplexní pohled na svět.

Kompetence k řešení problémů

Žák porozumí zadání úkolu, stanoví jádro problému, uplatňuje různé metody a způsoby při řešení problému, volí vhodné prostředky a způsoby řešení, využívá dosavadních zkušeností a úsudku, je schopný porovnávat se skutečností, je zodpovědný za své výsledky, je schopný obhájit svá rozhodnutí, ověřuje správnost rozhodnutí, kriticky myslí.

Komunikativní kompetence

Žák se vhodně prezentuje, přiměřeně se vyjadřuje, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, obhajuje své názory a postoje, aktivně se účastní diskuse, používá s porozuměním odbornou terminologii, zaznamenává písemně podstatné myšlenky, vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování, chápe výhody znalosti cizích jazyků, prezentuje svoji práci před kolektivem, je schopný naslouchat a spolupracovat.

Personální a sociální kompetence

Žák si stanovuje cíle podle svých osobních schopností, reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování, ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí, má odpovědný vztah ke svému zdraví, pracuje v týmu, přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly, přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, jedná kriticky a sebekriticky.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák jedná odpovědně nejen ve vlastním zájmu, dodržuje zákony, respektuje práva druhých lidí, vystupuje proti xenofobii, nesnášenlivosti a diskriminaci, jedná v souladu s morálními principy, v rámci multikulturní společnosti si uvědomuje vlastní národní, kulturní a osobnostní identitu, aktivně se zajímá o politické a společenské dění u nás i ve světě, chápe význam životního prostředí a jedná v duchu udržitelného rozvoje, uznává hodnoty a tradice vlastního národa, podporuje kulturní hodnoty a má k nim pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák má odpovědný vztah ke vzdělání a budoucí profesi, vhodně komunikuje s potencionálními zaměstnavateli, má reálnou představu o pracovních a platových podmínkách v oboru.

Digitální kompetence

Žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života. Digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje. Získává, posuzuje a sděluje data, informace a digitální obsah, přičemž volí vhodné postupy a strategie odpovídající konkrétní situaci a účelu. Uvědomuje si proměnlivost digitálních technologií a hodnotí jejich dopad na společnost, osobní i pracovní život jednotlivců i životní prostředí. Kriticky zvažuje jejich přínosy i rizika a v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti
Žáci se učí vhodné míře sebevědomí a odpovědnosti, schopnosti klást si existenční otázky a hledat na ně odpovědi, schopnosti odolávat myšlenkové manipulaci, optimálnímu využívání masových médií pro své potřeby, dovednosti jednat s lidmi a hledat kompromisní řešení.

Člověk a životní prostředí
Žáci se učí chápat souvislosti mezi přírodními jevy a lidskými aktivitami, regionálními a environmentálními problémy, chápání vlivu prostředí na zdraví člověka, pochopení vlastní odpovědnosti za své jednání a aktivnímu podílu na řešení environmentálních problémů, estetickému a citovému vnímání svého okolí a přírody, osvojení zásad zdravého životního stylu.

Člověk a svět práce
V průběhu vzdělávání si žáci uvědomí odpovědnost za vlastní život v souvislosti s významem vzdělání, žáci jsou vedeni ke schopnosti vyhledávat a posuzovat informace o vzdělávací nabídce.

Člověk a digitální svět
Občanská nauka vede žáky k tomu, aby vnímali postavení, roli a vliv digitálních technologií v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu a dokázali je efektivně využívat pro potřeby života ve společnosti.

Ročník: 1. Předmět: Občanská nauka (35 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - charakterizuje současnou českou společnost, - popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých zemích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy a popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace, - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti, - navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti, vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými způsoby investování a porovná jejich rizika, - posoudí, kdy je v praktickém životě porušována rovnost pohlaví, a navrhne možnosti řešení. - posoudí, jaký vliv má v dnešním světě víra a ateismus, náboženství a náboženský fundamentalismus - při interakcích v digitálním prostředí respektuje pravidla chování a jedná eticky, respektuje kulturní rozmanitost, s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracuje s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních. - umí využívat potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času - je schopný analyticky přistupovat k mediálním obsahům a má k nim kritický přístup - pochopí význam zpravodajství - popíše hoax a reklamu	**1. Člověk v lidském společenství** - společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost - hmotná kultura, duchovní kultura - současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti - majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření - řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů - rasy, etnika, národy a národnosti; majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití; migrace, migranti, azylanti - postavení mužů a žen, genderové problémy - víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus **2. Mediální výchova** - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - fungování a vliv médií ve společnosti - Masová média a zpravodajství - Média a zábava, politika Hoax a reklama	

Ročník: 2. Předmět: Občanská nauka (35 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
- charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita…); - objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat; - dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií; - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí, při vyhledávání používá různé strategie, získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost, - s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří a spravuje jednu či více digitálních identit, - charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb; - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy; - vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem; - vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí; - uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu;	**1. Člověk jako občan** - základní hodnoty a principy demokracie - lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv, práva dětí - svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potencionálu médií - stát, státy na počátku 21. století, český stát, státní občanství v ČR - česká ústava, politický systém v ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva - digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy - politika, politické ideologie - politické strany, volební systémy a volby - politický radikalismus a extremismus,současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus - teror, terorismus - občanská participace, občanská společnost - občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití	

- vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů; - popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství - vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost; - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek; - dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace; - popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů; - popíše, co má obsahovat pracovní smlouva a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance; - objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání - zná a uplatňuje právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů a duševního vlastnictví.	**2. Člověk a právo** - právo a spravedlnost, právní stát - právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy - vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost; - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek; - dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace; - popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů; - popíše, co má obsahovat pracovní smlouva a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance; - objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp.; - soustava soudů v České republice - vlastnictví, právo v oblasti duševního vlastnictví; smlouvy, odpovědnost za škodu - rodinné právo - pracovní právo - správní řízení - trestní právo – trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení - kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými - notáři, advokáti a soudci	

Žák: - umí využívat potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času - je schopný analyticky přistupovat k mediálním obsahům a má k nim kritický přístup - pochopí význam zpravodajství - popíše hoax a reklamu. - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí, při vyhledávání používá různé strategie, získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost,	**2. Mediální výchova** - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - fungování a vliv médií ve společnosti - Masová média a zpravodajství - Média a zábava, politika - Hoax a reklama	

Ročník: 3. Předmět: Občanská nauka (33 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
- Žák: - popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, - uvede základní přehled nejvýznamnějších světových náboženství, - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká současný svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách, - objasní postavení ČR v Evropě a v soudobém světě, - popíše proces integrace Evropy od 2. světové války do současnosti, - charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku, - popíše funkce a činnost OSN a NATO, - uvede příklady projevů globalizace a posoudí jejich pozitiva a negativa. - kriticky posuzuje, jak vývoj technologií včetně umělé inteligence ovlivňuje různé aspekty života jedince, společnosti a životní prostředí, zvažuje příležitosti a rizika, snaží se rizika minimalizovat.	**2. Soudobý svět** **rozmanitost soudobého světa:** civilizační sféry a kultury; nejvýznamnější světová náboženství; velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy; konflikty v soudobém světě - **integrace a dezintegrace** - **Česká republika a svět:** NATO, OSN; zapojení ČR do mezinárodních struktur; bezpečnost na počátku 21. století, konflikty v soudobém	
Žák: - umí využívat potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času - je schopný analyticky přistupovat k mediálním obsahům a má k nim kritický přístup - pochopí význam zpravodajství - popíše hoax a reklamu. - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí, při vyhledávání používá různé strategie, získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost,	**3. Mediální výchova** - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - fungování a vliv médií ve společnosti - Masová média a zpravodajství - Média a zábava, politika - Hoax a reklama	

Ročník: 4. Předmět: Občanská nauka (28 hodin)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**	**Hodinová dotace**
- Žák: - vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie a filozofická etika, - formuluje význam filozofie pro život člověka, - dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva, - dovede pracovat s jemu obsahově i formálně dostupnými texty, - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění), - vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědní jiným lidem - popíše proudy východní filozofie, nejznámější filozofické školy, - vysvětlí vztah živlů jako archetypů ekologického myšlení.	- **1. Člověk a svět (praktická filozofie)** - co řeší filozofie a filozofická etika - význam filozofie a etiky v životě člověka, jejich smysl pro řešení životních situací - základní kategorie – prostor, čas, pravda, práce, odcizení, svoboda, svědomí... - morální normy a jejich zdůvodnění - etika a její předmět, základní pojmy etiky; morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost - životní postoje a hodnotová orientace, člověk mezi touhou po vlastním štěstí a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem - Filozofie východu - Živly jako archetypy ekologického myšlení	
Žák: - umí využívat potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času - je schopný analyticky přistupovat k mediálním obsahům a má k nim kritický přístup - pochopí význam zpravodajství - popíše hoax a reklamu. - kriticky posuzuje, jak vývoj technologií včetně umělé inteligence ovlivňuje různé aspekty života jedince, společnosti a životní prostředí, zvažuje příležitosti a rizika, snaží se rizika minimalizovat.	**3. Mediální výchova** - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - fungování a vliv médií ve společnosti - Masová média a zpravodajství - Média a zábava, politika - Hoax a reklama	

6.1.12 Tělesná výchova

Učební osnova předmětu
Tělesná výchova

Kód a název RVP:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týdenních vyuč. Hodin za vzdělávání:	8
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
Tělesná výchova specializace	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	2	2	2	2	8

Obecné cíle, charakteristika předmětu, specifické informace o předmětu

Obecným cílem tělovýchovného vzdělávání je vést žáky k úctě ke zdraví svému i ke zdraví okolních lidí, pečovat o své zdraví a chránit ho. Žáci si osvojují nové pohybové dovednosti, kultivují svůj pohybový projev a správné držení těla. Na základě těchto znalostí zvládnou kriticky zhodnotit vlastní držení těla a využít kompenzační, relaxační a vyrovnávací cvičení ke zlepšení své zdatnosti a celkového zdraví. Aktivně vyhledávají příležitosti ke zdravotně vhodným pohybovým aktivitám a orientují se v základních otázkách vlivu pohybových aktivit na zdraví. Zvládají organizační, hygienické a bezpečnostní návyky při pohybových činnostech a umí poskytnout dopomoc u některých skupin cvičení. Pohyb využívají k překonávání tělesných a duševních stavů a jako prostředek k dlouhodobější zdravotní prevenci. Chápou pohyb jako prostředek duševní hygieny a vytváření hodnotných meziosobních vztahů. Zároveň dokáží samostatně vstupovat do různých rolí a vztahů (hráč, závodník, spoluhráč, protihráč, rozhodčí, organizátor, divák) a upevňovat vztahy v duchu fair-play i s přesahem do života školy, rodiny atd.

Učivo předmětu zahrnuje teoretické poznatky, průpravná, kondiční a relaxační cvičení, gymnastiku, různé tradiční i netradiční a méně známe sportovní hry, atletiku, úpoly, lyžování, turistiku a plavání. Žáci se učí používat odbornou terminologii, rozlišovat pojmy jako zátěž, únava, odpočinek a svalová nerovnováha, a aplikovat zásady sportovního tréninku. Naučí se různé typy lokomocí a manipulací potřebných k realizaci různých sportovních disciplín jako je gymnastika, plavání, atletika apod. Součástí výuky jsou také základní pravidla a herní činnosti jednotlivce ve vyučovaných sportovních hrách. V moderních formách tělesné výchovy, ale i v některých tradičních kapitolách tělesné výuky se používají digitální technologie k monitorování a analýze tělesné aktivity, či k plánování pohybových programů či k vyhledávání nových zdravotně výhodných cvičení.

Výuka probíhá ve sportovních areálech školy, na externích sportovištích dle aktuálních možností a v přírodě (kurzy, exkurze, školní akce).

Forma výuky je praktická a realizována tradičními didaktickými styly pro tělesnou výchovu. Obsah předmětu je koncipován v návaznosti na obsah výuky na ZŠ do tematických okruhů, v jejichž rámci je pak učivo členěno na poznatky, potřebné návyky a pohybové činnosti.

Mezipředmětové vztahy:

- biologie a ekologie,
- občanská výchova.
- informační technologie

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků vychází z jejich aktivního přístupu, diagnostiky žáků, dlouhodobých možností, zdravotního stavu a pohybových zájmů. Rozhodující pro hodnocení žáků je přístup k předmětu, aktivita při jednotlivých činnostech a individuální změny (dovednostní, výkonové, postojové).
Nejčastěji používanými formami zkoušení dovedností a vědomostí, ze kterých vyjdou podklady pro klasifikaci, budou:

- testy zdatnosti,
- praktické úkony,
- prezentace skupinových i individuálních úkolů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení

Žák využívá různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí, k získávání znalostí zdraví a pohybových aktivitách. Aktivně vyhledává a analyzuje informace o nových trendech ve sportu a zdravém životním stylu, a aplikuje je ve svém každodenním životě. Efektivně se učí a pracuje, vyhodnocuje dosažené výsledky a pokrok, dále se vzdělává a pečuje o své fyzické a duševní zdraví.

Kompetence k řešení problémů

Žák porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému v oblasti tělesné výchovy. Získává informace potřebné k řešení problémů, jako jsou zranění nebo optimalizace tréninkového plánu, navrhuje způsoby řešení a zdůvodňuje je. Vyhodnocuje a ověřuje správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky, například při zlepšování své fyzické kondice nebo techniky sportovních disciplín. Přijímá hodnocení výsledků své práce a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reaguje, přijímá radu i kritiku.

Digitální kompetence

Žák využívá různá digitální zařízení a mobilní aplikace k monitorování a analýze tělesné aktivity, plánování tréninkových programů a sledování svého pokroku. Digitální technologie a jejich použití přizpůsobuje podle dostupných možností a měnících se potřeb, například při využívání fitness aplikací, nositelných zařízení nebo online zdrojů pro zlepšení své fyzické zdatnosti a zdraví.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák zná a dodržuje zásady a předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a hygieny práce. Zná své fyzické a duševní možnosti, odhaduje výsledky svého jednání a chování v různých situacích. Přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů. Ctí život jako nejvyšší hodnotu, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a řeší své osobní a sociální problémy. Pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností, přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly.

Průřezová témata:

Člověk a svět práce

Výuka předmětu rozvíjí a posiluje fyzickou i psychickou odolnost žáka, což se projevuje ve schopnosti efektivně vykonávat tělesnou práci a zvládat zátěžové situace, žák se učí využívat tělesná cvičení k regeneraci fyzických a duševních sil, žák si uvědomuje nezbytnost pohybu pro zdravý rozvoj osobnosti i celé společnosti.

Člověk a životní prostředí

Během sportovních kurzů a při výuce venku si žák uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si osvojí zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Občan v demokratické společnosti

Dodržováním pravidel her a soutěží se žák naučí respektovat osobnost druhého a přijímat zodpovědnost za svá rozhodnutí, žák získá vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku

Člověk a digitální svět

V rámci tělesné výchovy žák rozvíjí své digitální kompetence tím, že je veden k používání digitálních technologií pro monitorování a analýzu tělesné aktivity, včetně sledování výkonů a záznamu tělesných parametrů. Žák má umožněno využívat digitální nástroje k organizaci a vyhodnocování pohybových aktivit a jejich výsledků. K plánování a realizaci pohybových programů zaměřených na zlepšení kondice a zdraví využívá dostupné aplikace a online zdroje.

Ročník: 1. Předmět: Tělesná výchova (70 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - charakterizuje význam hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v různém prostředí a v různých podmínkách, - užívá odbornou terminologii, komunikuje ve sportovním prostředí, - zdůvodní význam přípravy organismu, - (zahřátí a protažení) před pohybovou činností i významu péče o tělo (strečink, relaxace, zásady hygieny) po skončení pohybové činnosti, - rozliší a vysvětlí pojmy zátěž, únava, odpočinek, jednostranná zátěž, příčiny svalové nerovnováhy.	**1. Teoretické poznatky** - hygiena a bezpečnost - odborné názvosloví, komunikace - zásady přípravy organismu před pohybovou činností a její ukončení - zátěž a odpočinek	
Žák: - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost, - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, - uplatňuje osvojené způsoby relaxace.	**2. Tělesná cvičení** - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační (jako součást všech tematických celků)	
Žák: - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti přizpůsobuje je klimatickým podmínkám, - chápe a užívá běžeckou abecedu jako prostředek pro rozcvičení a zdokonalování techniky běhu, - zvládá správnou techniku běhu a startů, rozlišuje vhodnost použití jednotlivých druhů startů podle délky trati, - prokáže jistou úroveň rychlostních a vytrvalostních schopností při testování, - dokáže spojit rozběh s odrazem, - dokáže technicky správně provést skok do dálky, - rozlišuje hody a vrhy, - zvládá správnou techniku hodu, zejména dokáže spojit rozběh s odhodem, - dodržuje zásady bezpečnosti, především u technických disciplín.	**3. Atletika** (nácvik a zdokonalování) - Běh a) běžecká abeceda b) start – nízký, středně vysoký c) běh – rychlý, vytrvalostní - Technické disciplíny a) skok do dálky b) hod míčkem, granátem	
Žák: - umí se zpevnit při cvičení na koberci, správně se odrazit na trampolínu, udržet rovnováhu v balančních polohách, - provede správně technicky kotoul vpřed a vzad, aplikuje tyto dovednosti na obměny kotoulu vpřed a vzad,	**4. Gymnastika** - průpravná cvičení (např. zpevňovací, odrazová, doskoková, rovnováhová, rotační atd.) - akrobatické prvky (kotoul vpřed a jeho obměny, kotoul vzad, stoj na rukou s oporou, přemet stranou, váha	

- dokáže bezpečně provést stoj na rukou u stěny a s dopomocí, dokáže dát ostatním žákům dopomoc při stoji na rukou, - zvládá základy přemetu stranou, - zvládá přeskok, - dokáže dávat dopomoc jiným žákům při přeskoku, - dokáže se bez problémů houpat na kruzích, - provede správně technicky skok přímý na trampolíně, - šplhá na tyči, - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, navrhne kondiční program, - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti.	předklonmo, základní poskoky, základní obraty) - přeskok přes kozu (roznožka) - cvičení na hrazdě - cvičení na kruzích (houpání) - cvičení na trampolíně (skoky přímé) - šplh na tyči - moderní pohybové formy (např. kondiční cvičení, jóga, zumba, pilates, kruhový trénink, variabilní provoz, veslování atd.)	
Žák: - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám, dovede je udržovat a ošetřovat, - zná základní pravidla dané sportovní hry - identifikuje hřiště a náčiní pro danou sportovní hru, - zvládá základní herní činnosti jednotlivce (hlavně manipulaci s náčiním a společným předmětem sportovní hry), - zvládá vymyslet modifikaci pravidel pro volnočasové uplatnění sportovních her, - je schopen týmové spolupráce a dodržuje strategii svého týmu - pracuje pro tým, - umí připravit prostředky k pohybovým hrám.	**5. Pohybové hry** - Drobné pohybové hry - Sportovní hry - (alespoň 4 z následujících her) a) Basketbal b) Alespoň 1 z velkých sportovních her (fotbal, florbal, házená, softbal, volejbal) c) Alespoň 2 z netradičních sportovních her (badminton, , brännball, frisbee, holomajzna, jugger, kinball, lakros, mudlovský famfrpál, ringo, speedminton, squash, tchoukball, vietnamský volejbal / indiaca atd.) - ve všech hrách nácvik a rozvoj základních herních činností jednotlivce, jejich uplatnění v utkání - herní kombinace, herní systémy	
Žák: - prokáže úroveň své tělesné zdatnosti, s pomocí standardizovaných testových baterií, - koriguje vlastní pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji, - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy.	**6. Testování tělesné zdatnosti** - motorické testy	

Žák: - zvládá dýchání do vody, - překoná šířku bazénu splýváním, - ovládá základní plavecké styly, uplave 200 m volným způsobem, - umí startovní skok a obrátku, - zná pravidla vodního póla, ovládá herní činnosti jednotlivce, které aplikuje v utkání, - zvládá dopomoc unavenému plavci, umí zachránit tonoucího, poskytnout první pomoc, - sladí pohyb s hudbou ve vodním prostředí	**7. Plavání** - hry ve vodě, dýchání, splývání - nácvik plaveckých způsobů (prsa, kraul, znak) - skoky do vody, startovní skok, obrátka - potápění, lovení předmětů - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího - první pomoc - vodní pólo - aquaaerobic - kondiční plavání	
Žák: - dokáže se orientovat v horském prostředí, je si vědom nástrah vyplývajících z charakteru horského prostředí (časté změny počasí, značení horského terénu, ochrana před teplotními vlivy apod.), - chová se v přírodě ekologicky, - respektuje příkazy horské služby, dokáže se s ní v případě nouze spojit, - posoudí technický stav lyžařské, běžkařské či snowboardové výzbroje a pravidelně provádí základní údržbu, - bezpečně manipuluje s výzbrojí (přenášení, nazouvání), - zvládá základní lyžařské dovednosti a techniku jízdy na sjezdových i běžeckých lyžích - pozná chybně a správně prováděné činnosti na běžeckých i sjezdových lyžích, - nepřeceňuje vlastní síly a schopnosti při činnosti v horském terénu, - zvládá dovednosti a techniku jízdy na snowboardu	**8. Lyžařský výcvikový kurz (povinný pouze pro žáky se specializací TVS)** - seznámení s horským prostředím, bezpečnost a chování při pobytu v horském prostředí - bezpečnost na sjezdových tratích, 10 pravidel FIS - výstroj a výzbroj, - základy techniky sjezdového lyžování (zatáčení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti) - základy techniky jízdy na snowboardu - základy běžeckého lyžování	

Ročník: 2. Předmět: Tělesná výchova (70 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - používá základní terminologické výrazy běžně používané při pohybových činnostech, - rozlišuje výrazy rychlost, síla, vytrvalost, pohyblivost, dovede použít vhodné pohybové činnosti pro rozvoj jednotlivých pohybových předpokladů, - rozlišuje pojmy aktivní zdraví a zdravý životní styl a stanoví, které pohybové činnosti jsou zdraví prospěšné, které jsou zdraví škodlivé.	**1. Teoretické poznatky** - terminologie pohybových činností - základní pohybové činnosti rozvíjející rychlostní, silové, vytrvalostní a pohybové předpoklady - pojem aktivní zdraví	
Žák: - zvládá správnou techniku běhu (dýchání, práce nohou a paží), - uplatňuje zásady sportovního tréninku s cílem vylepšit své výkony z prvního ročníku (běhy, skok do dálky, hody), - ovládá způsob předávání a přebírání štafetového kolíku, - aplikuje znalosti pravidel štafetového běhu v praxi, - zvládá správnou techniku skoku do dálky - zvládá techniku vrhu koulí, - dodržuje zásady bezpečnosti při veškeré své činnosti.	**2. Atletika** (nácvik a zdokonalování disciplín) - Běh a) technika běhu b) běhy na střední tratě, vytrvalostní c) štafetový běh - Technické disciplíny a) skok do výšky b) skoku do dálky c) hodu míčkem, granátem d) vrh koulí e) další lehkoatletické disciplíny	
Žák: - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti, - zvládá základní akrobatické cviky naučené v prvním ročníku ve zdokonalené formě, - dokáže spojit akrobatické cviky v jednoduché akrobatické s využitím doplňujících cviků (obraty, skoky a poskoky), - zvládá správnou techniku výmyku, objasní význam dopomoci při cvičení na hrazdě a dokáže ji sám poskytnout, - uplatňuje osvojené způsoby přeskoku přes kozu, - zvládá správně technicky základní prvky při cvičení se švihadlem a se stuhou, - zvládá správnou techniku šplhu na laně a tyči, - zvládá správnou techniku houpání odrazem střídnonož,	**3. Gymnastika** - všeobecně pohybově rozvíjející cvičení, zejména protahovací a posilovací - rytmická gymnastika (cvičení se švihadlem, se stuhou) - akrobatické prvky (kotouly, stoj na rukou, stoj na hlavě, přemet stranou, rovnovážné postoje, skoky, obraty), akrobatické řady - cvičení na kruzích (v klidu, v hupu) - přeskok přes kozu - skoky s využitím trampolíny - cvičení na hrazdě (výmyk, přešvih únožmo apod.) - šplh na tyči, laně	

- využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti.		
Žák: - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám, dovede je udržovat a ošetřovat, - zná základní pravidla dané sportovní hry, - identifikuje hřiště a náčiní pro danou sportovní hru, - zvládá základní herní činnosti jednotlivce (hlavně manipulaci s náčiním a společným předmětem sportovní hry), - zvládá vymyslet modifikaci pravidel pro volnočasové uplatnění sportovních her, - řídí průpravnou hru v dané sportovní hře, - je schopen týmové spolupráce a dodržuje strategii svého týmu, - pracuje pro tým	**4. Pohybové hry** - Drobné pohybové hry k nácviku herních činností jednotlivce ve sportovních hrách - Sportovní hry - (alespoň 4 sportovní hry) a) Volejbal b) Alespoň 1 z velkých sportovních her (basketbal, fotbal, florbal, házená, softbal) c) Alespoň 2 z netradičních sportovních her (badminton, , brännball, frisbee, holomajzna, jugger, kinball, lakros, mudlovský famfrpál, ringo, speedminton, squash, tchoukball, vietnamský volejbal / indiaca, atd.) - ve všech hrách nácvik a rozvoj základních herních činností jednotlivce, jejich uplatnění v utkání - základní a další herní systémy - herní kombinace	
Žák: - vyjmenuje moderní alternativy pohybových aktivit, - dokáže zajistit pohybovou aktivitu na alternativních sportovištích, - rozšiřuje své pohybové a vědomostní kompetence v oblasti sportu a volného času, - používá digitální technologie k monitorování a analýze tělesné aktivity, včetně sledování výkonů a záznamu tělesných parametrů - využívá vhodné posilovací cviky pro zvyšování své tělesné zdatnosti. - využívá digitální nástroje k organizaci a vyhodnocování pohybových aktivit a jejich výsledků, - plánuje a realizuje pohybové programy zaměřené na zlepšení kondice a zdraví pomocí aplikací a online zdrojů.	**5. Moderní formy TEV** - kondiční cvičení, jóga, zumba, pilates, kruhový trénink, variabilní provoz, veslování atd.) - různé sportovní disciplíny v externích sportovištích (squash, bruslení, tenis, lasergame, bowling apod.) - vodní sporty (aquaerobic, vodní polo, potápění, drobné pohybové hry ve vodě, zlepšování techniky plaveckých způsobů a plavecké vytrvalosti apod.)	
Žák: - správně používá pádovou techniku – pád vzad, vpravo, vlevo, - posuzuje vhodnost použití pádových technik, - zná způsob sebeobrany v různých krizových situacích – škrcení zepředu, škrcení zezadu, útočný úchop za část těla, napadnutí nožem, pokus o znásilnění.	**6. Úpoly** - Pády - základní sebeobrana	

Žák: - prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testů, - porovná své výsledky s tabulkovými hodnotami.	**7. Testování tělesné zdatnosti** - průběžné motorické testy	
Žák: - dokáže se orientovat v daném prostředí, je si vědom nástrah vyplývajících z charakteru tohoto prostředí (změny počasí, značení turistických tras apod.), - chová se v přírodě ekologicky, - respektuje příkazy ochránců přírody, - rozlišuje stupeň závažnosti poranění při pobytu v přírodě, v lehčích případech dokáže poskytnout první pomoc, posuzuje nutnost přivolání rychlé zdravotnické pomoci, - posoudí technický stav používané výzbroje a pravidelně provádí základní údržbu, - dokáže se pohybovat v neznámém terénu pomocí mapy a buzoly, - prokáže znalost pravidel silničního provozu a v každé situaci se podle nich chová, dbá vlastní bezpečnosti a bezpečnosti ostatních účastníků silničního provozu, - definuje základní pravidla manipulace s lodí, pohybu na klidné a tekoucí vodě, dokáže číst vodní terén, umí předvídat nebezpečí, spolupracuje s ostatními účastníky kurzu, - ochrání sám sebe v nebezpečných situacích, - aktivně se zapojuje do všech organizovaných činností (hry v terénu, netradiční hry atd.).	**8. Kurz vodní a pěší turistiky (**povinný pouze pro žáky se specializací TVS**)** - seznámení se s prostředím, ve kterém kurz probíhá, chování při pobytu v tomto prostředí - zásady bezpečnosti při pobytu v přírodě - zásady ekologického chování - pěší turistika - vodní turistika - venkovní aktivity - sportovní hry - vodácká výzbroj, výstroj - základní vodácká terminologie - základní manipulace s náčiním - základní záběry a ovládání lodi na vodě	

Ročník: 3. Předmět: Tělesná výchova (66 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - charakterizuje význam fair-play, dokáže ho uplatňovat jak při samotné pohybové činnosti, tak při sportovním diváctví, umí potlačit projevy negativních emocí spojených se sportem, - porovnává rozdíly mezi sportem žen a mužů, mezi sportem vrcholovým a rekreačním, dokáže se přizpůsobit úrovni svých spoluhráčů a podat pomocnou ruku slabším, - vysvětlí pojem doping a uvede příklady, - z praxe, zná možné následky používání podpůrných látek, - rozliší míru škodlivosti vlivu alkoholu, tabáku a drog na pohybovou výkonnost a tělesnou zdatnost, - dokáže rychle reagovat a poskytnout první pomoc při drobných i závažných poraněních, zejména při úrazech vzniklých při pohybové činnosti.	**1. Teoretické poznatky** - fair-play jednání - rozdíly mezi TV a sportem žen a mužů - rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým sportem - negativní jevy ve sportu - první pomoc	
Žák: - uplatňuje zásady sportovního tréninku s cílem vylepšit své výkony z předchozích ročníků (běhy, skoky, hody, vrhy), - dokáže vhodně sestavit družstvo pro štafetový běh, včetně dodržování závodních pravidel dané disciplíny, - dokáže přizpůsobit běh podmínkám daného terénu, používá vhodnou výstroj pro běh v různých klimatických podmínkách, - zvládá správnou techniku skoků a vrhů, je si vědom zásad bezpečnosti v jednotlivých disciplínách.	**2. Atletika** (zdokonalování a rozvoj disciplín) - Běhy a) běhy rychlé, vytrvalostní b) vytrvalostní běh v terénu - Technické disciplíny a) skoku do dálky b) skoku do výšky c) vrh koulí d) další lehkoatletické disciplíny	
Žák: - uplatňuje zásady přípravy organismu před pohybovou činností, - využívá vhodné posilovací cviky pro zvyšování své tělesné zdatnosti, - uplatňuje zásady péče o tělo (strečink, relaxace, zásady hygieny) po skončení pohybové činnosti, - zvládá základní akrobatické cviky naučené v předchozích ročnících ve zdokonalené formě, - dokáže spojit akrobatické cviky ve složitější akrobatické řady s využitím	**3. Gymnastika** - protahovací, posilovací a relaxační cvičení - akrobatické prvky (kotouly, stoj na rukou, přemet stranou, rondat) - akrobatické řady (např. rondat kotoul vzad) - cvičení na hrazdě (výmyk, přešvih, toč jízdmo/toč vzad přešvih, zákmih a seskok) - přeskok (koza, švédská bedna,) - cvičení na kruzích – (svis vznesmo, svis střemhlav, dozadu seskok) - šplh na laně	

doplňujících cviků (obraty, skoky a poskoky), - zvládá správnou techniku cviků na hrazdě, kruzích a přeskoku přes zvýšené nářadí, - využívá své dovednosti v náročných podmínkách (výška hrazdy, výška nářadí, vzdálenost odrazového můstku), - využívá cvičení s obručí, se stuhou nebo s míčem pro rozvoj estetického cítění a pro vlastní relaxaci, - zvládá rovnovážná cvičení a chůzi včetně obratů na kladině, - zvládá správnou techniku šplhu na tyči i na laně, prokáže úroveň svých silových schopností při šplhu na laně - poskytuje dopomoc při činnostech, kde hrozí nebezpečí úrazu.	- rytmická cvičení (s obručí, se stuhou, s míčem) - cvičení na kladině (chůze, obraty, poskoky) - moderní pohybové formy (např. kondiční cvičení, jóga, zumba, pilates, kruhový trénink, variabilní provoz, veslování atd.)	
Žák: - vyjmenuje moderní alternativy pohybových aktivit, - dokáže zajistit pohybovou aktivitu na alternativních sportovištích, - rozšiřuje své pohybové a vědomostní kompetence v oblasti sportu a volného času, - používá digitální technologie k monitorování a analýze tělesné aktivity, včetně sledování výkonů a záznamu tělesných parametrů - využívá vhodné posilovací cviky pro zvyšování své tělesné zdatnosti. - využívá digitální nástroje k organizaci a vyhodnocování pohybových aktivit a jejich výsledků, - plánuje a realizuje pohybové programy zaměřené na zlepšení kondice a zdraví pomocí aplikací a online zdrojů.	**4. Moderní formy TEV** - kondiční cvičení, jóga, zumba, pilates, kruhový trénink, variabilní provoz, veslování atd.) - různé sportovní disciplíny v externích sportovištích (squash, bruslení, tenis, lasergame, bowling apod.) - vodní sporty (aquaerobic, vodní polo, potápění, drobné pohybové hry ve vodě, zlepšování techniky plaveckých způsobů a plavecké vytrvalosti apod.)	
Žák: - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám, dovede je udržovat a ošetřovat, - zná základní pravidla dané sportovní hry - identifikuje hřiště a náčiní pro danou sportovní hru, - zvládá základní herní činnosti jednotlivce (hlavně manipulaci s náčiním a společným předmětem sportovní hry) - zvládá vymyslet modifikaci pravidel pro volnočasové uplatnění sportovních her - řídí průpravnou hru v dané sportovní hře, sportovní hru,	**5. Pohybové hry** - (alespoň 4 hry z následujících) a) Florbal b) Alespoň 1 z velkých sportovních her (basketbal, fotbal, házená, softbal, volejbal) c) Alespoň 2 z netradičních sportovních her (badminton, , brännball, frisbee, holomajzna, jugger, kinball, lakros, mudlovský famfrpál, ringo, speedminton, squash, tchoukball, vietnamský volejbal / indiaca atd.) - Ve všech vybraných hrách: - rozvoj herních činností jednotlivce - herní kombinace dvojic, trojic	

- je schopen týmové spolupráce a dodržuje strategii svého týmu, - pracuje pro tým.	- základní (a další) herní systémy - rozhodování ve sportovních hrách	
Žák: - prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testových baterií, - porovnává své výsledky s tabulkovými hodnotami, s výsledky jiných žáků a se svými výsledky z předchozího roku.	**6. Testování tělesné zdatnosti** - průběžné motorické testy	

Ročník: 4. Předmět: Tělesná výchova (56 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu, dovede o nich diskutovat, analyzovat je a hodnotit, - objasní význam pohybových činností (zejména kondičních, kompenzačních a relaxačních) pro zdraví, - dokáže sestavit soubory zdravotně zaměřených cvičení, umí si sestavit kondiční program osobního rozvoje, - ovládá kompenzační cvičení k vlastní regeneraci, a to zejména vzhledem k požadavkům budoucího povolání.	**1. Teoretické poznatky** - oblast zdraví a pohybu - význam pohybu pro zdraví - prostředky ke všeobecnému rozvoji, k regeneraci, kompenzaci a relaxaci	
Žák: - uplatňuje zásady sportovního tréninku s cílem vylepšit své výkony z předešlých ročníků, - zvládá správnou techniku skoků a vrhů, je si vědom zásad bezpečnosti v jednotlivých disciplínách.	**2. Atletika** (zdokonalování a rozvoj disciplín) **Běhy** - běhy na středních tratích - štafetové běhy - vytrvalostní běhy i v terénu **Technické disciplíny** - skok do výšky - skok do dálky - vrh koulí	
Žák: - uplatňuje zásady přípravy organismu před pohybovou činností a zásady uklidnění organismu po skončení pohybové činnosti, - využívá vhodné protahovací a posilovací cviky pro zvyšování své tělesné zdatnosti a pro kompenzaci nevhodných pohybových návyků a nevhodné pracovní zátěže, - vylepšuje své výkony při cvičení všeho druhu (na hrazdě a na kruzích, trampolína), - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu, - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti.	**3. Gymnastika** - protahovací, posilovací, relaxační, kondiční, koordinační a kompenzační cvičení - moderní pohybové formy (např. kondiční cvičení, jóga, zumba, pilates, kruhový trénink, variabilní provoz, veslování atd.) - akrobatické prvky (např. kotouly, stoj na rukou, přemety, rondat) - cvičení na hrazdě - skoky na trampolíně - cvičení na kruzích - rytmická gymnastika – pohybová sestava,	

Žák: - vyjmenuje moderní alternativy pohybových aktivit, - dokáže zajistit pohybovou aktivitu na alternativních sportovištích, - rozšiřuje své pohybové a vědomostní kompetence v oblasti sportu a volného času, - používá digitální technologie k monitorování a analýze tělesné aktivity, včetně sledování výkonů a záznamu tělesných parametrů - využívá vhodné posilovací cviky pro zvyšování své tělesné zdatnosti. - využívá digitální nástroje k organizaci a vyhodnocování pohybových aktivit a jejich výsledků, - plánuje a realizuje pohybové programy zaměřené na zlepšení kondice a zdraví pomocí aplikací a online zdrojů.	**4. Moderní formy TEV** - kondiční cvičení, jóga, zumba, pilates, kruhový trénink, variabilní provoz, veslování atd.) - různé sportovní disciplíny v externích sportovištích (squash, bruslení, tenis, lasergame, bowling apod.) - vodní sporty (aquaerobic, vodní polo, potápění, drobné pohybové hry ve vodě, zlepšování techniky plaveckých způsobů a plavecké vytrvalosti apod.)	
Žák: - dokáže se v souladu s pravidly zapojit do jakékoli prováděné herní činnosti, - v rámci osvojené hry uplatňuje techniku a základy taktiky dané hry, participuje na týmových herních činnostech družstva, - vyhledává kolektivní sporty s vědomím jejich pozitivního působení na psychiku člověka, - zvládá vymyslet modifikaci pravidel pro volnočasové uplatnění sportovních her - řídí průpravnou hru v dané sportovní hře, sportovní hru, - je schopen týmové spolupráce a dodržuje strategii svého týmu, - pracuje pro tým.	**5. Pohybové hry – Sportovní hry** - Zdokonalování taktiky a týmového výkonu alespoň ve 4 sportovních hrách: a) Alespoň 2 z velkých sportovních her (basketbal, fotbal, florbal, házená, softbal, volejbal) b) Alespoň 2 z netradičních sportovních her (badminton, , brännball, frisbee, holomajzna, jugger, kinball, lakros, mudlovský famfrpál, ringo, speedminton, squash, tchoukball, vietnamský volejbal / indiaca atd.)	
Žák: - prokáže úroveň své tělesné zdatnosti a porovná své výsledky s tabulkovými hodnotami a se svými výsledky z předchozích let.	**6. Testování tělesné zdatnosti,** - výstupní motorické testy	

6.1.13 Zeměpis

Učební osnova předmětu
Zeměpis

Kód a název RVP:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týdenních vyuč. hodin:	2 hodiny
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
Zeměpis	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	2	0	0	0	2

Obecné cíle

Cílem geografického vzdělávaní je seznámit žáky se vztahy a vazbami mezi lidskou společností a přírodním prostředím v prostoru a čase. Vést je k poznání základních geografických objektů a jevů. Naučit je chápat zákonitosti prostorového uspořádání. Vybavit žáky poznatky o přírodním potenciálu krajinné sféry jako významném faktoru rozvoje lidské společnosti. Seznámit je s principy optimálního využívání a aktivní ochrany krajiny v souvislosti s udržitelným rozvojem světové ekonomiky. Nedílnou součástí výuky je naučit žáky získávat a zpracovávat geografické informace a využívat poznatky v profesním a osobním životě. Výuku vést tak, aby vědomosti a dovednosti, které žák v průběhu geografického vzdělávání získá, nebyly jen cílem, ale i prostředkem směřujícím k širší přípravě občana schopného orientovat se v problematice současného světa.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:
- vnímali potřebu soustavného vzdělávání jako nezbytnou podmínku správného přístupu při posuzování vztahů a vazeb mezi člověkem a krajinou
- uvažovali a jednali samostatně, tak v týmu při řešení souboru otázek a úkolů
- jednali zodpovědně ve vztahu k otázkám kvality a ochrany životního prostředí nejen místní krajiny
- měli reálnou představu o politickém dění u nás i ve světě

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do pěti základních učebních celků. První dva a část třetího jsou zařazeny do prvního ročníku a druhá část třetího a další dva do ročníku druhého:
- soudobý svět,
- makroregiony Evropy
- zeměpis cestovního ruchu,
- praktický zeměpis.

Stručná charakteristika hlavních tematických celků:
Vesmír: učivo poskytuje základní poznatky o sluneční soustavě, o vývoji hvězd a jejich uspořádání do galaxií, seznamuje se současnými názory na vznik a vývoj vesmíru.

Soudobý svět: učivo poskytuje základní informace o hlavních změnách na politické a hospodářské mapě světa, o mezinárodních integracích a začlenění ČR do nich, o hlavních globálních problémech lidstva.
Člověk a životní prostředí: učivo poskytuje základní informace o krajině, životním prostředí, zabývá se působením lidstva na krajinu a životní prostředí, seznamuje s informacemi o ochraně a rozvoji životního prostředí.
Zeměpis cestovního ruchu: učivo poskytuje základní informace o cestovním ruchu jako o důležité součásti hospodářství, o předpokladech cestovního ruchu, o hlavních oblastech cestovního ruchu v ČR , ve světě a v místní oblasti.
Praktický zeměpis: učivo poskytuje základní informace o mapách, o orientaci v krajině, o jízdních řádech.

Mezipředmětové vztahy

Informační technologie, ekonomika, dějepis, občanská nauka, biologie, fyzika, matematika.

Strategie výuky

Metody výuky:
- metody motivační – čtení denního tisku,
- metody fixační – opakování učiva ústní i písemné, diskuze,
- metody expoziční – práce s učebnicí, atlasem, tabulkami, grafy,
- využití zpětného projektoru, dataprojektoru a počítače,
- kreslení map, vyplňování slepých map, tvorba grafů, sestavování tabulek, vytváření prezentací.

Formy výuky:
- hromadné vyučování, skupinové vyučování, referáty, přednášky, exkurze.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení ústního projevu:
- samostatné, správné a logické vyjadřování,
- schopnost postihnout souvislosti s ostatními probíranými tematickými celky.

Hodnocení písemného projevu:
- správnost, přesnost a pečlivost z hlediska odborného,
- jazyková správnost.

Hodnocení prezentací:
- výběr důležitých a zajímavých informací, témat,
- způsob prezentace – využití prostředků výpočetní techniky, přehlednost,
- slovní projev – srozumitelnost a souvislost při formulaci myšlenek.

Hodnocení projektů:
- výběr důležitých a zajímavých informací,
- spolupráce ve skupině, zapojení všech členů,
- způsob zpracování – využití prostředků výpočetní techniky, přehlednost,
- slovní projev – srozumitelnost a souvislost při formulaci myšlenek.

Frekvence hodnocení:
- minimálně 4x za pololetí (krátké písemné práce po ukončení tematického celku, 1x seminární práce za pololetí)

Přínos předmětu k rozvoji kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Žáci:
- dokážou pracovat s odborným textem, psaným i mluveným,
- dovedou využít různé informační zdroje,
- aktivně přispívají k ochraně životního prostředí a k jeho rozvoji,
- dokážou číst a vytvářejí různé formy grafického znázornění,
- vypracují souvislý text na běžné i odborné téma s použitím odborné terminologie,

- přispívají k uplatňování hodnot demokracie, zajímají se o politické dění.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Předmět vede žáky k tomu, aby rozvíjel vlastenectví a evropské povědomí – evropanství. Zeměpis přispívá k výchově k toleranci a porozumění mezi národnostními, náboženskými, rasovými a jinými rozdílnými společenstvími lidí.

Člověk a životní prostředí

Předmět učí svým obsahem žáky poznávat svět a lépe mu rozumět (chápat vztah přírodního a sociálního i souvislosti jevů probíhajících v určitém čase a prostředí), poznávat přírodní jevy a procesy, uvědomovat si odpovědnost člověka za uchování přírodního prostředí, orientovat se v globálních problémech lidstva, chápat zásady trvale udržitelného rozvoje a aktivně přispívat k jejich uplatňování. Vytvářet v nich úctu k živé i neživé přírodě a jedinečnosti života na Zemi, respektovat život jako nejvyšší hodnotu, aktivně se zapojovat do ochrany a zlepšování životního prostředí, prosazovat trvale udržitelný rozvoj ve své pracovní činnosti. Efektivně pracovat s informacemi, jednat hospodárně, adekvátně uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické. V uvedených souvislostech zeměpis ovlivňuje myšlení žáků v otázce odpovědnosti jednotlivce za přírodu na Zemi.

Člověk a digitální svět

Digitální technologie přinášejí do vzdělávání nové příležitosti. Schopnost je bezpečně, kriticky a tvořivě využívat je klíčovou kompetencí pro celoživotní učení, práci, občanské aktivity a volný čas. Cílem je začlenit digitální technologie do výuky a propojit formální vzdělávání se zkušenostmi žáků z jejich neformálních aktivit. Digitální kompetence jsou průřezovou klíčovou kompetencí, která podporuje rozvoj všech ostatních. Jsou nezbytné nutné pro zaměstnatelnost, osobní naplnění a aktivní občanské sociální začlenění.

Ročník: 1. Předmět: Zeměpis (70 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - vysvětlí formování politické mapy světa, - charakterizuje státy světa podle hlavních geopolitických ukazatelů, - vysvětlí hlavní geopolitické integrace, - zhodnotí zapojení ČR do mezinárodních integrací, - vysvětlí vliv klimatických pásů a půdního krytu na vývoj vegetačních pásem, objasní zákonitosti zonálního uspořádání, - charakterizuje odlišnost státních ekonomických systémů, - posoudí vliv geografické polohy na hospodářský rozvoj, - definuje HDP/HNP/ILR; charakterizuje sektorovou strukturu hospodářství, - charakterizuje strukturu hospodářství vyspělých a rozvojových států, rozčlení podle ukazatelů státy na vyspělé a rozvojové, - charakterizuje územní a odvětvovou strukturu světového průmyslu. - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci i pře zapojení do veřejného života, digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti, a jak se mění jeho vlastní potřeby.	**1. Globální geografické aspekty světové ekonomiky** <u>Politická mapa světa:</u> - členění států světa: rozloha, poloha, lidnatost, hranice, státní zřízení, závislá území - formování politické mapy současného světa - soudobý svět	
	2. Mezinárodní organizace - mezinárodní politické a hospodářské organizace - OSN, NATO, EU - zapojení ČR do mezinárodních integrací - konflikty v soudobém světě (světová ohniska napětí)	
	3. Světová ekonomika - vliv geografické polohy na hospodářství - primární, sekundární, terciární, kvartérní sektor - ukazatelé ekonomické vyspělosti ekonomická klasifikace států	
Žák: - posoudí vliv geografické polohy na hospodářský rozvoj, - definuje HDP/HNP/ILR; charakterizuje sektorovou strukturu hospodářství, - charakterizuje strukturu hospodářství vyspělých a rozvojových států, rozčlení podle ukazatelů státy na vyspělé a rozvojové, - charakterizuje územní a odvětvovou strukturu světového průmyslu.	**4. Světová ekonomika** - vliv geografické polohy na hospodářství - primární, sekundární, terciární, kvartérní sektor - ukazatelé ekonomické vyspělosti - ekonomická klasifikace států	
Žák: - charakterizuje světový hospodářský sektor, - vyjmenuje světová ekonomická centra, - charakterizuje odlišnost jejich ekonomických systémů,	**5. Regionální aspekty světového hospodářství** - světová ekonomická centra (Evropské ekonomické centrum, Severoamerické ekonomické centrum, Asijské ekonomické centrum, ČR)	

- na mapě vymezí evropské ekonomické centrum, - vyjmenuje nejvýznamnější státy a provede jejich ekonomickou klasifikaci a objasní strukturu jejich ekonomiky a uvede jejich nejprůmyslovější regiony, - zhodnotí zapojení států do politických, vojenských a obchodních organizací, - uvede nejvýznamnější obchodní komodity a určí nejvýznamnější obchodní tahy, - analyzuje ekonomické ukazatele libovolného státu a provede jeho ekonomickou klasifikaci, zhodnotí úlohu přírodních faktorů na zemědělství, - provede ekonomickou klasifikaci ČR, objasní strukturu její ekonomiky, posoudí výhody a nevýhody geografické polohy.	6. Evropské ekonomické centrum **Severní Evropa**	
	7. Západní Evropa	
	8. Jižní Evropa	
	9. Střední Evropa	
	10. Jihovýchodní Evropa	
	11. Východní Evropa	

6.1.14 Ekonomika

Učební osnova předmětu
Ekonomika

Kód a název RVP:	75-41-M/01, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týd. vyuč. hodin za vzdělávání:	3 hodiny
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
Ekonomika	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	0	2	1	0	3

Obecné cíle, charakteristika předmětu, specifické informace o předmětu

Ekonomika je základem odborného vzdělání. Obsah učiva vychází z poznatků získaných ze společenskovědních předmětů. Cílem předmětu ekonomika je vést žáky k rozvoji schopností ekonomicky myslet, umožnit jim pochopit mechanismus fungování tržní ekonomiky, osvojit si základní ekonomické dovednosti a vědomosti, které bezprostředně využijí v reálném životě. Důležitá je znalost fungování tržní ekonomiky, finančního trhu, národního hospodářství a EU. Součástí je učivo o marketingu a managementu a využití jejich nástrojů při řízení provozu hospodářských subjektů různých úrovní a finanční gramotnost. Naučit žáky orientovat se v právní úpravě podnikání a vybavit je pro rozvoj vlastní podnikatelské aktivity. Vést žáky k práci s informacemi, k jejich správné interpretaci, dále k schopnosti využívat a prezentovat výsledky své práce. Vzbudit u žáků zájem o aktuální dění v národní, evropské a světové ekonomice. Součástí je také problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- se dokázali vhodně adaptovat na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých možností je ovlivňovali,
- se orientovali v možnostech uplatnění na trhu práce a byli připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám,
- znali obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků a uměli je aplikovat do svého oboru,
- dokázali získat nové informace pomocí internetu i ostatních médií a posoudili jejich rozdílnou věrohodnost.

- Učivo je rozděleno do několika základních učebních celků:
- podstata fungování tržní ekonomiky,
- podnikání,
- podnik, majetek podniku a hospodaření podniku,
- mzdy, zákonné odvody,
- veřejné finance,
- bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence.

Obsahem učiva žáci získávají ekonomické vědomosti a dovednosti, které umožňují absolventovi se úspěšně uplatnit na neustále se měnícím trhu práce. Žáci pochopí nutnost dalšího vzdělávání

a prohlubování svých znalostí studiem odborné literatury. Učivo je zařazeno do druhého ročníku v hodinové dotaci 2 hodiny týdně a následně ve třetím ročníku v hodinové dotaci 1 hodina týdně.
2. ročník: 2 hodiny týdně
Učivo je zaměřeno na vysvětlení základních ekonomických pojmů, jako jsou potřeby, trh a fungování tržní ekonomiky, finanční trh, podnikání, majetek a hospodaření podniku, podnikové činnosti, lidské zdroje v podniku a odměňování.
3. ročník: 1 hodina týdně
Učivo poskytuje základní informace o veřejných financích a rozpočtech. Je zaměřeno na osvojení si podstaty neziskových a ziskových organizací, jejich úlohy a financování. Nedílnou součástí je učivo o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.

Mezipředmětové vztahy

- právo,
- informační technologie,
- matematika
- písemná a elektronická komunikace.

Strategie výuky

Výuka v hodinách ekonomiky vede žáky k osvojení dovedností nezbytných pro zabezpečení základních podnikových činností a efektivní hospodaření s finančními prostředky. Žáci získají základní ekonomické vědomosti a dovednosti, které je připraví pro úspěšné uplatnění na trhu práce.
V hodinách budou využívány následující metody a formy práce:

- výklad navazující na texty správně zvolené učebnice a platné právní normy (např. živnostenský zákon, zákon o obchodních korporacích, daňové zákony, zákoník práce, …),
- projekty a seminární práce – při jejich zpracování využívají žáci odborný a denní tisk, odbornou literaturu, popřípadě internet, svou práci prezentují,
- ve vhodných tematických celcích uvedeny konkrétní příklady z reálné praxe,
- diskuze k jednotlivým tématům s využitím znalostí žáků ze života,
- využití prostředků výpočetní techniky – dataprojektoru k prezentaci vybraných kapitol učiva, pro vyhledávání informací na internetu a jejich aplikaci při řešení zadaných úkolů,
- práce s typizovanými dokumenty a formuláři získaných i prostřednictvím internetu nebo na příslušných institucích,
- výuka formou frontálního vyučování, popř. skupinového a dle potřeby individuální přístup.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni z ústního a písemného projevu průběžně, minimálně však čtyřikrát za pololetí. Hodnocení provádí vyučující i žáci navzájem a nechybí sebehodnocení. Při hodnocení ústního i písemného projevu se dbá na správnost, přesnost z hlediska odborného, na jeho souvislost, srozumitelnost a jazykovou správnost. Dále se hodnotí jejich schopnost navázat i na ostatní odborné předměty a jejich znalost souvislostí s ostatními probíranými tematickými celky a možnost jejich aplikace v praxi. Při závěrečné klasifikaci se bere v úvahu i aktivita žáka v hodinách, jeho zájem o problematiku, jeho samostatná práce (referáty, prezentace, projekty).

Použití ICT ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním
Využívání digitálních technologií musí odpovídat individuálním potřebám žáka. Škola vychází z odborných doporučeních školských poradenských zařízení a zajistí přístup k podpůrným a kompenzačním pomůckám a technologiím. Výrobci ICT také upravují své produkty pro specifické potřeby zdravotně znevýhodněných osob.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení
Žák ke svému učení využívá různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí. Umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace (zejména pak z webových stránek úřadů a institucí), s porozuměním poslouchá mluvené projevy a pořizuje si poznámky.
Kompetence k řešení problémů
Žák rozumí zadání úkolu a umí určit jádro problému. Získává informace potřebné k řešení problému, navrhuje způsoby řešení a varianty řešení a dokáže je zdůvodnit, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu. Uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace. Volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušenosti a vědomosti nabyté dříve.
Komunikativní kompetence
Žák dokáže formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně. V mluveném i psaném projevu dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii.
Personální a sociální kompetence
Žák přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly. Reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá rady i kritiku od učitelů.
Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
Žák znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků. Osvojí si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.
Digitální kompetence
Žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence. Získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech, k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti
Předmět utváří dovednost charakterizovat principy tržní ekonomiky, dovednost formulovat cíle podnikání a podstatu hospodaření. Obsahem učiva žák získá kompetence k řešení problémů, k rozvíjení komunikativních kompetencí, personálních a sociálních kompetencí a k práci s informacemi. Žáci obhajují a formulují své myšlenky, názory a postoje k základním ekonomickým problémům, diskutují a získávají respekt vůči druhým. Dále vede žáky k tomu, aby se dovedli orientovat v masových médiích, naučili se vyhledávat informace, pomocí kterých si pak mohou vytvářet vlastní vztah k jednotlivým oblastem společenského života.

Člověk a svět práce
Žák bude schopen se orientovat na trhu práce, bude znát práva a povinnosti zaměstnance, bude znát problematiku pracovněprávních vztahů a dokumentace, která je upravuje. Předmět vybavuje žáky znalostmi a kompetencemi, které jim pomáhají optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry. Vede žáky k tomu, aby si uměli pomocí prostředků informačních a komunikačních technologií vyhledat potřebné informace pro orientaci a úspěšné uplatnění na trhu práce, komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentovat se při jednání s nimi.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby využívali vhodné nástroje pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN aj.), pro jejich zobrazování (trendy nabídky a poptávky, podnikatelský záměr, rozpočet apod.) a aby používali dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům, např. k daňovým evidenčním povinnostem.

Člověk a životní prostředí

Žák rozumí souvislostem mezi ekonomickým rozvojem a tvorbou a ochranou životního prostředí, posoudí zdroje financování péče o životní prostředí, vyhodnotí význam úspor v podnikání i běžném životě.

Ročník: 2. Předmět: Ekonomika (70 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - vyjmenuje a charakterizuje druhy potřeb, - uvede příklady uspokojování potřeb – statky a služby, - vysvětlí nabídku, poptávku, cenu, - na grafech demonstruje vývoj nabídky a poptávky, vysvětlí posuny křivek, určí rovnovážnou cenu, - objasní fungování tržní ekonomiky, tržní rovnováhy, důsledky působení trhu, - charakterizuje základní makroekonomické veličiny – HDP, inflaci, nezaměstnanost a bilanci zahraničního obchodu, posoudí aktuální vývoj veličin, - objasní princip státního rozpočtu, - používá nejběžnější platební nástroje, - uvede vývoj, formy a funkce peněz, - orientuje se v možnostech uložení a zhodnocení peněz, provádí obvyklé výpočty (např. úroků, diskontu), - získá informace z webových stránek komerčních bank, - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace mobilního bankovnictví jednotlivých bank. - definuje podstatu a význam pojišťovacích obchodů, orientuje se v jejich nabídce, - provede jednoduché srovnání výhodnosti pojistného produktu s ohledem na své potřeby.	**1. Podstata fungování tržní ekonomiky** - potřeby, statky, služby, životní úroveň - trh, tržní subjekty - ukazatele vývoje národního hospodářství - finanční trh, pojišťovnictví	
Žák: - vymezí podnikání, podnikatelské subjekty, - rozliší obchodní firmu právnické a fyzické osoby, - formuluje cíle podnikání a podstatu hospodaření podniku, - vyjmenuje a porovná obchodní společnosti z hlediska počtu společníků, minimální výše vkladů, základního kapitálu, orgánů, ručení a rozdělení zisku, - vymezí rozdíl mezi družstvem a obchodní společností, - při vyhledávání informací aktivně pracuje se Zákonem o obchodních korporacích, - navrhne realizaci jednoduchého podnikatelského záměru a zakladatelského rozpočtu,	**2. Podnikání** - organizace v NH, podnikání – pojem, - živnostenské podnikání - obchodní korporace - ostatní formy podnikání, podnikání v EU - ukončení činnosti, zánik	

- se orientuje v základních povinnostech podnikatele vůči státu, - využívá digitální technologie k efektivnímu vyhledávání a analýze informací o konkurenci a dalších podstatných náležitostech podnikání, - při práci s digitálními zdroji kriticky posuzuje jejich důvěryhodnost a správnost.		
Žák: - vyjmenuje a stručně popíše funkce podniku, - uvede druhy podniků a jejich příklady, - odliší základní druhy dlouhodobého majetku, - využívá digitální nástroje k analýze a vizualizaci dat firmy, - vyjmenuje způsoby pořízení a vyřazení dlouhodobého majetku, - rozliší a vypočte odpisy daňové a účetní, - charakterizuje doklady evidence dlouhodobého majetku, sestaví inventární kartu, - rozlišuje složky oběžného majetku, vysvětlí koloběh oběžného majetku, - provádí základní výpočty při plánování materiálu vycházející z bilance zásob, - orientuje se v optimalizaci zásob, způsobu dodání a právním zajištění dodávek, - charakterizuje pořízení, skladování, výdej do spotřeby a evidenci materiálu, - definuje pojem náklady, výnosy, cena, hospodářský výsledek, provede jejich jednoduché výpočty, - chápe pojem marketing, definuje jednotlivé nástroje marketingového mixu, - vysvětlí pojem management a jeho vývoj, charakterizuje osobu manažera, - na konkrétních příkladech interpretuje jednotlivé formy a složky řízení, - charakterizuje jednotlivé funkce managementu.	**3. Podnik, majetek podniku a hospodaření podniku** - podnik, znaky, druhy, struktura majetku, - dlouhodobý majetek, - oběžný majetek, vady - náklady, výnosy, výsledek hospodaření, - marketing, - management.	

Ročník: 3. Předmět: Ekonomika (33 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - vysvětlí na příkladech jednotlivé formy mzdy a pobídkové složky mzdy, provádí základní mzdové výpočty se všemi složkami a srážkami s využitím znalostí o zákonné úpravě mezd, - propočítá odvody sociálního a zdravotního pojištění na konkrétních případech.	**1. Mzdy, zákonné odvody** - mzdová soustava, - daně z příjmů, sociální a zdravotní pojištění	
Žák: - charakterizuje veřejné finance a jejich členění, - specifikuje rysy ziskových a neziskových organizací a rozlišuje jejich financování, - chápe důvody státních zásahů do ekonomiky, - vysvětlí příjmy a výdaje státního rozpočtu, - orientuje se ve státním rozpočtu a místních rozpočtech.	**2. Veřejné finance** - základy veřejných financí - neziskové organizace - financování neziskových organizací - státní rozpočet, místní rozpočty	
Žák: - vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP, - zdůvodní úlohu státního odborného dohledu nad bezpečností práce, - dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence, - vysvětlí bezpečnostní rizika, příčiny úrazů a jejich prevenci, - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu.	**3. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence** - řízení bezpečnosti práce v podmínkách organizace a na pracovišti - pracovněprávní problematika BOZP - bezpečnost pracovních prostředků a technických zařízení	

6.1.15 Informační technologie

Učební osnova předmětu
Informační technologie

Kód a název RVP:	78-42-M/03 Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	**Pedagogické lyceum Most**
Celkový počet týdenních vyuč. hodin za vzdělávání:	6
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
Informační technologie	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	2/2	2/2	2/2	0	6

Obecné cíle, charakteristika předmětu, specifické informace o předmětu

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy. Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.
Učivo předmětu vychází ze vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích, člení se do tematických celků, jež podporují různé žákovy znalosti a dovednosti. Mnohé z nich se vzájemně prolínají a na vyšší úrovni doplňují. Žáci porozumí základním pojmům a metodám informatiky, rozpoznají a formulují problém, u kterého najdou řešitelnost. Získávají, zaznamenávají, uspořádávají data. Umí uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů. Testují, analyzují a vylepšují algoritmy, navrhují systémy a odhalují jejich vztahy a strukturu. Hodnotí přínosy a rizika systémů. Spolupracují s ostatními a chápou zodpovědnost při používání technologií. Neohrožují svým chováním v digitálním světě sebe a ostatní.
Výuka je realizována v počítačové učebně, kde žáci užívají software, připojení k internetu, různé výukové aplikace s důrazem na aplikaci Microsoft 365.
Forma výuky probíhá frontálně, projektově a skupinově, s podporou vizualizace – dataprojektoru. Učivo je procvičováno formou praktických příkladů, samostatnou a skupinovou prací. Upevňování učiva je založeno na opakovaném procvičování a posilování získaných dovedností. Je kladen důraz na individualizovanou výuku pomocí manuálů, webinářů. Ve výuce je podporováno využívání mobilních a digitálních zařízení, ale i řešení bez využití digitálních zařízení.

Mezipředmětové vztahy

Poznatky z předmětu se propojují se všemi všeobecnými i odbornými předměty a s odborným výcvikem.

- písemná a elektronická komunikace,
- anglický jazyk,
- matematika,
- ekonomika,

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení je průběžná klasifikace individuálně zadávaných úkolů. Důraz je kladen především na praktické dovednosti. Každý tematický celek je zakončen prověřovací či seminární prací. Při hodnocení se dále bere v úvahu aktivita při hodinách a schopnost vysvětlit a obhájit způsob zpracování úlohy.

Použití ICT ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Využívání digitálních technologií musí odpovídat individuálním potřebám žáka. Škola vychází z odborných doporučeních školských poradenských zařízení a zajistí přístup k podpůrným a kompenzačním pomůckám a technologiím. Výrobci ICT také upravují své produkty pro specifické potřeby zdravotně znevýhodněných osob.

Přínos předmětu k rozvoji kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení

Žák využívá ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

Žák porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému. Získává informace potřebné k řešení problému, navrhuje způsob řešení, popřípadě varianty řešení a zdůvodní jej, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky s běžným základním a aplikačním programovým vybavením.

Digitální kompetence

Žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým;

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák získává a vyhodnocuje informace o pracovních a vzdělávacích příležitostech, využívá poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Předmět vede žáky k tomu, aby se dovedli orientovat v masových médiích, naučí žáky vyhledávat informace, pomocí kterých si žák může vytvářet vlastní vztah k jednotlivým oblastem společenského života.

Člověk a životní prostředí

Předmět prostřednictvím práce s informačními a komunikačními technologiemi přispívá k získávání potřebných znalostí z oblasti životního prostředí, umožňuje získat přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje.

Člověk a svět práce

Předmět vede žáky k tomu, aby si uměli pomocí prostředků informačních a komunikačních technologií vyhledat potřebné informace pro orientaci a úspěšné uplatnění na trhu práce, komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentovat se při jednání s nimi.

Člověk a digitální svět

Digitální technologie přinášejí do vzdělávaní nové příležitosti. Schopnost je bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat je klíčovou kompetencí pro celoživotní učení, práci, občanské aktivity a volný čas. Cílem je začlenit digitální technologie do výuky a propojit formální vzdělávání se zkušenostmi žáků z jejich neformálních aktivit. Digitální kompetence jsou průřezovou klíčovou kompetencí, která podporuje rozvoj všech ostatních. Jsou nezbytně nutné pro zaměstnatelnost, osobní naplnění a zdraví, aktivní občanství i sociální začlenění.

Ročník: 1. Předmět: Informační technologie (70 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
Žák: - uvede historické údaje vývoje počítače, - vyjmenuje základní pojmy z oboru, - nakreslí základní princip činnosti počítače, - pojmenuje základní elementy počítačové sestavy, - vysvětlí principy činnosti částí počítačové sestavy, - vysvětlí principy činnosti periferních zařízení, - samostatně používá počítač a jeho periferní zařízení v základních činnostech, - dokáže porovnat vlastnosti různých počítačových komponent a periferních zařízení.	**1. Hardware a software** - historie - zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost - současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty - připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory	8
Žák: - dokáže konfigurovat prostředí operačního systému, - umí využívat kontextovou nápovědu operačního systému, - chápe strukturu ukládaných dat a možností jejich uložení, - ovládá základní operace se soubory, odliší a rozpozná základní typy souborů a pracuje s nimi, - zvládá činnosti spojené s použitím souborového manažeru, - řeší pomocí příslušenství další činnosti (kreslení, výpočty, spec. znaky, úklid disku).	**2. Operační systémy, souborový systém** - základní a aplikační programové vybavení - operační systém a jeho nastavení - data, soubor, složka, souborový manažer - komprese dat - nápověda, manuál - příslušenství	8
Žák: - vysvětlí funkci prohlížeče, - vyjmenuje nejpoužívanější prohlížeče, - použije internet jako základní otevřený informační zdroj, - použije jeho přenosové a komunikační možnosti, - volí vhodné informační zdroje k vyhledávání informací, - stáhne a uloží informace, - dokáže používat elektronickou poštu, - posoudí kvalitu získaných informací, - analyzuje a vyhodnocuje získané informace,	**3. Počítačové sítě a síťové služby** - Internet - internetový prohlížeč - informační zdroje na www - vyhledávání a stahování informací - práce s informacemi - elektronická komunikace, videokonference - počítačová síť, typy - server, pracovní stanice - připojení k síti a její nastavení - specifika práce v síti, sdílení dat a technických prostředků	8

- uvede základní pojmy počítačových sítí, - vyjmenuje a nakreslí typy počítačových sítí, - uvede přístupová práva a přihlašovací protokol, - sdílí prostředky v sítích Windows (sdílení složek, souborů, disků, …		
Žák: - nastaví parametry dokumentu, - zná a používá typografická pravidla, - vytvoří nový dokument, uloží dokument, - ovládá editaci, formátování, styly, - vloží tabulku, obrázek, klipart a graf do dokumentu, - rozliší pozici objektu v textu, - vytvoří a upraví vlastní dokument, - vloží do textu objekty jiných aplikací (rovnice, grafy, zvuky), - ovládá práci s panelem nástrojů kreslení, - zvládá detailní nastavení parametrů vkládaných objektů a obrázků, - vytvoří číslované seznamy, rejstříky, obsah dokumentu, - ovládá revizi dokumentu, tvorbu komentářů a poznámek pod čarou, - dokáže využít vlastností hromadné korespondence, - vytvoří šablonu dokumentu a pracuje s ní, - orientuje se v problematice maker a umí vytvořit jednoduchá makra a použít je.	**4. Textový editor** - nastavení dokumentu - formátování textu - vkládání objektů (obrázky, kliparty, tabulky, grafy) - použití stylů - práce s objekty a obrázky - tvorba vlastních stylů - tvorba seznamů, rejstříků, obsahu - tvorba komentářů, poznámek pod čarou - využití revize - hromadná korespondence - šablony - makra	20
Žák: - dodržuje obecné zásady pro vytváření prezentací, - orientuje se v jednotlivých typech prezentací a způsobech jejich vytvoření, - využívá dostupné šablony pro prezentace, - používá běžné objekty v prezentacích – text, základní grafické objekty, organizační diagramy, tabulky, grafy, - aplikuje hypertextové odkazy na různé zdroje v prezentacích, - nastaví základní vlastnosti jednotlivých snímků (rozvržení, formátování textu, grafika pozadí, záhlaví a zápatí snímku), - doplní jednotlivé snímky animačními prvky (přechody snímků a vlastní animace,	**5. Prezentace** - zásady pro vytváření prezentací - jednotlivé typy prezentací a jejich využití - vytvoření nové prezentace - předloha snímku - práce s textem - základní grafické objekty - organizační diagramy, tabulka a grafy - přechodové efekty snímků - animace a časování - multimédia - export prezentace do jiných formátů - tisk prezentace - řízené prezentace (použití tlačítek a hypertextových odkazů)	16

- doplní prezentaci o multimediální prostředky (obrázek, klipart, video, zvuk), - realizuje export do jiných formátů (pdf, ppsx atp.), - realizuje tiskové výstupy,		
Žák: - instaluje základní uživatelské programy, - dokáže spustit tyto programy, - rozliší legální software, - umí rozlišit různé typy licencí (komerční, EDU, trial, freeware, shareware apod.), - chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost, - s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit, - kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně, - v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovacích systémů	**6. Bezpečnost v digitálním prostředí** - instalace programů - spouštění - autorské právo - licence - způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování) - sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly, vícefaktorová autentizace, zálohování dat) - digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy - digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií - sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy	8

Ročník: 2. Předmět: Informační technologie (70 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - chápe podstatu tabulkového procesoru, dokáže vyjmenovat oblasti jeho použití, - orientuje se v prostředí tabulkového procesoru, umí jej používat, - vytvoří tabulku a zformátuje dle požadavků normalizované úpravy, - převede tabulku z textového editoru a do textového editoru, - vytvoří vzorce, orientuje se v problematice využívání funkcí (vybrané finanční, vyhledávací, statistické a matematické funkce), - graficky prezentuje data z tabulek v grafech typu sloupcový, spojnicový a výsečový, grafy upraví, - seřadí a setřídí údaje v tabulce, - pomocí kontingenční tabulky a grafu dovede vytvořit požadované výstupy, - vytvoří jednoduchá makra a používá je, - ovládá tvorbu jednoduchých formulářů a jejich vyhodnocení, - používá vhodné nástroje AI pro tabulkové procesory.	1. **Tabulkový procesor** - použití tabulkového procesoru, práce se sešitem - nastavení listu - tvorba tabulek a formátování - vzorce a funkce - grafy a jejich úprava - kontingenční tabulka a graf - makra - formuláře - AI nástroje v tabulkových procesorech	26
Žák: - interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů, - odhaluje chyby v datech, - porovná různé příklady kódování dat a jejich použití; vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí, - aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu, - formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model, - převede data z jednoho modelu do jiného; najde nedostatky daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s	2. **DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ** - data a informace, interpretace dat, - informace a množství informace v datech, - chyby v datech a kontrola dat, - kódování informací a dat, - záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě, - datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video), - zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka, - model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa); - vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat.	6

ohledem na kvalitu řešení daného problému.		
Žák: - chápe souvislosti mezi základními parametry grafického dokumentu, - posoudí vhodnost použití rastrové a vektorové grafiky, - zvládá převody mezi různými formáty, - pořídí rastrový obrázek (scan), - změní a nastaví parametry grafického objektu, - vytvoří rastrový obrázek, - vytvoří koláž z obrázků, - vytvoří vektorový obrázek včetně doprovodného textu, - získané obrázky vytiskne v požadované velikosti, - prakticky realizuje elementární úpravy fotografií (změna rozlišení, úprava barevné hloubky, oříznutí, otočení, efekty atd.), - používá pro složitější úpravy digitální fotografie výběry a kreslící nástroje, sestavuje koláže s použitím vrstev, - navrhuje jednoduché kresby (vizitka, diplom, plakát, obal CD apod.), - používá pro kresby běžné nástroje (základní grafické objekty, výběry, seskupení, pořadí, texty), - kreslí složitější tvary pomocí beziérových křivek, - provádí konverzi kresby do jiných grafických formátů.	3. **Počítačová grafika** - vlastnosti grafického dokumentu - rozdíly mezi rastrovou a vektorovou grafikou - používané formáty - získávání rastrových obrázků - ztrátová/bezeztrátová komprese souborů - rastrová grafika (popis prostředí, základní úpravy fotografií, výběry, kreslící nástroje, vrstvy, texty, koláže, klonování, retuše, efekty, filtry, alfa kanál, průhlednost, export do jiného grafického formátu) - vektorová grafika (popis prostředí, kreslení základních grafických objektů, základní vlastnosti grafických objektů, výběry objektů, seskupení objektů, pořadí objektů, texty, rastrové obrázky, beziérovy křivky, export do jiného grafického formátu) - tisk	30
Žák: - pořídí zvukovou nahrávku a upravit ji, - pořídí video a upravit ho včetně vhodného formátu.	4. **Multimédia** - pořizování zvuku a videa - úprava zvuku - úprava videa	6

Ročník: 3. Předmět: Informační technologie (66 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a strojového učení v oblasti umělé inteligence.	1. **DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ** - statistické zpracování dat, odhad a předpovědi - strojové učení na základě dat, jeho limity, přínosy a rizika	4
Žák: - zná výhody databází, dokáže definovat oblasti jejich využití, - navrhne a vytvoří strukturu databáze, - vytvoří tabulky databáze a nastaví vlastnosti polí, - seřadí a vytřídí údaje dle kritérií, - nastaví relaci mezi tabulkami, - navrhne formulář včetně vložení grafických prvků, - vytváří dotazy, - vytvoří a vytiskne požadované sestavy	2. **Databáze** - tvorba tabulek - tvorba struktury databáze - vytvoření relací mezi tabulkami a jejich využití - vyhledávání a filtrování - tvorba formulářů a sestav - tvorba dotazů	34
Žák: - zná základní rozdíly mezi používanými prostředky pro tvorbu www stránek, - vytvoří jednoduché www stránky, - používá selektory k formátování html dokumentu, - umístí vytvořené stránky na internetovém serveru, - dovede aktualizovat údaje na vytvořených www stránkách, - vytvoří jednoduchou stránku pomocí redakčního systému.	3. **Tvorba WWW stránek** - prostředky pro tvorbu www stránek - základní struktura HTML dokumentu, - definice kaskádových stylů, - publikování na internetu - správa webových stránek - redakční a publikační systém	16
Žák: - analyzuje a hodnotí informační systémy podle zadaných hledisek, - vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání, - vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování; používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory, - identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení; provede hromadný import nebo export dat,	4. **INFORMAČNÍ SYSTÉMY** - účel a charakteristika informačního systému nebo služby - veřejné nebo oborové informační systémy a služby - uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace) - uživatelské účty, role, oprávnění a bezpečnost v informačních systémech - datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory	8

- navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů, - navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat; navrhuje číselníky a identifikátory dat, - třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru, - navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny.	- definice procesů, činností a konfigurace informačního systému - zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby) - vyhledávání a vizualizace dat (např. třídění, řazení a filtrování, rozpoznávání vzorů a trendů) - hromadné zpracování dat, export a import	
Žák: - na základě analýzy problému sestaví algoritmus k jeho řešení, - zapíše program pro vyřešení konkrétního problému, - používá proměnné vhodných datových typů, - využívá různé vstupy a výstupy používá podprogram s parametry, - používá větvení programu a cyklus se složenou podmínkou pro jeho ukončení; - ověřuje správné fungování vytvářených programů, - nalezne chybu ve svém i cizím programu a opraví ji, - optimalizuje program, sestavuje čitelnější zdrojový kód, rychlejší, bez duplicitních činností, testuje spustitelný program, - spolupracuje při tvorbě programu s další osobou.	5. **TVORBA, TESTOVÁNÍ A PROVOZ SOFTWARU** - analýza a dekompozice (rozložení) problému, návrh algoritmů a datových struktur - základní vlastnosti algoritmů - vstup a výstup - proměnné - podmínky a cykly - metody - testování	6

6.1.16 Písemná a elektronická komunikace

Učební osnova předmětu
Písemná a elektronická komunikace

Kód a název RVP:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týdenních vyuč. hodin za vzdělávání:	1
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků				
	1.	2.	3.	4.	celkem
Písemná a elektronická komunikace	1/1	0	0	0	1

Obecné cíle, charakteristika předmětu, specifické informace o předmětu

Obecným cílem předmětu Písemná a elektronická komunikace je získání dovednosti ovládat klávesnici počítače desetiprstovou hmatovou metodou, která tvoří základ tzv. klávesnicové gramotnosti.
Žáci vyhotovují na počítači různé druhy písemností v souladu s ČSN 01 6910 za pomoci využití šablon a formulářů.
Výuka rozvíjí samostatné logické uvažování a v žácích pěstuje kultivovaný písemný projev z hlediska vhodné odborné stylizace, ale i logické, věcné a gramatické správnosti písemností.
Výuka směřuje k tomu, aby žáci dovedli využít různé informační zdroje; dokázali pro získávání nových informací využít internet i ostatní média a posoudili jejich rozdílnou věrohodnost.
V tomto ročníku je zařazen tematický celek Základy psaní na klávesnici ve výukovém programu. Žáci se seznámí s klávesnicí počítače a naučí se ji ovládat desetiprstovou hmatovou metodou. Dalším tematickým celkem je vyhotovování tabulek, kdy žák musí určit ze zadání druh tabulky. Do učiva je dále zařazen celek Normalizovaná úprava písemností ČSN 01 6910, Písemnosti při nákupu, prodeji a vadách při plnění kupních smluv a jejich aplikace, Soukromé žádosti občanů, Osobní dopisy vedoucích pracovníků a Právní písemnosti.
Výuka probíhá v prvním ročníku s 1hodinovou týdenní dotací. Předmět je vyučován v učebnách vybavených počítači a dataprojektorem. Používá se programové vybavení tabulkových a textových editorů nebo jiné odpovídající programy, Balíček tiskopisů, Norma ČSN 01 6910 a výukový program ATF, zároveň s ním je využívána učebnice Písemná a elektronická komunikace pro zvládnutí dovednosti psát desetiprstovou hmatovou metodou. Pro samostatné vyhotovování písemností a tabulek jsou využívána zadání a řešení z Rozhledů, vydaných Státním těsnopisným ústavem, a dále elektronická verze učebnice Písemná a elektronická komunikace.
Forma výuky probíhá frontálně, projektově a skupinově, s podporou vizualizace – dataprojektoru.
K domácímu procvičování psaní všemi deseti škola zprostředkovává koupi licence ATF online.
V průběhu výuky je ověřována rychlost a přesnost psaní žáků na klávesnici dle daných limitů, písemnosti vyhotovují průběžně.

Mezipředmětové vztahy

Poznatky z předmětu se propojují se všemi všeobecnými i odbornými předměty a s odborným výcvikem.

- informační technologie,
- český jazyk a literatura,

- ekonomika,
- cizí jazyk.

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení výkonů v psaní na klávesnici jsou pravidelné měsíční písemné prověrky, ve kterých se posuzuje dosažená rychlost a přesnost podle daných limitů. U vyhotovených písemností a tabulek se hodnotí věcný obsah, stylizace, gramatika a formální úprava podle normy ČSN 01 6910.

Použití ICT ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Využívání digitálních technologií musí odpovídat individuálním potřebám žáka. Škola vychází z odborných doporučení školských poradenských zařízení a zajistí přístup k podpůrným a kompenzačním pomůckám a technologiím. Výrobci ICT také upravují své produkty pro specifické potřeby zdravotně znevýhodněných osob.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení

Žák využívá ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

Žák porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, získává informace potřebné k řešení problému, navrhuje způsob řešení, popřípadě varianty řešení a zdůvodní jej, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu.

Komunikativní kompetence

Žák zpracovává administrativní písemnosti.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák získává a vyhodnocuje informace o pracovních a vzdělávacích příležitostech, využívá poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání.

Digitální kompetence

Žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikaci a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života. Digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje. Žák třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Předmět vede žáky k získání dovedností jednat s lidmi v písemném a elektronickém styku.

Člověk a svět práce

Předmět vede žáky k tomu, aby uměli komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentovat se při jednání s nimi, písemně se vyjadřovat při úřední korespondenci, napsat žádost o zaměstnání, profesní životopis, průvodní dopis.

Člověk a životní prostředí

Písemná a elektronická komunikace vede žáky k tomu, aby si osvojili základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním i profesním jednání. Dále, aby dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí, osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a digitální svět

Učivo předmětu svou náplní vede žáka k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti. Digitální technologie přinášejí do vzdělávání nové příležitosti. Schopnost je bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat je klíčovou kompetencí pro celoživotní učení, práci, občanské aktivity a volný čas. Cílem je začlenit digitální technologie do výuky a propojit formální vzdělávání se zkušenostmi žáků z jejich neformálních aktivit. Digitální kompetence jsou

průřezovou klíčovou kompetencí, která podporuje rozvoj všech ostatních. Jsou nezbytně nutné pro zaměstnatelnost, osobní naplnění a zdraví, aktivní občanství i sociální začlenění.

Ročník: 1. Předmět: Písemná a elektronická komunikace (35)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - se seznámí s osobním počítačem, - rychle a přesně ovládá klávesnici PC desetiprstovou hmatovou metodou, - dokáže ovládat numerickou klávesnici.	**1. Základy psaní na klávesnici ve výukovém programu** - seznámení s bezpečností a programem ATF - základní řada, horní řada - dolní řada, přeřaďovače - horní číselná řada, znaménka - číslice, symboly, data, tabulátory	
Žák: - načrtne druh tabulky dle zadání, - použije zadané údaje a logicky je uspořádá, - dokáže vytvořit tabulku v textovém editoru a tabulkovém editoru, - provede kontrolu správnosti údajů.	**2. Tabulky** - s jednoduchým záhlavím - s děleným záhlavím	
Žák: - dokáže vyhledat v normě pravidla normalizované úpravy, - zpracovává a upravuje zadané údaje dle stanovených pravidel, - uspořádá adresy a odvolací údaje, - použije šablonu pro psaní obchodních dopisů, - zpracuje text s využitím prostředků ICT, - využívá znalostí z českého jazyka.	**3. Normalizovaná úprava písemností (ČSN 01 6910)** - psaní adres - odvolací údaje - sloh a psychologie dopisu (oslovení, členění, podpisy, přílohy, razítka, rozdělovník) -	
Žák: - zpracuje, nastylizuje a vyhotoví obchodní dopis dle zadání, - vyplní šablony tiskopisů ve výukovém programu, - upravuje zadané údaje z hlediska věcné a formální správnosti, - komunikuje prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobuje prostředky komunikace danému kontextu, - vytváří a upravuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.	**4. Písemnosti při nákupu, prodeji a vadách při plnění kupních smluv** - poptávka (ústní, písemná) - nabídka (nevyžádaná, vyžádaná) - objednávka, potvrzení objednávky - dodací list, faktura - úhrada faktury - urgence, odpověď na urgenci - reklamace, odpověď na reklamaci - upomínky (1., 2., 3. – pokus o smír), odpovědi na upomínky	
Žák: - nastylizuje jakoukoli písemnost soukromého charakteru, - rozpozná odlišnosti mezi obchodním a soukromým dopisem, - pracuje s normou.	**5. Soukromé žádosti občanů** - žádost - stížnost - žádost o místo - životopis	
Žák: - rozliší úpravu a stylizaci soukromých a osobních dopisů, - uvědomuje si povahu a mimořádnou pozornost těchto písemností,	**6. Osobní dopisy vedoucích pracovníků** - blahopřejné - děkovné - zvací	

- používá znalostí z normy.	- omluvné - kondolenční - doporučující	
Žák: - se orientuje v právních předpisech ČR, - sestaví na základě podstatných náležitostí jednoduché právní písemnosti, - dbá na preciznost vyhotovení, - vytvoří plnou moc.	**7. Právní písemnosti** - plná moc, prokura - dlužní úpis - potvrzenka - žaloba	

6.1.17 Pedagogika

Učební osnova předmětu
Pedagogika

Kód a název RVP:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týdenních vyuč. hodin za vzdělávání:	7
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
Pedagogika	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	1	2	2	2	7

Obecné cíle, charakteristika předmětu, specifické informace o předmětu

Pedagogika je odborný vyučovací předmět, který rozvíjí osobnost žáka, formuje jeho profesní kompetence a rozvíjí schopnosti sociální a řečové komunikace. Rozvíjí pedagogické myšlení žáků, pomáhá jim v jejich profesionální orientaci, vede je k pochopení významu vzdělání v životě jedince i společnosti.

Vyučovací předmět pedagogika chápe výchovu jako celoživotní proces všestranné kultivace jedince, založený na hlubokém poznání osobnosti a plném respektování jeho individuality. Podílí se na postupném formování osobnosti pedagoga s adekvátními profesními poznatky a dovednostmi, etickými postoji a občanskou zodpovědností.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci projevovali pozitivní vztah k učení a vzdělávání jako důležitou podmínku výchovné práce s lidmi různých věkových kategorií, dokázali si stanovit reálné cíle a priority na základě svých možností a dovedností, znali možnosti svého dalšího rozvoje, dokázali posoudit své chování a jednání, přiměřeně reagovali na hodnocení druhých osob, dokázali adekvátně přijmout radu, vyjadřovali se a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování, uvědomovali si, že jako pedagogové budou pro děti a žáky vzorem chování a vystupování.

Učivo předmětu je rozděleno do několika základních učebních celků. Obecná pedagogika přináší závěry pro všechny pedagogické disciplíny, má tedy úlohu integrační a kooperační. Vypracovává pedagogickou terminologii, vyjadřuje hlavní směry pedagogického bádání, jeho metody a interpretaci výsledků, formuluje obecné zákony výchovy. Teorie výchovy poskytuje informace o cílech, metodách, zásadách, prostředcích a obsahu výchovy, zkoumá globální dimenzi výchovy a směry filozofie výchovy. Teorie vzdělávání (didaktika) je teorie o procesech učení a vyučování, obsazích, formách, metodách, zásadách a prostředcích těchto procesů. Sociální pedagogika poskytuje informace o širokém okruhu problémů spjatých s výchovným působením na rizikové a sociálně znevýhodněné skupiny dětí, mládeže a dospělých. Speciální pedagogika se zabývá teorií a praxí výchovy, vzdělávání a rozvoje jedinců postižených různými nedostatky tělesnými, smyslovými, duševními nebo poruchami chování. Předškolní pedagogika poskytuje informace o práci s dětmi předškolního věku, jejím obsahu, formách, předškolních zařízeních a jejich vzdělávacích programech. Pedagogická diagnostika poskytuje základní informace o zjišťování, identifikování, charakterizování a hodnocení dětí, mládeže a dospělých. Teorie učitelské profese poskytuje informace o požadavcích na osobnost pedagoga, jeho přípravě na pedagogickou

činnost, typologii učitelů. Pedagogika volného času poskytuje základní informace o obsahu, formách a prostředcích edukačních aktivit pro kultivaci individuálně a společensky prospěšného trávení volného času u dětí, mládeže a dospělých, o činnosti školských a jiných zařízení, která zabezpečují edukaci ve volném čase. Dějiny pedagogiky poskytují základní poznatky o vývoji pedagogických teorií a vzdělávací praxe na našem území i v zahraničí. Srovnávací pedagogika poskytuje základní informace o vzdělávacích systémech v různých zemích a regionech. Sociologie výchovy se zabývá sociálními aspekty výchovy a vzdělávání a jejich úlohou v procesech společenské reprodukce.

Vyučující využívají především takové formy a metody práce, které vytvářejí příležitosti k tomu, aby žáci byli nuceni formulovat své názory, vyhledávat argumenty na jejich podporu, diskutovat o svých názorech, obhajovat je. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální formy činnosti žáků. Vyučující využívá tradiční (výklad, beseda, vyprávění) i aktivní (diskuse, situační metoda, inscenační metoda, projekt) metody vzdělávání.

Mezipředmětové vztahy

Poznatky z předmětu se propojují s odbornými i všeobecnými předměty:

- psychologie,
- pedagogický seminář,
- dějepis,
- občanská nauka,
- biologie,
- dramatická výchova,
- český jazyk a literatura.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení je kladen důraz na porozumění učivu, jeho aplikaci do praktických situací, zohledňuje se také vyjadřování žáka, jeho souvislost, přiměřenost slovní zásoby. Důraz se klade na informativní a formativní funkce hodnocení, žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivního sebehodnocení. Výstupy hodnotíme ústně, písemně a formou zadávaných projektů a úkolů. Při hodnocení se dále bere v úvahu aktivita při hodinách a schopnost vysvětlit a obhájit způsob zpracování úlohy.

Každý žák je hodnocen minimálně čtyřikrát v klasifikačním období (pololetí).

Klasifikace je vyjádřena známkami 1–5 dle klasifikačního řádu.

Přínos předmětu k rozvoji kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení
Žák využívá ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů
Žák porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému. Získává informace potřebné k řešení problému, navrhuje způsob řešení, popřípadě varianty řešení a zdůvodní jej, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky s běžným základním a aplikačním programovým vybavením.

Digitální kompetence
Žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Pedagogika rozvíjí svým obsahem učiva porozumění vztahům ve společnosti, žáci se učí poznávat takové hodnoty, jako je stejná hodnota a rovnost všech lidí, soucítění a solidarita se slabými a ohroženými, péče o druhé a ohled na jiné.

Člověk a svět práce

V rámci předmětu pedagogika jsou žáci seznamováni s jednotlivými zařízeními, ve kterých mohou nalézt pracovní uplatnění, se základními principy Zákoníku práce a se Školským zákonem. Učí se úspěšně prezentovat své odborné i lidské přednosti.

Člověk a životní prostředí

Pedagogika rozvíjí porozumění vztahu člověka a životního prostředí, učí žáky metodám, formám a prostředkům environmentální výchovy.

Člověk a digitální svět

Digitální technologie přinášejí do vzdělávání nové příležitosti. Schopnost je bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat je klíčovou kompetencí pro celoživotní učení, práci, občanské aktivity a volný čas. Cílem je začlenit digitální technologie do výuky a propojit formální vzdělávání se zkušenostmi žáků z jejich neformálních aktivit. Digitální kompetence jsou průřezovou klíčovou kompetencí, která podporuje rozvoj všech ostatních. Jsou nezbytně nutné pro zaměstnatelnost, osobní naplnění a zdraví, aktivní občanství i sociální začlenění.

Ročník: 1 Předmět: Pedagogika (35 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: – vymezí pedagogiku jako vědní disciplínu a její přínos pro praxi, – orientuje se v odborné pedagogické terminologii, správně ji užívá a dovede ji objasnit, – orientuje se v systému základních a aplikovaných pedagogických disciplín; – objasní funkci výchovy a vzdělávání v životě jedince i celé společnosti, vysvětlí význam celoživotního vzdělávání, – charakterizuje cíle výchovy a vzdělávání v současné společnosti, – vysvětlí pojmy kurikulum, kutikulární dokumenty, vzdělávací programy a vztah mezi nimi, – zná a uplatňuje právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů a duševního vlastnictví – objasní jednotlivé metody, zásady a prostředky výchovy a vzdělávání.	**1. Obecná pedagogika** - pedagogika jako vědní disciplína, její obory - proměny vzdělávacího kontextu, vzdělávací politika ČR a EU - základní vhled do teorie výchovy - metody, zásady, prostředky - základní vhled do teorie vzdělávání – cíle a obsah vzdělávání, metody, zásady
Žák: - popíše vzdělávací soustavu ČR, - charakterizuje druhy a stupně vzdělávání a jejich vazby, - objasní alternativní možnosti získání vzdělání a kvalifikace, - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost - objasní funkci školských poradenských a výchovných zařízení, - vysvětlí a doloží příklady, co ovlivňuje sociální a edukační klima škol a školských zařízení, - objasní nutnost celoživotního vzdělávání.	**2. Vzdělávací soustava ČR** - současný vzdělávací systém - typy a stupně škol - školská zařízení a školské služby - vzdělávání žáků se speciálními potřebami, vzdělávání dospělých
Žák: - objasní funkce rodiny a vliv rodinného prostředí na osobnost, vývoj a výchovu dítěte, uvede příklady rozmanitosti typů rodiny, - analyzuje pozitiva a negativa různých typů rodinného prostředí, - uvede příklady poruch funkce rodiny a rodičovských rolí, jejich možné	**3. Kapitoly ze sociální pedagogiky** - význam, struktura, funkce rodiny, práva dětí – Úmluva… - Rodinné právo (Občanský zákoník) - Náhradní rodinná výchova individuální i kolektivní - Instituce ochrany dětí – státní i nestátní

důsledky pro vývoj a socializaci dítěte a pro školskou praxi, - interpretuje práva dětí a uvede instituce jejich ochrany, - vytváří a upravuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, - diskutuje o současném pojetí rodiny a přístupu k výchově ve společnosti a o vlivu rodinné výchovy na činnost školy, - specifikuje zákony týkající se rodiny (Občanský zákoník), - charakterizuje různé typy náhradní rodinné výchovy.	

Ročník: 2. Předmět: Pedagogika (70 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - uvede požadavky na fyzickou i psychickou stránku pedagoga - objasní, co je autorita a její jednotlivé typy - reprodukuje kompetence pedagoga - vysvětlí nutnost a vyjmenuje možnosti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků - zná a uplatňuje právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů, - pojmenuje výchovné činitele, s nimiž je možná či nutná spolupráce pedagoga, - při používání digitálních technologií předchází situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, - uvede příklady bezpečnostních rizik a nejčastějších příčin úrazů při pedagogické činnosti, - popíše, jak postupovat v případě pracovního úrazu a úrazu svěřených dětí.	**1. Pedagogická profese** - požadavky na osobnost pedagoga - práva a povinnosti ped. pracovníků - pedagogické kompetence - zvyšování odbornosti - spolupráce s ostatními výchovnými činiteli - příprava pedagoga na výchovně vzdělávací činnost - bezpečnost a ochrana zdraví při práci
Žák: - charakterizuje význam a funkce volného času pro děti i dospělé, popíše pozitiva a rizika různého přístupu k využívání volného času u dětí, - analyzuje význam kvalitně stráveného volného času, - charakterizuje školská a jiná zařízení zabezpečující výchovu, vzdělávání a zájmovou činnost dětí ve volném čase, - uvede některé organizace a sdružení dětí a mládeže, vyjmenuje další subjekty, které na děti působí, - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost - charakterizuje a na příkladech uvede trendy, nové metody a formy volnočasových aktivit (např. zážitkové, interaktivní, poznávací, odpočinkové a rekreační aktivity, hry a soutěže), - popíše specifika naplňování volného času dospělých, zejména seniorů.	**2. Volný čas** - pojem, funkce a obsah volného času - přehled zařízení VČ u nás i v zahraničí - další subjekty pracující s dětmi ve volném čase (sdružení, organizace, hromadné sdělovací prostředky…) - hromadné sdělovací prostředky - legislativní normy ped. činnosti ve VČ

Žák: - definuje účel pedagogické diagnostiky - vysvětlí diagnostické metody běžně užívané v pedagogické praxi - objasní nezbytnost individuálního přístupu	**3. Pedagogická diagnostika** - druhy pedagogické diagnostiky - přehled diagnostických metod - individualizace výchovy a vzdělávání
Žák: - reprodukuje cíle předškolního vzdělávání - interpretuje obsah předškolního vzdělávání na základě Rámcově vzdělávacího programu - objasní podmínky pro předškolní vzdělávání - charakterizuje strukturu činností dítěte v předškolním věku	**4. Předškolní pedagogika** - cíle předškolního vzdělávání - obsah předškolního vzdělávání - podmínky předškolního vzdělávání - zařízení předškolní výchovy - struktura činností v předškolním věku
Žák: - charakterizuje rovnost vzdělávacích příležitostí - objasní jazykovou a sociální podmíněnost vzdělavatelnosti - diskutuje o postojích ke vzdělávání - porovná vztahy školy – rodiny – komunity - objasní různé charakteristiky populace mládeže - charakterizuje význam prostředí školy, klimatu školy a třídy	**5. Sociologie výchovy** - pojem sociologie výchovy - základní témata sociologie edukace
Žák: - charakterizuje význam celoživotního vzdělávání - diskutuje o výhodách jednotlivých forem vzdělávání - objasní některé metody užívané ve vzdělávání dospělých	**6. Andragogika** - význam celoživotního vzdělávání - způsoby, formy a typy vzdělávání dospělých - metody v andragogice

Ročník: 3. Předmět: Pedagogika (66 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - objasní pojetí a předmět a úkoly soc. pedagogiky, orientuje se v základní terminologii, správně ji využívá a dovede ji objasnit, - vysvětlí pojmy norma a normalita chování, sociálně patologické jevy, rizikové chování - umí charakterizovat děti z dysfunkčních rodin, - charakterizuje děti týrané, zneužívané a zanedbávané, děti se speciálními vzdělávacími potřebami (specifické poruchy školních dovedností), - děti dlouhodobě a chronicky nemocné, - dokáže objasnit vliv médií na jedince a společnost, - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používá různé strategie, získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost - zjistí informace týkající se vzdělávání dětí-cizinců a dětí s odlišným mateřským jazykem.	**1. Vybrané kapitoly ze sociální pedagogiky** - pojetí a předmět soc. pedagogiky - děti z dysfunkčních rodin - děti týrané, zneužívané a zanedbávané - děti se speciálními vzdělávacími potřebami (specifické poruchy školních dovedností) - děti dlouhodobě a chronicky nemocné - děti s rizikovým chováním - vliv médií na jedince a společnost
Žák: - definuje základní pojmy spec. pedagogiky, - interpretuje metody spec. ped., - uvede stupně socializace, - posoudí smysl, meze a možnosti integrace, - chápe význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života - vysvětlí současný přístup ke vzdělávání dětí se SVP a dětí nadaných, objasní pojmy společné vzdělávání, integrace, inkluze, podpůrná opatření, - zná a uplatňuje právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů.	**2. Speciální pedagogika, úvod do studia** - základní pojmy, metody, prevence, vyšetřování - socializace jedince s postižením - integrace, inkluze, společné vzdělávání
Žák: - pojmenuje a objasní nejčastější typy tělesného postižení, - vysvětlí postupy a možnosti práce,	**3. Somatopedie** - klasifikace poruch - specifika práce s tělesně postiženými jedinci

- přiřadí jedince podle zdravotního stavu a výkonu do zdravotních skupin.	- začlenění jedinců do zdravotních skupin
Žák: - uvede příčiny mentální retardace v jednotlivých vývojových obdobích, - vysvětlí projevy mentální retardace u jednotlivých stupňů, - charakterizuje jednotlivé typy mentální retardace, - uvede zařízení, která pracují s mentálně retardovanými.	**4. Psychopedie** - příčiny a projevy mentální retardace - stupně mentální retardace - typy mentální retardace - specifika práce s mentálně retardovanými
Žák: - vysvětlí příčiny a projevy zrakových vad, - posoudí odraz zrakové vady v psychice jedince, - vyjmenuje možnosti kompenzace zrakových vad, zařízení pro zrakově postižené.	**5. Tyflopedie** - klasifikace poruch - psychické zvláštnosti zrakově postižených - specifika práce se zrakově postiženými
Žák - vysvětlí příčiny vad řeči a sluchu, - charakterizuje jednotlivé vady, jejich odraz v psychice jedince, - vyjmenuje možnosti kompenzace vad a zařízení, která s takto postiženými jedinci pracují.	**6. Poruchy komunikačního procesu** - klasifikace poruch - specifika práce s jedinci s vadami řeči a sluchu
Žák - charakterizuje příčiny poruch chování, stupně poruch, stupně prevence, - vysvětlí jednotlivé poruchy chování, - uvede možnosti práce s těmito jedinci. - dokáže vyjmenovat etopedická zařízení.	**7. Etopedie** - pojem sociální narušenost a obtížná vychovatelnost - klasifikace poruch - specifika práce s jedinci s poruchami chování - etopedická zařízení

Ročník: 4. Předmět: Pedagogika (56 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - charakterizuje významné znaky jednotlivých historických období v souvislosti s vývojem výchovy a vzdělávání, - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost, - specifikuje rozdíl ve výchově různých starověkých států, - objasní vznik prvních škol a univerzit.	**1. Počátky výchovy a vzdělávání** - výchova v pravěku - výchova ve starověku - výchova ve středověku - vznik univerzit
Žák: - reprodukuje život Komenského v historických souvislostech, - uvede díla J. A. Komenského, charakterizuje zvláště jeho díla pedagogická, - vysvětlí význam Komenského pro dnešní pedagogiku.	**2. Osobnost J. A. Komenského** - život - dílo
Žák: - charakterizuje pedagogické názory významných osobností ve vztahu k dnešnímu vývoji pedagogiky jako vědy a různých pedagogických směrů, - porovná ped. názory a postupy v různých obdobích.	**3. Osobnosti světové pedagogiky** - Locke, Rousseau, Pestalozzi - představitelé východní a střední Evropy - Fröbel, Herbart, Dewey
Žák: - uvede významné mezníky ve vývoji školství na našem území, - uvede vývoj vzdělávání pedagogů u nás, - charakterizuje pedagogické názory významných českých pedagogů.	**4. Vývoj školství na našem území** - počátky školského systému (tereziánské reformy) - vývoj školství v 19. století - vývoj školské soustavy ve 20. století - významné osobnosti české pedagogiky (Ryba, Svoboda, Amerling…)
Žák: - charakterizuje alternativní vzdělávací systémy, - objasní základní rysy vybraného zahraničního vzdělávacího systému, porovná se systémem naším, - diskutuje o výhodách a nevýhodách jednotlivých vzdělávacích systémů, - vytváří a upravuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků,	**5. Srovnávací pedagogika** - alternativní výchovné modely (např. Montessori, waldorfská pedagogika) - zahraniční školské systémy
Žák: - reprodukuje ústně i písemně zadaná témata k maturitnímu opakování.	**6. Maturitní opakování**

6.1.18 Psychologie

Učební osnova předmětu
Psychologie

Psychologie

Kód a název RVP:	78-42-M/03, Pedagogické
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týdenních vyuč. hodin za vzdělávání:	7 hodin
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
Psychologie	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	1	2	2	2/1	7

Obecné cíle, charakteristika předmětu, specifické informace o předmětu

Cílem psychologie jako odborného předmětu je seznámit žáky se základními psychologickými poznatky a podpořit rozvoj jejich osobnosti. Žáci získají informace o vývoji psychologického myšlení, základních psychologických směrech a pochopí podstatu osobnostních vlastností a možnosti jejich rozvíjení. Důležitou součástí výuky je také seznámení s poznávacími procesy a jejich vývojem v různých životních etapách.

Psychologie rovněž vysvětluje průběh socializace a její specifika v různých věkových obdobích. Žáci se učí rozpoznávat nejdůležitější sociální skupiny v životě člověka a seznamují se s potenciálními problémy, se kterými se mohou setkat při práci s lidmi. Výuka je zaměřena na rozvoj profesních kompetencí, komunikačních dovedností a schopnosti efektivně jednat s lidmi. Důraz je kladen na praktickou aplikaci získaných vědomostí a dovedností při řešení konkrétních situací, které mohou nastat jak v profesním, tak v osobním životě. Nedílnou součástí je i rozvoj sebereflexe, autoregulace, tolerance a empatie.

Učivo je rozděleno do šesti základních celků, odpovídajících jednotlivým pedagogickým disciplínám. Obecná psychologie, vyučovaná v prvním ročníku, poskytuje základní poznatky o psychice, poznávacích procesech a emočně-volních procesech. Ve druhém ročníku se žáci věnují psychologii osobnosti, která se zabývá strukturou osobnosti, jejími vlastnostmi a typologií, a vývojové psychologii, která popisuje změny v průběhu vývoje člověka a charakteristiku jednotlivých vývojových období.

Třetí ročník zahrnuje pedagogickou psychologii, zaměřenou na proces učení, jeho druhy, podmínky a metody, a sociální psychologii, která zkoumá socializaci jedince, sociální interakce, vnímání a komunikaci, vytváření postojů a týmovou spolupráci. Ve čtvrtém ročníku se studenti věnují patopsychologii a psychologii zdraví, kde se zabývají náročnými životními situacemi, negativními psychosociálními jevy a zásadami duševní hygieny.

Mezipředmětové vztahy

- pedagogika,
- občanská nauka,
- osobnostní a dramatická výchova,
- biologie,
- dějepis,
- pedagogická praxe.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení je kladen důraz na porozumění učivu, jeho aplikaci do praktických situací, zohledňuje se také vyjadřování žáka, jeho souvislost, přiměřenost slovní zásoby. Důraz se klade na informativní a formativní funkce hodnocení, žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivního sebehodnocení. Výstupy hodnotíme ústně, písemně a formou zadávaných projektů a úkolů. Při hodnocení se dále bere v úvahu aktivita při hodinách a schopnost vysvětlit a obhájit způsob zpracování úlohy.
Každý žák je hodnocen minimálně čtyřikrát v klasifikačním období (pololetí).
Klasifikace je vyjádřena známkami 1–5 dle klasifikačního řádu.

Přínos předmětu k rozvoji kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení

Žák využívá ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

Žák porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému. Získává informace potřebné k řešení problému, navrhuje způsob řešení, popřípadě varianty řešení a zdůvodní jej, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky s běžným základním a aplikačním programovým vybavením.

Digitální kompetence

Žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Pedagogika rozvíjí svým obsahem učiva porozumění vztahům ve společnosti, žáci se učí poznávat takové hodnoty, jako je stejná hodnota a rovnost všech lidí, soucítění a solidarita se slabými a ohroženými, péče o druhé a ohled na jiné.

Člověk a svět práce

V rámci předmětu pedagogika jsou žáci seznamováni s jednotlivými zařízeními, ve kterých mohou nalézt pracovní uplatnění, se základními principy Zákoníku práce a se Školským zákonem. Učí se úspěšně prezentovat své odborné i lidské přednosti.

Člověk a životní prostředí

Pedagogika rozvíjí porozumění vztahu člověka a životního prostředí, učí žáky metodám, formám a prostředkům environmentální výchovy.

Člověk a digitální svět

Digitální technologie přinášejí do vzdělávání nové příležitosti. Schopnost je bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat je klíčovou kompetencí pro celoživotní učení, práci, občanské aktivity a volný čas. Cílem je začlenit digitální technologie do výuky a propojit formální vzdělávání se zkušenostmi žáků z jejich neformálních aktivit. Digitální kompetence jsou průřezovou klíčovou

kompetencí, která podporuje rozvoj všech ostatních. Jsou nezbytně nutné pro zaměstnatelnost, osobní naplnění a zdraví, aktivní občanství i sociální začlenění.

Ročník: 1. Předmět: Psychologie (35)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - objasní předmět psychologie a její disciplíny, na příkladech uvede její praktické využití, - správně užívá odbornou terminologii, vysvětlí základní psychologické pojmy, - charakterizuje psychologické jevy, jejich propojenost a funkce v lidské psychice, - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používá různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost.	**1. Předmět psychologie** - psychologie jako věda, vznik a stručný vývoj - úkoly psychologie - psychologické směry - psychologické disciplíny - vědomí a nevědomí	
Žák: - charakterizuje jednotlivé poznávací procesy, - vysvětlí zvláštnosti poznávání v jednotlivých časových obdobích, - vysvětlí podstatu a význam paměti a možnosti jejího rozvíjení, - pozměňuje, vylepšuje a zdokonaluje obsah nebo ho zapracovává do stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah, - dokáže vysvětlit význam pozornosti při poznávání i v běžném životě.	**2. Poznávací procesy** - čití a vnímání - představy a fantazie - myšlení a řeč <u>Doprovodné procesy</u> - paměť - pozornost	
Žák: - charakterizuje, co je to vůle, vysvětlí význam a možnosti rozvíjení vůle, - popíše jednotlivé druhy citů, - vysvětlí funkci citů v životě člověka, - specifikuje význam vyšších citů.	**3. Emočně-volní procesy** <u>Vůle</u> <u>City</u> - charakteristika citů - druhy citů	

Ročník: 2. Předmět: Psychologie (70 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - vymezí osobnost jako celek, - popíše strukturu osobnosti, - vytváří a upravuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, - charakterizuje endogenní a exogenní teorie, - popíše jednotlivé motivační vlastnosti, - charakterizuje schopnosti a jejich utváření, - vysvětlí podstatu temperamentu a charakteru, - doloží význam seberegulace, - uvede činitele ovlivňující osobnost a chování člověka, - charakterizuje specifika chování a prožívání člověka s postižením nebo v náročné sociální situaci; doloží je příklady ze společenské nebo školské praxe.	**1. Osobnost** Teorie osobnosti Struktura osobnosti - motivace - schopnosti - temperament - charakter a postoje - seberegulace Utváření osobnosti - vnitřní činitelé - vnější činitelé	
Žák: - charakterizuje jednotlivé metody, uvede možnosti jejich využití v práci pedagoga, - rozpozná, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat; je schopen podpořit ostatní v rozvoji jejich digitálních kompetencí.	**2. Metody poznávání osobnosti** - pozorování - experiment - testy - explorativní metody - projekční metody - rozbor výsledků činnosti - sociometrie	
Žák: - vysvětlí podstatu vývoje a jeho zákonitostí.	**3. Vývoj a jeho zákonitosti**	
Žák: - charakterizuje jednotlivá období psychického vývoje osobnosti, vymezí pojem identita člověka; - objasní životní cyklus člověka, jeho fáze a změny; - vymezí a popíše zvláštnosti psychických procesů a stavů, - charakterizuje sociální a somatický vývoj.	**4. Etapy vývoje** - prenatální a perinatální období - kojenecké období - období batolete - předškolní období - mladší školní věk - starší školní věk - adolescence - dospělost	

Ročník: 3. Předmět: Psychologie (66 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - vymezí předmět pedagogické psychologie a jeho vztah k pedagogice a psychologii, - vysvětlí funkci a význam učení, uvede činitele ovlivňující proces učení, - popíše podmínky materiální, sociální a individuální, - charakterizuje základní druhy, styly a metody učení, - vysvětlí význam rozvíjení tvořivosti (kreativity), uvede možnosti a způsoby rozvíjení tvořivosti ve vyučování a ve volnočasových nebo zájmových aktivitách, - vysvětlí význam motivace a její využití v pedagogické činnosti, uvede druhy motivace a faktory ovlivňující motivaci žáka; hodnotí účinnost některých motivačních faktorů (úspěch, odměny, tresty aj.) ve škole i ve společnosti, - navrhne způsob motivace pro danou pedagogickou situaci; - uvede možnosti pozitivního ovlivňování vztahu dítěte ke škole, - charakterizuje způsoby osvojování vědomostí a podmínky trvalého osvojení, - popíše postup a předpoklady pro vytváření dovedností a návyků, - na příkladech dokumentuje transferové jevy při učení, - kriticky posuzuje, jak vývoj technologií včetně umělé inteligence ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životní prostředí; zvažuje příležitosti a rizika, snaží se rizika minimalizovat.	**1. Pedagogická psychologie** - podmínky učení - druhy učení - motivace a učení - osvojování vědomostí, dovedností a návyků - transfer v učení	
Žák: - vymezí předmět a metody sociální psychologie a možnosti jejich využití v praxi, - charakterizuje proces socializace, vliv prostředí a mechanismy socializace, - objasní proces sociálního učení a socializační vývoj, - vysvětlí proces vytváření a ovlivňování postojů,	**2. Sociální psychologie** - předmět a metody sociální psychologie - socializace, socializační prostředí, mechanismy socializace - sociální učení - postoje a jejich utváření	

- zná a uplatňuje právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů a duševního vlastnictví.		
Žák: - charakterizuje různé druhy sociálních skupin a objasní dynamiku skupinových procesů, doloží je konkrétními příklady (ze školního, sportovního nebo volnočasového prostředí, z každodenního života, z knihy, filmu aj.), - analyzuje konkrétní sociální skupinu, - identifikuje konfliktní situace a rozpozná jejich zjevné příčiny, navrhuje možnosti jejich řešení a předcházení konfliktním situacím, - charakterizuje majoritní a minoritní skupinu.	**3. Sociální skupiny, skupinová dynamika, vztahy, sociální pozice a role**	
Žák: - objasní proces sociální percepce, identifikuje na konkrétních příkladech a modelových situacích chyby, předsudky a stereotypy v posuzování člověka a možnosti jejich ovlivňování, zejména u dětí, - vymezí pojmy sociální komunikace, verbální komunikace, nonverbální komunikace a komunikace činem, - definuje pojem pedagogická komunikace, vymezí její základní funkce, vysvětlí na příkladech, jak vyučovací metody, formy a jiné faktory ovlivňují pozitivně i negativně pedagogickou komunikaci ve výuce i mimo výuku, - na příkladech uvede nejčastější chyby v sociální a pedagogické komunikaci, - používá základní komunikační dovednosti, základní techniky verbální a neverbální komunikace včetně práce s hlasem v různých komunikativních situacích, - rozliší na příkladech projevy asertivního a neasertivního nebo direktivního a nedirektivního způsobu chování; - uvede a uplatňuje zásady komunikace s dětmi se smyslovým nebo tělesným postižením, objasní zásady komunikace s dětmi s PAS a s dětmi s nedostatečnou znalostí češtiny, - osvojil si zásady týmové práce a je schopen využívat je v pedagogické činnosti.	**4. Sociální interakce** - sociální percepce - sociální komunikace - asertivita - týmová práce	

Ročník: 4. Předmět: Psychologie (56 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - charakterizuje vybrané poruchy osobnosti a chování a možnosti jejich ovlivňování, zejména z hlediska školy, - charakterizuje psychosociální aspekty závislostí, násilného chování, nezaměstnanosti, sociální chudoby a vyloučení; na příkladech ukáže, jak lze tyto problémy řešit a kdo se na jejich řešení podílí, - objasní syndrom oběti domácího násilí nebo jiného trestného činu a uvede zásady bezpečného chování v různém kontextu; vysvětlí, k čemu slouží linky bezpečí, - charakterizuje psychosociální problémy člověka se zdravotním postižením nebo závažným onemocněním, zejména ve vztahu k práci pedagogických pracovníků, - vysvětlí pojmy stres a syndrom vyhoření, uvede jejich příznaky, popíše některé způsoby prevence a vyrovnávání se s náročnými životními situacemi, - osvojil si zásady duševní hygieny při práci a učení a vybrané relaxační techniky a metody, - ovládá vybrané techniky pro sebereflexi a poznávání vlastní osobnosti, - chrání sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí; chrání digitální za řízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím; při využívání digitálních služeb posuzuje jejich spolehlivost a postupuje vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby.	**1. Patopsychologie a psychologie zdraví** - poruchy osobnosti - drogová závislost a nedrogové závislosti - syndrom CAN - šikana - kriminalita dětí a mládeže - psychologie oběti - náročné životní situace - základy duševní hygieny - techniky sebepoznání	

6.1.19 Pedagogický seminář

Učební osnova předmětu
Pedagogický seminář

Kód a název RVP:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týdenních vyuč. hodin za vzdělávání:	4 hodiny
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
Pedagogický seminář	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	0	0	2/2	2/2	4

Obecné cíle, charakteristika předmětu, specifické informace o předmětu

Obecným cílem pedagogického semináře je rozvíjet u žáka pedagogické myšlení, vést žáka k osvojení a rozvíjení potřebných profesních kompetencí, komunikativních dovedností, sebereflexi a sebehodnocení. Tento předmět formuje u žáka osobnostní postoje, které mu umožňují rozhodovat se o další vzdělávací cestě a lépe se adaptovat na podmínky vysokoškolského studia. Součástí výuky pedagogického semináře jsou praktická cvičení a odborná praxe, jejímž cílem je podložit teoretické vědomosti a dovednosti poznáním reálné činnosti vzdělávacích zařízení.

Vyučovací předmět pedagogický seminář se podílí na rozvoji morálního cítění žáka, upevnění právního i občanského vědomí žáka a prohloubení žádoucích postojů i hodnot osobního života.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci projevovali pozitivní vztah k učení a vzdělávání jako důležitou podmínku pro práci s lidmi různých věkových kategorií, dokázali si stanovit reálné cíle a priority na základě svých možností a dovedností, uměli určit možnosti svého dalšího vzdělávání. Zároveň se dokázali vyjadřovat a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování, uvědomovali si, že jako pedagogičtí pracovníci budou vzorem chování a vystupování a snažili se vhodně rozvíjet mezilidské vztahy, nepodléhali předsudků a stereotypům v přístupu k druhým.

Obsah učiva úzce souvisí s praktickým využitím teoretických poznatků získaných v jiných předmětech (pedagogika, psychologie, specializace výchov) a jejich širší aplikací v rámci rozdílných věkových i sociálních skupin.

Učivo je rozděleno na vybrané tematické celky do dvou ročníků. Mezi základní tematické celky patří metodiky práce s jednotlivými věkovými skupinami. Práce s dětmi předškolního věku, kde se vychází z teoretických poznatků, které jsou aplikovány jako praktické dovednosti při práci v mateřské škole. Metodika práce s dětmi školního věku a mládeží, kde žáci získávají informace o obsahu práce v mimoškolních institucích a institucích pro volný čas. Veškeré náměty napomáhají k tvorbě vlastních tvořivých aktivit pro věkovou skupinu mládeže a upevňuje schopnost komunikace s mládeží.

Specifika práce s etnickými skupinami se soustředí na poznatky o různorodosti etnických skupin v rámci regionální sociální politiky a poukazuje na odlišnosti práce s nimi.

Nedílnou součástí jsou i specifika práce se zdravotně handicapovanými jedinci. Učivo prohlubuje teoretické poznatky disciplín speciální pedagogiky o specifika práce s jednotlivci, poukazuje na možnosti využití alternativních postupů při práci a jejich praktické aplikování.
Celý obsah je uzavírají specifika práce se seniory, kdy si žáci osvojí základní informace o způsobech a významu pro plnohodnotný život této věkové kategorie.

V rámci předmětu jsou žákům poskytnuty informace k průběhu odborné praxe. Jsou informováni o výběru vhodných institucí pro odbornou praxi a způsobech hodnocení výstupu z praxe. Odborná praxe zahrnuje souvislé působení žáka ve vzdělávacích institucích, kde se pod vedením pověřeného pedagogického pracovníka seznamuje s úkoly a chodem příslušné organizace.

Při výuce předmětu jsou využívány aktivizující metody výuky, které rozvíjejí praktické a komunikativní dovednosti, dále prohlubují týmovou a individuální kreativní práci. Cílem je posilovat samostatné myšlení, umět využít pozitiva skupinové práce a objektivně hodnotit sama sebe i okolí.

Mezipředmětové vztahy

Pedagogika, psychologie, výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova, dramatická výchova, specializace jednotlivých výchov.

Vyučující využívají především takové formy a metody práce, které vytvářejí příležitosti k tomu, aby žáci byli nuceni formulovat své názory, vyhledávat argumenty na jejich podporu, diskutovat o svých názorech, obhajovat je. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální formy činnosti žáků. Vyučující využívá tradiční (výklad, beseda, vyprávění) i aktivní (diskuse, situační metoda, inscenační metoda, projekt) metody vzdělávání.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení je kladen důraz na porozumění učivu, jeho aplikaci do praktických situací, zohledňuje se také vyjadřování žáka, jeho souvislost, přiměřenost slovní zásoby. Důraz se klade na informativní a formativní funkce hodnocení, žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivního sebehodnocení. Výstupy hodnotíme ústně, písemně a formou zadávaných projektů a úkolů. Při hodnocení se dále bere v úvahu aktivita při hodinách a schopnost vysvětlit a obhájit způsob zpracování úlohy. Výsledky vzdělávání budou hodnoceny formou písemných samostatných prací a zadávaných projektů, zpracováním týmových úkolů, znalostí projevených v diskuzích. Součástí hodnocení předmětu je také hodnocení pedagogické praxe, které zahrnuje hodnocení žáků z příslušného pracoviště a kvalitu písemného zpracování výstupu z odborné praxe.

Každý žák je hodnocen minimálně čtyřikrát v klasifikačním období (pololetí).

Klasifikace je vyjádřena známkami 1–5 dle klasifikačního řádu.

Přínos předmětu k rozvoji kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení

Žák využívá ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

Žák porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému. Získává informace potřebné k řešení problému, navrhuje způsob řešení, popřípadě varianty řešení a zdůvodní jej, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky s běžným základním a aplikačním programovým vybavením.

Digitální kompetence
Žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální

technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Obsahová náplň učiva pedagogického semináře rozvíjí porozumění vztahům ve společnosti, žáci se učí poznávat takové hodnoty, jako je hodnota lidského života, soucítění a solidarita se slabými a ohroženými, péče o druhé osoby a ohled na jiné.

Člověk a životní prostředí

Předmět pedagogický seminář rozvíjí porozumění vztahu člověka a životního prostředí, učí žáky praktické dovednosti o využití metod, forem a prostředků v rámci environmentální výchovy

Člověk a svět práce

V rámci předmětu pedagogický seminář jsou žáci seznamováni s jednotlivými zařízeními, ve kterých mohou nalézt pracovní uplatnění, učí se prezentovat své odborné i lidské přednosti.

Digitální kompetence

Digitální technologie přinášejí do vzdělávání nové příležitosti. Schopnost je bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat je klíčovou kompetencí pro celoživotní učení, práci, občanské aktivity a volný čas. Cílem je začlenit digitální technologie do výuky a propojit formální vzdělávání se zkušenostmi žáků z jejich neformálních aktivit. Digitální kompetence jsou průřezovou klíčovou kompetencí, která podporuje rozvoj všech ostatních. Jsou nezbytně nutné pro zaměstnatelnost, osobní naplnění a zdraví, aktivní občanství i sociální začlenění.

Ročník: 3. Předmět: Pedagogický seminář (66 hodin)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák: - vyjmenuje možnosti vzdělávacích a herních aktivit předškolního věku, - charakterizuje obsah předškolního vzdělávání, - demonstruje praktické dovednosti, - vyhledává příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji, buduje si osobní vzdělávací prostředí.	**1. Metodika práce s dětmi předškolního věku** - vzdělávací aktivity a nabídka herních činností - obsah předškolní pedagogiky - praktické dovednosti
Žák: - uvede specifika zařízení pro děti a mládež, - analyzuje jednotlivé možnosti aktivit v zařízeních, - modifikuje vhodné metodické postupy, - demonstruje praktické dovednosti v modelových situacích, - vytváří a upravuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.	**2. Metodika práce s dětmi školního věku** - specifika jednotlivých zařízení pro děti a mládež - nabídky činností v jednotlivých zařízeních - metodické postupy - praktické dovednosti
Žák: - rozhodne o místě absolvování odborné praxe, - předloží záznamovou dokumentaci o své praxi, - provede rozbor průběhu odborné praxe, - chápe význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s handicapem, pro kvalitu života.	**3. Odborná praxe** - instruktáž k přípravě, výběru, realizaci a způsobů hodnocení výstupů z praxe
Žák: - objasní význam práce s etnickými skupinami, - vyzkouší aplikaci sociálních technik v oblasti výchovy k toleranci, - demonstruje praktické dovednosti v modelových situacích – zná a uplatňuje právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů a duševního vlastnictví.	**4. Specifika práce s etnickými skupinami** - práce s romskými dětmi a dětmi uprchlíků - výchova k toleranci - praktické dovednosti

Ročník: 4. Předmět: Pedagogický seminář (56 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozhodne o místě konání odborné praxe, - předloží záznamovou dokumentaci z praxe, - provede rozbor průběhu odborné praxe, - chápe význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s handicapem, pro kvalitu života.	**1. Odborná praxe** - instruktáž k přípravě, výběru, realizaci a způsobů hodnocení výstupů z praxe
Žák: - specifikuje význam vztahu společnosti a handicapovaných jedinců, - zdůvodní postoje generací k handicapovaným jedincům, - navrhuje taková řešení prostřednictvím digitálních technologií, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie.	**2. Společnost a postižení jedinci** - postoje společnosti ve vztahu k handicapovaným jedincům - praktické dovednosti
Žák: - charakterizuje příčiny a druhy postižení, - analyzuje rozmanité pohybové aktivity pro tělesně postižené, - zná a uplatňuje právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů, - demonstruje praktické dovednosti v modelových situacích.	**3. Specifika práce s tělesně postiženými a nemocnými** - příčiny a druhy postižení - pohybové aktivity a možnosti pro tělesně postižené - praktické dovednosti
Žák: - vysvětlí význam rozvoje intelektu, - objasní druhy mentálních poruch, - vybere možnosti vzdělávacích aktivit pro mentálně retardované, - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost, - demonstruje praktické dovednosti.	**4. Specifika práce s mentálně postiženými** - význam rozvoje intelektové stránky - druhy mentálních poruch - vzdělávací aktivity a možnosti pro mentálně retardované - praktické dovednosti
Žák: - definuje význam zrakového vnímání, - charakterizuje kompenzační metody a prostředky pro zrakově postižené, - navrhne pohybové aktivity, - při používání digitálních technologií předchází situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, - demonstruje praktické dovednosti.	**5. Specifika práce se zrakově postiženými** - význam zraku pro život jedince - kompenzační metody a prostředky - pohybové aktivity - praktické dovednosti
Žák: - posoudí význam ztráty sluchu, - vyjmenuje druhy poruch sluchu, - charakterizuje kompenzační metody a prostředky pro sluchově postižené, - komunikuje prostřednictvím různých	**6. Práce s jedinci sluchově postiženými** - význam sluchového vnímání - druhy poruch sluchu - kompenzační metody a prostředky - praktické dovednosti

digitálních technologií a přizpůsobuje prostředky komunikace danému kontextu, - demonstruje praktické dovednosti.	
Žák: - objasní význam správného vývoje řeči, - uvede možnosti nápravy řeči, - navrhuje taková řešení prostřednictvím digitálních technologií, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie, - demonstruje praktické dovednosti.	**7. Práce s jedinci s vadami řeči** - význam komunikace a vývoje řeči - možnosti nápravy řeči - praktické dovednosti
Žák: - analyzuje životní hodnoty seniorského věku, - navrhne možnosti vhodných aktivit této věkové skupiny, - kriticky posuzuje, jak vývoj technologií včetně umělé inteligence ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životní prostředí, zvažuje příležitosti a rizika, snaží se rizika minimalizovat, - prokáže znalost praktických dovedností.	**8. Specifika práce se seniory** - životní hodnoty seniorského věku - praktické dovednosti

6.1.20 Výtvarná výchova

Učební osnova předmětu
Výtvarná výchova

Kód a název RVP:	78-42-M/003 Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týdenních vyuč. hodin za vzdělávání:	2
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
Výtvarná výchova	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	2/2	0	0	0	2

Obecné cíle, charakteristika předmětu, specifické informace o předmětu

Obecným cílem předmětu výtvarná výchova je naučit žáky prostřednictvím vlastní výtvarné činnosti prakticky ovládat výtvarné vyjadřovací prostředky a poskytnout jim základní povědomí o vybraných kapitolách dějin umění. Dále pochopit význam umění i vlastní tvořivosti pro rozvoj estetického a emocionálního cítění, vnímání a projevu člověka. Rozvíjí kompetence, které žáci získali na základní škole.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci vyjadřovali svůj vlastní názor na svět, který je obklopuje, na výtvarné umění a jeho různorodost, posilovali sebevědomí a své kladné charakterové vlastnosti, vytvářeli předpoklady ke svému všestrannému rozvoji prostřednictvím výtvarné tvořivosti a myšlení a citlivě rozpoznali výtvarnou hodnotu díla.

Předmět výtvarná výchova rozvíjí aktivní a receptivní složku výtvarné tvorby. Prohlubuje vědomosti a zdokonaluje praktické dovednosti, přičemž podporuje tvořivost žáků. Žáci jsou v průběhu výuky vedeni k využívání multimediálních technik při tvorbě a prezentaci svých projektů a referátů. Z výukových metod a organizačních forem výuky jsou nejvíce využívány výklad učitele a řízený dialog, názorné demonstrační metody, samostatná práce žáků (individuální i skupinová) a domácí samostatná práce. Do výuky jsou vhodně zařazovány návštěvy galerií a muzeí a besedy s umělci či odborníky v oboru vizuální kultury.

Mezipředmětové vztahy

- dějepis,
- hudební výchova,
- osobnostní a dramatická výchova,
- český jazyk a literatura,
- psychologie,
- pedagogika,
- pedagogická praxe,

- informační technologie.

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení je průběžná klasifikace individuálně zadávaných úkolů. Důraz je kladen především na praktické dovednosti. Hodnocení je zaměřeno na porozumění zadanému úkolu a na schopnost aplikovat tyto poznatky v praktických výtvarných činnostech, na ověřování požadovaných vědomostí z teorie výtvarné výchovy či dějin umění ústní i písemnou formou a na originalitu i věcnou správnost při tvorbě prezentací. Jejich součástí je i jazykový projev, u nějž je hodnocena jeho srozumitelnost, souvislost a jazyková správnost. Oceňuje se nápaditost a samostatnost v tvorbě žáka.

Vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním a žáků talentovaných

V předmětu výtvarná výchova se zohledňují individuální potřeby žáka, vychází se přitom z odborných doporučení školských poradenských zařízení. Je zajišťován přístup k podpůrným a kompenzačním pomůckám a technologiím. Žáci talentovaní jsou podporováni ve svém dalším rozvoji širokou nabídkou aktivit specifických pro daný předmět.

Přínos předmětu k rozvoji kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení

Žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání. Umí ohodnotit průběh svého učení a pokrok při dosahování cílů, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí a určit možnosti svého dalšího vzdělávání. Pracuje s odborným textem a využívá různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

Žák dokáže samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, umí řešit podstatu zadaného úkolu a vyhledat si potřebné informace k jeho správnému řešení. Volí prostředky a způsoby (pomůcky, metody a techniky, studijní literaturu) vhodné ke splnění jednotlivých aktivit. Spolupracuje při řešení problému v týmu.

Komunikativní kompetence

Žák se vyjadřuje přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje. Formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně. Účastní se aktivně diskuzí a obhajuje své názory a postoje. Vyjadřuje se v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Žák si ověřuje získané poznatky a kriticky zvažuje názory a postoje své i jiných lidí, adekvátně reaguje na hodnocení a kritiku. Reálně posuzuje své fyzické i duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích. Pracuje v týmu a odpovědně přijímá svěřené problémy. Přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie, uznává tradice a hodnoty svého národa. Prostřednictvím dějin výtvarného umění objevuje kořeny národní, evropské i světové výtvarné historie. Respektuje a podporuje kulturu a identitu jiných národností. Rozvíjí estetické ideály a působí v tomto duchu na své okolí.

Odborné kompetence

Žák pracuje bezpečně a dbá na zdraví své i druhých. Zná a dodržuje základní předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví, požární prevenci a krizový plán školy. Vhodně manipuluje s výtvarnými pomůckami, nástroji a materiály.

Digitální kompetence

Žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů v oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života. Digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje. Získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech a volí k tomu efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Předmět výtvarná výchova rozvíjí u žáků dané průřezové téma především prostřednictvím učiva dějin výtvarného umění, vytvářením přehledu světové a národní výtvarné kultury. Skrze konkrétní výtvarná díla je u žáka formována úcta k materiálním a duchovním hodnotám lidské společnosti a také schopnost rozlišit kvalitní a nekvalitní výtvarné umění. V rámci vizuální kultury jsou žáci vedeni k tomu, aby byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci a dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky hodnotit a optimálně využívat masová média.

Člověk a životní prostředí

Předmět výtvarná výchova naplňuje toto průřezové téma velice těsně, neboť jeho cílem je přispět k všestrannému rozvoji osobnosti, a to vytvářením citlivého vztahu k přírodě, k věcem a lidem prostřednictvím výtvarných činností a výtvarného umění. S tím úzce souvisí výchova k šetrnému zacházení s materiálem a využití odpadových materiálů ve výtvarné činnosti. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si osvojili základní principy odpovědného přístupu k životnímu prostředí a respektovali principy udržitelného rozvoje.

Člověk a svět práce

Předmět výtvarný výchova připravuje žáka v rámci tohoto průřezového tématu na jeho budoucí pracovní život v oblasti výtvarných a volnočasových aktivit, rozvíjí jeho komunikační a výtvarné dovednosti a dovednost sebeprezentace i sebereflexe. Podporuje jeho chápání významu celoživotního učení a změn ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Člověk a digitální svět

Předmět výtvarná výchova naplňuje u žáků toto téma rozvíjením dovedností vyhledávat prostřednictvím moderních informačních a digitálních technologií informace a pracovat s nimi formou prezentací vlastních výstupů s obsahovým zaměřením na výtvarnou oblast. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli při tvořivých činnostech schopni využít potenciál, který nabízejí digitální média, a aby při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňovali estetická kritéria.

Ročník: 1. Předmět: Výtvarná výchova (70 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - ovládá základní výtvarnou terminologii, - má základní přehled o druzích výtvarného umění, - chápe umění jako specifickou výpověď o skutečnosti a význam umění pro člověka - sdílí prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními, používá digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů, - orientuje se v teorii umění (kresebné, malířské, grafické nástroje).	**1. Teorie výtvarného umění** - základní pojmy z teorie výtvarného umění - výtvarná terminologie - druhy výtvarného umění - umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění (našeho i světového, současného i minulého) v tradiční i mediální podobě - lidové umění a užitá tvorba - estetické a funkční normy při tvorbě předmětů používaných v běžném životě	8
Žák: - seznamuje se s výtvarnými technikami, kreativně je rozvíjí a aplikuje, - využívá výrazové možnosti jednotlivých technik k výpovědi o svém vnitřním světě, - bezpečně pracuje se širokou škálou tradičních výtvarných postupů, technik a materiálů, - umí abstrahovat jednotlivé motivy, - zkoumá vlastnosti linií a jejich využití pro různé náměty, - klade důraz na lineární a obrysovou kresbu, - poznává výrazové vlastnosti barev, - vnímá kontrast studených a teplých barev, - porovnává stopy různých malířských výrazových prostředků, - orientuje se v přípravných grafických technikách a vnímá rozmanitost otiskovaných struktur, - rozvíjí smysl pro trojrozměrnost, - využívá tvarování plátů, stáčení šňůrek a pásků v keramice, - rozvíjí hmat a jemnou motoriku, - seznamuje se s různými tvárnými materiály a porovnává jejich účinky, - realizuje vlastní výtvarnou tvorbu dle vlastního návrhu, - používá různé výtvarné postupy, techniky a materiály ke kreativnímu projevu, - umí vytvořit vlastní kompozici, - osvojí si znalost symetrie a asymetrie,	**2. Výtvarné vyjadřovací prostředky** <u>Kresba</u> - stopy různých kreslířských nástrojů (tužka, rudka, uhel, perokresba) - linie a tvar - zásady modelace objemů <u>Malba</u> - malířské nástroje a techniky - zacházení s barevnými hmotami - hra s barvou - barevný kontrast a harmonie - pozorování barevných stop - poznávání výrazových vlastností barev <u>Grafika</u> - grafické nástroje a materiály - otiskování struktur - porovnávání účinků různých druhů otisků a textur - přípravné grafické techniky <u>Prostorová tvorba</u> - vztah plochy a prostoru - haptické etudy se sochařskou hlínou - keramické pojetí modelování - tvarování materiálu - papírové materiály <u>Kompozice</u> - principy symetrie a asymetrie - druhy kompozice - pozitiv a negativ	42

- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při výtvarných činnostech, ekologicky nakládá s materiály a pomůckami.		
Žák: - má základní přehled o historickém vývoji dějin výtvarného umění, - projevuje zájem o kulturní dění v oblasti výtvarného umění v místě školy, svého bydliště, - rozlišuje základní výtvarné slohy a směry, - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl, - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí, při jejich vyhledávání využívá různé strategie, - získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost.	**3. Dějiny umění** - historický vývoj umění - osobnost umělce - vybrané kapitoly z dějin umění - galerie, muzeum, vernisáž - galerijní animace	20

6.1.21 Dramatická výchova

Učební osnova předmětu
Dramatická výchova

Kód a název RVP:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum
Celkový počet týdenních vyuč. hodin:	4 hodiny
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
Dramatická výchova	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	2	0	0	0	2

Obecné cíle

Cílem předmětu dramatická výchova je naučit žáky projektovat a realizovat dramatické činnosti pro děti ve školním i zájmovém vzdělávání a aplikovat metody a techniky dramatické výchovy do pedagogické činnosti.
Cílem dramatické výchovy je rozumět principům umělecké tvorby a osvojit si některé její specifické dovednosti přímým prožitkem a vlastní zkušeností v jednání.
Dalším cílem je rozvíjet osobnost žáků, jejich zdravou sebedůvěru, kreativitu, dovednost řešit problémy, komunikovat, pracovat samostatně i v týmu a respektovat osobnost, názory a potřeby druhých lidí.
Dramatická výchova přispívá k osobnostnímu rozvoji žáků prostřednictvím praktických cvičení a her. Rozvíjí soubor dovedností, technik a vědomostí potřebných v sociálních vztazích, významně se podílí na utváření sociálních vztahů jedince a skupiny, což ovlivňuje jak studenty samé, tak jejich budoucí práci.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:
- při řešení úkolů uměli pracovat samostatně i v týmu,
- vhodně rozvíjeli mezilidské vztahy, nepodléhali předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým,
- dokázali pracovat s uměleckým textem jako s prostředkem pro rozvoj komunikativních, poznávacích a kreativních schopností dětí,
- uměli jednat s druhými v různých životních situacích, srozumitelně formulovat své myšlenky, názory a postoje.

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do pěti základních tematických celků, které se vzájemně účelově prostupují:
- úvod do problematiky dramatické výchovy,
- objevování sebe a okolního světa,
- komunikace,
- specifické dramatické činnosti,
- teorie a metodika dramatické výchovy.

Úvod do problematiky dramatické výchovy: žáci jsou seznámeni podstatou, strukturou a úkoly dramatické výchovy, učitel poznává schopnosti a typy žáků, vytváříme kolektiv a předpoklady pro jeho fungování.

Objevování sebe a okolního světa: učivo obsahuje techniky na poznání sebe i druhých, cvičení smyslového vnímání, rozvíjení paměti a představivosti a hry na rozvoj skupinové citlivosti a sounáležitosti.
Komunikace: učivo rozvíjí schopnost verbální i neverbální komunikace, plynulost řeči, hry a techniky na mluvní pohotovost, kultivovanost a spisovnost projevu, přednes poezie i prózy, vyjadřování mimikou, gestem, haptikou a dalšími prostředky.
Specifické dramatické činnosti: učivo obsahuje pantomimu, charakterizaci, improvizaci pohybem i slovem, hru v roli, relaxaci a strukturované drama.
Teorie a metodika dramatické výchovy: učivo poskytuje informace o struktuře dramatické lekce, o cílech, prostředcích a obsahu dramatické výchovy, o základních metodách práce.

Mezipředmětové vztahy
Český jazyk a literatura, občanská nauka, psychologie, pedagogika.

Strategie výuky

Téměř všechny činnosti se provádějí přímým prožitkem žáků. Nejčastěji používané metody jsou hry, cvičení a techniky, které jsou prováděny kolektivně, skupinově i individuálně a využívají také prvků divadla a dramatu. Některé lekce mohou být zakončeny diskusí, sloužící k verbalizaci prožitků a zkušeností. V omezené míře užíváme výklad, abychom objasnili zásady, metody, prostředky dramatické výchovy. Převažují aktivizující metody a formy práce, k čemuž je zapotřebí vytvořit vhodnou atmosféru. Výuka probíhá v odborné učebně dramatické výchovy.

Hodnocení výsledků žáků

Žák si z každé lekce samostatně napíše použité hry, techniky a cvičení i s metodickým postupem. Další součástí hodnocení je aktivní práce v hodinách a plnění dílčích úkolů.
Frekvence hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy.

Použití ICT ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním
Využívání digitálních technologií musí odpovídat individuálním potřebám žáka. Škola vychází z odborných doporučení školských poradenských zařízení a zajistí přístup k podpůrným a kompenzačním pomůckám a technologiím. Výrobci ICT také upravují své produkty pro specifické potřeby zdravotně znevýhodněných osob.

Přínos předmětu k rozvoji kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Žáci:
- umějí si vyhledat z různých informačních zdrojů podklady ke své práci, vybrat vhodné texty k předčítání i přednesu,
- vyjadřují se a vystupují v souladu v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- dovedou vybrat vhodné hry a cvičení pro pochopení sociálních jevů a jejich ovlivňování, umějí zorganizovat a řídit hru,
- dokáží srozumitelně a souvisle formulovat své myšlenky, přiměřeně je vyjádřit v různých simulovaných situacích a improvizačních tématech,
- v různých situacích aplikují poznatky z pedagogiky a psychologie pro pochopení sociálních jevů a způsobů jejich ovlivňování.

Digitální kompetence
Žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby.
Navrhuje taková řešení prostřednictvím digitálních technologií, která mu pomohou vylepšit postupy a technologie, dokáže poradit s technickými problémy.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Předmět osobnostní a dramatická výchova rozvíjí u žáků vztah ke kulturním hodnotám českým i zahraničním, a to především v oblasti literatury a divadelní tvorby. Žáci jsou vedeni ke kultivovanému mluvnímu projevu ve spojitosti se zásadami slušného chování a vystupování nejen v pedagogické práci, ale i ve veřejném a soukromém životě. Žák se učí formulovat vlastní názory a aktivně se účastni diskuze. Dále předmět pomáhá utvářet hodnotovou orientaci, postoje a utvrzovat morální principy demokratické společnosti. Předmět se zaměřuje i na prohlubování kulturních hodnot, a to především v oblasti literární a divadelní tvorby.

Člověk a digitální svět

Předmět rozvíjí komunikační strategie spíše v přímé mezilidské formě, vede však také k vyhledávání zdrojů (literatury pro práci a k využívání služeb knihovny. Žák se učí vybírat kvalitní vhodné a relevantní literární zdroje, správně je citovat.

Člověk a životní prostředí

Charakteristiky životního prostředí si žák uvědomuje při improvizování ve fiktivní situaci i při hře v roli. Prostřednictvím aktivit zaměřených na smyslové vnímání žák prohlubuje schopnost aktivně poznávat prostředí, uvědomovat si jeho estetické charakteristiky. Hlasová příprava pro mluvený projev – práce s dechem a postavením těla – je podporou zdravého životního stylu a odpovědnosti za vlastní zdraví.

Člověk a svět práce

Těžiště práce v hodinách je zaměřeno na prezentaci a projev každého jedince – ať už zvukové stránky, neverbální části projevu, ale také dovednosti formulovat smysluplná sdělení. Na základě tréninku těchto dovedností by měl jedinec zvládat vlastní trému, a umět absolvovat pracovní pohovory.

Člověk a digitální svět

Osobnostní a dramatická výchova v této oblasti rozvíjí využívání digitálních dovedností smysluplně, cíleně a bezpečně. Jsou prohlubovány dovednosti pracovat s webovými stránkami a aplikacemi, které umožňují vyhledávání vhodných metod a technik dramatické výchovy, též jejich modifikace.

Ročník: 1. Předmět: Dramatická výchova (70 hodin)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**	**Hodinová dotace**
Žák: - podílí se na vytváření kolektivu, - zapíše metodický postup her a technik, - modifikuje hry a techniky.	**1. Objevování sebe a okolního světa** - smyslové hry - Kimovy hry	10
Žák: - vyjmenuje prostředky nonverbální komunikace, - dokáže se přesně a výstižně vyjadřovat.	**2. Komunikace** - nonverbální komunikace - verbální komunikace	15
Žák: - předvede základní pantomimické vyjádření, - charakterizuje slovem i pohybem různé osoby, vlastnosti a emoce, - organizuje základní relaxační postupy, - přesně a výstižně formuluje na zadané téma.	**3. Specifické dramatické činnosti** - pantomima - charakterizace - relaxace - improvizace	15
Žák: - slovem i pohybem předvede výkon na zadané téma, - demonstruje tvořivý přístup k zadané roli, - prokáže v praktických činnostech nadhled na zadané téma i pohled na problém z jiných hledisek.	**4. Specifické dramatické činnosti** - improvizace - hra v roli - strukturované drama	14
Žák: - vysvětlí důvody k využití struktury dramatické lekce, - určí cíl, obsah a prostředky na konkrétním tématu. - získává data a informace z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používá různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost, - využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji.	**5. Teorie a metodika dramatické výchovy** - struktura dramatické lekce - cíle, obsah a prostředky dramatické výchovy	14

6.1.22 Hudební výchova

Učební osnova předmětu
Hudební výchova

Kód a název RVP:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týdenních vyuč. hodin za vzdělávání:	2 hodiny
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
Hudební výchova	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	2/2	0	0	0	2

Obecné cíle, charakteristika předmětu, specifické informace o předmětu

Obecným cílem předmětu je vybavit žáky prostřednictvím vlastní hudební činnosti praktickými dovednostmi ve vokální, instrumentální a poslechové oblasti, seznámit je se základy hudební nauky a poskytnout jim ucelený přehled dějin hudby. Výuka hudební výchovy učí žáky porozumět uměleckému dílu, rozvíjí jejich komunikativní dovednosti, myšlení a kreativitu. Jsou citlivě vedeni k vytváření návyku nalézat v umělecké tvorbě estetický prožitek a kultivovat svoji osobnost. Je ovlivňováno estetické a emocionální cítění žáků.

Učivo předmětu hudební výchova se člení na tematické celky, jež podporují různé žákovy znalosti a dovednosti. Mnohé z nich se vzájemně prolínají a doplňují. Žáci se orientují v základních pojmech hudební nauky a získávají základní znalosti v oblasti vývoje hudby v rámci kulturních a historických souvislostí. Vytvoří si základní pěvecké návyky, ovládají techniku hry na nástroje Orffova instrumentáře a moderní snadno ovladatelné nástroje. Osvojují si základní taktovací schéma. Spolupracují s ostatními a chápou zodpovědnost při používání hudebních nástrojů a informačních technologií. Neohrožují svým chováním v digitálním světě sebe ani ostatní.

Výuka je realizována v učebně hudební výchovy, kde jsou žákům k dispozici rozličné hudební nástroje a notový materiál. Informační technologie žáci využívají při práci v notačním programu, při práci s notovým materiálem a při rozšiřování poslechového repertoáru.

Forma výuky probíhá frontálně, samostatně či skupinově. Poslechové činnost v návaznosti na dějiny hudby probíhají s podporou vizualizace – dataprojektoru. Učivo je procvičováno formou praktických činností, samostatnou a skupinovou prací. Upevňování učiva je založeno na opakovaném procvičování a prohlubování získaných dovedností. Pro vybrané činnosti je ve výuce podporováno využívání informačních technologií.

Mezipředmětové vztahy

Poznatky z předmětu se propojují se všemi všeobecnými i odbornými předměty:

- český jazyk a literatura,
- občanská nauka,

- dějepis,
- informační technologie,
- výtvarná výchova,
- dramatická výchova,
- pedagogika,
- psychologie,
- zeměpis.

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení je průběžná klasifikace, při níž je využíváno stupňů 1–5 v návaznosti na klasifikační řád školy. Teoretické vědomosti jsou ověřovány prověřovacími testy, praktické dovednosti jsou ověřovány při praktických činnostech, kdy je uplatňován individuální přístup podle hudebních předpokladů.

Použití ICT ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Využívání digitálních technologií musí odpovídat individuálním potřebám žáka. Škola vychází z odborných doporučení školských poradenských zařízení a zajistí přístup k podpůrným a kompenzačním pomůckám a technologiím. Výrobci ICT také upravují své produkty pro specifické potřeby zdravotně znevýhodněných osob.

Přínos předmětu k rozvoji kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení

Žák využívá ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

Žák porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému. Získává informace potřebné k řešení problému, navrhuje způsob řešení, popřípadě varianty řešení a zdůvodní jej, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky. Volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušenosti a vědomosti nabyté dříve. Spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Žák se aktivně účastní diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu.

Digitální kompetence

Žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje.

Získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.

Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti
Předmět hudební výchova vede žáky k tomu, aby se dovedli orientovat v oblasti hudby v rámci historických souvislostí. Aby si vážili materiálních a duchovních hodnot, snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace. Zároveň jsou žáci vedeni k uznávání kultur menšin a k toleranci odlišností. Naučí se vyhledávat informace, pomocí kterých si mohou vytvářet vlastní vztah k jednotlivým oblastem kulturního života. Tyto nabyté vědomosti přispívají k jejich vhodnému společenskému vystupování.

Člověk a životní prostředí
Učivo hudební výchovy rozvíjí dovednost seberealizace v pěveckých a instrumentálních činnostech, kde je příroda vhodnou inspirací k vlastní kreativitě. Vede žáky k estetickému a citovému vnímání svého okolí a přírodního prostředí. Pěvecké a poslechové činnosti seznamují žáky s hudbou zaměřenou na popis krás přírody a potřebou ji chránit. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si osvojili základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání. Využívají přírodní materiály pro výrobu hudebních nástrojů s ohledem na environmentální výchovu.

Člověk a svět práce
Předmět hudební výchova vede žáky k tomu, aby uměli vhodně využívat verbální i neverbální komunikaci při jednání s potencionálním zaměstnavatelem, a tím se dokázali úspěšně uplatnit na trhu práce.

Člověk a digitální svět
Předmět hudební výchova rozvíjí schopnost využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě pro celoživotní učení, práci, občanské aktivity a volný čas. Cílem je začlenit digitální technologie do výuky a propojit formální vzdělávání se zkušenostmi žáků z jejich neformálních aktivit. Digitální kompetence jsou nezbytně nutné pro zaměstnatelnost, osobní naplnění a zdraví, aktivní občanství i sociální začlenění.

Ročník: 1. Předmět: Hudební výchova (70 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - ovládá základy hudební nauky, - osvojil si základy hudební teorie, - určí tónorod a tóninu v písních.	**1. Hudební nauka a rytmika** - notopis, rytmické hodnoty - označení dynamiky - durové stupnice a akordy - harmonická durová kadence - tónorod a tónina
Žák: - charakterizuje hlavní znaky, významné představitele a hlavní díla jednotlivých hudebních období, - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl, - dokáže rozlišit žánry populární hudby, - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používá různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost.	**2. Proměny hudby v kulturních a historických souvislostech** - stručný přehled dějin hudby, včetně poslechových ukázek - vyjadřovací prostředky hudby - nonartificiální hudba
Žák: - dodržuje zásady hlasové hygieny, - má vytvořeny základní pěvecké návyky, - dokáže zazpívat píseň z not i zpaměti.	**3. Pěvecké činnosti** - zásady hlasové hygieny - písně lidové a populární
Žák: - předvede hru na tělo, - ovládá techniku hry na nástroje Orffova instrumentáře a moderní snadno ovladatelné nástroje	**4. Instrumentální činnosti** - hra na tělo - Orffův instrumentář a moderní snadno ovladatelné nástroje
Žák: - zvládá základní taktovací schéma (2/4, 3/4, 4/4) tak, aby byl schopen udržet tempo a správný počet dob v taktu.	**5. Základy taktování** - taktování ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu

6.1.23 Seminář z cizího jazyka

Učební osnova předmětu
Seminář z cizího jazyka

Kód a název RVP:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týdenních vyuč. hodin za studium:	2
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
Seminář z cizího jazyka	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	0	0	2	0	2

Obecné cíle

Předmět seminář z cizího jazyka slouží ke splnění základního cíle profilu absolventa, žáci v něm prohlubují základní dovednosti, které získali nejen ve vyučovacích hodinách cizího jazyka, ale i v předmětech všeobecně vzdělávacích. Tyto dovednosti vedou k tomu, aby žák byl schopen úspěšně složit maturitní zkoušku z cizího jazyka. Žák získá znalosti i dovednosti pro další studium vysoké škole, nebo k bezprostřednímu využití v reálném životě občanském nebo profesním.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci efektivně pracovali, přijímali a odpovědně plnili svěřené úkoly, přijímali hodnocení výsledků své práce, rady a kritiku, adekvátně na ně reagovali, volili prostředky a způsoby vhodné ke splnění jednotlivých aktivit, využívali zkušeností a vědomostí nabytých dříve (především v předmětu cizí jazyk). Žák je veden k tomu, aby si uvědomoval vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu a současně přistupoval s aktivní tolerancí k identitě jiných lidí, nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem a kulturám. Vedeme žáka k tomu, aby dbal na dodržování pravidel chování, respektoval práva a osobnost jiných lidí, pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných činností.

Charakteristika učiva

Předmět je zařazen do 3. ročníku v dotaci 2 vyučovací hodiny týdně. Učivo je zaměřeno na procvičování a prohlubování základních jazykových dovedností nutných k absolvování maturitní zkoušky z cizího jazyka. Součástí je souvislá příprava na komplexní maturitní zkoušku formou cvičných didaktických testů a písemných prací. Dále učivo zahrnuje zpracování tematických celků z různých oblastí – reálie zemí dané jazykové oblasti, život v zemích dané jazykové oblasti, život v naší zemi a regionu a jejich prezentaci. Konkrétní

volba témat a učiva má vycházet z potřeb žáků v dané skupině. Z toho důvodu učitel konzultuje obsah učiva na začátku školního roku, ale i průběžně se žáky.

Mezipředmětové vztahy

- informační technologie,
- český jazyk a literatura,
- dějepis,
- zeměpis,
- občanská nauka,
- písemná a elektronická komunikace,
- ekonomika.

Strategie výuky

Výuka předmětu seminář z cizího jazyka je pojata tak, aby kladla důraz na aktivitu ze strany žáka. Učitel vytváří situace, které vedou žáky k přemýšlení, hledání, nalézání, řešení, ověřování a interpretaci výsledků. Žáci pracují jak ve skupinách, tak samostatně. Práce žáků je provázena i vlastní reflexí postojů a získaných poučení. Učitel působí především jako konzultant a hodnotitel.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni za projev ústní i písemný. Jsou hodnoceni podle svých schopností jazykové interakce, souvislosti vyjadřování, srozumitelnosti, schopnosti prezentovat názory svoje i týmu a aktivního zapojení do výuky. U písemného projevu je také hodnocena kreativita žáka, přesnost, pečlivost. Základní formou hodnocení je klasifikace vyjádřená známkou 1 – 5 (viz klasifikační řád školy). Součástí hodnocení jsou i výsledky dosažené v rámci didaktických testů a písemných testů směřujících k úspěšnému vykonání maturitní zkoušky.

Přínos předmětu k rozvoji kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Žák je veden k tomu, aby byl schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskuzí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- stanovit si cíle na základě svých osobních schopností,
- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky,
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na řešení úkolů a zlepšení práce, nezaujatě zvažovat návrhy druhých,
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,

- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- pracovat s informacemi.

Průřezová témata

Člověk a životní prostředí, ve kterém žák diskutuje a zaujímá postoje k otázkám existence života člověka a kriticky vyhodnocuje informace o globálních problémech lidstva. Žák diskutuje v cizím jazyce o globálních a lokálních problémech životního prostředí. Uvažuje o různých možnostech ekologického chování, obhajuje nebo zavrhuje svoje nebo cizí návrhy.

Občan v demokratické společnosti, ve kterém je veden k diskuzi o citlivých a kontroverzních otázkách, měl by hledat kompromisní řešení a hájit svoje vlastní postoje, zároveň je veden k orientaci v masmédiích, jejich využívání a kritickému hodnocení. Žák se seznamuje se způsobem života a společenskými systémy anglicky mluvících zemí a srovnává je s českou realitou. V diskuzích na různá témata vyjadřuje své názory a učí se přijímat a kriticky vyhodnotit názory jiných. Získává informace o jiných kulturách a je veden k toleranci odlišných životních hodnot, zároveň k uvědomování si vlastní kultury.

Člověk a svět práce, ve kterém je žák veden k identifikaci a formulaci vlastních priorit, k orientaci ve světě práce a pracovních vztahů, ke srovnávání faktorů charakterizujících obsah práce a svých vlastních předpokladů tuto práci vykonávat. Žák uvažuje o možnostech uplatnění v praxi, popisuje brigády nebo fiktivní firmy a jejich činnost.

Člověk a digitální svět, v rámci této oblasti je žák veden k informovanému používání nejnovějších digitálních technologií a k vyhledávání, vyhodnocování a zpracování informací nabízených v rámci digitálních technologií a ke komunikaci v cizím jazyce prostřednictvím digitálních technologií.

Ročník: 3. Předmět: Seminář z cizího jazyka (66 hodin)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**	**Hodinová dotace**
Žák: - seznámí se se strukturou a obsahem poslechového subtestu - upevňuje poslechové dovednosti: - rozpozná obecný smysl textu - chápe hlavní myšlenku - vystihne hlavní body / hlavní linii textu, specifické informace a podrobné informace - rozumí podrobným orientačním pokynům a jednoduchým technickým informacím - navrhuje taková řešení prostřednictvím digitálních technologií, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie, dokáže si poradit s technickými problémy	**1. Didaktické testy – poslechová částPoslech 1. část – krátké nahrávky** Poslech 2. část – pravdivé a nepravdivé odpovědi Poslech 3. část – doplňování slov Poslech 4. část – uzavřené úlohy	
Žák: - seznámí se se strukturou a obsahem didaktických testů, - rozvíjí strategii k řešení jednotlivých úkolů didaktických testů, - upevňuje dovednosti čtení a jazykové kompetence: - chápe hlavní myšlenku - rozumí výstavbě textu - rozumí popisu událostí - vyhledá specifické informace - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí, při vyhledávání používá různé strategie, získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost	**2. Didaktické testy – čtení a jazyková kompetence** Čtení a jazyková competence 5. část – krátké texty 6. část – pravdivé a nepravdivé odpovědi 7. část – otázky k souvislému textu 8. část – přiřazování textů k úlohám 9. část – jazyková kompetence – uzavřené úlohy 10. část – jazyková kompetence – otevřené úlohy	
Žák: - zná náležitosti a typické jazykové výrazy různých slohových útvarů, - upevňuje dovednost psaní: - umí popsat místo, pocity, libost/nelibost - umí vyjádřit názor, vlastní myšlenky - shrne a/nebo využije faktografické informace - kriticky posuzuje, jak vývoj technologií včetně umělé inteligence ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životní prostředí, zvažuje příležitosti a rizika, snaží se rizika minimalizovat	**3. Písemná práce – různé slohové útvary** - 1.část písemné práce – dlouhý text – předepsané slohové útvary - 2.část písemné práce – krátky text – předepsané slohové útvaryr	
Žák: - upevňuje a rozšiřuje slovní zásobu k popisu a srovnávání obrázků - funkční jazyk: popis, spekulace, kontrast,	**4. Popis a srovnávání obrázků** - vazba there is/are	

podobnosti a rozdíly - předchází situacím ohrožující bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým	- přítomný čas průběhový - porovnávací fráze - stupňování přídavných jmen - 2.část ústní maturitní zkoušky	
Žák: - upevňuje a rozšiřuje slovní zásobu k danému tématu, - prezentuje informace, odpovídá na otázky, diskutuje, argumentuje. - Získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech, k tomu volí postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu	**5. Témata - souvislý samostatný ústní projev podle potřeb žáků** - Monolog na předepsaná témata a navazující diskuze - 3.část ústní maturitní zkoušky	
Žák: - volí vhodnou komunikativní strategii, - upevňuje a rozšiřuje slovní zásobu pro dané situace, - reaguje na podněty, přijímá a odmítá návrhy, - shrnuje výsledek diskuze. - Vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomocí digitálních prostředků	**6. Témata a komunikační situace –** - Jazyková interakce na všeobecná maturitní témata - 1.část ústní maturitní zkoušky	
Žák: - rozvíjí řečové dovednosti, - používá vhodné prostředky k překonání komplikací ve spontánní komunikaci. - Komunikuje prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobuje prostředky komunikace danému kontextu	**7. Spontánní ústní projev, reakce na nepřipravené otázky**	
Žák: - vyjadřuje se ústně k odborným tématům svého studia - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci i při zapojení do veřejného života, digitální technologie a způsob použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby	**8. Odborná témata** - odpovědi na odborné otázky dle jednotlivých oborů - 4.část ústní maturitní zkoušky	

6.1.24 Seminář z cizího jazyka II SAC

Učební osnova předmětu
Seminář z cizího jazyka II SAC

Kód a název RVP:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týd. vyuč. hodin za vzdělání:	2
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
Seminář cizího jazyka	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	0	0	2	0	2

Obecné cíle

Předmět seminář z cizího jazyka II navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících přibližně úrovni B 1 podle SERR pro jazyky, které žák získal v předchozím vzdělávání a směřuje k dosažení úrovně B2 a vyšší podle stejného rámce. Výchovné a vzdělávací strategie vedou k rozvíjení více klíčových kompetencí. V semináři z anglického jazyka II je kladen důraz na zvyšování komunikativní úrovně tak, aby žáci mohli v tomto jazyce účinně komunikovat o běžných i složitějších tématech, aby mohli navazovat společenské a osobní vztahy a naučili se porozumět kultuře a zvykům jiných lidí a respektovat je.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci efektivně pracovali, přijímali a odpovědně plnili svěřené úkoly, přijímali hodnocení výsledků své práce, rady a kritiku, adekvátně na ně reagovali, volili prostředky a způsoby vhodné ke splnění jednotlivých aktivit, využívali zkušeností a vědomostí nabytých dříve (především v předmětu cizí jazyk). Žák je veden k tomu, aby si uvědomoval vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu a současně přistupoval s aktivní tolerancí k identitě jiných lidí, nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem a kulturám. Vedeme žáka k tomu, aby dbal na dodržování pravidel chování, respektoval práva a osobnost jiných lidí, pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných činností.

Charakteristika učiva

Předmět je zařazen do 3. ročníku v dotaci 2 vyučovací hodiny týdně a je určen pro žáky se zvláštním zájmem o anglický jazyk, směřuje pak ke složení mezinárodní Cambridge jazykové zkoušky FCE (úroveň B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Učivo je zaměřeno především na rozvíjení komunikačních schopností se zaměřením na rozvoj slovní zásoby, plynulost a srozumitelnost ústního projevu a ústní interakci ve vztahu ke konkrétním, abstraktním, známým i méně známým tématům. Důraz je rovněž kladen na rozvíjení sluchové percepce anglického jazyka a na prohlubování dovedností potřebných ke schopnosti samostatné analýzy textu, jejíž nezbytnou součástí je i posilování schopnosti kriticky hodnotit získané informace.

Součástí výuky je souvislá příprava na komplexní jazykovou FCE zkoušku formou cvičných testů a písemných prací.
Mezipředmětové vztahy

- informační technologie,
- dějepis,
- zeměpis,
- občanská nauka,
- ekonomika.

Strategie výuky

Výuka předmětu seminář z cizího jazyka II je pojata tak, aby kladla důraz na praktickou přípravu ke zkoušce FCE na úrovni B2. Žáci se budou s pomocí učitele systematicky na tuto zkoušku připravovat a aktivně rozvíjet pět oblastí, ze kterých se zkouška skládá: poslech, porozumění textu, rozvoj slovní zásoby a praktické použití gramatiky, písemný a ústní projev. Po absolvování semináře žák nemusí zkoušku skládat, výuka v rámci předmětu směřuje k posunutí jazykové úrovně žáka. Velký důraz je kladen na domácí přípravu a samostudium. Při přípravě na zkoušku budou rovněž využity digitální učební materiály, které jsou součástí učebnice (ebook).

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni za projev ústní i písemný. Jsou hodnoceni podle svých schopností jazykové interakce, souvislosti vyjadřování, srozumitelnosti. U písemného projevu je hodnocena přesnost a pečlivost žáka vzhledem k požadavkům, které jsou kladeny na písemný projev na úrovni B2. Základní formou hodnocení je klasifikace vyjádřená známkou 1 – 5 (viz klasifikační řád školy). Součástí hodnocení jsou i výsledky dosažené v rámci poslechových testů a písemných testů směřujících k úspěšnému vykonání FCE jazykové zkoušky s přihlédnutím na požadovanou výstupní úroveň žáků B1 podle SEJR pro střední odborné školy.

Přínos předmětu k rozvoji kompetencí a k aplikaci průřezových témat
Žák je veden k tomu, aby byl schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskuzí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky,
- samostatně vyhledávat a zpracovávat informace z cizojazyčných textů,
- osvojit si strategie vedoucí k úspěšnému zvládnutí jazykové zkoušky, porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému,
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- pracovat s informacemi.

Průřezová témata

Multikulturní výchova
Žák je veden k diskuzi a k zaujímání postojů k informacím o rozmanitosti jednotlivých kultur, o jejich tradicích a hodnotách. Díky této rozmanitosti si žáci sami mohou uvědomovat své kořeny a vytvářet smysl pro spravedlnost, toleranci a také spolupráci s ostatními kulturami.

Jazyk a jazyková komunikace
Žák je veden ke schopnosti srozumitelně a adekvátně vyjádřit své myšlenky v cizím jazyce, důraz je kladen na rozvoj mobilizace všech dostupných jazykových prostředků jak v písemné, tak i v ústní formě. Žák je veden k pochopení důležitosti osvojení si cizího jazyka jako důležitého sjednocujícího činitele mezinárodního společenství, k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti. Výuka přispívá ke zvládnutí pravidel mezilidské komunikace a rozvíjení pozitivního vztahu k cizímu jazyku.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Žák je veden k porozumění souvislostí daných vývojem naší společnosti v evropském i světovém kontextu. Dalším aspektem tohoto průřezového tématu je i snaha připravit žáky na život v evropském a světovém prostoru – mimo jiné i z hlediska pracovních příležitostí, které tento prostor poskytuje.

Občan v demokratické společnosti
Žák je veden k diskuzi o citlivých a kontroverzních otázkách, měl by hledat kompromisní řešení a hájit svoje vlastní postoje. Žák se seznamuje se způsobem života a společenskými systémy anglicky mluvících zemí a srovnává je s českou realitou. V diskuzích na různá témata vyjadřuje své názory a učí se přijímat a kriticky vyhodnotit názory jiných.

Člověk a digitální svět
Žák je veden k využívání moderních informačních digitálních technologií a své digitální kompetence si zvyšuje přirozeně a smysluplně. Využívá a ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, které využívá při učení a samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém využít k vlastnímu vzdělávání, buduje si osobní vzdělávací prostředí, při interakcích s vyučujícím a ostatními žáky sdílí prostřednictvím digitálních technologií informace a obsah. Získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí, při jejich vyhledávání používá různé strategie, získaná data a informace kriticky hodnotí a posuzuje jejich spolehlivost a úplnost.

Ročník: 3. Předmět: Seminář z cizího jazyka II SAC (66 hodin)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**	**Hodinová dotace**
Žák: – seznámí se se strukturou a obsahem jednotlivých částí Cambridge FCE zkoušky – upevňuje poslechové dovednosti, rozvíjí strategii řešení testových úloh – rozvíjí dovednosti v rámci ústní zkoušky Speaking – Interview (úvodní řízený rozhovor zkoušky) – využívá on-line slovník, e-book učebnice Ready for First, youtube (nahrávka ústní FCE zkoušky)	**1. Poslechové testy** **2. Řízené rozhovory ve dvojicích**	
Žák: – upevňuje a prohlubuje své znalosti a dovednosti v rámci první části písemné zkoušky Writing – Essay (schopnost prezentovat své postoje a názory v písemné formě) – upevňuje dovednost psaní esejí, zná a aplikuje pravidla pro psaní esejí – upevňuje a prohlubuje své znalosti a dovednosti v rámci druhé části písemné zkoušky Writing – článek, email, dopis, zpráva nebo recenze – využívá on-line slovník, e-book učebnice Ready for First, AI Cathoven, ChatGPT, Copilot (psaní esejí, získávání inspirace), internet (tipy a rady pro osvojení si dovedností potřebných k zvládnutí písemné zkoušky)	**3. Písemná práce – esej** **4. Písemná práce – článek, email, dopis, zpráva, recenze**	
Žák: – upevňuje dovednosti čtení v rámci části zkoušky Reading and Use of English (Multiple-choice Cloze, Key Word Transformation, Multiple Choice, Gapped Text, Multiple Matching) – využívá on-line slovník, e-book učebnice Ready for First	**5. Čtení s porozuměním, slovotvorba, doplňování chybějících slov do textu, transformace vět**	
Žák:	**6. Čtení s porozuměním. Práce s textem a se slovní zásobou**	

– se zaměřuje na rozvoj komunikačních dovedností, rozšiřuje a upevňuje strategie aplikované v rámci ústní zkoušky Collaborative Task a Further Discussion (rozhovor ve dvojici na dané téma, diskuse) – upevňuje a rozšiřuje slovní zásobu k danému tématu, – prezentuje informace, odpovídá na otázky, diskutuje, argumentuje – se zaměřuje na práci s textem v rámci části zkoušky Reading (Gapped Text, Multiple Matching), učí se zvládat strategie řešení úkol a aktivně je využívat při řešení testových zadání – on-line slovník, e-book učebnice Ready for First, youtube (nahrávka ústní FCE zkoušky)	**7. Vyjádření a obhájení názoru, diskuze na dané téma**	
Žák: – procvičuje a prohlubuje své znalosti a dovednosti v jednotlivých částech jazykové zkoušky – zaměřuje se na zlepšení výsledků v problematických částech testu – využívá on-line slovník, e-book učebnice Ready for First, AI Cathoven, ChatGPT, Copilot (psaní esejí, získávání inspirace), internet (tipy a rady pro osvojení si dovedností potřebných k zvládnutí písemné zkoušky a k online procvičování)	**8. Speaking, Reading, Use of English, Writing, Listening**	
Žák: – procvičuje všechny části jazykové zkoušky na PC nebo s použitím testových materiálů v tištěné podobě nebo v učebnici – využívá on-line slovník, e-book učebnice Ready for First, AI Cathoven, ChatGPT, Copilot (psaní esejí, získávání inspirace), internet (tipy a rady pro osvojení si dovedností potřebných k zvládnutí písemné zkoušky a k online procvičování	**9. FCE testy, Ebook procvičování, využití přípravných materiálů www.cambridge.org www.cambridgedictionary.com**	

6.1.25 Seminář ECDL

Učební osnova předmětu
Seminář ECDL

Kód a název RVP:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týdenních vyuč. hodin za vzdělávání:	2
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
Informační technologie	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	0	0	2/2	0	2

Obecné cíle, charakteristika předmětu, specifické informace o předmětu

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy. Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů. Učivo předmětu vychází ze vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích, člení se do tematických celků, jež podporují různé žákovy znalosti a dovednosti. Mnohé z nich se vzájemně prolínají a na vyšší úrovni doplňují. Žáci porozumí základním pojmům a metodám informatiky, rozpoznají a formulují problém, u kterého najdou řešitelnost. Získávají, zaznamenávají, uspořádávají data. Umí uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů. Testují, analyzují a vylepšují algoritmy, navrhují systémy a odhalují jejich vztahy a strukturu. Hodnotí přínosy a rizika systémů. Spolupracují s ostatními a chápou zodpovědnost při používání technologií. Neohrožují svým chováním v digitálním světě sebe a ostatní.
Výuka je realizována v počítačové učebně, kde žáci užívají software, připojení k internetu, různé výukové aplikace s důrazem na aplikaci Microsoft 365.
Forma výuky probíhá frontálně, projektově a skupinově, s podporou vizualizace – dataprojektoru. Učivo je procvičováno formou praktických příkladů, samostatnou a skupinovou prací. Upevňování učiva je založeno na opakovaném procvičování a posilování získaných dovedností. Je kladen důraz na individualizovanou výuku pomocí manuálů, webinářů. Ve výuce je podporováno využívání mobilních a digitálních zařízení, ale i řešení bez využití digitálních zařízení.

Mezipředmětové vztahy

Poznatky z předmětu se propojují se všemi všeobecnými i odbornými předměty a s odborným výcvikem.

- písemná a elektronická komunikace,
- anglický jazyk,
- matematika,
- ekonomika,
- statistika,
- fiktivní firmy

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení je průběžná klasifikace individuálně zadávaných úkolů. Důraz je kladen především na praktické dovednosti. Každý tematický celek je zakončen prověřovací prací a testem příslušného modulu ECDL. Při hodnocení se dále bere v úvahu aktivita při hodinách a schopnost vysvětlit a obhájit způsob zpracování úlohy.

Použití ICT ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Využívání digitálních technologií musí odpovídat individuálním potřebám žáka. Škola vychází z odborných doporučeních školských poradenských zařízení a zajistí přístup k podpůrným a kompenzačním pomůckám a technologiím. Výrobci ICT také upravují své produkty pro specifické potřeby zdravotně znevýhodněných osob.

Přínos předmětu k rozvoji kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení

Žák využívá ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

Žák porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému. Získává informace potřebné k řešení problému, navrhuje způsob řešení, popřípadě varianty řešení a zdůvodní jej, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky s běžným základním a aplikačním programovým vybavením.

Digitální kompetence

Žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;

předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým;

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
Žák získává a vyhodnocuje informace o pracovních a vzdělávacích příležitostech, využívá poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti
Předmět vede žáky k tomu, aby se dovedli orientovat v masových médiích, naučí žáky vyhledávat informace, pomocí kterých si žák může vytvářet vlastní vztah k jednotlivým oblastem společenského života.

Člověk a životní prostředí
Předmět prostřednictvím práce s informačními a komunikačními technologiemi přispívá k získávání potřebných znalostí z oblasti životního prostředí, umožňuje získat přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje.

Člověk a svět práce
Předmět vede žáky k tomu, aby si uměli pomocí prostředků informačních a komunikačních technologií vyhledat potřebné informace pro orientaci a úspěšné uplatnění na trhu práce, komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentovat se při jednání s nimi.

Člověk a digitální svět
Digitální technologie přinášejí do vzdělávaní nové příležitosti. Schopnost je bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat je klíčovou kompetencí pro celoživotní učení, práci, občanské aktivity a volný čas. Cílem je začlenit digitální technologie do výuky a propojit formální vzdělávání se zkušenostmi žáků z jejich neformálních aktivit. Digitální kompetence jsou průřezovou klíčovou kompetencí, která podporuje rozvoj všech ostatních. Jsou nezbytně nutné pro zaměstnatelnost, osobní naplnění a zdraví, aktivní občanství i sociální začlenění.

Krátká charakteristika jednotlivých modulů

Modul M2 – Práce s počítačem a správa souborů
Modul M2 (Computer Essentials) je zaměřen na dovednosti spojené s ovládáním počítače, základní práci s operačním systémem a se soubory. Jedná se o jeden z nejméně obtížných modulů určených pro širokou veřejnost. Modul je částečně praktický a částečně teoretický. Úspěšný absolvent zkoušky by měl znát základní pojmy z oblasti počítačů a počítačových sítí, ovládat principy práce se složkami a soubory. Měl by si být vědom důležitosti zálohování dat a také ochrany dat před škodlivým software. Zkoušky z tohoto modulu lze skládat v prostředí Microsoft Windows všech verzí, ale i v prostředí OS Linux.

Modul M3 – Zpracování textu
Modul M3 (Documents) je zaměřen na produktivní a efektivní používání textových editorů a nástrojů využívajících technologie umělé inteligence pro tvorbu a úpravy běžných textových dokumentů. Jedná se o zcela praktický modul určený pro širokou veřejnost. Úspěšný absolvent zkoušky by měl být schopen vytvářet a upravovat textové dokumenty malého rozsahu, formátovat je a připravit pro tisk. Měl by umět do dokumentu vložit tabulku, obrázek nebo kreslený objekt a také připravit dokumenty pro hromadnou korespondenci a vyhodnocovat obsah dokumentů. Zkoušky z tohoto modulu lze skládat v prostředí Microsoft

Word všech verzí a také v prostředí programů typu OpenOffice nebo LibreOffice Writer. Modul nově obsahuje digitální kompetence pro práci s textem spojené s nástroji využívajícími technologie umělé inteligence.

Modul M4 – Práce s tabulkami
Modul M4 (Spreadsheets) je zaměřen na produktivní a efektivní používání tabulkových procesorů a nástrojů využívajících technologie umělé inteligence pro práci s tabulkami a jejich využití v běžné praxi. Jedná se o mírně obtížný a zcela praktický modul určený pro širokou veřejnost. Úspěšný absolvent zkoušky by měl být schopen vytvořit, formátovat a přizpůsobit pro tisk tabulku i graf. Měl by umět použít jednoduché vzorce a funkce tabulkového procesoru a rozpoznat chyby ve vzorcích. Zkoušky z tohoto modulu lze skládat v prostředí Microsoft Excel všech verzí a také v prostředí programů typu OpenOffice nebo LibreOffice Calc. Modul nově obsahuje digitální kompetence pro práci s daty v tabulkách spojené s nástroji využívajícími technologie umělé inteligence.

Modul M5 – Použití databází
Modul M5 (Using Databases) je zaměřen na základní principy databází a jejich efektivní používání. Jedná se o středně obtížný praktický modul určený pro digitálně gramotnou veřejnost. Úspěšný absolvent zkoušky by měl pochopit princip databáze, její strukturu a být schopen vytvořit jednoduchou databázi. Měl by také umět vytvořit tabulku, upravovat ji, řadit a filtrovat data tabulky a vytvářet formuláře tak, aby byl schopen získat a vytisknout požadované informace z databáze. Zkoušky z tohoto modulu lze skládat v prostředí Microsoft Access všech verzí a také v OpenOffice Base.
Modul M6 – Prezentace
Modul M6 (Presentation) je zaměřen na a produktivní a efektivní používání aplikací a nástrojů využívajících technologie umělé inteligence pro tvorbu prezentací. Jedná se o mírně obtížný praktický modul určený pro digitálně gramotnou veřejnost. Úspěšný absolvent zkoušky by měl být schopen vytvořit/upravit/uložit/vytisknout prezentaci s efektivním využitím nástrojů a možností programů včetně vkládání a úpravy textů, obrázků, objektů, diagramů, grafů, animací a zvuků a také vyhodnocovat obsah prezentace. Zkoušky z tohoto modulu lze skládat v prostředí Microsoft PowerPoint všech verzí a také v prostředí programů typu OpenOffice nebo LibreOffice Impress. Modul nově obsahuje digitální kompetence pro práci s obsahem prezentace spojené s nástroji využívajícími technologie umělé inteligence.

Modul M7 – Práce s internetem a komunikace
Modul M7 (Online Essentials) je zaměřen na práci s internetem a elektronickou poštou. Jedná se o jeden z nejméně obtížných modulů určených pro širokou veřejnost. Modul je částečně praktický a částečně teoretický. Úspěšný absolvent zkoušky by měl umět používat internetový prohlížeč, vyhledávat informace a pracovat s daty z webových stránek s ohledem na bezpečnost a důvěryhodnost zdroje. Měl by zvládnout práci s poštou, kalendářem, úkoly a kontakty. Zkoušky z tohoto modulu lze skládat v prostředí Microsoft Outlook a Microsoft Edge všech verzí a také v prostředí jiných poštovních klientů i prohlížečů, například Thunderbird, Lotus Notes, Google Chrome, Mozilla Firefox.

Modul M9 – Úpravy digitálních obrázků
Modul M9 (Image Editing) je zaměřen na produktivní a efektivní používání grafických editorů a nástrojů využívajících technologie umělé inteligence pro běžnou práci s digitálními obrázky. Jedná se o středně obtížný a převážně praktický modul určený pro digitálně gramotnou veřejnost. Úspěšný absolvent zkoušky by měl znát základní principy práce s digitálními obrázky. Měl by být schopen generovat a upravovat obrázky, pracovat s textem,

aplikovat nejrůznější efekty, připravovat obrázky k tisku a pro publikování. Zkoušky z tohoto modulu lze skládat v prostředí Adobe Photoshopu, CorelDraw a také Gimp nebo v dalších grafických editorech. Modul nově obsahuje digitální kompetence pro práci s obrázky spojené s nástroji využívajícími technologie umělé inteligence.

Ročník: 3. Předmět: Seminář ECDL (66 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - zná běžné pojmy z oblasti informačních a komunikačních technologií (ICT), počítačů a přídavných zařízení. - umí efektivně ovládat pracovní plochu počítače, pracovat s ikonami a s okny - umí upravovat běžná nastavení operačního systému a používá funkci programové nápovědy. - chápe principy správy souborů a umí efektivně organizovat soubory a složky. - zná zaužívaná pravidla pro ukládání dat a umí používat nástroje pro kompresi a extrahování souborů. - zná běžné pojmy z oblasti počítačových sítí a možnosti připojení. - umí se připojit k počítačové síti. - chápe důležitost ochrany dat a datových zařízení před škodlivým software a chápe smysl zálohování dat. - chápe problematiku ochrany životního prostředí, přístupnosti a zdraví v souvislosti s používáním ICT.	**7. Modul 2 - Práce s počítačem a správa souborů** - počítače a další zařízení – ICT, hardware, software a licence, zapnutí a vypnutí počítače - pracovní plocha, ikony, nastavení – pracovní plocha a ikony, práce s okny, nástroje a nastavení, práce s textem, tisk - výstupy – základní pojmy a činnosti - správa souborů – zobrazení souborů, organizace souborů a složek, ukládání a komprese - počítačové sítě – základní pojmy, přístup k síti - bezpečnost a prostředí – zabezpečení dat a zařízení, škodlivý software, zdraví a životní prostředí
Žák: - pracuje s textovými dokumenty a ukládá je v souborech různého typu na lokální i webové úložiště. - využívá dostupné zdroje nápovědy, klávesové zkratky a další nástroje pro zvýšení produktivity. - vytváří a upravuje textové dokumenty a je připraven je sdílet a poskytovat. - efektivně upravuje vzhled dokumentů pomocí formátování a použití stylů – zná doporučované metody použití. - vkládá tabulky, obrázky a kreslené objekty do dokumentů. - připravuje dokumenty pro hromadnou korespondenci. - přizpůsobuje nastavení stránky dokumentu a před tiskem provádí kontrolu pravopisu. - generuje koncepty a analyzuje textové dokumenty pomocí nástrojů využívajících technologie umělé inteligence.	**8. Modul 3 – Zpracování textu** - použití textového editoru – práce s dokumenty, zlepšení efektivity práce. - tvorba textového souboru – zadávání textu, výběr a úpravy - formátování textu – text, odstavce, styly - objekty – vytváření a formátování tabulek, grafické objekty - hromadná korespondence – příprava, výstupy, tisk - příprava tiskových výstupů – nastavení, revize a tisk - zpracování textu pomocí nástrojů využívajících technologie umělé inteligence (AI) – nástroje využívající AI, použití nástrojů využívajících AI
Žák:	**9. Modul 4 – Práce s tabulkami**

- pracuje s tabulkami a ukládá je v souborech různých typů na lokální i webové úložiště. - využívá dostupné zdroje nápovědy, klávesové zkratky a další nástroje pro zvýšení produktivity. - zadává data do buněk a používá správné návyky pro vytváření tabulek – vybírá, řadí a kopíruje, přesouvá a maže data. - upravuje řádky a sloupce v tabulce – kopíruje, přesouvá, odstraňuje a vhodně přejmenovává listy s tabulkami. - vytváří matematické a logické vzorce využívající standardní funkce tabulkového procesoru – používá správné návyky pro vytváření vzorců a rozpoznává chyby ve vzorcích. - formátuje čísla a textový obsah tabulek. - vybírá vhodné grafy, vytváří a formátuje grafy pro přehlednější zobrazení informací. - přizpůsobuje nastavení listu s tabulkou a prověřuje a opravuje obsah listu před tiskem. - sestavuje, formátuje a analyzuje tabulky s daty pomocí nástrojů využívajících technologie umělé inteligence.	- použití tabulkového procesoru – práce s tabulkami, zlepšení efektivity práce - buňky – vkládání a výběr, úpravy řazení, kopírování, přesouvání a mazání - správa tabulek – řádky a sloupce, listy sešitu - vzorce a funkce – vzorce, odkazy, funkce - formátování buněk – čísla a datum, obsah buněk, zarovnání a ohraničení obsahu - grafy – vytváření a úprava grafů - příprava tiskových výstupů – nastavení, revize a tisk - zpracování textu pomocí nástrojů využívajících technologie umělé inteligence (AI) – nástroje využívající AI, použití nástrojů využívajících AI
Žák: - pochopí, co je databáze a jaká je její struktura. - vytvoří jednoduchou databázi a prohlíží obsah databáze v různých režimech zobrazení. - vytvoří tabulku, definuje a upravuje pole tabulky a jejich vlastnosti a vytváří relace mezi tabulkami – vkládá a upravuje data v tabulce. - používá filtry a databázové dotazy za účelem získání požadovaných informací z databáze. - vytváří formuláře pro zadávání, úpravy a odstraňování záznamů a dat v záznamech. - vytváří běžné sestavy a připravuje výstupy pro tisk a elektronickou distribuci.	**10. Modul 5 – Použití databází** - pochopení databází – klíčové pojmy, struktura databáze, relace - použití databázové aplikace – práce s databázemi, běžné úkoly - tabulky – záznamy, návrh, relace - získávání informací – filtrování, dotazy - objekty – formuláře - výstupy – sestavy, export dat, tisk
Žák: - pracuje s prezentacemi a ukládá je v souborových formátech různého typu na lokální i webové úložiště.	**11. Modul 6 - Prezentace** - použití aplikace pro prezentaci – práce s prezentacemi, zlepšení efektivity práce

- používá dostupné zdroje nápovědy pro zlepšení efektivity práce. - pochopí význam různých zobrazení prezentace, volí různá rozvržení snímků, návrhy a motivy. - vkládá, upravuje a formátuje text a tabulky v prezentacích – zná správné návyky pro pojmenovávání snímků a zajistí konzistentní vzhled snímků používáním předlohy. - vybírá, vytváří a formátuje grafy pro přehlednější zobrazení informací. - vkládá, upravuje a zarovnává obrázky a kreslené objekty. - v prezentacích používá animace a přechodové efekty - ověřuje správnost obsahu prezentace před tiskem nebo předváděním prezentace.	- příprava prezentace – zobrazení prezentace, snímky, předloha - text – manipulace s textem, formátování, tabulky - grafy – tvorba a použití grafů, organizační diagramy - grafické objekty – vkládání a manipulace, kreslení - výstupy – příprava, revize
Žák: - rozumí základním principům bezpečnosti při využívání služeb internetu. - používá webový prohlížeč, provádí jeho základní nastavení, pracuje se záložkami a ukládá (tiskne) data z webových stránek. - umí efektivně vyhledávat informace na internetu a umí zhodnotit důvěryhodnost obsahu. - rozumí základním principům autorské ochrany obsahu a ochrany osobních údajů. - rozumí pojmům internetová komunita, komunikace, e-mail. - odesílá a přijímá e-mail, nastavuje vlastnosti e-mailu. - organizuje a vyhledává e-maily, pracuje s kalendářem.	**12. Modul 7 – Práce s internetem a komunikace** - internet – základní pojmy, bezpečnost a zabezpečení - prohlížení webu – používání webového prohlížeče, nástroje a nastavení, záložky (oblíbené položky), výstupy z internetu - informace z internetu – vyhledávání, kritické zhodnocení obsahu, autorská práva a ochrana osobních - základy on-line komunikace – internetové komunity, komunikační nástroje, e-mail - používání e-mailu – odesílání a přijímání e-mailové zprávy, nástroje a nastavení, organizace e-mailových zpráv - kalendář – vytváření a správa schůzek
Žák: - zná hlavní principy práce s digitálními obrázky, zná typické vlastnosti grafických formátů a rozumí pojetí barev. - otevírá existující obrázky, ukládá obrázky v různých formátech a nastavuje parametry grafických formátů.	**13. Modul 9 - Úpravy digitálních obrázků** - koncepce digitálních obrázků – základní pojmy, grafické formáty, pojetí barev - pořizování obrázků – tvorba a ukládání obrázků, skenování, fotobanky - použití grafického editoru – vytváření obrázku, nastavení, zlepšení produktivity - práce s obrázky – výběry, manipulace s obrázky, vrstvy, text, efekty a filtry

- používá možnosti grafického editoru pro zvýšení produktivity, jako je zobrazení panelů nástrojů, palet a podobně. - pořizuje a ukládá obrázky, používá různé nástroje pro výběr částí obrázků a manipulaci s tímto výběrem. - vytváří a používá vrstvy, pracuje s textem, používá efekty, filtry a nástroje pro kreslení a malování. - připravuje obrázky pro tisk nebo publikování. - kreativně generuje grafiku, infografiku a fotorealistické obrázky pomocí nástrojů využívajících technologie umělé inteligence.	- kreslení a malování – nástroje pro kreslení a malování - příprava výstupu – nastavení, tisk - práce s obrázky pomocí nástrojů využívajících technologie umělé inteligence (AI) – nástroje využívající AI, použití nástrojů využívajících AI

6.1.26 Hudební výchova specializace

Učební osnova předmětu
Hudební výchova specializace

Kód a název RVP:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týdenních vyuč. hodin za vzdělávání	12 hodin od 2. do 4. ročníku
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
Hudební výchova specializace	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	0	4	4	4	12

Obecné cíle, charakteristika předmětu, specifické informace o předmětu

Obecným cílem předmětu je vybavit žáky prostřednictvím vlastní hudební činnosti praktickými dovednostmi ve vokální, instrumentální, pohybové a poslechové oblasti, prohloubit jejich vědomosti z hudební nauky a dějin hudby. Nedílnou součástí praktické výuky je hra na klavír, zobcovou flétnu a kytaru/ukulele. Výuka hudební výchovy učí žáky porozumět uměleckému dílu, rozvíjí jejich komunikativní dovednosti, myšlení a kreativitu. Jsou citlivě vedeni k vytváření návyku nalézat v umělecké tvorbě estetický prožitek a kultivovat svoji osobnost. Je ovlivňováno estetické a emocionální cítění žáků.

Učivo předmětu je strukturováno s ohledem na rozvoj dovedností potřebných pro budoucí profesi a ke schopnosti aplikovat všechny získané dovednosti a poznatky v praxi. Žáci se orientují v základních pojmech hudební nauky, včetně práce v notačním programu, a získávají základní znalosti v oblasti vývoje hudby v rámci kulturních a historických souvislostí. Prohlubují již osvojené základy pěvecké techniky, zdokonalují techniku hry na nástroje Orffova instrumentáře a moderní snadno ovladatelné nástroje. Orientují se v oblasti hudebně pohybové činnosti a osvojují si základní taktovací schéma. Žáci umí v praxi uplatit získané dovednosti z výuky hry na hudební nástroj – klavír a další hudební nástroje dle zájmu a preference žáka. Spolupracují s ostatními a chápou zodpovědnost při používání hudebních nástrojů a informačních technologií. Neohrožují svým chováním v digitálním světě sebe ani ostatní.

Výuka je realizována v učebně hudební výchovy, kde jsou žákům k dispozici rozličné hudební nástroje a notový materiál. Informační technologie žáci využívají při práci v notačním programu, při práci s notovým materiálem a při rozšiřování poslechového repertoáru. Výuka hry na hudební nástroj probíhá v učebně vybavené klavírem, několika keyboardy a kytarami/ukulele.

Forma výuky probíhá frontálně, samostatně či skupinově. Poslechové činnost v návaznosti na dějiny hudby probíhají s podporou vizualizace – dataprojektoru. Učivo je procvičováno formou praktických činností, samostatnou a skupinovou prací. Upevňování učiva je založeno na opakovaném procvičování a prohlubování získaných dovedností. Pro vybrané činnosti je ve výuce podporováno využívání informačních technologií. Je kladen důraz na individuální výuku hry na klavír, zobcovou flétnu a kytaru/ukulele. Ve 3. ročníku žáci absolvují týdenní kurz zaměřený na specifické hudební dovednosti, seznámení se základy muzikoterapie a přípravu hudebního programu.

Mezipředmětové vztahy

Poznatky z předmětu se propojují se všemi všeobecnými i odbornými předměty:

- hudební výchova,
- český jazyk a literatura,
- občanská nauka,
- dějepis,
- informační technologie,
- výtvarná výchova,
- dramatická výchova,
- pedagogika,
- psychologie,
- zeměpis.

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení je průběžná klasifikace, při níž je využíváno stupňů 1–5 v návaznosti na klasifikační řád školy. Teoretické vědomosti jsou ověřovány prověřovacími testy, praktické dovednosti jsou ověřovány při praktických činnostech, kdy je uplatňován individuální přístup podle hudebních předpokladů.

Praktické dovednosti ve hře na hudební nástroj jsou ověřovány průběžnou klasifikací v hodinách hry na hudební nástroj dle předem daných požadavků vyučujícího, podmínkou k uzavření pololetní klasifikace je absolvování klavírních přehrávek na konci každého klasifikačního období.

Použití ICT ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Využívání digitálních technologií musí odpovídat individuálním potřebám žáka. Škola vychází z odborných doporučení školských poradenských zařízení a zajistí přístup k podpůrným a kompenzačním pomůckám a technologiím. Výrobci ICT také upravují své produkty pro specifické potřeby zdravotně znevýhodněných osob.

Přínos předmětu k rozvoji kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení
Žák využívá ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí. Sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů
Žák porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému. Získává informace potřebné k řešení problému, navrhuje způsob řešení, popřípadě varianty řešení a zdůvodní jej, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky. Volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušenosti a vědomosti nabyté dříve. Spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence
Žák se aktivně účastní diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje. Vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence
Žák si ověřuje získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí. Pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností.

Občanské kompetence a kulturní povědomí
Žák uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu.

Digitální kompetence
Žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje.
Získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
Vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.
Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti
Předmět hudební výchova vede žáky k tomu, aby se dovedli orientovat v oblasti hudby v rámci historických souvislostí. Aby si vážili materiálních a duchovních hodnot, snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace. Zároveň jsou žáci vedeni k uznávání kultur menšin a k toleranci odlišností. Naučí se vyhledávat informace, pomocí kterých si mohou vytvářet vlastní vztah k jednotlivým oblastem kulturního života. Tyto nabyté vědomosti přispívají k jejich vhodnému společenskému vystupování.

Člověk a životní prostředí

Učivo hudební výchovy rozvíjí dovednost seberealizace v pěveckých a instrumentálních činnostech, kde je příroda vhodnou inspirací k vlastní kreativitě. Vede žáky k estetickému a citovému vnímání svého okolí a přírodního prostředí. Pěvecké a poslechové činnosti seznamují žáky s hudbou zaměřenou na popis krás přírody a potřebou ji chránit. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si osvojili základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání. Využívají přírodní materiály pro výrobu hudebních nástrojů s ohledem na environmentální výchovu.

Člověk a svět práce

Předmět hudební výchova vede žáky k tomu, aby uměli vhodně využívat verbální i neverbální komunikaci při jednání s potencionálním zaměstnavatelem, a tím se dokázali úspěšně uplatnit na trhu práce.

Člověk a digitální svět

Předmět hudební výchova rozvíjí schopnost využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě pro celoživotní učení, práci, občanské aktivity a volný čas. Cílem je začlenit digitální technologie do výuky a propojit formální vzdělávání se zkušenostmi žáků z jejich neformálních aktivit. Digitální kompetence jsou nezbytně nutné pro zaměstnatelnost, osobní naplnění a zdraví, aktivní občanství i sociální začlenění.

Ročník: 2. Předmět: Hudební výchova specializace (140 hodin)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák: - osvojil si základy hudební teorie, umí zaznamenávat a interpretovat jednoduché hudební projevy, - ovládá základy hudební nauky, dokáže objasnit a aplikovat principy jejího uspořádání, - je schopen transponovat píseň, - aktivně pracuje v notačním programu, - vytváří a upravuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.	**1. Hudební nauka** - notopis, rytmické hodnoty - durové stupnice a akordy - harmonická durová kadence - enharmonická záměna - intervaly - transpozice - práce v notačním programu
Žák: - charakterizuje hlavní znaky, významné představitele a hlavní díla jednotlivých hudebních období, - dokáže rozlišit a zařadit hudební dílo do jednotlivých hudebních období na základě poslechu a pomocí typických hudebně výrazových prostředků, - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl, - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používá různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost.	**2. Proměny hudby v kulturních a historických souvislostech** - rozšiřování vědomostí v oblasti dějin hudby (počátky hudby–klasicismus) - poslech a interpretace hudebního díla
Žák: - dodržuje zásady hlasové hygieny, - má vytvořeny základní pěvecké návyky – zpěv s dechovou oporou, hlavový tón, vyrovnané vokály, frázování, dynamiku, artikulaci, - prokáže rozšíření hlasového rozsahu, - interpretuje lidový dvojhlas.	**3. Pěvecké činnosti** - zásady hlasové hygieny - zpěv sólový - prostředky výrazného přednesu (přednes, tempo, přízvuky, dynamika) - quodlibet, kánon, lidový dvojhlas
Žák: - předvede hru na tělo, - ovládá techniku hry na nástroje Orffova instrumentáře a moderní snadno ovladatelné nástroje, umí vytvořit rytmický, melodický i harmonický doprovod k písním.	**4. Instrumentální činnosti** - hra na tělo, - Orffův instrumentář a moderní snadno ovladatelné nástroje
Žák: - uplatňuje různé formy a metody hudebních a hudebně pohybových	**5. Hudebně pohybové činnosti** - formy a metody hudebních a hudebně pohybových činností

činností adekvátních věku dětí, vzdělávacím cílům a podmínkám.	
Žák: - má vytvořeny základní instrumentální dovednosti a návyky, tak, aby byl schopen je vhodně a pohotově využívat při hře na hudební nástroj, - dokáže interpretovat skladby různých stylů a žánrů podle úrovně adekvátní jeho schopnostem a délce hudebního vzdělávání, - zvládne zahrát jednoduché písně s uplatněním různých doprovodných modelů vázanou kadencí, s transpozicí, zpaměti a se zpěvem.	**6. Hra na hudební nástroj – klavír** - seznámení s hudebním nástrojem - orientace na klaviatuře - základní technické dovednosti - krátké etudy a přednesové skladby - doprovod písní – durové písně se zpěvem a jejich transpozice do dalších tónin

Ročník: 3. Předmět: hudební výchova specializace (132 hodin)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák: - osvojil si základy hudební teorie, umí zaznamenávat a interpretovat jednoduché hudební projevy, - ovládá základy hudební nauky, dokáže objasnit a aplikovat principy jejího uspořádání, - upraví píseň do vícehlasu, - rozpozná intervaly a melodické ozdoby, - umí vysvětit a správně používat základní hudební terminologii a uplatňovat ji ve svém hudebním projevu i v interpretaci děl jiných autorů, - aktivně pracuje v notačním programu, - vytváří a upravuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.	**1. Hudební nauka** - procvičování nabytých vědomostí - mollové stupnice a akordy - harmonická mollová kadence - dominantní septakord D7 - úprava písně do vícehlasu - intervaly - melodické ozdoby - práce v notačním programu
Žák: - charakterizuje hlavní znaky, významné představitele a hlavní díla jednotlivých hudebních období, - dokáže rozlišit a zařadit hudební dílo do jednotlivých hudebních období na základě poslechu a pomocí typických hudebně výrazových prostředků, - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl, - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používá různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost.	**2. Proměny hudby v kulturních a historických souvislostech** - rozšiřování vědomostí v oblasti dějin hudby (klasicismus–impresionismus) - poslech a interpretace hudebního díla
Žák: - dodržuje zásady hlasové hygieny, - prokáže zdokonalení pěvecké techniky, - prokáže rozšíření hlasového rozsahu, - interpretuje lidový dvojhlas, vícehlas.	**3. Pěvecké činnosti** - zásady hlasové hygieny - zpěv sólový - zpěv vícehlasý
Žák: - předvede hru na tělo, - ovládá techniku hry na nástroje Orffova instrumentáře a moderní snadno ovladatelné nástroje, umí vytvořit rytmický, melodický i harmonický doprovod k říkadlům, písním a pohybovým hrám pro děti,	**4. Instrumentální činnosti** - hra na tělo - Orffův instrumentář a moderní snadno ovladatelné nástroje

- dokáže realizovat své představy a nápady i v týmové práci, dokáže aktivně spolupracovat a tolerantně řešit problémy.	
Žák: - uplatňuje různé formy a metody hudebních a hudebně pohybových činností adekvátních věku dětí, vzdělávacím cílům a podmínkám, - charakterizuje specifika hudebního a hudebně pohybového vývoje dítěte a jejich vliv na plánování a realizaci hudebních a hudebně pohybových činností, - připravuje projekty hudebních činností dětí a hudebně poznávacích aktivit, vyhodnocuje jejich efektivitu; zapojuje do přípravy děti, využívá nabídky kulturních institucí, - získává data a informace z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používá různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost, - využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji.	**5. Hudebně pohybové činnosti** - formy a metody hudebních a hudebně pohybových činností - výběr hudebně pohybových činností vhodných pro pedagogickou praxi - příprava projektu hudebních činností dětí
Žák: - má vytvořeny základní instrumentální dovednosti a návyky, tak, aby byl schopen je vhodně a pohotově využívat při hře na hudební nástroj, - dokáže zahrát durové stupnice od bílých kláves přes dvě oktávy protipohybem, - zvládne zahrát durový kvintakord s obraty protipohybem od bílých kláves (tenuto, staccato, rozklad), - zvládne zahrát jednoduché písně s uplatněním různých doprovodných modelů vázanou kadencí, s transpozicí, zpaměti a se zpěvem, - osvojil si základní hmaty na zobcovou flétnu, - zvládne techniku akordové hry (znalost akordického fondu s využitím hmatů bez barré).	**6. Hra na hudební nástroj** Klavír: - prohlubování a rozšiřování správné techniky hry na klavír - durové stupnice a akordy - etudy a přednesové skladby - doprovod písní – durové písně se zpěvem a jejich transpozice do dalších tónin Zobcová flétna: - seznámení s hudebním nástrojem - základy hry na zobcovou flétnu (tóny c^1–d^2, fis^1, b^1) - interpretace notového záznamu Kytara/ ukulele: - seznámení s hudebním nástrojem - základní akordy na kytaru/ukulele
Žák: - dokáže interpretovat skladby různých stylů a žánrů podle úrovně adekvátní jeho schopnostem a délce hudebního vzdělávání, - uplatňuje různé formy a metody hudebních a hudebně pohybových činností	**7. Specializační kurz** - rozšiřování pěveckého a poslechového repertoáru - instrumentální činnosti - hudebně pohybové činnosti - základy muzikoterapie - příprava hudebního programu

adekvátních věku dětí, vzdělávacím cílům a podmínkám, - dokáže vyhledat a využít vhodnou hudbu k muzikoterapii, - připravuje projekty hudebních činností dětí a hudebně poznávacích aktivit, - získává data a informace z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používá různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost.	

Ročník: 4. Předmět: Hudební výchova specializace (112 hodin)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**
Žák: - ovládá základy hudební nauky, - vyhledá mimotonální dominantu a vedlejší harmonické stupně, - aktivně pracuje v notačním programu, - pozměňuje, vylepšuje a zdokonaluje obsah nebo ho zapracovává do stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah.	**1. Hudební nauka** - procvičování nabytých vědomostí - mimotonální dominanta - rozšířená kadence - práce v notačním programu
Žák: - charakterizuje hlavní znaky, významné představitele a hlavní díla jednotlivých hudebních období, popíše variabilitu současné hudební kultury, - dokáže rozlišit a zařadit hudební dílo do jednotlivých hudebních období na základě poslechu a pomocí typických hudebně výrazových prostředků, - vysvětlí funkci lidové hudby v minulosti a současnosti, objasní na příkladech vztah lidové hudby ke klasické a současné hudbě, - charakterizuje základní hudební žánry nonartificiální hudby, - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl, - sleduje aktivně hudební dění v místě školy i svého bydliště a využívá ho pro výchovně-vzdělávací činnost s dětmi, - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používá různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost, - sdílí prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními, používá digitální technologie pro spolupráci a spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí, - zná a uplatňuje právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů.	**2. Proměny hudby v kulturních a historických souvislostech** - rozšiřování vědomostí v oblasti dějin hudby (světová a česká hudba 20. stol.– současná hudba, nonartificiální hudba) - poslech a interpretace hudebního díla
Žák: - dodržuje zásady hlasové hygieny, - prokáže zdokonalení pěvecké techniky, - prokáže rozšíření hlasového rozsahu,	**3. Pěvecké činnosti** - zásady hlasové hygieny - zpěv sólový (lidová a umělá píseň) - zpěv vícehlasý

- zvládá základní taktovací schéma (2/4, 3/4, 4/4) tak, aby byl schopen udržet tempo a správný počet dob v taktu, dokáže vykreslit vhodnými gesty dynamiku a agogiku, - interpretuje lidový dvojhlas, vícehlas, písně různých žánrů.	- základy taktovací techniky a vedení pěveckého kolektivu
Žák: - předvede hru na tělo, - ovládá techniku hry na nástroje Orffova instrumentáře a moderní snadno ovladatelné nástroje, umí vytvořit rytmický, melodický i harmonický doprovod k písním, - osvojil si základy taktování a řízení hudebního kolektivu, - dokáže realizovat své představy a nápady i v týmové práci, dokáže aktivně spolupracovat a tolerantně řešit problémy.	**4. Instrumentální činnosti** - hra na tělo - Orffův instrumentář a moderní snadno ovladatelné nástroje - základy taktovací techniky a vedení hudebního kolektivu
Žák: - uplatňuje různé formy a metody hudebních a hudebně pohybových činností adekvátních věku dětí, vzdělávacím cílům a podmínkám, - charakterizuje specifika hudebního a hudebně pohybového vývoje dítěte a jejich vliv na plánování a realizaci hudebních a hudebně pohybových činností, - objasní specifika a možnosti využívání hudby a hudebních činností v zájmovém vzdělávání dospělých, - získává data a informace z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používá různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost, - využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji.	**5. Hudebně pohybové činnosti** - formy a metody hudebních a hudebně pohybových činností - výběr hudebně pohybových činností vhodných pro pedagogickou praxi - současný tanec
Žák: - má vytvořeny základní instrumentální dovednosti a návyky, tak, aby byl schopen je vhodně a pohotově využívat při hře na hudební nástroj, - zvládne zahrát mollové stupnice harmonické i melodické zvlášť přes dvě oktávy rovným pohybem od bílých kláves,	**6. Hra na hudební nástroj** Klavír: - prohlubování a rozšiřování správné techniky hry na klavír - mollové stupnice a akordy - etudy a přednesové skladby - doprovod písní – durové písně s předehrou, se zpěvem a s transpozicí do dalších tónin Kytara/ ukulele:

- zvládne zahrát mollový kvintakord a jeho obraty rovným pohybem od bílých kláves (tenuto, staccato, rozklad), - dokáže interpretovat skladby různých stylů a žánrů podle úrovně adekvátní jeho schopnostem a délce hudebního vzdělávání, - zvládne zahrát složitější písně s předepsaným/vhodně zvoleným doprovodem, transpozicí, předehrou, zpaměti a se zpěvem.	- základní akordy na kytaru/ukulele

6.1.27 Tělesná výchova specializace

Učební osnova předmětu
Tělesná výchova specializace

Kód a název RVP:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týdenních vyuč. hodin za vzdělávání:	12
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
Tělesná výchova specializace	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	0	4	4	4	12

Obecné cíle, charakteristika předmětu, specifické informace o předmětu

Cílem tohoto odborného zaměření (obsahového okruhu) je rozšířit základní učivo tělesné výchovy z oblasti vzdělávání pro zdraví a navázat na praktické dovednosti a teoretické znalosti z předchozího vzdělávání. do problematiky tělesné výchovy a sportu. Žáci se naučí metodické postupy výuky jednotlivých sportovních disciplín a využívat pohybové aktivity pro pedagogickou práci v zařízeních pro zájmovou činnost dětí. Zároveň rozšiřují své teoretické znalosti v oblasti tělesné výchovy a sportu, jsou vedeni ke zvyšování své sportovní výkonnosti a připravují se k terciárnímu vzdělávání v oblasti tělesné výchovy a sportu.

Učivo předmětu zahrnuje didaktiku v různých sportovních disciplínách, základní informace z historie tělesné kultury, ze sportovního tréninku, první pomoci, zdravotní tělesné výchovy a managementu a marketingu ve sportu,

Výuka probíhá ve třídě, sportovních areálech školy, na externích sportovištích dle aktuálních možností a v přírodě (kurzy, exkurze, školní akce).
Forma výuky je teoretická i praktická a realizována tradičními didaktickými styly pro tělesnou výchovu. Nejčastějším stylem je autoritativní didaktický styl a didaktický styl s řízeným objevováním. Obsah předmětu je koncipován v návaznosti na obsah výuky tělesné výchovy. Praktická a teoretická výuka je doplněna povinným lyžařským kurzem v 1. ročníku, ve 2. ročníku povinným kurzem vodní turistiky a ve 3. ročníku sportovně turistickým (cykloturistickým) kurzem.

Mezipředmětové vztahy:

- Biologie, občanská nauka, dějepis, pedagogika, psychologie, výtvarná a hudební výchova, pedagogická praxe, informační technologie

Hodnocení výsledků žáků

Teoretické vědomosti budou ověřovány didaktickými testy, ústním zkoušením či prezentací metodických postupů. Praktické dovednosti budou ověřovány při praktických vyučovacích hodinách s ohledem na zdravotní stav pomocí didaktických výstupů, testů zdatnosti nebo konkrétními praktickými dovednostmi.

Přínos předmětu k rozvoji kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení

Žák využívá různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí, k získávání teoretických a praktických znalostí v tělesné výchově a sportu. Aktivně vyhledává a analyzuje informace o nových trendech ve sportovním tréninku a v jednotlivých sportovních odvětvích, které pak dokáže aplikovat pro zlepšení své sportovní výkonnosti. Efektivně se učí a pracuje, vyhodnocuje dosažené výsledky a pokrok, dále se vzdělává a pečuje o své fyzické a duševní zdraví.

Kompetence k řešení problémů

Žák porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému v konkrétní oblasti tělesné výchovy. Získává informace potřebné k řešení problémů, jako jsou zranění nebo optimalizace tréninkového plánu, zlepšení techniky, navrhuje způsoby řešení a zdůvodňuje je. Vyhodnocuje a ověřuje správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky, například při zlepšování své fyzické kondice nebo techniky sportovních disciplín. Přijímá hodnocení výsledků své práce a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reaguje, přijímá radu i kritiku.

Digitální kompetence

Žák využívá různá digitální zařízení a mobilní aplikace k monitorování a analýze tělesné aktivity, plánování tréninkových programů a sledování svého pokroku. Digitální technologie využívá i k rozšíření teoretických i praktických znalostí, které aplikuje při vlastní edukaci

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák zná a dodržuje zásady a předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a hygieny práce. Zná své fyzické a duševní možnosti, odhaduje výsledky svého jednání a chování v různých situacích. Přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů. Ctí život jako nejvyšší hodnotu, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a řeší své osobní a sociální problémy.

Průřezová témata:

Člověk a svět práce

Výuka předmětu rozvíjí a posiluje fyzickou i psychickou odolnost žáka, což se projevuje ve schopnosti efektivně vykonávat tělesnou práci a zvládat zátěžové situace, žák se učí využívat tělesná cvičení k regeneraci fyzických a duševních sil. Zároveň v předmětu absolvuje teoretickou i praktickou metodiku různých sportovních disciplín a vyzkouší si vedení skupiny, což je základem pro budoucí výkon povolání v pedagogických oborech, službách, nebo při vedení pracovního týmu v jiném oboru.

Člověk a životní prostředí

Během sportovních kurzů a při výuce venku si žák uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si osvojí zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Občan v demokratické společnosti

Dodržováním pravidel her a soutěží se žák naučí respektovat osobnost druhého a přijímat zodpovědnost za svá rozhodnutí, žák získá vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku

Člověk a digitální svět

V rámci tělesné výchovy se specializací rozvíjíme digitální kompetence žáků tím, že je vedeme k používání digitálních technologií pro monitorování a analýzu tělesné aktivity, včetně sledování výkonů a záznamu tělesných parametrů. Umožňujeme žákům využívat digitální nástroje k organizaci a vyhodnocování pohybových aktivit a jejich výsledků. Podporujeme využívání aplikací a online zdrojů k plánování a realizaci pohybových programů zaměřených na zlepšení kondice a zdraví.

Ročník: 2. Předmět: Tělesná výchova specializace (140 hodin)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**	**Hodinová dotace**
Žák: - má přehled o velkých sportovních akcích ve světě i v ČR - Sleduje aktuální úspěchy českých reprezentantů v různých sportovních disciplínách - Má základní přehled o dění ve vybraných sportovních disciplínách na domácí scéně	**1. Aktuální sportovní dění** - Velké sportovní akce v ČR a ve světě - Domácí reprezentace - Vybrané domácí soutěže	
Žák: - Charakterizuje pojetí tělesné kultury v historickém kontextu. - Vysvětlí podstatu, cíle a formy školní tělesné výchovy ve srovnání s rekreační a zájmovou sportovní činností dětí a dospělých. - Pracuje s odbornou literaturou; kriticky přistupuje k informacím. - Vysvětlí podstatu a principy motorického učení.	**2. Teorie tělesné výchovy** - Historie tělesné kultury - Současná tělesná výchova a sport - formy, cíle, školní tělesné výchovy - základy didaktiky v tělesné výchově, - vyučovací jednotka, - plánování ve školní TV -	
Žák: - zvládá správnou techniku běhu (dýchání, práce nohou a paží), - dodržuje zásady bezpečnosti při veškeré své činnosti, - zvládá správnou techniku vrhů a hodů	**3. Atletika** - Teoretický úvod do atletických disciplín, vrhy, hody, běžecké disciplíny - Metodika výuky vrhů, hodů a běhů	
Žák: - Osvojil si vybrané sportovní aktivity na úrovni automatizace a adaptace na změněné situační podmínky. - Charakterizuje metody, možnosti využití a pravidla vybraného sportu. - Objasní základní postupy při nácviku zvolených disciplín. - Rozpoznává chyby v provedení a navrhuje správný postup nácviku. - Charakterizuje vybrané netradiční sporty. - Osvojil si zásady, postupy a činnosti pro rozvíjení pohybových dovedností dětí, umí sestavit vhodný program cvičební (pohybové) jednotky pro různé skupiny dětí, správně ho vést, motivovat a hodnotit děti. - Připravuje různé pohybové a sportovní projekty pro děti adekvátně jejich možnostem, cíli a podmínkám a hodnotí jejich efektivitu.	**4. Vybrané tradiční i netradiční sportovní hry** - Teoretický úvod - Základní pravidla pro hru začátečníků - Metodika výuky - Sportovní dovednosti - Herní činnosti jednotlivce - Průpravná hra - Rozhodování - Nácvik herních kombinací	

Žák: - dokáže se pohybovat ve vodním prostředí, uplatňuje zásady bezpečnosti a hygieny při pohybu v bazénu a při plavání, - umí základní techniky plaveckých stylů (prsa, kraul, znak) při výkonnostním plavání, - pozná chybně a správně provádění techniky, - umí poskytovat dopomoc a záchranu tonoucímu, - je schopen využívat znalosti z metodiky a techniky plavání při práci s dětmi, mládeží a ve všech věkových kategoriích.	**5. Plavání** - adaptace na vodní prostředí – bezpečnost a hygiena - technika a metodika plaveckých způsobů prsa, znak kraul - výkonnostní plavání (sprint, vytrvalost, intervalové tréninky) - dopomoc a záchrana tonoucího - plavecké soutěže - vodní sporty (vodní polo, aquaerobic…)	

Ročník: 3. Předmět: Tělesná výchova specializace (132 hodin)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**	**Hodinová dotace**
Žák: - má přehled o velkých sportovních akcích ve světě i v ČR - Sleduje aktuální úspěchy českých reprezentantů v různých sportovních disciplínách - Má základní přehled o dění ve vybraných sportovních disciplínách na domácí scéně	**1. Aktuální sportovní dění** - Velké sportovní akce v ČR a ve světě - Domácí reprezentace - Vybrané domácí soutěže	
Žák: - Orientuje se v anatomii a fyziologii pohybové soustavy člověka. - Objasní zásady správné výživy sportovce. - Popíše a uplatňuje prostředky k rozvoji síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti, koordinace a jiných pohybových schopností. - Periodizuje ontogenetický vývoj ve vztahu k rozvoji pohybových dovedností. - Dovede vysvětlit na příkladech důsledky nesprávných pohybových návyků a jednostranného přetěžování pohybového aparátu. - Popíše význam a možnosti pohybové aktivnosti jednotlivých věkových kategorií. - Charakterizuje fyziologické a psychické účinky pohybových aktivit.	**2. Teorie tělesné výchovy** - životní styl - energetické zabezpečení pohybu - základy výživy - základy anatomie pohybové soustavy - ontogeneze pohybové soustavy - základy zdravotní tělesné výchovy	
- Vysvětlí pojmy sportovní výkon a výkonnost (např. v kolektivních, individuálních sportech). - Popíše tělesnou, taktickou a psychologickou přípravu sportovce, jeho zatížení v tréninku i v soutěži. - Zvládá složky sportovního výkonu (technická, taktická, kondiční, psychická), uplatňuje je ve sportovním tréninku i v soutěžích. - Popíše proces řízení sportovního tréninku. - Popíše činnosti a osobnost trenéra/učitele. - Popíše rozdílné přístupy, metody a formy sportovního tréninku dětí, žen, dospělých, seniorů a v oblasti vrcholového sportu.	**3. Základy sportovního tréninku** - Základní pojmy ve sportovním tréninku - Složky sportovního výkonu - Proces sportovního tréninku - Metodicko-organizační formy - Osobnost trenéra - Rozdíl v přístupu sportovního tréninku u různých skupin (věk, pohlaví)	

- Uvede zásady tréninku dětí, příklady a důsledky jejich nedodržování. - Osvojil si a umí doporučit vhodné relaxační a regenerační techniky. - Debatuje o zdravotních rizicích, která vyplývají ze sportovní činnosti nebo nesprávných postojů k provádění sportu a k péči o fyzický vzhled, např. o svalových a jiných tělesných poškozeních, přehřátí a podchlazení, přetrénování, nevhodném režimu, používání potravinových doplňků a podpůrných prostředků, stravování v době tréninku. -		
Žák: - zvládá správnou techniku běhu, - uplatňuje zásady sportovního tréninku s cílem vylepšit osobní výkony ve všech disciplínách, - ovládá způsob předávání a přebírání štafetového kolíku, - zvládá techniku skoku vysokého a dalekého,	**4. Atletika** - Teoretický úvod do skokanských disciplín - Metodika výuky skoku vysokého a skoku dalekého - zdokonalování běžecké techniky - nízký start - 100 m, 200 m - štafetový běh – předávka - 800 m, 1000 m(CH)	
Žák: - je fyzicky připravený pro výuku cvičení ve sportovní gymnastice - má zkušenost se základními cviky na gymnastickém nářadí	**5. Gymnastika** - Gymnastická průprava pro cvičení prostná i procvičení na nářadích - Základní prvky cvičení prostných - Základní prvky cvičení na nářadí	
Žák: - Osvojil si vybrané sportovní aktivity na úrovni automatizace a adaptace na změněné situační podmínky. - Charakterizuje metody, možnosti využití a pravidla vybraného sportu. - Objasní základní postupy při nácviku zvolených disciplín. - Rozpoznává chyby v provedení a navrhuje správný postup nácviku. - Charakterizuje vybrané netradiční sporty. - Osvojil si zásady, postupy a činnosti pro rozvíjení pohybových dovedností dětí, umí sestavit vhodný program cvičební (pohybové) jednotky pro různé skupiny dětí, správně ho vést, motivovat a hodnotit děti. - Připravuje různé pohybové a sportovní projekty pro děti adekvátně jejich možnostem, cíli a podmínkám a hodnotí jejich efektivitu.	**6. Vybrané tradiční i netradiční sportovní hry** - Teoretický úvod - Základní pravidla pro hru začátečníků - Metodika výuky - Sportovní dovednosti - Herní činnosti jednotlivce - Průpravná hra - Rozhodování - Nácvik herních kombinací	

Žák: - Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při sportu a turistice, je schopen poskytnout první pomoc při úrazu. - Charakterizuje přínos turistiky pro člověka, druhy turistiky a možnosti využívání turistiky pro děti. - Popíše jiné rekreační pohybové aktivity. - zvládá jízdu na kole, - dokáže se bezpečně pohybovat ve skupině a v náročném terénu, - dodržuje bezpečnostní a dopravní předpisy, chová se ekologicky,	**7. Sportovně turistický (cykloturistický) kurz – povinný** - nácvik techniky jízdy na kole - nácvik techniky jízdy ve skupině - jízda v obtížném terénu - jízda zručnosti - seznámení s bezpečností při jízdě na kole a s dopravními pravidly - seznámení se základní údržbou a opravou kola - hry v přírodě - plánování turistiky - outdoorové aktivity a kooperační skupinové hry	1 týden

Ročník: 4. Předmět: Tělesná výchova specializace (112 hodin)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**	**Hodinová dotace**
Žák: - má přehled o velkých sportovních akcích ve světě i v ČR - Sleduje aktuální úspěchy českých reprezentantů v různých sportovních disciplínách - Má základní přehled o dění ve vybraných sportovních disciplínách na domácí scéně	**1. Aktuální sportovní dění** - Velké sportovní akce v ČR a ve světě - Domácí reprezentace - Vybrané domácí soutěže	
Žák: - používá základní terminologii cvičení prostných, - dokáže graficky znázornit pohyb, - umí správně popsat pohyb a zaznamená graficky pohyb, - Umí vhodně kombinovat pohybové činnosti s dalšími činnostmi (např. poznávacími, badatelskými, zážitkovými, multimediálními, dobrovolnickými a komunitními aktivitami), umí zapojovat děti do přípravy a hodnocení projektu. - Vede žáky k bezpečnému chování při sportovních činnostech a k poskytnutí první pomoci, k zásadám fair play chování ve sportu i v běžném životě. - Diskutuje problematiku etického chování v prostředí sportu.	**2. Teorie tělesné výchovy** - tělocvičné názvosloví: názvosloví cvičení akrobatických a cvičení na nářadí - bezpečnost a ochrana zdraví při tělesné výchově: bezpečnostní předpisy při provozování TV a sportu, první pomoc	
Žák: - uplatňuje zásady sportovního tréninku s cílem vylepšit osobní výkony, -	**3. Atletika** - běhy: běžecká průprava, 100 m, 400 m, 800 m, 1500 m, Zdokonalování jednotlivých atletických disciplín směrem k přípravě na přijímací zkoušky na tělovýchovné obory	
Žák: - zvládá základní akrobatické řady, - dokáže vytvořit sestavu z předepsaných prvků, - zvládá cvičení na gymnastickém nářadí, - zvládá šplh v časovém limitu, - zvládá techniku cvičení s vybraným náčiním moderní gymnastiky, - dokáže vytvořit sestavu s vybraným náčiním moderní gymnastiky, - je schopen sladit pohyb s hudbou,	**4. Gymnastika** - Teoretický úvod - Metodika výuky jednotlivých cvičení ve sportovní gymnastice - vybrané prvky akrobacie, - přeskok: skrčka, roznožka s oddálením můstku, roznožka přes koně nadél (CH), - zdokonalování techniky skoků na malé trampolíně, vícestupňové obraty,	

- poskytuje záchranu a dopomoc při cvičení prostných i na gymnastickém nářadí,	- předepsaná sestavy cvičení na kruzích v klidu i v hupu - předepsané sestavy na hrazdě - seznámení s náčiním moderní gymnastiky, - cvičení s vybraným náčiním moderní a hudebním doprovodem, - šplh na tyči a na laně - Zdokonalování jednotlivých gymnastických prvků směrem k závěrečné maturitní zkoušce a k přípravě na přijímací zkoušky na tělovýchovné obory	
Žák: - Osvojil si vybrané sportovní aktivity na úrovni automatizace a adaptace na změněné situační podmínky. - Charakterizuje metody, možnosti využití a pravidla vybraného sportu. - Objasní základní postupy při nácviku zvolených disciplín. - Rozpoznává chyby v provedení a navrhuje správný postup nácviku. - Charakterizuje vybrané netradiční sporty. - Osvojil si zásady, postupy a činnosti pro rozvíjení pohybových dovedností dětí, umí sestavit vhodný program cvičební (pohybové) jednotky pro různé skupiny dětí, správně ho vést, motivovat a hodnotit děti.	**5. Vybrané tradiční i netradiční sportovní hry** - Teoretický úvod - Základní pravidla pro hru začátečníků - Metodika výuky - Sportovní dovednosti - Herní činnosti jednotlivce - Průpravná hra - Rozhodování - Zdokonalování herních činností jednotlivce ve volejbalu a basketbalu směrem k závěrečné maturitní zkoušce a k přípravě na přijímací zkoušky na tělovýchovné obory	
Žák: - Vysvětlí funkci a nástroje managementu a marketingu ve sportu. - Popíše systém řízení tělesné výchovy a sportu. - Charakterizuje podmínky vrcholového a hromadného sportu v ČR. - Popíše způsob financování v oblasti sportu. - Na příkladech ukáže různé formy sponzoringu v tělesné výchově a sportu; debatuje o jeho negativních stránkách. - Posoudí vliv mediální sportovně zaměřené produkce na různé věkové kategorie a sociální skupiny, zejména na děti a jejich rodiče. - Připravuje různé pohybové a sportovní projekty pro děti adekvátně jejich možnostem, cíli a podmínkám a hodnotí jejich efektivitu.	**6. Sportovní management a marketing** - Základy managementu sportovních organizací a sportovních akcí - Struktura financování sportu v ČR - Sponzoring a reklama ve sportu - Mediální kampaně ve sportu a jejich využití	

6.1.28 Výtvarná výchova specializace

Učební osnova předmětu
Výtvarná výchova specializace

Kód a název RVP:	78-42-M/003, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týdenních vyuč. hodin za vzdělávání:	12
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
Výtvarná výchova specializace	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	0	4	4	4	12

Obecné cíle, charakteristika předmětu, specifické informace o předmětu

Obecným cílem předmětu je naučit žáky prostřednictvím vlastní výtvarné činnosti prakticky ovládat výtvarné vyjadřovací techniky a poskytnout jim ucelený přehled o nejdůležitějších úsecích dějin umění. Dále pochopit význam umění i vlastní tvořivosti pro rozvoj estetického a emocionálního cítění, vnímání a projevu člověka. Rozvíjí kompetence, které žáci získali na základní škole i v průběhu středoškolského studia (učivo navazuje na předmět výtvarná výchova). Nedílnou součástí výuky je schopnost orientovat se v současném výtvarném světě a uplatňovat estetická kritéria a kultivovaně ovlivňovat estetické vnímání svého okolí.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci vyjadřovací vlastní názor na svět skrze vlastní tvorbu a na různorodost výtvarného umění, aby posilovali sebevědomí a své kladné charakterové vlastnosti a vytvářeli předpoklady ke svému všestrannému rozvoji prostřednictvím výtvarné činnosti. Žáci jsou vedeni k citlivosti k uměleckému dílu, k jeho rozpoznání po stránce historické a technické a k jeho interpretaci. Svou vlastní tvorbu se učí obhájit. Důraz je kladen na samostatnost a individuální řešení výtvarných úkolů. Žáci využívají dat, informací a obsahů z různých zdrojů v digitálním prostředí pro inspiraci a k rozvoji vlastní tvorby a prohlubování své tvořivosti. Nejčastěji využívanými metodami výuky a organizačními formami výuky je samostatná práce žáka (ve školním i domácím prostředí) a dialog (konzultace) mezi žákem a učitelem.

Ve čtvrtém ročníku žáci realizují vlastní výtvarný projekt a vytvářejí deset absolventských prací na základě vlastního zvoleného tématu. Tyto práce pak prezentují prostřednictvím veřejné výstavy. Předmět výtvarná výchova specializace ve 4. ročníku je přímou přípravou na praktickou maturitní zkoušku.

Mezipředmětové vztahy

- výtvarná výchova,
- dějepis,
- hudební výchova,
- osobnostní a dramatická výchova,
- český jazyk a literatura,
- psychologie,
- pedagogika,
- pedagogická praxe,
- informační technologie.

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení je průběžná klasifikace jednotlivých výtvarných děl a ve 4. ročníku pak absolventských prací. Důraz je kladen především na praktické dovednosti, ale též na konceptuální připravenost a schopnost plánovat vlastní výtvarnou činnost. Hodnocení je zaměřeno na porozumění zadanému úkolu a na schopnost aplikovat tyto poznatky v praktických výtvarných činnostech. Oceňuje se nápaditost, samostatnost, vlastní iniciativa a snaha vyhledávat nové výrazové prostředky využitelné ve své vlastní tvorbě.

Vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním a žáků talentovaných

V předmětu výtvarná výchova specializace se zohledňují individuální potřeby žáka, vychází se přitom z odborných doporučení školských poradenských zařízení. Je zajišťován přístup k podpůrným a kompenzačním pomůckám a technologiím. Žáci talentovaní jsou podporováni ve svém dalším rozvoji širokou nabídkou aktivit specifických pro daný předmět.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení

Žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání. Umí ohodnotit průběh svého učení a pokrok při dosahování cílů, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí a určit možnosti svého dalšího vzdělávání. Pracuje s odborným textem a využívá různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

Žák dokáže samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, umí řešit podstatu zadaného úkolu a vyhledat si potřebné informace k jeho správnému řešení. Volí prostředky a způsoby (pomůcky, metody a techniky, studijní literaturu) vhodné ke splnění jednotlivých aktivit. Spolupracuje při řešení problému v týmu.

Komunikativní kompetence

Žák se vyjadřuje přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje. Formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné

podobě přehledně a jazykově správně. Účastní se aktivně diskuzí a obhajuje své názory a postoje. Vyjadřuje se v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Žák si ověřuje získané poznatky a kriticky zvažuje názory a postoje své i jiných lidí, adekvátně reaguje na hodnocení a kritiku. Reálně posuzuje své fyzické i duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích. Pracuje v týmu a odpovědně přijímá svěřené problémy. Přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie, uznává tradice a hodnoty svého národa. Respektuje a podporuje kulturu a identitu jiných národností. Rozvíjí estetické ideály a působí v tomto duchu na své okolí.

Odborné kompetence

Žák pracuje bezpečně a dbá své zdraví. Zná a dodržuje základní předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví, požární prevenci a krizový plán školy. Vhodně manipuluje s výtvarnými pomůckami, nástroji a materiály. Volí vzdělávací strategie v souladu se stanovenými vzdělávacími cíli.

Digitální kompetence

Žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů v oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života. Digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje. Získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech a volí k tomu efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Předmět výtvarný výchova specializace rozvíjí u žáků dané průřezové téma především vytvářením přehledu světové a národní výtvarné kultury. Skrze konkrétní výtvarná díla je u žáka formována úcta k materiálním a duchovním hodnotám lidské společnosti a také schopnost rozlišit kvalitní a nekvalitní výtvarné umění. V rámci vizuální kultury jsou žáci vedeni k tomu, aby byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci a dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky hodnotit a optimálně využívat masová média.

Člověk a životní prostředí

Předmět výtvarný výchova specializace naplňuje toto průřezové téma velice těsně, neboť jeho cílem je přispět k všestrannému rozvoji osobnosti, a to vytvářením citlivého vztahu k přírodě, k věcem a lidem prostřednictvím výtvarných činností a výtvarného umění. S tím úzce souvisí výchova k šetrnému zacházení s materiálem a využití odpadových materiálů ve výtvarné činnosti. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si osvojili základní principy odpovědného přístupu k životnímu prostředí a respektovali principy udržitelného rozvoje.

Člověk a svět práce

Předmět výtvarný výchova specializace připravuje žáka v rámci tohoto průřezového tématu na jeho budoucí pracovní život v oblasti výtvarných a volnočasových aktivit, rozvíjí jeho komunikační a výtvarné dovednosti a dovednost sebeprezentace i sebereflexe. Podporuje jeho chápání významu celoživotního učení a změn ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Člověk a digitální svět

Předmět výtvarný výchova specializace naplňuje u žáků toto téma rozvíjením dovedností vyhledávat prostřednictvím moderních informačních a digitálních technologií informace a pracovat s nimi formou prezentací vlastních výstupů s obsahovým zaměřením na výtvarnou oblast. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli při tvořivých činnostech schopni využít potenciál, který nabízejí digitální média, a aby při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňovali estetická kritéria.

Ročník: 2. Předmět: výtvarná výchova specializace (140 hodin)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**	**Hodinová dotace**
Žák: - ovládá základní terminologii z teorie výtvarného umění, - má základní přehled o druzích výtvarného umění, - charakterizuje etapy vývoje dětského výtvarného projevu a současné přístupy k rozvoji kreativity u dětí, - objasní na modelové situaci, jak správně přistupovat k hodnocení výtvarného projevu dítěte, - volí formy a postupy, které vedou děti k pochopení výtvarného umění.	**1. Teorie výtvarného umění** - prohlubování výtvarné terminologie - vývoj dětského výtvarného projevu - rozvoj kreativity ve výtvarném projevu dítěte - hodnocení výtvarného projevu	10
Žák: - rozvíjí a zdokonaluje kreslířské dovednosti, - využívá výrazové možnosti jednotlivých technik k výpovědi o svém vnitřním světě, - zdokonaluje a kultivuje vlastní aktivní tvorbu a uměleckou dovednost na základě poznání různých netradičních výtvarných technik a technologií, - s výtvarnými pomůckami a prostředky pracuje šetrně, ekologicky a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny, - tříbí grafické myšlení, ovládá grafické techniky tisku z výšky, - proniká do výtvarných problémů užité grafiky, - objevuje vztah písma a výtvarného motivu, - rozvíjí hmat a smysl pro prostorové uspořádání, - rozvíjí výtvarné cítění pro práci s různými materiály.	**2. Výtvarné vyjadřovací prostředky** <u>Kresba</u> - lineární kresba - přepis tvarů - kresba tužkou, rudkou a uhlem - perokresba - základy perspektivy - kompozice v dekorativní tvorbě <u>Malba</u> - malba temperami - malba pastelem - výrazové vlastnosti barev - malba z představy - zátiší/krajina - netradiční postupy a materiály <u>Grafika</u> - volná grafika – tisk z výšky - koláže z tisků a frotáží matric - užitá grafika - využití písma a grafického designu ve výtvarné praxi <u>Prostorová tvorba</u> - modelování pomocí přidávání a ubírání hmoty - keramické pojetí modelování - tvarování materiálu - textilní materiály	90

Žák: - má základní přehled o historickém vývoji dějin výtvarného umění, - zná významné představitele a jejich typické dílo, - identifikuje výtvarný projev základních slohových období podle jejich charakteristických znaků, - projevuje zájem o kulturní dění v oblasti výtvarného umění v místě školy, svého bydliště.	**3. Dějiny umění** - historický aspekt (vývoj, změna, směrování, tendence) - pravěké umění - starověké umění (Mezopotámie, Egypt, antika) - středověké umění (románský sloh a gotika) - novověké umění (renesance) - galerie, muzeum, vernisáž	40

Ročník: 3. Předmět: Výtvarná výchova specializace (132 hodin)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**	**Hodinová dotace**
Žák: - připravuje projekty výtvarných činností dětí nebo aktivity seznamující děti s výtvarným umění a vyhodnocuje jejich efektivitu, - využívá nabídky muzeí a galerií v oblasti výtvarných činností pro děti, - učí děti bezpečnému chování a hygieně při výtvarných činnostech, - orientuje se ve školských dokumentech z pohledu výtvarné výchovy, - sdílí prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními, používá digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů, - objasní specifika a možnosti využívání výtvarného umění v zájmovém vzdělávání dospělých.	**1. Teorie výtvarného umění** - výtvarné činnosti dle věku dítěte - bezpečnost a hygiena ve výtvarné výchově - výtvarný výchova v rámci RVP a ŠVP (očekáváné výstupy, cíle a kompetence) - zásady plánování výtvarných činností - výtvarné činnosti pro dospělé	10
Žák: - používá různé výrazové postupy, techniky a materiály kreativním způsobem, - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při výtvarných činnostech, ekologicky nakládá s materiály a pomůckami, - navazuje na již získané praktické dovednosti v kresbě a dále je rozvíjí, zdokonaluje v nových námětech, - navazuje na již osvojené znalosti o barvě a získané malířské dovednosti a dále je rozvíjí v nových námětech, - kombinuje již známé s nově osvojenými technikami (spojení kresby s malbou, malba s plastickým podkladem, s koláží či textem), - dokáže abstrahovat realistické prvky a ve zjednodušené podobě je použít v oblasti grafiky, - řeší vztah obrazu a písma, - využívá pro výtvarné vyjádření multimediální prostředky, - ovládá základní jednoduchou formu grafických výtvarných programů a úpravu digitální fotografie, - rozvíjí své prostorové cítění a výtvarné cítění pro materiál.	**2. Výtvarné vyjadřovací prostředky** <u>Kresba</u> - hlavní námět – člověk - studium částí lidského těla - kresba tužkou a uhlem na větší formát - studie hlavy - portrét/autoportrét - karikatura - studium proporcí - figurální kresba <u>Malba</u> - barevný kontrast a harmonie - barvy teplé a studené - symbolické uplatnění barev - dekorativní kompozice - malba z představy - malba podle skutečnosti – portrét/autoportrét <u>Grafika</u> - grafické etudy – posouvání matrice, vrstvení tisků - volná grafika – tisk z hloubky (suchá jehla)	82

	- užitá grafika – knižní grafika, - ilustrace - reklama a propagační prostředky - kompozice iniciály - počítačová grafika - práce s digitálními technologiemi <u>Prostorová tvorba</u> - modelování – studie lidské tváře - reliéfní a prostorové vyjádření - přírodní, kovové a odpadové materiály <u>Netradiční výtvarné aktivity</u> - výtvarný experiment	
Žák: - má základní přehled o historickém vývoji dějin výtvarného umění, - zná významné představitele a jejich typické dílo, - identifikuje výtvarný projev základních slohových období podle jejich charakteristických znaků, - projevuje zájem o kulturní dění v oblasti výtvarného umění v místě školy, svého bydliště i kulturních centrech.	**3. Dějiny umění** - baroko a rokoko - klasicismus a empír - romantismus a realismus - moderní umělecké směry (impresionismus, pointilismus, postimpresionismus, symbolismus, secese) - galerie, muzeum, vernisáž	40
Žák: - seznamuje se s plenérovou tvorbou, - kresebně a malířsky zachycuje rostlinné a krajinné detaily a akcenty, - řeší tvarové, kompoziční a barevné uspořádání obrazu, - aktivně provádí ozvláštnění přírody bez destruktivních zásahů, experimentuje s přírodními prvky a světlem.	**4. Specializační kurz** - malba v plenéru – krajinomalba - kresba rostlinných motivů - land-art - výtvarný experiment v přírodě - vernisáž vlastní tvorby	

Ročník: 4. Předmět: výtvarná výchova specializace (112 hodin)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**	**Hodinová dotace**
Žák: - užívá odborně výtvarné terminologie a vyjadřuje se věcně i jazykově správně, - zvolí vlastní téma svých absolventských prací, toto téma rozpracuje do dílčích podtémat a námětů, - zamýšlí se nad metaforickými významy vlastní tvorby, - interpretuje autorskou myšlenku ve vlastní tvorbě i v tvorbě významných umělců v historii a umělců současné vizuální kultury.	**1. Teorie výtvarného umění** - výtvarná terminologie - kritéria volby tématu absolventských prací - vlastní výtvarný projekt, podmínky a hodnotící kritéria - stanovení dílčích podtémat - výtvarná metafora - kontext zvoleného tématu s dějinami umění i uměním současným - mezipředmětové vztahy (výtvarné umění a hudba, poezie, divadlo)	6
Žák: - samostatně používá výrazové prostředky tradičních výtvarných činností (kresba, malba, grafika, modelování a prostorové vytváření) a aplikuje je ve zvoleném námětu, - pracuje se škálou výtvarných postupů, technik a materiálů a kreativně využívá jejich výrazové možnosti, - samostatně řeší výtvarný problém nebo námět od návrhu po vlastní realizaci, - pravidelně konzultuje s vyučujícím své koncepty i výtvarnou realizaci konceptu, - aktivně reaguje na projevy současného výtvarného umění a využívá těchto podnětů ve své výtvarné tvorbě, - využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji, - vytváří a upravuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, - experimentuje s materiály a nástroji, využívá netradičních výtvarných postupů v plošné i prostorové tvorbě, - propojuje různé druhy umění, - vhodně pojmenovává své výtvarné práce, - rozpozná danou výtvarnou techniku, nástroje a materiály, - využívá digitálních prostředků k vytvoření fotodokumentace svých výtvarných prací, k jejich úpravě, uložení a sdílení,	**2. Realizace absolventských prací** - plánování výtvarných činností - volba vhodných výtvarných technik, nástrojů a materiálů - volba vhodných výrazových prostředků - kompozice výtvarného díla - prostorová tvorba - realizace jednotlivých absolventských prací napříč výtvarnými technikami **3. Příprava na veřejnou výstavu** - tvorba jmenovek - fotodokumentace absolventských prací - písemná obhajoba absolventských prací - instalace absolventských prací - realizace veřejné vernisáže ve školním nebo mimoškolním prostředí **4. Výtvarný plakát** - obsah a forma, styl a kompozice plakátu - dekorativní tvorba **5. Příprava na praktickou maturitní zkoušku** - teorie výtvarných technik	86

- dokáže si poradit s vyřešením technických problémů, - přizpůsobuje organizaci a uchování dat, informací a obsahu prostředí a účelu, - je schopen písemně okomentovat své výtvarné práce a obhájit myšlenku či metaforu využitou při jejich realizaci, - volí vhodné způsoby vystavení a prezentace svého výtvarného cyklu, - orientuje se v základní výtvarné terminologii a teorii technik, - vytváří cvičnou písemnou obhajobu.	- vybrané výtvarné techniky v plošné a prostorové tvorbě - písemná obhajoba vlastní tvorby	
Žák: - se orientuje v základních proudech současného výtvarného umění a v oblasti užitého umění a průmyslového designu, - charakterizuje pomocí příkladů uplatnění estetických a funkčních norem a prostředků v oblasti hmotné kultury, životního prostředí a stylu, - sleduje aktuální události v oblasti výtvarného umění v místě bydliště a školy, - zařadí typická výtvarná díla a jejich autory do slohové období a směru, - má přehled k historické vývoji výtvarného umění a identifikuje výtvarný projev základních slohových období podle jejich charakteristických znaků, - uvede významné představitele českého a světového umění, - samostatně vyhledává prostřednictvím digitálních technologií informace o dané tematice či autorovi.	**6. Dějiny umění** - avantgardní umělecké směry (kubismus, fauvismus, futurismus, dadaismus, surrealismus, expresionismus) - umění 2. poloviny 20. století - vybraní čeští a světoví umělci současnosti - estetika – vkus a nevkus, design - průmyslový a bytový design - průřezové poučení o architektuře - lidové umění a užitá tvorba - kultura bydlení a odívání	20

6.1.29 Seminář z občanské nauky

Učební osnova předmětu
Seminář z občanské nauky

Kód a název RVP:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týdenních vyuč. hodin:	2 hodiny
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
Občanská nauka	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	0	0	0	2	2

Obecné cíle, charakteristika předmětu, specifické informace o předmětu

Občanská nauka ovlivňuje pozitivní hodnotové orientace žáků. Připravuje žáky na aktivní občanský život. Učí je jednat uvážlivě a odpovědně vůči sobě i ostatním jedincům ve společnosti. Buduje v žácích aktivní zájem o dění ve světě. Výuka prohlubuje znalosti získané v rámci základního vzdělávání a doplňuje je na vyšší úroveň.
Výuka občanské nauky směřuje k tomu, aby žáci:

- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí,
- vážili si demokracie a svobody,
- preferovali demokratické hodnoty,
- jednali v souladu s humanitou a vlastenectvím,
- byli tolerantní a solidární,
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů,
- oprostili se od předsudků ve vztahu k lidem jiné víry, etnika či sociálního zařazení,
- byli ochotni si klást existenční a etické otázky a snažili se na ně hledat řešení,
- vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se ho zachovat pro příští generace.

Občanská nauka učí řešit žáky otázky praktického, osobního, občanského a profesního života. Výuka je zaměřená na jednotlivé oblasti vybraných společenských věd. Integruje tematické okruhy: člověk v lidském společenství, soudobý svět, mediální výchova, psychologie, sociologie, kultura, člověk jako občan, člověk a právo, člověk a svět (praktická filozofie)
Ve výuce jsou využívány zejména tyto metody: rozhovor, diskuze, skupinová práce, práce s textem, práce s informačními technologiemi, výklad.

Mezipředmětové vztahy

Dějepis, český jazyk a literatura, psychologie, pedagogika, informační technologie, ekonomika.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků se řídí klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Při hodnocení žáků vyučující zohledňuje dosažený stupeň samostatného, logického a správného vyjadřování, kultivovanost verbálního projevu, schopnost pracovat s jednoduchým textem, schopnost aplikovat teoretické poznatky v praktickém řešení problémů, kritické myšlení a také schopnost diskutovat. Žáky hodnotíme ústně i písemně.

Přínos předmětu k rozvoji kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení

Žák má pozitivní vztah k učení, uplatňuje různé způsoby práce s textem, využívá různé informační zdroje, efektivně vyhledává a zpracovává informace, s porozuměním naslouchá mluvenému projevu, přijímá hodnocení výsledků svého učení, rozvíjí svoji slovní zásobu, využívá dosavadních zkušeností, plánuje a organizuje si práci, vytváří si komplexní pohled na svět.

Kompetence k řešení problémů

Žák porozumí zadání úkolu, stanoví jádro problému, uplatňuje různé metody a způsoby při řešení problému, volí vhodné prostředky a způsoby řešení, využívá dosavadních zkušeností a úsudku, je schopný porovnávat se skutečností, je zodpovědný za své výsledky, je schopný obhájit svá rozhodnutí, ověřuje správnost rozhodnutí, kriticky myslí.

Komunikativní kompetence

Žák se vhodně prezentuje, přiměřeně se vyjadřuje, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, obhajuje své názory a postoje, aktivně se účastní diskuse, používá s porozuměním odbornou terminologii, zaznamenává písemně podstatné myšlenky, vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování, chápe výhody znalosti cizích jazyků, prezentuje svoji práci před kolektivem, je schopný naslouchat a spolupracovat.

Personální a sociální kompetence

Žák si stanovuje cíle podle svých osobních schopností, reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování, ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí, má odpovědný vztah ke svému zdraví, pracuje v týmu, přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly, přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, jedná kriticky a sebekriticky.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák jedná odpovědně nejen ve vlastním zájmu, dodržuje zákony, respektuje práva druhých lidí, vystupuje proti xenofobii, nesnášenlivosti a diskriminaci, jedná v souladu s morálními principy, v rámci multikulturní společnosti si uvědomuje vlastní národní, kulturní a osobnostní identitu, aktivně se zajímá o politické a společenské dění u nás i ve světě, chápe

význam životního prostředí a jedná v duchu udržitelného rozvoje, uznává hodnoty a tradice vlastního národa, podporuje kulturní hodnoty a má k nim pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák má odpovědný vztah ke vzdělání a budoucí profesi, vhodně komunikuje s potencionálními zaměstnavateli, má reálnou představu o pracovních a platových podmínkách v oboru.

Digitální kompetence

Žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života. Digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje. Získává, posuzuje a sděluje data, informace a digitální obsah, přičemž volí vhodné postupy a strategie odpovídající konkrétní situaci a účelu. Uvědomuje si proměnlivost digitálních technologií a hodnotí jejich dopad na společnost, osobní i pracovní život jednotlivců i životní prostředí. Kriticky zvažuje jejich přínosy i rizika a v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci se učí vhodné míře sebevědomí a odpovědnosti, schopnosti klást si existenční otázky a hledat na ně odpovědi, schopnosti odolávat myšlenkové manipulaci, optimálnímu využívání masových médií pro své potřeby, dovednosti jednat s lidmi a hledat kompromisní řešení.

Člověk a životní prostředí

Žáci se učí chápat souvislosti mezi přírodními jevy a lidskými aktivitami, regionálními a environmentálními problémy, chápání vlivu prostředí na zdraví člověka, pochopení vlastní odpovědnosti za své jednání a aktivnímu podílu na řešení environmentálních problémů, estetickému a citovému vnímání svého okolí a přírody, osvojení zásad zdravého životního stylu.

Člověk a svět práce

V průběhu vzdělávání si žáci uvědomí odpovědnost za vlastní život v souvislosti s významem vzdělání, žáci jsou vedeni ke schopnosti vyhledávat a posuzovat informace o vzdělávací nabídce.

Člověk a digitální svět

Občanská nauka vede žáky k tomu, aby vnímali postavení, roli a vliv digitálních technologií v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu a dokázali je efektivně využívat pro potřeby života ve společnosti.

Ročník: 4. Předmět: Občanská nauka (56 hodin)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**	**Hodinová dotace**
Žák: - charakterizuje současnou českou společnost, - popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých zemích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy, - vysvětlí zodpovědné hospodaření - charakterizuje současné problémy multikulturního soužití, problematiku ras, etnik, národů a národností, migrace, - posoudí, kdy je v praktickém životě porušována rovnost pohlaví, - posoudí, jaký vliv má v dnešním světě víra a ateismus Žák: - charakterizuje sociální vztahy uvnitř sociální skupiny, - diskutuje o správných vztazích v rodině - debatuje o nebezpečích náhradních forem uspokojování, - charakterizuje základní problémy současného životního prostředí se zaměřením na region a analyzuje vlastní přínos k jejich řešení. - orientuje se v nabídce kulturních institucí, - charakterizuje význam estetického hodnocení světa a jeho proměny v dějinách, - diskutuje o estetických pojmech krása, ošklivost, vkus, kýč, - formuluje důležitost ochrany kulturních hodnot, Žák: - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká současný svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách, - objasní postavení ČR v Evropě a v soudobém světě,	**1. Člověk v lidském společenství** - současná česká společnost - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti - majetek, zodpovědné hospodaření - řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů - rasy, etnika, národy a národnosti; multikulturní soužití; migrace, - postavení mužů a žen, gender - víra a ateismus **2. Vztah člověka a prostředí** <u>Úvod do sociologie</u> - sociální skupiny, sociální role - vztahy mezi pohlavími, rodinné soužití <u>Náhradní formy uspokojování</u> <u>Životní prostředí</u> <u>Společenská kultura, asertivita</u> - společenská kultura – principy a normy kulturního chování, - kulturní instituce v ČR a v regionu, - asertivní chování <u>Estetika</u> - kultura bydlení, lidové umění - ochrana a využívání kulturních hodnot **3. Soudobý svět** - vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy; konflikty v soudobém světě, bezpečnost na počátku 21. století - **Česká republika a svět:** zapojení ČR do mezinárodních struktur; - globalizace	

- uvede příklady projevů globalizace a posoudí jejich pozitiva a negativa. - Žák: - kriticky posuzuje, jak vývoj technologií včetně umělé inteligence ovlivňuje různé aspekty života jedince, společnosti a životní prostředí, zvažuje příležitosti a rizika, snaží se rizika minimalizovat. - při interakcích v digitálním prostředí respektuje pravidla chování a jedná eticky, respektuje kulturní rozmanitost, s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracuje s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních. - umí využívat potenciálu médií jako zdroje informací, - je schopný analyticky přistupovat k mediálním obsahům a má k nim kritický přístup - pochopí význam zpravodajství	**4. Mediální výchova** - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - masová média a zpravodajství - média a politika	
Žák: - charakterizuje demokracii a její problémy - objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat; - charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb; - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy; - vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem nebo politickým extremismem; - uvede příklady občanské aktivity - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí, při vyhledávání používá různé strategie, získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost	**5. Člověk jako občan** - základní principy demokracie - lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv, práva dětí - stát, státní občanství v ČR - česká ústava, politický systém v ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva - politika, politické ideologie - politické strany, volební systémy a volby - politický extremismus, terorismus - občanské ctnosti potřebné pro demokracii	
Žák: - vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právních vztahů;	**6. Člověk a právo** - právo, právní stát	

- popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství - vysvětlí pojem trestní odpovědnost - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv - dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace; - popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; - popíše, co má obsahovat pracovní smlouva a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance; Žák: - formuluje význam filozofie pro život člověka, - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách - popíše proudy východní filozofie, nejznámější filozofické školy, - představí vybrané kapitoly a osobnosti filozofie	- právní řád, právní ochrana občanů, - soustava soudů v České republice - trestní právo – trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení - notáři, advokáti a soudci - vlastnictví, smlouvy, odpovědnost za škodu - rodinné právo - pracovní právo **7. Člověk a svět (praktická filozofie)** - význam filozofie v životě člověka - základní kategorie – čas, pravda, svoboda, svědomí... - morální normy a jejich zdůvodnění - etika a její předmět, základní pojmy etiky; morálka, mravní rozhodování a odpovědnost - filozofie východu - vybrané kapitoly a osobnosti filozofie	

6.1.30 Seminář z matematiky

Učební osnova předmětu
Seminář z matematiky

Kód a název RVP:	78-42-M/04, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týdenních vyuč. hodin za vzdělávání:	2
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
Seminář z matematiky	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	0	0	0	2	2

Obecné cíle, charakteristika předmětu, specifické informace o předmětu
Výuka matematiky na střední škole směřuje k rozvoji klíčových kompetencí žáků v oblasti matematické gramotnosti a kritického myšlení. Cílem je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi nezbytnými pro úspěšné složení maturitní zkoušky, další studium i pro běžný život.

Konkrétně si klademe za cíl, aby žáci:

- **Zvládli základní matematické operace** a uměli je aplikovat v reálných situacích.
- **Rozvíjeli logické myšlení a schopnost řešit problémy**, analyzovat a interpretovat data.
- **Chápali matematické pojmy a vztahy** a uměli je vyjadřovat srozumitelnou formou.
- **Osvojili si základní matematické metody** a uměli je používat k řešení úloh.
- **Rozvíjeli prostorovou představivost** a geometrické myšlení.
- **Pochopili význam matematiky v různých oblastech lidské činnosti** a její roli v rozvoji společnosti.
- **Naučili se pracovat s matematickým softwarem a technologiemi.**
- **Rozvíjeli svou schopnost učit se a pracovat samostatně i v týmu.**

Charakteristika předmětu
Seminář z matematiky je vyučován jako **volitelný všeobecně vzdělávací předmět**, který poskytuje žákům matematické znalosti a dovednosti. V průběhu studia se žáci seznámí s **různými oblastmi matematiky**, jako je algebra, geometrie, analytická geometrie, statistika a pravděpodobnost. Výuka je koncipována tak, aby **propojovala teoretické poznatky s praktickými aplikacemi** a rozvíjela u žáků schopnost kritického myšlení a řešení problémů.

Specifické informace o předmětu

- **Obsah učiva**: Obsah učiva je rozdělen do tematických celků a je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem. Důraz je kladen na upevňování stávajících

poznatků a dovedností a jejich další rozvoj s důrazem na přípravu k maturitní zkoušce a přijímacímu řízení na školy vysoké.
- **Výukové metody**: Využíváme **různorodé výukové metody**, jako je výklad, práce s učebnicí, řešení úloh, skupinová práce.
- **Hodnocení**: Hodnocení probíhá průběžně. Dvakrát za pololetí se ověřují znalosti žáků pomocí čtvrtletní písemné práce.
- **Pomůcky**: Využíváme **moderní učebnice, matematický software, interaktivní tabuli a další pomůcky**, které zpestřují výuku a motivují žáky k aktivnímu zapojení.

Mezipředmětové vztahy

Poznatky z předmětu se propojují se všemi všeobecnými i odbornými předměty.

- matematika
- informační technologie
- fyzika
- chemie

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení je průběžná klasifikace pomocí písemných testů, čtvrtletních písemných prací a dalších typů ověřování znalostí.

Použití ICT ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Využívání matematiky ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním může být velmi přínosné. Je důležité si uvědomit, že každý žák je jedinečný a potřebuje individuální přístup. S použitím vhodných metod a pomůcek může matematika žákům pomoci rozvíjet jejich potenciál a dosahovat úspěchů ve vzdělávání.

Přínos předmětu k rozvoji kompetencí a k aplikaci průřezových témat

1. Kompetence k učení:

- **Logické myšlení a abstrakce:** Matematika učí žáky myslet logicky, analyzovat informace, vyvozovat závěry a abstrahovat od konkrétních příkladů k obecným principům. To jsou základní dovednosti pro efektivní učení v jakémkoli oboru.
- **Řešení problémů a hledání strategií:** Matematika rozvíjí schopnost řešit problémy, hledat různé strategie a vyhodnocovat jejich efektivitu. Tyto dovednosti jsou nezbytné pro samostatné učení a získávání nových znalostí.
- **Práce s informacemi:** Matematika učí žáky pracovat s informacemi, vyhledávat je, třídit, interpretovat a prezentovat. To jsou důležité dovednosti pro celoživotní učení a zvládání informační záplavy.

2. Kompetence k řešení problémů:

- **Analýza a strukturování problémů:** Matematika učí žáky analyzovat problémy, rozkládat je na menší části a hledat strukturu a vztahy mezi nimi. To jim pomáhá lépe pochopit problém a najít vhodné řešení.
- **Hledání a vyhodnocování řešení:** Matematika rozvíjí schopnost hledat různá řešení, vyhodnocovat jejich efektivitu a vybírat to nejvhodnější.

- **Kritické myšlení:** Matematika podporuje kritické myšlení, schopnost klást si otázky, zpochybňovat předpoklady a hledat argumenty pro svá tvrzení.

3. Digitální kompetence:

- **Práce s matematickým softwarem:** Matematika motivuje k využívání digitálních nástrojů, jako jsou kalkulačky, tabulkové procesory a specializovaný matematický software. To rozvíjí digitální dovednosti a schopnost využívat technologie pro řešení problémů.
- **Zpracování dat:** Matematika učí žáky zpracovávat data, vytvářet grafy a tabulky a interpretovat výsledky. Tyto dovednosti jsou důležité pro práci s informacemi v digitálním prostředí.

4. Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- **Matematická gramotnost:** Matematika rozvíjí matematickou gramotnost, která je nezbytná pro mnoho profesí a pro úspěšné zvládání každodenních situací.
- **Analytické a problémové myšlení:** Matematika rozvíjí analytické a problémové myšlení, které jsou klíčové pro úspěch v mnoha oblastech pracovního života.
- **Finanční gramotnost:** Matematika pomáhá rozvíjet finanční gramotnost, která je důležitá pro zodpovědné hospodaření s financemi a pro podnikání.

<u>Průřezová témata</u>

1. Občan v demokratické společnosti:

- **Kritické myšlení a analýza informací:** Matematika rozvíjí schopnost kriticky myslet, analyzovat informace, vyhodnocovat argumenty a rozlišovat fakta od názorů. To je zásadní pro aktivní účast v demokratické společnosti a pro informované rozhodování.

- **Statistika a interpretace dat:** Pochopení statistiky a schopnost interpretovat data je důležitá pro pochopení společenských jevů, volebních výsledků a dalších informací, které ovlivňují naše životy.
- **Finanční gramotnost:** Matematika pomáhá rozvíjet finanční gramotnost, která je nezbytná pro zodpovědné hospodaření s financemi a pro účast v ekonomickém životě společnosti.

2. Člověk a svět práce:

- **Řešení problémů a rozhodování:** Matematika rozvíjí schopnost řešit problémy, hledat různá řešení a činit informovaná rozhodnutí. Tyto dovednosti jsou nezbytné pro úspěšné uplatnění v mnoha profesích.
- **Matematické modelování:** Matematika se používá k modelování a simulaci různých procesů a jevů v různých oblastech pracovního života, například v ekonomii, technice nebo přírodních vědách.
- **Práce s daty a informacemi:** Mnoho profesí vyžaduje schopnost pracovat s daty a informacemi, analyzovat je a interpretovat. Matematika poskytuje základ pro tyto dovednosti.

3. Člověk a životní prostředí:

- **Matematické modelování a analýza:** Matematika se používá k modelování a analýze environmentálních problémů, jako je znečištění ovzduší, změna klimatu nebo úbytek biodiverzity. To pomáhá lépe pochopit tyto problémy a hledat řešení.
- **Statistika a interpretace dat:** Pochopení statistiky a schopnost interpretovat data je důležité pro analýzu environmentálních dat a pro informované rozhodování v oblasti ochrany životního prostředí.

4. Člověk a digitální svět:

- **Algoritmy a programování:** Matematika tvoří základ pro algoritmy a programování, které jsou nezbytné pro fungování digitálních technologií.
- **Zpracování a analýza dat:** Matematika se používá k zpracování a analýze velkých datových souborů, které jsou charakteristické pro digitální svět.
- **Kryptografie a bezpečnost:** Matematika hraje důležitou roli v kryptografii a zabezpečení digitálních systémů.

Ročník: 4. Předmět: Seminář z matematiky (56 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - provádí aritmetické operace ve všech množinách, - používá různé zápisy racionálního a reálného čísla, - používá absolutní hodnotu, provádí operace s intervaly, - provádí operace s mocninami a odmocninami	**14. Číselné obory** - přirozená čísla - celá čísla - racionální čísla - reálná čísla
Žák: - určí hodnotu výrazu, - provádí početní operace s mnohočleny, - rozloží mnohočlen na součin užitím vzorců a vytýkáním, - provádí operace s lomenými výrazy, - provádí operace s výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny	**15. Číselné a algebraické výrazy** - číselné výrazy - mnohočleny, operace s nimi - lomené výrazy, operace s nimi - mocniny a odmocniny - výrazy s mocninami a odmocninami
Žák: - řeší lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy, - vyjadřuje neznámou ze vzorce, - řeší slovní úlohy, - řeší vhodnými způsoby kvadratické rovnice, - řeší rovnice a nerovnice v součinovém a podílovém tvaru -	**16. Rovnice, nerovnice a jejich soustavy** - lineární rovnice a jejich soustavy - vyjádření neznámé ze vzorce - kvadratické rovnice - rovnice a nerovnice v součinovém a podílovém tvaru - lineární nerovnice s jednou neznámou a jejich soustavy - slovní úlohy
Žák: - pro uvedené funkce určí definiční obor a obor hodnot funkce, vlastnosti funkce, načrtne graf funkce - určí průsečíky grafu s osami souřadnic, - přiřadí grafu předpis funkce, - používá pravidla pro počítání s logaritmy, - umí řešit jednoduché exponenciální, logaritmické a goniometrické rovnice, - v pravoúhlém i obecném trojúhelníku umí určit všechny strany i vnitřní úhly.	**17. Funkce** - základní poznatky o funkcích - lineární funkce, lineárně lomená funkce - kvadratická funkce - exponenciální a logaritmická funkce - logaritmus - jednoduché exponenciální a logaritmická rovnice - goniometrické funkce - jednoduché goniometrické rovnice - řešení trojúhelníku pravoúhlého i obecného
Žák: - určí posloupnost různými způsoby - rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost, užívá poznatky o nich při řešení úloh, - orientuje se v pojmech finanční matematiky, poznatky aplikuje při řešení úloh.	**18. Posloupnosti a finanční matematika** - posloupnost a její určení - aritmetická posloupnost - geometrická posloupnost - slovní úlohy - finanční matematika
Žák: - správně užívá pojmy bod, přímky, polopřímky, rovina, polorovina, úsečka, úhel,	**19. Planimetrie** - planimetrické pojmy a poznatky - obvod a obsah rovinných útvarů - shodnost a podobnost

- aplikuje poznatky o rovinných obrazcích při řešení úloh, - užívá shodnost a podobnost při řešení planimetrických úloh, - popíše shodná zobrazení, užívá jejich vlastnosti	- shodná zobrazení
Žák: - dovede charakterizovat jednotlivá tělesa, vypočítá jejich objem a povrch, - uplatňuje poznatky o tělesech v praktických úlohách	**20. Stereometrie** - tělesa
Žák: - určí vzdálenost dvou bodů, souřadnice středu úsečky - určí souřadnice vektoru, provádí operace s vektory - dovede užít analytické vyjádření přímky v rovině, - řeší polohové a metrické úlohy bodů a přímek v rovině	**21. Analytická geometrie** - velikost úsečky, střed úsečka - vektor, operace s vektory - analytické vyjádření přímky v rovině - polohové a metrické vztahy bodů a přímek v rovině
Žák: - řeší základní úlohy z kombinatoriky - umí určit pravděpodobnost náhodného jevu, - užívá základní statistické pojmy, určí základní statistické charakteristiky statistického souboru, - vyhledá a vyhodnotí statistická data v grafech a tabulkách.	**22. Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika** - základní poznatky z kombinatoriky - základní poznatky z pravděpodobnosti - základní poznatky ze statistiky
	23. Opakování

6.1.31 Seminář z českého jazyka a literatury

Učební osnova předmětu
Seminář z českého jazyka a literatury

Kód a název RVP:	78-42-M/03, Pedagogické lyceum
Název ŠVP:	Pedagogické lyceum Most
Celkový počet týdenních vyuč. hodin za vzdělávání:	4
Forma vzdělávání:	denní
Platnost od:	1. 9. 2025

PŘEDMĚT	**Počet týdenních vyučovacích hodin rozdělených do ročníků**				
Seminář z českého jazyka a literatury	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
	0	0	0	2/2	2

Obecné cíle, charakteristika předmětu, specifické informace o předmětu

Předmět seminář z českého jazyka a literatury je volitelným předmětem a jeho obsah je naplňován v oblasti jazykové, slohové (komunikační) a literární, které se vzájemně prolínají.

Základním cílem předmětu je u žáků, kteří si zvolili daný předmět z důvodu svého hlubšího zájmu či budoucí profilace, rozšiřovat poznatky z oblasti jazykové i literární. Obecným cílem předmětu je prostřednictvím rozboru a interpretace vybraných náročnějších textů z různých funkčních stylů naučit žáky porozumět čtenému textu, prohlubovat hodnotovou orientaci žáků, utvářet jejich morální profil a podporovat estetické cítění. Nedílnou součástí je prohlubování kladného vztahu k mateřskému jazyku a vedení žáků k nadstandardní funkční a mediální gramotnosti.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci využívali různé informační zdroje, a to zejm. prostřednictvím digitálních technologií, a vyjadřovali se v souladu se zásadami kultury projevu a chování. Učivo semináře z českého jazyka a literatury prohlubuje a upevňuje znalosti a dovednosti všeobecně vzdělávacího předmětu a poskytuje žákům větší prostor k vlastní tvořivé činnosti a k prezentaci své práce. V rámci literární části je výuka zaměřena na práci s uměleckými texty a klade důraz na pochopení jejich obsahu a na jejich rozbor.

Při výuce jsou využívány klasické i moderní metody a formy práce, zejm. výklad učitele a řízený dialog, samostatná práce (individuální i skupinová), samostatná domácí práce, esteticky tvořivé aktivity, jazyková cvičení a slohové práce.

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk a literatura,
- cizí jazyk,
- dějepis,
- občanská nauka,
- informační technologie,
- písemná a elektronická komunikace.

Hodnocení výsledků žáků

Činnosti a výsledky aktivit žáků se ověřují ústním zkoušením (individuálním či frontálním) a písemným testováním. Součástí evaluace je i vzájemné hodnocení žáků a jejich sebereflexe.

Vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním a žáků talentovaných

V předmětu seminář z českého jazyka a literatura se zohledňují individuální potřeby žáka, vychází se přitom z odborných doporučení školských poradenských zařízení. Je zajišťován přístup k podpůrným a kompenzačním pomůckám a technologiím. Žáci talentovaní jsou podporováni ve svém dalším rozvoji širokou nabídkou aktivit specifických pro daný předmět.

Přínos předmětu k rozvoji kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení

Žák se efektivně učí, vyhodnocuje své dosažené výsledky a stanovuje si potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání. Uplatňuje různé způsoby práce s textem a poslouchá s porozuměním mluvené projevy.

Komunikativní kompetence

Žák je schopen vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých školních, životních i pracovních situacích, a to přiměřeně vzhledem k účelu jednání a komunikační situaci. Učí se vhodně prezentovat své názory a formulovat své myšlenky souvisle, srozumitelně a jazykově správně. Ve svém jazykovém projevu vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování. Žák pracuje s náročnějšími uměleckými i neuměleckými (zejm. odbornými) texty.

Personální a sociální kompetence

Žák spolupracuje s ostatními a přispívá k utváření vhodných mezilidských vztahů. Nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k literárnímu odkazu různých národů a etnických skupin. Reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a přijímá radu i kritiku. Pracuje samostatně i v týmu.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák uznává hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a podporuje národní, evropské i světové hodnoty.

Digitální kompetence

Žák se orientuje v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, kriticky i tvořivě. Ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti

umělé inteligence. Způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti. Získává, posuzuje a sdílí informace a digitální obsah v různých formátech. Využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji a buduje si osobní vzdělávací prostředí. Žák je veden k vytváření a úpravě textů v digitálních nástrojích, k systematickému vyhledávání a kritickému hodnocení informací z digitálních zdrojů. Těch užívá pro studium a interpretaci uměleckých děl z různých historických období a kulturních kontextů. Důraz je kladen na respektování autorských práv a etického chování v online komunikaci.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Předmět seminář z českého jazyka a literatury vede žáky k tomu, aby si vytvářeli přehled o světové a národní literatuře prostřednictvím konkrétních uměleckých děl v různých formách podání. Důraz je kladen na formování úcty k materiálním a duchovním hodnotám lidské společnosti a rozlišování kvalitní a brakové literatury. V oblasti jazyka se toto téma naplňuje rozvíjením funkční gramotnosti, prohlubováním dovednosti jednat s lidmi a prezentovat se kultivovaným jazykem.

Člověk a životní prostředí

Předmět seminář z českého jazyka a literatury seznamuje žáka s literárními díly zaměřenými na popis krásy přírody a vede ho k estetickému vnímání svého okolí. Podporuje vytváření si pozitivního vztahu k přírodě a životnímu prostředí. Je rozvíjena dovednost vést vhodně písemnou i ústní argumentaci, která je klíčová i v oblasti obhajoby ochrany životního prostředí.

Člověk a svět práce

Toto téma je v předmětu seminář z českého jazyka a literatury naplňováno rozvojem dovednosti vyhledat a správně vyhodnotit informace, prohlubováním dovednosti prezentovat vlastní osobu a přizpůsobovat svůj písemný či mluvený projev komunikační situaci, zejm. v profesních záležitostech.

Člověk a digitální svět

Předmět seminář z českého jazyka naplňuje u žáků toto téma rozvíjením schopnosti užívat digitálních technologií k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů. Žáci vyhledávají prostřednictvím moderních informačních a komunikačních technologií informace a pracují s nimi.

Ročník: 4. Předmět: Seminář z českého jazyka a literatury (56 hodin)

Výsledky vzdělávání	**Učivo**	**Hodinová dotace**
Žák: - rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty, stylově příznakové jevy, - ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci, - řídí se zásadami spisovné výslovnosti, - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu, - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami, odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby, - používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie, - orientuje se ve výstavbě textu, - uplatňuje znalosti z tvarosloví a skladby.	**1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností** - jazykové vrstvy, národní jazyk a jeho útvary - zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka - principy českého pravopisu - práce s jazykovými příručkami - korektury textů - vývojové tendence spisovné češtiny - všestranné jazykové rozbory - syntax - stavba vět z gramatického a komunikačního hlediska	56
Žák: - ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi, vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně, - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a slohový útvar, - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu, - sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary a základní projevy administrativního stylu, - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary, - vystihne charakteristické znaky různých druhů textů a rozdíly mezi nimi.	**2. Komunikační a slohová výchova** - slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní - komunikační strategie - funkční styly a slohové postupy - rozbor textů z hlediska stavby a obsahu - grafická a formální úprava písemných projevů - vybrané slohové útvary	
Žák: - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí, - samostatně zpracovává informace, - má přehled o knihovnách a jejich službách, - zaznamenává bibliografické údaje, - vhodně se prezentuje po stránce verbální i neverbální, - čte s porozuměním literární texty, - vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech, - zapracovává obsah do stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah.	**3. Práce s textem a získávání informací** - informatická výchova - získávání a zpracování informací - práce s digitálními technologiemi - práce s uměleckými texty, jejich reprodukce - prezentace čtenářských zkušeností - zpětná reprodukce textu - transformace textu do jiné podoby - literatura faktu	

7 Personální a materiální zabezpečení výuky

Výše uvedená škola je funkčním konglomerátem 4 typů škol, Vyšší odborné školy, Obchodní akademie, Střední pedagogické školy a Střední zdravotnické školy. Pedagogická škola a ekonomická škola byly založeny v Mostě v roce 1964, Vyšší odborná škola se stala součástí školy od 1. 9. 1996, Vyšší zdravotnická škola a Střední zdravotnická škola je součástí školy od 1. 9. 2009, jako důsledek usnesení Zastupitelstva Ústeckého kraje č. 33/6Z/2009 ze dne 24. 6. 2009 s účinností od 1. září 2009, které rozhodlo o sloučení příspěvkové organizace Ústeckého kraje s názvem Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední škola zdravotnická J. E. Purkyně, Most, J. E. Purkyně 272, příspěvková organizace, s Vyšší odbornou školou, Střední pedagogickou školou a Obchodní akademií, Most, Zdeňka Fibicha 2778/20, příspěvková organizace. Zastupitelstvo zároveň rozhodlo o názvu nástupnické organizace:

Charakteristika střední školy a maturitního vzdělávaní

Střední pedagogická škola existuje v Mostě již od roku 1963, kdy byla do Mostu přesunuta ze Šluknova. Na této škole je realizován od 1. 9. 2010 obor vzdělání 75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika, jehož obsah stanoví dle RVP školní vzdělávací program s názvem Předškolní a mimoškolní pedagogika Most.

Zařazením do sítě škol ze dne 5. 2. 2003 byl s účinností od 1. 9. 2003 počínaje 1. ročníkem zařazen obor 78-42-M/003 Pedagogické lyceum. Tento obor byl v plném rozsahu nahrazen s účinností od 1. 9. 2011 oborem vzdělání 78-42-M/03 Pedagogické lyceum, jehož obsah stanoví dle RVP školní vzdělávací program s názvem Pedagogické lyceum Most.

Obchodní akademie v Mostě vznikla v roce 1991 jako typ školy nahrazující do té doby existující Střední ekonomické školy. Na této škole byl realizován obor 63-41-M/004 Obchodní akademie, čtyřleté studium denní, poslední řádná maturitní zkouška proběhla ve školním roce 2012-2013 a v následujících letech jsou v tomto oboru realizovány pouze maturitní zkoušky pro zájemce o režim ukončení vzdělávání do 5 let po absolvování posledního ročníku.

Uvedený obor byl nahrazen oborem vzdělání dle RVP, který je pod názvem ŠVP jako 63-41-M/02 Obchodní akademie Most.

Profilace školy je založena na mimořádných aktivitách a obsahu v předmětech fiktivní firmy.

Od 1. 9. 2009 je realizován obor dle RVP s názvem ŠVP 78-42-M/02 Ekonomické lyceum.

Kvalita obsahu vzdělání je dotvářena i zkušenostmi z mezinárodních projektů Erasmus+.

Střední zdravotnická škola vznikla v roce 1946 jako škola Ošetřovatelská při Všeobecné okresní nemocnici v Mostě. V roce 1953 byla transformována na Vyšší zdravotnickou školu, později Zdravotnickou školu. V různých obdobích své nepřetržité aktivní činnosti byly realizovány maturitní obory Zdravotní sestra a Dětská sestra, které byly v roce 1996 sloučeny do oboru Všeobecná sestra a výuční obor Ošetřovatel-ošetřovatelka, v pomaturitním kvalifikačním studiu pak obory Asistent hygienické služky, Porodní asistentka (Ženská sestra), Dětská sestra a Všeobecná sestra. Od 1. 9. 2005 byl ve škole realizován v denní i dálkové formě vzdělávání obor 53-41-M/007 Zdravotnický asistent, který na základě legislativních změn Ministerstva zdravotnictví a kvalifikačních požadavků na nelékařská povolání nahradil obor Všeobecná sestra. V tomto oboru proběhla poslední řádná maturitní zkouška v roce 2012-2013 a v následujících letech budou v tomto oboru realizovány pouze maturitní zkoušky pro zájemce o režim ukončení vzdělávání do 5 let po absolvování posledního ročníku.

Uvedený obor byl nahrazen dle platné legislativy v denní i dálkové formě vzdělávání od 1. 9. 2010 oborem vzdělání 53-41-M/01, jehož obsah stanoví dle RVP školní vzdělávací program s názvem Zdravotnický asistent Most. K 1. 9. 2018 došlo k transformaci oboru Zdravotnický asistent na obor Praktická sestra.

Dalším zdravotnickým oborem je obor vzdělání 78-42-M/005 Zdravotnické lyceum, který je ve škole realizován od 1. 9. 2007. Od 1. 9. 2011 je tento obor postupně nahrazován oborem

vzdělání 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum, jehož obsah stanoví dle RVP školní vzdělávací program s názvem Zdravotnické lyceum Most.
Od 1. 9. 2010 začal být rovněž realizován nematuritní tříletý obor vzdělání 53-41/01 Ošetřovatel vyučovaný dle RVP a školního vzdělávacího programu Ošetřovatel Most.
Od 1. 9. 2012 je realizován obor vzdělání 69-41-L/02 Masér sportovní a rekondiční, jehož obsah vzdělání stanoví od 1. 9. 2011 dle RVP školní vzdělávací program s názvem Masér sportovní a rekondiční Most. Vzdělávání v tomto oboru bylo k 1. 1. 2019 převedeno na obor Masér ve zdravotnictví.

Charakteristika vyšší odborné školy a vyššího odborného vzdělávání
Na Vyšší odborné škole, která byla schválena a zařazena do sítě škol v březnu 1996 s účinností od 1. 9. 1996, je realizován obor vyššího studia 75-41-N/003 Sociálně právní činnost a s účinností od 1. 9. 2003 počínaje 1. ročníkem zařazen obor 63-41-N/014 Firemní ekonomika a zároveň schválen nový název školy „Vyšší odborná škola, Střední pedagogická škola a Obchodní akademie, Most, Zd. Fibicha 2778“. Zrušením přívlastku „sociálně právní“ se reagovalo na rozšíření studijní nabídky vyšší školy o další obory jiného zaměření. Uvedené obory byly prohlášené za dobíhající a jejich zařazení do sítě školy bylo podmíněno předložením předepsané dokumentace těchto oborů k akreditaci v zákonem stanovené lhůtě.

Ve školním roce 2009-2010 byl schválen akreditační program 68-41-N/05 Právní asistence s účinností pro denní i dálkovou formu vzdělávání od 1. 9. 2010. Denní forma začala být realizována od 1. 9. 2010, dálková forma je realizována od 1. 9. 2011.

Ve školním roce 2013-2014 byla podána žádost o akreditaci vzdělávacího programu Předškolní a mimoškolní pedagogika. Daný vzdělávací program byl MŠMT akreditován s účinností od 20. května 2014 pro školní rok 2014-2015, a to v denní i dálkové formě vzdělávání.

Statut Vyšší zdravotnické školy byl schválen od 1. 9. 1996 rozhodnutím MŠMT č. j. 13 114/97, kdy došlo ke zpětnému vyhodnocení do té doby experimentálního oboru Diplomovaný ergoterapeut. Současně začaly být realizovány i obory 53-41-N/11 Diplomovaná všeobecná sestra, Diplomovaná porodní asistentka a Diplomovaná dětská sestra, které do té doby byly obory pokračujícího kvalifikačního studia Střední zdravotnické školy. V důsledku přijetí zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, byly obory VZŠ postupně zrušeny nebo transformovány na obory bakalářské. Realizace oboru Porodní asistence probíhala v těsné spolupráci s Fakultou zdravotnických studií UJEP v Ústí nad Labem, která měla v Mostě detašované pracoviště. Rozšířením prostor fakulty v Ústí nad Labem došlo k přesunutí všech detašovaných pracovišť do Ústí nad Labem a spolupráce tím byla v roce 2008 ukončena.

V současné době je akreditováno 7 vzdělávacích programů v denní a dálkové/kombinované formě, ve kterých probíhá vzdělávání:

Sociálně právní činnost, denní a dálková forma vzdělávání,
Firemní ekonomika, denní a dálková forma vzdělávání,
Právní asistence, denní a dálková forma vzdělávání,
Předškolní a mimoškolní pedagogika, denní a dálková forma vzdělávání,
Diplomovaná všeobecná sestra, denní a kombinovaná forma vzdělávání,
Diplomovaný nutriční terapeut, denní a kombinovaná forma vzdělávání,
Diplomovaná dětská sestra, denní a kombinovaná forma vzdělávání.

V oblasti vyššího odborného vzdělávání je velmi dobrá zkušenost se spoluprací s partnerskými institucemi, které zajišťují odbornou praxi a v mnoha případech navazují na

zkušenosti s praktikujícími žáky vznikem pracovního poměru. Pozitivně je veřejností hodnocen způsob slavnostního vyřazení absolventů v přesunutém Děkanském kostele v Mostě.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Realizace vzdělávací nabídky probíhá ve dvou budovách. Budova A je umístěna v ulici Zdeňka Fibicha 2778/20 Most a probíhá v ní maturitní vzdělávání v ekonomických oborech, pedagogických oborech, dále pak realizace vzdělávacích programů vyšší odborné školy zaměřených na sociální, ekonomickou, právní a pedagogickou problematiku. Budova B je umístěna v ulici J. E. Purkyně 272 Most, kde jsou realizovány maturitní zdravotnické a sociální obory, dále pak vzdělávací programy Vyšší odborné školy zdravotnické. Zázemí pro vzdělávací aktivity školy zajišťuje budova C, která je umístěna v ul. J. E. Purkyně 271. V budově je umístěn domov mládeže a jídelna.
Všechny tři budovy byly postaveny v 70. letech minulého století a jsou v majetku zřizovatele školy, kterým je Ústecký kraj.

Budova A

Budova disponuje 24 kmenovými učebnami (všechny jsou vybaveny notebookem a dataprojektorem) a 21 odbornými učebnami s následujícím vybavením a zaměřením – 5 jazykových učeben s notebookem a projekční technikou, 1 učebna fiktivních firem, 2 učebny výtvarné výchovy, 4 učebny hudební výchovy, 2 učebny písemné a elektronické komunikace s 43 počítači řady Intel Core i3 a i5, 3 učebny informačních technologií, které jsou vybaveny PC řady Intel Core i3 a i5 v celkovém počtu 67 kusů (všechny učebny jsou zapojeny do počítačové sítě a na Internet).

Odborné učebny jsou dále doplněny 2 tělocvičnami a studovnou pro studenty VOŠ a jednací místností pro projektovou činnost. Velmi významnou z hlediska výukových možností je multimediální učebna pro 78 posluchačů, kde lektorské pracoviště disponuje lektorským počítačem, dataprojektorem a další audiovizuální technikou. Dále škola disponuje dalšími 2 učebnami, které jsou 52 notebooky pro žáky a studenty školy. Část notebooků byla pořízena v rámci projektu Šablony II. V každé z uvedených učeben je jedno lektorské pracoviště, které disponuje lektorským počítačem, dataprojektorem a další audiovizuální technikou. Všechny pracovní pozice jsou připojeny na internet. Dále byla pořízena mobilní tabletová učebna s 15 tablety pro žáky a studenty a 1 tabletem pro vyučujícího.

Vybavenost budovy A doplňuje knihovna se studijním atypickým koutkem. Svým pojetím umožňuje žákům i učitelům získávat informace z různých typů médií.

Velmi dobře plní svůj účel učebna fiktivních firem. Bez problémů byla naplněna kvalitativní kritéria daná centrem FF /CEFIF/ a MŠMT.

Z Národního plánu obnovy byla učebna fiktivních firem vybavena např. plotterem, učebna biologie digitálním mikroskopem a vizualizérem, učebna výtvarné výchovy 11 tablety a vizualizérem, do výuky informačních technologií byly pořízeny robotické pomůcky a licence výukových programů CorelDRAW, Corinth.

Jako velmi funkční je z hlediska potřebnosti studenty vyššího studia hodnocena studovna pro vyšší studium vybavená v rámci projektu INVOŠ serverem, 15 terminály, 3 tiskárnami a internetem.

Zázemí budovy A tvoří jídelna s cílovou kapacitou 500 jídel denně. Jídelna je vybavena čipovým zařízením na registraci a výdej obědů. K dennímu rychlému stravování slouží žákům, studentům a pracovníkům školy dva automaty na potraviny a nápoje.

Opakovaně je pozitivně hodnocen, inovován a rozšiřován elektronický zabezpečovací systému budovy školy, který v současnosti obsahuje otvírání všech vchodů do budovy pomocí čipového zařízení nebo ISIC karty pro studenty a učitele školy. ISIC karta se všemi výhodami studentského mezinárodního průkazu byla přijata školou jako průkaz školy, průkazka do školní knihovny a průkazka na stravování. Vstup do budovy ostatních zaměstnanců umožňuji osobní čipy, cizím osobám je vstup povolován pomocí video snímače u hlavního vchodu školy. Tímto způsobem se výrazně zvýšila bezpečnost provozu školy v denním i nočním režimu. Systém čipů byl doplněn kamerovým systémem u všech třech vchodů, které používají žáci a veřejnost.

Víceúčelové hřiště v areálu budovy A bylo v průběhu školního roku 2019/2020 zrekonstruováno. Budova školy je po rekonstrukci z roku 2013 zateplena a má novou fasádu, z hlediska technických parametrů budovy školy je zateplení významným přínosem z hlediska úspory tepelné energie. Další investiční akcí ÚK ve škole bylo vybudování výtahu pro bezbariérovost školy, která započala v době letních prázdnin školního roku 2017-2018 a byla ukončena v lednu 2019.

Budova B

V budově je 27 učeben z toho 22 učeben slouží jako odborné učebny s následujícím vybavení a zaměřením – 2 jazykové učebny, 4 učebny pro ošetřovatelství, 2 učebny informačních technologií s celkem 42 PC, dále po jedné učebna první pomoci, chemie, fyziky, biologie, somatologie. Praktická cvičení probíhají v laboratoři chemie a v laboratoři fyziky, které byly v roce 2013 a v roce 2014 rekonstruovány každá v objemu 600 tisíc Kč. V létě 2013 byla zrekonstruována přednášková místnost s kapacitou 70 míst, mobilní stěna v učebně umožňuje variabilní rozdělení na dvě menší učebny, dále byl zrekonstruován prostor v 1PP pro novou učebnu masérství. Díky finanční dotaci z programu Chytré hlavy pro sever byla zrekonstruována v objemu 600 tisíc Kč učebna chemie.

Z Národního plánu obnovy byly vybaveny laboratoře fyziky a chemie čidly Verniér, učebna biologie digitálním mikroskopem a vizualizérem a licencemi výukových programů Corinth.

Významnou součástí budovy je tělocvična a bazén. Zázemí pro žáky a studenty školy tvoří bufet a jídelna v domově mládeže s kapacitou 600 jídel denně, která je též vybavena čipovým zařízením na registraci a výdej jídel. Jídelna zajišťuje celodenní stravování pro ubytované v domově mládeže.

Budova A a B budovy jsou připojeny k internetu optickým kabelem o rychlosti 750 Mbps. Každý učitel má své pracovní místo v kabinetě vybaven notebookem. Jednotlivé notebooky jsou mezi sebou propojeny pomocí sítě včetně napojení na vedení školy a sekretariáty obou budov. Výuka zajišťována pomocí další techniky: v kmenových i odborných učebnách slouží k výuce dataprojektor a notebook s připojením k internetu, 4 velkoplošné televize sloužící jako informační tabule, 6 interaktivních tabulí, 10 kopírek z toho 4 velkokapacitní. Každý učitel disponuje vlastní e-mailovou školní adresou. Pro komunikaci se žáky a rodiči se využívá elektronický informační systém školy Bakalář. Studentům VOŠ slouží informační systém IS VOŠ. Studijní materiály jsou studentům zprostředkovány formou e-learningu v systému Moodle. Telefonické spojení funguje na základě IP Telefonie, která umožňuje bezplatnou komunikaci mezi všemi místy všech tří budov.

Budova C

Budova domova mládeže slouží k ubytování žáků a studentů vlastní školy, ale i ostatních škol Mostecka. Domov mládeže je vybaven jídelnou, která zajišťuje celodenní stravování

pro ubytované v domově mládeže, pro zaměstnance, žáky a studenty vlastní školy, ale také ostatních středních škol v městě Most. V domově mládeže je 65 dvoulůžkových pokojů pro ubytování studentů a 2 dvojlůžkové pokoje a jeden jednolůžkový pokoj pro komerční ubytování. Dále je v domově mládeže jeden kondiční sálek a studovna vybavená několika počítači napojených na internet, v každém patře je pro volnočasové aktivity ubytovaných jedna klubovna. V prosinci 2017 byla v přízemí budovy slavnostně otevřena odborná učebna kuchyněk pro obor Diplomovaný nutriční terapeut, rekonstrukci řídil jako investiční akci zřizovatel ÚK.

Personální zabezpečení výuky.
Výuka předmětů zdravotnických oborů je realizována především na budově B (J. E. Purkyně 272, Most) a v odborné kuchyni pro DNT na budově C (J. E. Purkyně 271, Most) a je personálně zajištěna kvalifikovanými pedagogickými pracovníky s potřebnou aprobací k výuce všeobecně vzdělávacích i odborných předmětů. Vyučující si pravidelně doplňují vzdělání v akreditovaných vzdělávacích akcích dle Plánu dalšího vzdělávání. Aktuální počet zaměstnanců a procento kvalifikovanosti pro příslušný školní rok je zveřejňováno ve Výročních zprávách školy. Dlouhodobá personální politika školy vychází z principů zajistit:

1. plnou kvalifikovanost pedagogických pracovníků,
2. optimální věkovou skladbu pedagogického sboru umožňující kvalitativní stabilitu pedagogického sboru s ohledem na vzájemné předávání nejnovějších poznatků a praxí získaných zkušeností,
3. vyrovnané zastoupení mužů a žen v pedagogickém sboru.

Školu řídí 1 ředitel a 5 zástupců, z toho 1 statutární zástupce.
Pro potřeby žáků jsou ustanoveni dva výchovní poradci, dva pracovníci pro prevenci sociálně patologických jevů, jeden kariérový poradce a jeden ICT koordinátor.
V pedagogickém sboru lze hovořit o velmi dobré úrovni interpersonálních vztahů a velmi vysokém pracovním nasazení s výbornými výsledky na výstupu a mimořádným zájmem o další sebevzdělávání.

8 Spolupráce se sociálními partnery

Základní sociální partneři školy jsou:
a) Rodiny žáků jako rozhodující sociální a kulturní prostředí, které je určující pro vzdělávací předpoklady žáků a volbu jejich vzdělávací cesty.
b) Zaměstnavatelé jako klíčoví představitelé světa práce, kteří ovlivňují vzdělávací nabídku školy i poptávku po kvalifikovaných pracovnících.
c) Organizace státní správy a samosprávy jako instituce zodpovědné za nabídku vzdělávacích služeb a monitorující situaci na trhu práce.
Zaměstnavatelé a představitelé organizací státní a regionální správy a samosprávy poskytují škole personální a finanční podporu při organizaci významných školních akcích jako jsou exkurze, soutěže, projekty apod.
Škola dále využívá jejich zkušeností a informačních zdrojů v souvislosti se sledováním změn na trhu práce, což zpětně využívá při posuzování kvality a užitnosti školních vzdělávacích programů.
Škola se sociálními partnery spolupracuje při vytváření komunitního plánu města Mostu. Sociální partneři poskytují škole pomoc při obnově a zajišťování technického zabezpečení výuky.
Specifické partnerství představuje spolupráce školy s rodinami žáků. Základem partnerství je otevřená komunikace se zákonnými zástupci žáků. Škola vytváří podmínky pro dobrou informovanost zákonného zástupce a současně dává rodičům prostor k vyjádření vlastního názoru. Škola usiluje o aktivní spolupráci rodiny při výchově a vzdělávání žáků a o ztotožnění rodiny s cíli a prostředky vzdělávání. Snahou je, aby rodiče žáků přijali spoluzodpovědnost za úspěšnost vzdělávacího procesu. Názory, potřeby a přání rodin žáků a jejich rodin představují pro školu důležitý evaluační nástroj pro vyhodnocování efektivity a užitnosti vzdělávání.

Nejvýznamnějšími sociální partnery školy pro obory ekonomického vzdělávání jsou:

- Magistrát města Most
- Úřad práce v Mostě
- Okresní hospodářská komora Most
- VZP v Mostě
- Městská správa sociálních služeb Most
- Magistráty měst Teplice, Louny, Chomutova, Ústí nad Labem
- Partnerské vyšší odborné školy, střední pedagogické škola a Obchodní akademie v ČR
- Základní školy, mateřské školy a dětské domovy

9 Autorský tým školního vzdělávacího programu

Koordinátor:	Ing. Zdeněk Paďourek
Vedoucí týmu:	Ing. Zdeněk Paďourek
Řídící tým:	Ing. Zdeněk Paďourek, vedoucí PK

Povinné vyučovací předměty

Český jazyk a literatura:	Mgr. Markéta Procházková
Anglický jazyk:	Ing. Dita Hudková
Německý jazyk:	Mgr. Markéta Löblová Spěváčková
Ruský jazyk:	Mgr. Martina Cvachová
Španělský jazyk:	Mgr. Petra Dudová
Biologie:	Mgr. Lucie Lálová
Dějepis:	Mgr. Václava Burešová
Fyzika:	Ing. Michaela Sedlarová
Chemie:	Mgr. Alena Králíková
Matematika:	Mgr. Martin Picálek
Občanská nauka:	Mgr. Martina Krešne
Tělesná výchova:	PhDr. Petr Česák, Ph.D.
Zeměpis:	Mgr. Lucie Lálová
Ekonomika:	Ing. Adam Janík
Informační technologie:	Mgr. Oldřich Nachtigal
Písemná a elektronická komunikace:	Ing. Dobroslava Vodrášková
Pedagogika:	Mgr. Martina Cvachová
Psychologie:	Mgr. Barbora Čechová
Pedagogický seminář:	Mgr. Lenka Zwolinská
Výtvarná výchova:	Mgr. Markéta Procházková
Dramatická výchova:	Mgr. Jana Loosová
Hudební výchova:	Mgr. Věra Podzemská

Povinně volitelné vyučovací předměty

Hudební výchova specializace:	Mgr. Věra Podzemská
Tělesná výchova specializace:	PhDr. Petr Česák, Ph.D.
Výtvarná výchova specializace:	Mgr. Markéta Procházková

Seminář z českého jazyka:	Mgr. Markéta Procházková
Seminář z matematiky:	Mgr. Helena Paulová
Seminář z anglického jazyka:	Mgr. Gabriela Pavelková, Mgr. Lucie Petrová
Seminář z informačních technologiích:	Mgr. Oldřich Nachtigal
Seminář z občanské nauky:	Mgr. Martina Krešne